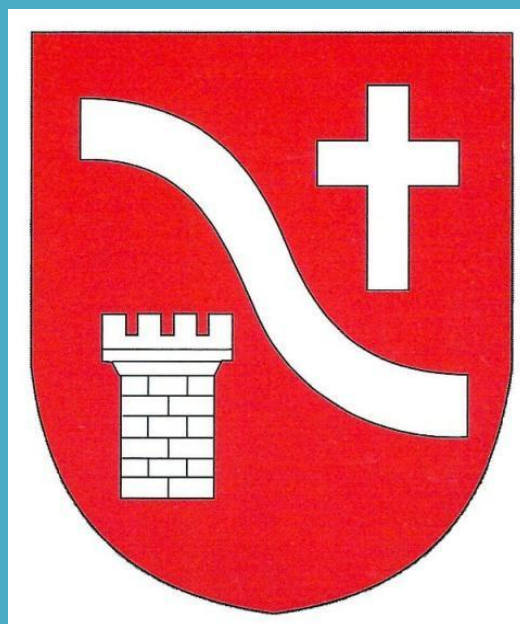

POMOC TECHNICZNA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Unia Europejska
Fundusz Spójności

**GMINNY PROGRAM
REWITALIZACJI GMINY
ŁAPANÓW NA LATA 2016-2023**

ŁAPANÓW 2018

Opracowano na zlecenie

Gminy Łapanów

na podstawie Umowy zawartej w dniu 28 września 2016 r.

pomiędzy:

Gminą Łapanów

mającą swoją siedzibę: **32-740 Łapanów 34**

NIP: 868-102-13-02

REGON: 851660677

reprezentowaną przez: Roberta Roja – Wójta Gminy Łapanów

a

INSTYTUTEM STRATEGII I WSPÓŁPRACY

„INTERcharrette” Sp. z o.o.

z siedzibą: **ul. Legionów 5A/10, 33-100 Tarnów**

NIP: 873-325-44-79

REGON: 360796483

reprezentowanym przez: Stanisława Lisa – Prezesa Zarządu,
Eksperta ds. Polityki Regionalnej, Funduszy UE, EOG i PPP

Spis treści

1.	Wykaz pojęć i skrótów użytych w opracowaniu	5
2.	Wprowadzenie	8
2.1	Cel i podstawa wykonania Gminnego Programu Rewitalizacji	8
2.2	Struktura dokumentu i metodyka jego opracowania	10
3.	Streszczenie	11
4.	Metodyka budowania GPR	12
4.1	Mechanizmy zapewniające komplementarność planowanych projektów rewitalizowanych	12
4.2	Możliwe źródła finansowania	12
4.3	Mechanizmy włączania interesariuszy w proces rewitalizacji.....	16
4.4	Powiązanie Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Łapanów z dokumentami strategicznymi i planistycznymi.	19
5.	Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych.....	26
5.1	Ogólne charakterystyka Gminy Łapanów	26
5.2	Sfera społeczna.....	31
5.3	Sfera gospodarcza	55
5.4	Sfera Środowiskowa	58
5.5	Sfera przestrzenno – funkcjonalna.....	74
5.6	Sfera techniczna	78
5.7	Badania ankietowe	86
6.	Delimitacja obszaru zdegradowanego i rewitalizacji	101
6.1	Identyfikacja negatywnych zjawisk.....	101
6.2	Analiza wskaźników delimitacyjnych	102
6.3	Delimitacja obszaru zdegradowanego	112
6.4	Wyznaczenie obszaru rewitalizacji	114
6.5	Pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji.....	123
6.6	Analiza SWOT	129
7.	Założenia Gminnego Programu Rewitalizacji gminy Łapanów	134
7.1.	Wizja wyprowadzenia obszaru zdegradowanego ze stanu kryzysowego	134
7.2	Misja rewitalizacji	135
7.3	Cele rewitalizacji	135
7.4	Planowane działania na obszarze rewitalizacyjnym	136
8.	Ramy finansowe Gminnego Programu Rewitalizacji gminy Łapanów	148

8.1	Zadania podstawowe	149
8.2	Zadania uzupełniające	152
8.3	Powiązanie zadań inwestycyjnych i społecznych z Wieloletnią Prognozą Finansową Gminy Łapanów na lata 2015-2026	156
9.	Partycypacja społeczna: mechanizmy włączania mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji	157
9.1	Konsultacje społeczne	157
10.	Zarządzanie, monitoring, ewaluacja GPR	162
10.1	System realizacji (wdrażania) GPR	162
10.2	System monitoringu i ewaluacji GPR	167
10.3	Aktualizacja GPR	169
	Bibliografia	170

1. Wykaz pojęć i skrótów użytych w opracowaniu

Na potrzeby projektowania interwencji wspierających rewitalizację zdefiniowano następujące zagadnienia:

1) **Rewitalizacja** – to kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji. Rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmacnianie jego lokalnych potencjałów (w tym także kulturowych) i jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez interesariuszy (m.in. przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, właścicieli nieruchomości, organy władzy publicznej, etc.) tego procesu, w tym przede wszystkim we współpracy z lokalną społecznością. Działania służące wspieraniu procesów rewitalizacji prowadzone są w sposób spójny: wewnętrznie (poszczególne działania pomiędzy sobą) oraz zewnętrznie (z lokalnymi politykami sektorowymi, np. transportową, energetyczną, celami i kierunkami wynikającymi z dokumentów strategicznych i planistycznych). Dla prowadzenia rewitalizacji wymagane są:

- a. uwzględnienie rewitalizacji, jako istotnego elementu całościowej wizji rozwoju gminy;
- b. pełna diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru rewitalizacji oraz analizie dotyczących go problemów; diagnoza obejmuje kwestie społeczne, gospodarcze, przestrzenno-funkcjonalne, techniczne lub środowiskowe;
- c. ustalenie hierarchii potrzeb w zakresie działań rewitalizacyjnych;
- d. właściwy dobór narzędzi i interwencji do potrzeb i uwarunkowań danego obszaru;
- e. zsynchronizowanie działań w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej, środowiskowej;
- f. koordynacja prowadzonych działań oraz monitorowanie i ewaluacja skuteczności rewitalizacji;
- g. realizacja wynikającej z art. 5 ust. 1 rozporządzenia ogólnego zasady partnerstwa polegającej na włączeniu partnerów w procesy programowania i realizacji projektów rewitalizacyjnych w ramach programów operacyjnych oraz konsekwentnego, otwartego i trwałego dialogu z tymi podmiotami i grupami, których rezultaty rewitalizacji mają dotyczyć. Rewitalizacja jest prowadzona zgodnie z zasadami zawartymi w Umowie Partnerstwa, a w szczególności z zasadami polityki przestrzennej zawartymi w rozdziale 1.5.4 Umowy Partnerstwa.

2) **Stan kryzysowy** – stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu

edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer:

- a. gospodarczej (w szczególności w zakresie niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw),
- b. środowiskowej (w szczególności w zakresie przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia, ludzi lub stanu środowiska),
- c. przestrzenno-funkcjonalnej (w szczególności w zakresie niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, deficytu lub niskiej jakości terenów publicznych),
- d. technicznej (w szczególności w zakresie degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz braku funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska).

Skalę negatywnych zjawisk odzwierciedlają mierniki rozwoju opisujące powyższe sfery, które wskazują na niski poziom rozwoju lub dokumentują silną dynamikę spadku poziomu rozwoju, w odniesieniu do wartości dla całej gminy.

3) **Obszar zdegradowany** – obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy. Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic pod warunkiem stwierdzenia sytuacji kryzysowej na każdym z podobszarów.

4) **Obszar rewitalizacji** - obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym, z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, lecz nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy. W skład obszaru rewitalizacji mogą wejść obszary występowania problemów przestrzennych, takich jak tereny poprzemysłowe (w tym portowe i powydobywcze), powojkowe lub pokolejowe, wyłącznie w przypadku, gdy przewidziane dla nich działania są ściśle powiązane z celami rewitalizacji dla danego obszaru rewitalizacji.

5) Program rewitalizacji

a) inicjowany, opracowany i uchwalony przez radę gminy, na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2013 r. poz. 594, z późn.zm.), wieloletni program działań w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej lub środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji (np. lokalne programy rewitalizacji, Gminne programy rewitalizacji);

b) gminny program rewitalizacji, o którym mowa w art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. z 2015 r. poz. 1777).

6) **Projekt rewitalizacyjny** - - projekt w rozumieniu art. 2 pkt 18 ustawy o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014–2020, wynikający z programu rewitalizacji, tj. zaplanowany w programie rewitalizacji i ukierunkowany na osiągnięcie jego celów albo logicznie powiązany z treścią i celami programu rewitalizacji, zgłoszony do objęcia albo objęty współfinansowaniem UE z jednego z funduszy strukturalnych albo Funduszu Spójności w ramach programu operacyjnego. Wynikanie projektu rewitalizacyjnego z programu rewitalizacji oznacza zatem albo wskazanie (wymienienie) go wprost w programie rewitalizacji albo określenie go w ogólnym (zbiorczym) opisie innych, uzupełniających rodzajów działań rewitalizacyjnych.

- **ASOS** – Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych
- **EFS** – Europejski Fundusz Społeczny
- **FIO** – Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014-2020
- **FS** – Fundusz Spójności
- **GUS** – Główny Urząd Statystyczny,
- **JST** – jednostka samorządu terytorialnego,
- **GPR** – Gminny Program Rewitalizacji
- **PE** – Program Edukacja
- **PRIK** – Program Rozwój Infrastruktury Kultury
- **RDOŚ** – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska,
- **RPO WM 2014-2020** – Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020
- **SWOT** – strengths (silne strony), weaknesses (słabe strony), opportunities (szanse) i threats (zagrożenia),
- **MŚP** – sektor Małych i Średnich Przedsiębiorstw
- **B+R** – prace badawczo rozwojowe
- **PPP** – Partnerstwo Publiczno – Prywatne
- **EFRR** – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
- **IZ** – Instytucja Zarządzająca
- **IZRPO** – Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym
- **SzOOP** – Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych
- **UP** – Umowa Partnerstwa

2. Wprowadzenie

2.1 Cel i podstawa wykonania Gminnego Programu Rewitalizacji

Rewitalizacja stanowi proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie gminnego programu rewitalizacji¹.

Rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmocnienie jego lokalnych potencjałów w tym także kulturowych.

Gmina przygotowuje, koordynuje i tworzy warunki do prowadzenie rewitalizacji, ale rewitalizacja prowadzona jest przez wielu interesariuszy.

Interesariuszami rewitalizacji są w szczególności:

- 1) mieszkańcy obszaru rewitalizacji oraz właściciele, użytkownicy wieczyści nieruchomości i podmioty zarządzające nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze (...);
- 2) mieszkańcy gminy inni niż wymienieni w pkt 1;
- 3) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą;
- 4) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne;
- 5) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne;
- 6) organy władzy publicznej;
- 7) podmioty, inne niż wymienione w pkt 6, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

Rewitalizacja jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez szeroki i otwarty katalog interesariuszy ze szczególnym uwzględnieniem mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Działania służące wspieraniu procesów rewitalizacji prowadzone są w sposób spójny: wewnątrz (poszczególne działania pomiędzy sobą) oraz zewnątrz (z lokalnymi politykami sektorowymi, np. transportową, energetyczną, celami i kierunkami wynikającymi z dokumentów strategicznych i planistycznych)².

Działania dotyczące rewitalizacji wpisują się w szeroki kontekst działań Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju dotyczących polityki przestrzennej kraju, w szczególności Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2010-2020 i Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030, m.in. w zakresie:

- przywrócenia i utrwalenia ładu przestrzennego,
- przeciwdziałania suburbanizacji,
- optymalizacji gospodarowania przestrzenią i zasobami środowiskowymi, głównie poprzez nadanie priorytetu inwestycjom typu brownfield zamiast greenfield, głęboką przebudowę i adaptację zdegradowanych obiektów do pełnienia nowych funkcji, np. kulturalnych, rekreacyjnych, społecznych, gospodarczych oraz rekultywację terenów zdegradowanych na cele przyrodnicze.

¹ Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej Warszawa, dnia 3 listopada 2015 r. Poz. 1777, Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji

² Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020, Warszawa, 2 sierpnia 2016 r.

Gminny Program Rewitalizacji jest dokumentem o charakterze strategicznym, którego skutki wdrożenia obejmują praktycznie wszystkie podmioty zlokalizowane na obszarze rewitalizowanym. Powoduje to konieczność zaangażowania do prac w przygotowaniu i wdrażaniu szerokiego spektrum przedstawicieli sektora samorządowego, pozarządowego i biznesowego.

Współpraca pomiędzy Partnerami Gminnego Programu Rewitalizacji ma na celu:

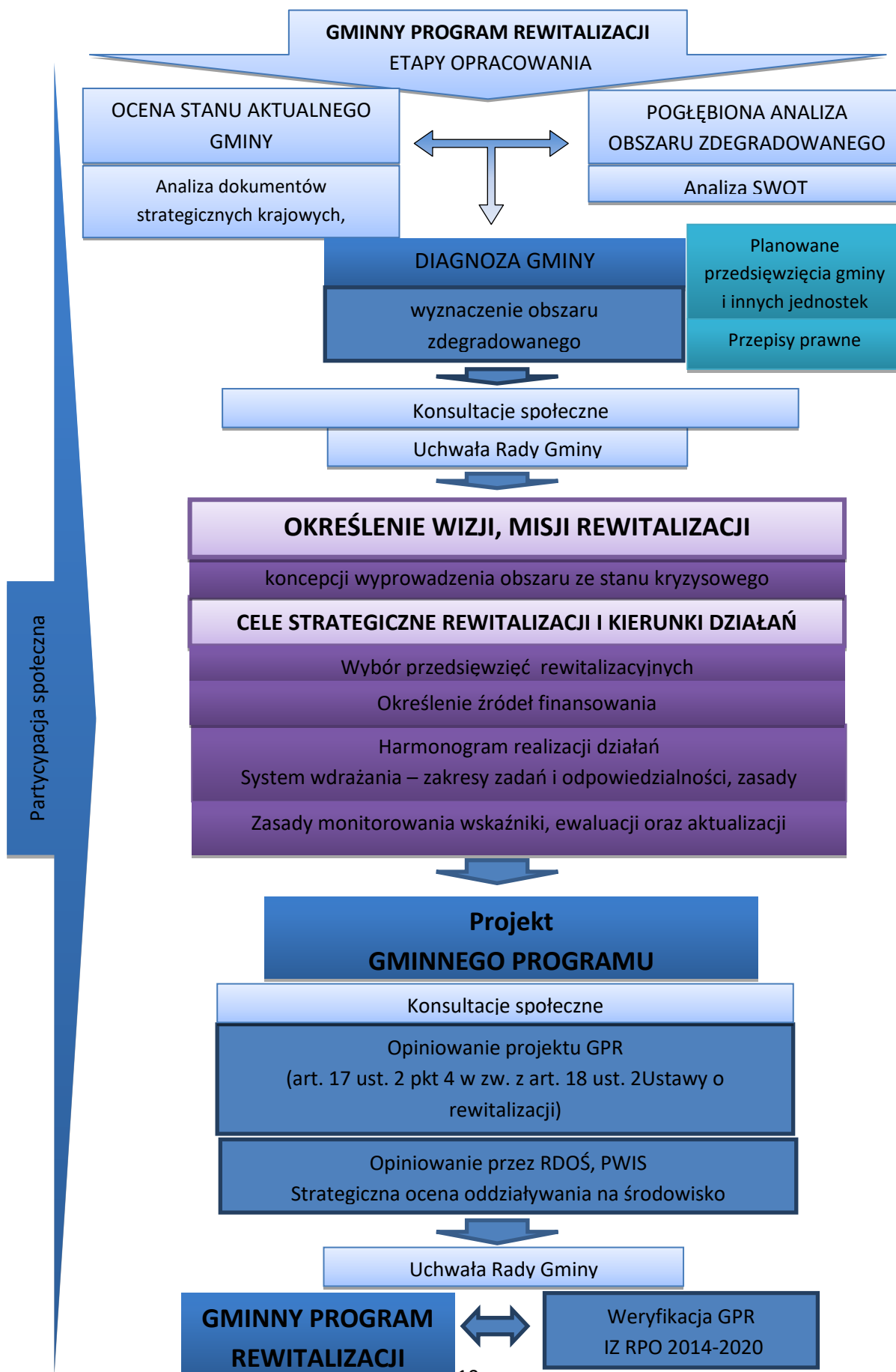
- wykorzystanie potencjału organizacji i społeczności lokalnej poprzez koordynowanie działań w ramach jednego, spójnego projektu akceptowanego i wspieranego przez wszystkich uczestników,
- optymalne wykorzystanie kompetencji i zasobów będących w dyspozycji gminy, organizacji pozarządowych oraz przedsiębiorców,
- wsparcie innowacyjności proponowanych rozwiązań, wyrażającą się zastosowaniem nowych podejść do problemów związanych z rozwojem lokalnym.

W celu zaangażowania w planowanie i realizację jak największej grupy mieszkańców reprezentujących sektor biznesu, samorządu i NGO (non government organizations – organizacje pozarządowe: fundacje, stowarzyszenia, spółdzielnie socjalne, zakłady aktywności zawodowej, spółki non profit) zakłada się ustalenie stałego systemu komunikacji Zespołu ds. Rewitalizacji z mieszkańcami.

W ramach promocji Gminnego Programu Rewitalizacji podejmowane będą w szczególności takie działania jak:

1. Umieszczenie na stronie internetowej Urzędu Gminy Łapanów informacji o postępach we wdrażaniu GRP,
2. Umieszczenie tablic reklamowych w miejscach realizacji inwestycji infrastrukturalnych, informujących o zakresie realizowanych projektów,
3. Umieszczenie stałej tablicy pamiątkowej w miejscach powszechnie dostępnych, celem pozostawienia trwałej informacji o ewentualnym wsparciu inwestycji ze środków unijnych,
4. Publikacje w prasie.

2.2 Struktura dokumentu i metodyka jego opracowania

3. Streszczenie

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Łapanów na lata 2016-2023 jest dokumentem strategicznym wyznaczającym główne cele i kierunki działań w zakresie rewitalizacji.

Na początku dokumentu zamieszczono rozwinięcie głównych skrótów oraz przedstawiono wyjaśnienie najważniejszych pojęć. Następnie opisano cel i podstawę wykonania *GPR* oraz opisano strukturę dokumentu i metodykę jego opracowania.

W kolejnych rozdziale opisano metodykę budowania *GPR*, opisano mechanizmy zapewniające komplementarność planowanych projektów rewitalizacyjnych. Mechanizmy zapewnią spełnienie podstawowych cech tj. komplementarności przestrzennej, komplementarności proceduralno-instytucjonalnej, komplementarności międzyokresowej oraz komplementarności źródeł finansowania. Opisano możliwe źródła finansowania projektów rewitalizacyjnych. Przedstawiono mechanizmy, które podjęto w celu włączenia interesariuszy w pracę nad przygotowaniem dokumentu oraz wdrożeniem w proces rewitalizacji. Opisano zagadnienia teoretyczne samej rewitalizacji. Omówiono również powiązania *GPR* z obowiązującymi na terenie kraju, województwa oraz gminy dokumentami strategicznymi i planistycznymi.

Następnie poddano analizie stan aktualny Gminy zwracając uwagę na główne wielkości ją opisujące. Przedstawiono informacje dotyczące istotnych z punktu widzenia rewitalizacji zagadnień tj. demografii (w tym zameldowania oraz wymeldowania, strukturę wiekową ludności, podział na grupy ekonomiczne), bezrobocia, gospodarstw domowych, edukacji (wychowania przedszkolnego, uczniów szkół podstawowych), dochodów i wydatków, podmiotów gospodarczych, infrastruktury drogowej, technicznej oraz mieszkalnictwa. Następnie, zgodnie z metodyką analizy *SWOT*, poddano analizie, pod kątem obszaru zdegradowanego, silne i słabe strony Gminy, oraz mogące wystąpić szanse i zagrożenia. Analiza *SWOT* jest jednym z najpowszechniejszych instrumentów analizy sytuacji, dokonywanej w celu uporządkowania informacji o stanie aktualnym. Wykonano kluczową dla dokumentu diagnozę czynników i zjawisk kryzysowych. Opisano metodykę przyjętą w zakresie wyznaczania obszaru zdegradowanego oraz obszaru rewitalizacji wraz z przedstawieniem poszczególnych kroków, które zostały podjęte. Odrębnie poddano analizie wskaźniki opisujące sferę społeczną, gospodarczą, techniczną, środowiskową oraz przestrzenno-funkcjonalną. Opisano również wizję rewitalizacji ze szczególnym skupieniem się na wizji obszaru rewitalizacji i potencjalnym zmianom, które będą miały miejsce po wdrożeniu projektów rewitalizacyjnych. Zaprezentowano cele szczegółowe dla sfery rewitalizacji wraz z przypisaniem kierunków działań. Zaprezentowano harmonogram rzeczowo-finansowy zawierający projekty, które zostały zaplanowane do realizacji w ramach *GPR*.

Zaprezentowano system wdrażania, zarządzania, monitorowania oraz ewaluacji. Dodatkowo w rozdziale tym przedstawiono wskaźniki.

4. Metodyka budowania GPR

4.1 Mechanizmy zapewniające komplementarność planowanych projektów rewitalizowanych

W Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Łapanów na lata 2016-2023 zapewniona została komplementarność problemowa. Wybrane do realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjne wzajemnie się dopełniają. Zadania infrastrukturalne, związane są z działaniami typowo o charakterze społecznym (kulturalnym, integracyjnym oraz aktywizującym mieszkańców Gminy Łapanów). Zaplanowane do realizacji przedsięwzięcia rewitalizacyjne, zagwarantują oddziaływanie na obszar rewitalizacji we wszystkich niezbędnych aspektach. Zadania związane z modernizacją przestrzeni publicznej służyc będą, zarówno poprawie jakości życia mieszkańców oraz ich bezpieczeństwa. Skuteczna komplementarność problemowa oznacza także konieczność powiązania działań rewitalizacyjnych ze strategicznymi decyzjami gminy na innych polach, co skutkować będzie lepszą koordynacją tematyczną i organizacyjną działań administracji.

Komplementarność przestrzenna skupia się przede wszystkim na selekcji projektów, które skupione są na zdelimitowanych podobszarach rewitalizacji i wprost wpływają na poprawę sytuacji społecznej. Wyznaczenie obszaru zdegradowanego i na tej podstawie określenie podobszarów rewitalizacji oparte zostało o analizę wskaźnikową oraz konsultacje społeczne. Wszystkie podstawowe projekty rewitalizacyjne skupiają się na podobszarach rewitalizacji i są z nimi ściśle powiązane, jednocześnie stanowiąc odpowiedź na podstawowe problemy, jakie zdefiniowano na tych terenach. Dzięki realizacji projektów pozytywne skutki widoczne będą na całym obszarze, ponieważ wiele z nich dotyczy działań podejmowanych dla miejsc lub obiektów użyteczności publicznej, przez co korzystać z nich będą mogli głównie mieszkańcy obszaru, ale także całej gminy, oraz osoby ją odwiedzające. Przyjęta formuła stanowić będzie narzędzie zapobiegania przenoszeniu się różnych problemów na dalsze obszary gminy. Potencjanie dotyczyć to może problemów społecznych oraz środowiskowych i technicznych.

4.2 Możliwe źródła finansowania

Prowadzenie oraz realizacja zadań ujętych w Gminnym Programie Rewitalizacji wymaga doboru odpowiednich źródeł finansowania, które będą odpowiadać zaplanowanym rezultatom i samym celom inwestycji.

Finansowanie procesu rewitalizacji umożliwia założenie zaangażowania różnorodnych źródeł finansowania. Należy jednak zauważyć, iż istotną wagę przy doborze środków finansowania inwestycji mają: właściwości prawne podmiotów, wielkość udziału we własności dóbr, możliwość zastosowania różnych instrumentów finansowych, dostępność i możliwość uruchomienia środków finansowych.

4.2.1 Środki publiczne krajowe

Część środków finansowych pochodzących z budżetu państwa zostanie zaangażowana w formie wkładu krajowego w projekty współfinansowane ze środków pomocowych UE, inicjatyw Komisji Europejskiej i innych. Również kierunkowe programy dotacyjne poszczególnych ministerstw mogą stanowić uzupełnienie finansowania działań dla podmiotów operujących na obszarze wsparcia. Programy krajowe, z jakich mogą być finansowane przedsięwzięcia w ramach Programu rewitalizacji to m.in.:

- Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko na lata 2014–2020,
- Fundusz Termomodernizacji i Remontów,
- Programy Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014–2020,
- Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych.

PROGRAM OPERACYJNY INFRASTRUKTURA I ŚRODOWISKO NA LATA 2014-2020		
OŚ PRIORYTETOWA	RODZAJ DZIAŁAŃ	BENEFICJENCI
I: Zmniejszenie emisyjności gospodarki Działanie 1.3. Wspieranie efektywności energetycznej w budynkach	- projekty obejmujące głęboką kompleksową modernizację energetyczną budynków użyteczności publicznej, a także publicznych szkół artystycznych oraz wielorodzinnych budynków mieszkalnych	państwowe jednostki budżetowe
II: Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu Działanie 2.5. Poprawa jakości środowiska Gminy	- tworzenia i odnowienia parków i skwerów, - zapobiegania fragmentacji gminnych terenów zieleni, tworzenia i odnowienia połączeń między istniejącymi terenami zieleni, - tworzenia i odnowienia zieleni przyulicznej, szczególnie w obszarach śródmiejskich, polegające na zapewnieniu istniejącym drzewom (z możliwością uzupełnienia o nowe) właściwych warunków wegetacji i ochrony przed skutkami ruchu komunikacyjnego i zimowego utrzymania dróg; - rewaloryzacji terenów zieleni obejmującej wymianę roślinności na bardziej odporną na istniejące warunki. - elementy dodatkowe: infrastruktura dla udostępniania zieleni (np. ciągi pieszo-rowerowe, stojaki na rowery, ścieżki, ławeczki, kosze na śmieci, infrastruktura oświetleniowa, toalety publiczne, obiekty małej architektury, place zabaw dla dzieci, siłownie plenerowe) oraz niewielkich działań rekultywacyjnych i remediacyjnych terenu znajdującego się w granicach projektu zieleni. - wsparcie dla zanieczyszczonych lub zdegradowanych terenów Wspierane będą działania, których głównym celem jest rekultywacja terenów zdegradowanych lub zdewastowanych i remediacja terenów zanieczyszczonych. Preferowane będą projekty, których realizacja będzie wynikać z gminnych programów ochrony środowiska lub programów rewitalizacji.	- państwowe jednostki budżetowe
VI: Rozwój niskoemisyjnego transportu zbiorowego w miastach Działanie 6.1 Rozwój	1. Inwestycje infrastrukturalne: adaptacja, budowa, przebudowa, rozbudowa sieci transportu gminnego: - wyposażenie dróg, ulic w infrastrukturę służącą obsłudze transportu publicznego (np. zatoki, podjazdy,	- jednostki samorządu terytorialnego

publicznego transportu zbiorowego w miastach	zjazdy) oraz pasażerów (np. przystanki, wyspy), – budowa, przebudowa i rozbudowa węzłów przesiadkowych, w tym systemy parkingów dla samochodów „Parkuj i Jedź” („Park & Ride”) oraz dla rowerów („Bike & Ride”)	
VIII. Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury Działanie 8.1. Ochrona dziedzictwa kulturowego i rozwój zasobów kultury	– prace związane z renowacją, konserwacją, rewitalizacją i restauracją obiektów zabytkowych (i ich zespołów), – przebudowa i rozbudowa obiektów zabytkowych, – konserwacja i restauracja zabytków ruchomych, – rozbudowa, przebudowa i remont niezabytkowej infrastruktury kultury i edukacji artystycznej z przeznaczeniem na cele kulturalne, jako miejsca prezentacji dziedzictwa kulturowego	– jednostki samorządu terytorialnego
UWAGI	Cały obszar kraju jest objęty Programem Współpracy Europa Środkowa 2020. Dofinansowanie w ramach osi I-IV jest na poziomie 83%, a dla osi V – 75%. W całej perspektywie realizacji <i>Gminnego Programu Rewitalizacji</i> należy mieć na uwadze również środki publiczne uruchamiane w ramach funduszy inwestycyjnych lub instrumentów zwrotnych oferowanych przez spółki Skarbu Państwa np. Bank Gospodarstwa Krajowego czy Polskie Inwestycje Rozwojowe S.A.	
PROGRAMY MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO		
NAZWA PROGRAMU	CEL	
Program Dziedzictwo Kulturowe	Zasadniczym celem programu jest ochrona polskiego dziedzictwa kulturowego w kraju i za granicą, wspieranie działalności muzeów, jak również popularyzacja kultury ludowej. O wsparcie finansowane w ramach tego priorytetu mogą się ubiegać: samorządowe instytucje kultury, organizacje pozarządowe, podmioty prowadzące działalność gospodarczą, a także kościoły i związki wyznaniowe oraz ich osoby prawne.	
Program Rozwój Infrastruktury Kultury (PRIK)	Zasadniczym celem programu jest wsparcie infrastruktury oraz poprawa funkcjonowania podmiotów prowadzących działalność kulturalną, domów kultury, jak również szkół i uczelni artystycznych. O wsparcie finansowe w ramach tego priorytetu mogą się ubiegać m.in. samorządowe instytucje kultury (z wyjątkiem domów i ośrodków kultury oraz centrów kultury i sztuki, a także bibliotek, w skład których wchodzi powyższe instytucje), jednostki samorządu terytorialnego, organizacje pozarządowe, jak również kościoły i związki wyznaniowe oraz ich osoby prawne.	
Program Edukacja (PE)	Zasadniczym celem tego programu jest rozwijanie kreatywności oraz ekspresji twórczej, a także podnoszenie kompetencji artystycznych i medialnych społeczeństwa. W ramach powyższego priorytetu możliwe jest dofinansowanie zadań edukacyjno-animacyjnych dla wszystkich grup wiekowych, jak również wydarzeń artystycznych dla dzieci i młodzieży do 18 roku życia.	
Program Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014–2020 (FIO)	Różnorodne działania społeczne o charakterze społecznym ukierunkowane na rozwój społeczeństwa obywatelskiego, jak również budowę kapitału społecznego oraz stymulowanie aktywności społecznej mieszkańców mogą zostać wsparte w ramach Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich na lata 2014–2020. Program jest instrumentem finansowanym ze środków budżetu państwa, adresowanym do podmiotów sektora społecznego (pozarządowego). Głównym celem programu jest zwiększenie poziomu zaangażowania obywateli i organizacji pozarządowych w życie publiczne.	
Rządowy Program na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych (ASOS)	Różnego rodzaju działania społeczne ukierunkowane na zaspokajanie szeroko rozumianych potrzeb osób w podeszłym wieku, mogą zostać dofinansowane za pośrednictwem Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych na lata 2014–2020. Podstawowym celem tego programu jest poprawa poziomu i jakości życia osób starszych (osób w wieku powyżej 60 lat) dla	

godnego starzenia się poprzez aktywność społeczną. Program ten adresowany jest przede wszystkim do organizacji oraz instytucji prowadzących działalność na rzecz osób w podeszłym wieku (w tym osób niepełnosprawnych lub osób o ograniczonej sprawności ruchowej) przy wykorzystaniu istniejącej infrastruktury społecznej, a także ścisłej współpracy z jednostkami samorządowymi (placówkami kulturalno-oświatowymi).

4.2.2 Środki publiczne regionalne

Kolejnym źródłem wsparcia finansowego są środki regionalne, takie jak Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014-2020

Województwo Małopolskie posiada Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014 – 2020. RPO stanowi odpowiedź na zdiagnozowane potrzeby regionalne, uwzględniając przy tym pożądane kierunki interwencji, określone w unijnych, krajowych i regionalnych dokumentach strategicznych. Celem RPOWM 2014-2020 jest zdynamizowanie rozwoju gospodarki województwa, w oparciu o nowe rozwiązania technologiczne i wzrost poziomu kapitału społecznego.

Polityka rozwoju regionu realizowana w oparciu o RPO skoncentrowana została na umacnianiu konkurencyjności i innowacyjności gospodarki regionalnej oraz budowaniu potencjału regionalnych przedsiębiorstw, obejmując obszary takie jak:

- działalność badawcza i rozwojowa (B+R)
- przedsiębiorczość,
- zasobooszczędną i niskoemisyjną gospodarkę,
- inkluzję społeczną osób wykluczonych,
- redukcję bezrobocia,
- podniesienia jakości świadczonych usług społecznych i publicznych,
- nowoczesną komunikację
- rynek pracy,
- włączenie społeczne,
- rozwój edukacji.

W ramach Regionalnego Programu wyznaczonych zostało 13 osi priorytetowych:

- Oś priorytetowa 1. Gospodarka wiedzy
- Oś priorytetowa 2. Cyfrowa małopolska
- Oś priorytetowa 3. Przedsiębiorcza małopolska
- Oś priorytetowa 4. Regionalna polityka energetyczna
- Oś priorytetowa 5. Ochrona środowiska
- Oś priorytetowa 6. Dziedzictwo regionalne
- Oś priorytetowa 7. Infrastruktura transportowa
- Oś priorytetowa 8. Rynek pracy
- Oś priorytetowa 9. Region spójny społecznie
- Oś priorytetowa 10. Wiedza i kompetencje
- Oś priorytetowa 11. Rewitalizacja przestrzeni regionalnej
- Oś priorytetowa 12. Infrastruktura społeczna
- Oś priorytetowa 13. Pomoc techniczna (EFS)

4.2.3 Środki publiczne jednostek samorządu terytorialnego

Zaangażowanie finansowe Gminy Łapanów w zadania związane z rewitalizacją, określone w Wieloletniej Prognozie Finansowej, będzie komplementarnym źródłem finansowania gminnych inwestycji publicznych. Wielkość środków zaangażowanych przez gminę w działania rewitalizacyjne będzie zmienna, zależna od prowadzonej polityki inwestycyjnej i społeczno-gospodarczej oraz możliwości budżetu gminy i spółek gminnych.

4.2.4 Środki prywatne

Środki prywatne osób fizycznych i sektora biznesu w różnym stopniu i czasie będą zaangażowane na obszarze wsparcia. Zależne to będzie od możliwości samych inwestorów jak i uwarunkowań zewnętrznych np. preferencji w określonych instrumentach finansowych i programach społeczno-gospodarczych na poziomie lokalnym i krajowym.

4.2.5 Środki sektora organizacji pozarządowych

Ważnym, z punktu widzenia efektów społecznych procesu rewitalizacji, jest kapitał, którym dysponuje lub który jest na ten cel pozyskiwany przez organizacje działające w ramach trzeciego sektora. Organizacje pozarządowe występujące w roli grantodawców mogą dysponować środkami publicznymi i prywatnymi. To źródło finansowania ma szczególne znaczenie m.in. dla nieformalnych grup społecznych. Przy pomocy niewielkich często środków finansowych pozyskiwanych w formie mikrograntów np. przez grupy nieformalne, realizowane są małe projekty, spełniające konkretne oczekiwania, budujące społeczny kapitał zmian i tożsamość lokalną.

Przedstawiciele wszystkich trzech sektorów, tj. publicznego, biznesu i organizacji pozarządowych, uczestnicząc w procesie rewitalizacji, mogą występować zarówno w roli donatora jak i beneficjenta środków finansowych. Taki mechanizm ma pozytywny wpływ na funkcjonowanie systemu finansowania procesu rewitalizacji, stwarza szansę wzajemnego dopełniania wachlarza inicjatyw, poprawia efektywność i trwałości tego procesu. Źródła finansowania dla poszczególnych zadań zostały ujęte w harmonogramie rzeczowo-finansowym *GPR*.

4.3 Mechanizmy włączania interesariuszy w proces rewitalizacji

Zgodnie z Wytycznymi Ministerstwa Rozwoju w zakresie rewitalizacji oraz z wytycznym w programach operacyjnych na lata 2014-2020, jak i w ustawie o rewitalizacji z 2015 roku, rewitalizacja jest procesem prowadzonym przez interesariuszy, tj. w szczególności mieszkańców, przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, stowarzyszenia, fundacje, parafie, spółdzielnie mieszkaniowe.

W związku z powyższym, kluczową rolę w procesie rewitalizacji odgrywa właściwie zaprojektowany proces partycypacji. Dlatego tak ważne jest zaangażowanie w ten proces wszystkich osób i instytucji, które są odpowiedzialne za rozwiązywanie problemów na obszarze gminy. Dzięki aktywności interesariuszy możliwa była rzetelna diagnoza gminy, pozwalająca wyznaczyć obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji, nie tylko na podstawie danych statystycznych, ale także przy aktywnym udziale społeczności lokalnej. Opinie mieszkańców pomogły określić problemy jak również lokalny potencjał gminy oraz możliwości i korzyści wynikające z przeprowadzenia rewitalizacji.

4.3.1 Partycypacja – ujęcie teoretyczne

Partycypacja to bezpośrednie i pośrednie, sformalizowane i niesformalizowane, indywidualne i kolektywne uczestnictwo obywateli w podejmowaniu i wykonywaniu decyzji dotyczących dobra wspólnego.

Wyróżnić można trzy rodzaje partycypacji:

- partycypacja społeczna - polega na podejmowaniu działań jednostek na rzecz społeczności, w której żyją lub do której przynależą.
- partycypacja publiczna - polega na angażowaniu się jednostek w działania instytucji władzy państwowej oraz podległym im organizacjom sektora publicznego.
- partycypacja indywidualna - podejmowanie codziennych wyborów przez jednostkę i przez to wyrażanie jej własnych oczekiwań co do społeczeństwa, w którym żyje.

W przypadku aktywnego uczestnictwa mieszkańców w procesie tworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji należy mówić o drugim rodzaju partycypacji, czyli partycypacji publicznej.

4.3.2 Partycypacja publiczna – korzyści

Zapewnienie możliwości udziału różnych grup interesariuszy danej społeczności przynosi wiele korzyści:

1. Mieszkańcy znają i rozumieją intencje władz lokalnych
2. Następuje lepsze zdiagnozowanie potrzeb lokalnych
3. Żywe reagowanie na pojawiające się problemy i sprawna komunikacja
4. Mieszkańcy angażują się zarówno w proces wymyślania rozwiązania/strategii jak również są też częścią rozwiązania
5. Zwiększa się zaufanie do władz lokalnych
6. Wykorzystuje się realne i potencjalne zasoby lokalne do rozwiązywania problemów - szerokie korzystanie z różnorodnych kompetencji, umiejętności ludzi i instytucji
7. Mieszkańcy nie są biernym odbiorcą usług, a aktywnym podmiotem zmiany
8. Tworzy się kultura dialogu i kreatywności
9. Zapobiega się potencjalnym konfliktom w przyszłości w szczególności w sprawach drażliwych

4.3.3 Modele partycypacji

Należy wymienić co najmniej trzy fazy partycypacji:

1. Faza przygotowawcza
2. Faza decyzyjna
3. Faza realizacyjna.

Określić można pięć stopni wpływu obywateli na decyzje władz publicznych na poszczególnych etapach partycypacji, nazywając je spektrum partycypacji publicznej.

Na spektrum to składają się kolejno:

- **informowanie**, które polega na dostarczeniu społeczeństwu rzetelnych informacji, dzięki którym mogą poznać i zrozumieć problemy, zjawiska.
- **konsultowanie** polegające na otrzymywaniu od obywateli informacji zwrotnej na temat przeprowadzanych analiz, rozważanych rozwiązań i możliwych decyzji
- **włączanie** polegające na uwzględnianiu w przygotowywanych stanowiskach opinii wyrażanych przez społeczność lokalną
- **współpraca**, która polega na partnerstwie na każdym etapie procesu decyzyjnego,

- **upodmiotowienie**, oddawanie ostatecznej decyzji w ręce obywateli

	Informowa nie	Konsultowanie	Włączanie	Współpraca	Upodmio towienie
Cel	zapewnienie społeczeństwu dostępu do informacji, dając im możliwość zrozumienia proponowanych rozwiązań	dostarczanie sobie informacji zwrotnej pochodzącej od obywateli, która dotyczy przeprowadzonych analiz, rozważanej alternatywy i możliwych decyzji	uwzględnianie w przygotowywanych stanowiskach obaw i aspiracji wyrażanych przez obywateli i informowanie o stopniu ich wpływu na podejmowane decyzje	partnerstwo na każdym etapie procesu decyzyjnego	oddawanie ostatecznej decyzji w ręce obywateli
Obiet nica społec zna	będziemy Was dobrze informować o podejmowanych przez nas decyzjach	będziemy Was dobrze informować o naszych planach, wysłuchamy Waszych opinii na temat podjętych przez nas decyzji, by być może w przyszłości z nich skorzystać	przy wydawaniu decyzji uwzględnimy Wasze opinie i damy Wam informację zwrotną jak Wasze pomysły pomogły nam w podejmowaniu decyzji	w maksymalnie możliwym stopniu chcemy z Wami współpracować i podejmować wspólne decyzje	wdrożymy to o czym zdecydujecie

4.3.4 Model włączania interesariuszy w proces rewitalizacji w Gminie Łapanów

Pierwszy etap włączenia interesariuszy w proces rewitalizacji gminy polegał na wypracowaniu metod dotarcia do każdej z grup odbiorców.

Głównymi interesariuszami w procesie rewitalizacji Gminy Łapanów, są:

- Mieszkańcy
- Przedsiębiorcy/pracodawcy
- Organizacje pozarządowe (*non-government organization*, popularny skrót **NGO**)
- Eksperci
- Administracja samorządowa
- Politycy
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- Instytucje oświatowe
- Kościoły/Związki wyznaniowe
- Spółdzielnie mieszkaniowe/wspólnoty mieszkaniowe/zarządcy nieruchomości
- Komenda Policji
- Powiatowy Urząd Pracy
- Zarządcy dróg
- Starostwo Powiatowe

Podczas prac nad *GPR* uwzględniono zasady współpracy i partnerstwa w odniesieniu do interesariuszy z obszaru gminy. Metodyka opracowania dokumentu opiera się na zasadzie planowania otwartego z udziałem podmiotów zaangażowanych w procesy rewitalizacji oraz z udziałem potencjalnych odbiorców *GPR*. Założenie to wynika z faktu,

iż warunkiem zbudowania dokumentu planistycznego mającego szanse powodzenia jego realizacji jest uspołecznienie procesu prac nad nim.

Polegało to przede wszystkim na zaangażowaniu interesariuszy w proces opracowywania GPR w sposób interaktywny i wypracowaniu form społecznego współdziałania w zakresie programowania kierunków działań rewitalizacyjnych oraz określenia sposobów ich realizacji.

Aktywny udział interesariuszy pozwala mieć nadzieję, że poprzez udział w pracach nad przygotowaniem dokumentu, społeczność lokalna jest silniej umotywowana do jego wdrożenia oraz osiągnięcia oczekiwanych rezultatów. W ramach tych działań przygotowawczych wykonano analizę ekspercką dotyczącą zbadania koncentracji negatywnych zjawisk w gminie, a dotyczących bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, działalności gospodarczej i ich powiązania z ładem przestrzenno-funkcjonalnym i stanem technicznym obiektów budowlanych.

Na tym etapie projektu istotnymi elementami partycypacji było przeprowadzenie akcji promocyjno - informacyjnej, rozpoznanie problemów, a także wizji i pomysłów mieszkańców Gminy Łapanów.

W ramach akcji promocyjno-informacyjnej na stronie internetowej Urzędu Gminy w Łapanowie zamieszczano informacje dotyczące samej idei rewitalizacji, na bieżąco dodawano informacje na temat postępu prac nad projektem Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Łapanów na lata 2016-2023, a także udostępniano wszystkie materiały, które powstały w związku z realizacją projektu.

Ponadto przeprowadzono badania ankietowe wśród mieszkańców dotyczące problemów społecznych występujących na terenie Gminy. Ważnym z elementów włączenia interesariuszy GPR była ankietyzacja, która pozwoliła na uzyskanie informacji o tym jakie problemy widzą mieszkańcy Gminy Łapanów i co według nich należałoby zmienić.

Dodatkowo wszystkim interesariuszom GPR dano możliwość zgłaszania planowanych przez nich przedsięwzięć rewitalizacyjnych celem wpisania ich do dokumentu i określenia komplementarności wszystkich zgłoszonych zadań. W związku z tym na stronie urzędu oraz BIP opublikowano ogłoszenie o możliwości zgłoszenia zadań do GPR. Wraz z ogłoszeniem zamieszczony został formularz zgłoszenia, który miał za zadanie usprawnić proces przekazywania pomysłów przedsięwzięć. Formularze zostały przesłane także faxem, pocztą i dostarczone je osobiście instytucjom, mieszkańcom, przedsiębiorcom.

Wykorzystanie powyższych technik i narzędzi dało możliwość poznania indywidualnych problemów oraz potrzeb mieszkańców i przedsiębiorców, z drugiej strony pozwoliło zrozumieć idee rewitalizacji przez mieszkańców.

4.4 Powiązanie Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Łapanów z dokumentami strategicznymi i planistycznymi.

4.4.1 Poziom krajowy i regionalny

Strategia Rozwoju Kraju 2020

OBSZAR STRATEGICZNY II. Konkurencyjna gospodarka

Cel II.4. Rozwój kapitału ludzkiego

II. 4.1. Zwiększanie aktywności zawodowej

II. 4.2. Poprawa jakości kapitału ludzkiego
 OBSZAR STRATEGICZNY III. Spójność społeczna i terytorialna.
 Cel III.1. Integracja społeczna
 III.1.1. Zwiększenie aktywności osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym
 III.1.2. Zmniejszenie ubóstwa w grupach najbardziej nim zagrożonych
 Cel III.3. Wzmocnienie mechanizmów terytorialnego równoważenia rozwoju oraz integracja przestrzenna dla rozwijania i pełnego wykorzystania potencjałów regionalnych
 III.3.3. Tworzenie warunków dla rozwoju ośrodków regionalnych, subregionalnych i lokalnych oraz wzmocnienia potencjału obszarów wiejskich.
Wspieranie rozwoju ośrodków o znaczeniu lokalnym w zakresie działań rewitalizacyjnych, rozbudowy infrastruktury, zwłaszcza komunikacyjnej, a także poprawy usług użyteczności publicznej i innych funkcji niezbędnych dla inicjowania procesów rozwojowych na poziomie lokalnym.

Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”

Cel 1. Dostosowanie otoczenia regulacyjnego i finansowego do potrzeb innowacyjnej i efektywnej gospodarki
 Cel 2. Stymulowanie innowacyjności poprzez wzrost efektywności wiedzy i pracy
 Cel 3. Wzrost efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i surowców
 Cel 4. Wzrost umiędzynarodowienia polskiej gospodarki

Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2020

Cel 3. Poprawa sytuacji osób i grup zagrożonych wykluczeniem społecznym

Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego 2020

Cel szczegółowy 4.4. Rozwój i efektywne wykorzystanie potencjału kulturowego i kreatywnego

Strategia Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko perspektywa do 2020 r.

Cel 1. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska
 Cel 2. Zapewnienie gospodarce krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię
 Cel 3. Poprawa stanu środowiska

Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: REGIONY, MIASTA, OBSZARY WIEJSKIE

Cel 1 – „konkurencyjność” – wspomaganie wzrostu konkurencyjności regionów;
 Cel 2 – „spójność” – budowanie spójności terytorialnej i przeciwdziałanie marginalizacji obszarów problemowych;
 Cel 3 – „sprawność” – tworzenie warunków dla skutecznej, efektywnej i partnerskiej realizacji działań rozwojowych ukierunkowanych terytorialnie.

Koncepcja Przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030 (KPZK 2030)

Cel 2. Poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju poprzez promowanie integracji funkcjonalnej, tworzenie warunków dla rozprzestrzeniania się czynników rozwoju, wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich oraz wykorzystanie potencjału wewnętrznego wszystkich terytoriów
 Cel 4. Kształtowanie struktur przestrzennych wspierających osiągnięcie i utrzymanie wysokiej jakości środowiska przyrodniczego i walorów krajobrazowych Polski

Narodowy Plan Rewitalizacji

Cel główny: poprawa warunków rozwoju obszarów zdegradowanych w wymiarze przestrzennym, społecznym, kulturowym i gospodarczym.

Realizacji tego celu służyć będzie tworzenie korzystnych warunków dla prowadzenia rewitalizacji w Polsce i położenie nacisku na holistyczne, zintegrowane podejście do prowadzenia takich działań.

Umowa Partnerstwa

Kluczowe priorytety inwestycyjne (będące przedmiotem wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego), zgodnie z celami tematycznymi:

Cel Tematyczny 3. Wzmacnianie konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw (sektor MŚP):

3.1 Promowanie przedsiębiorczości, w szczególności poprzez ułatwianie gospodarczego wykorzystywania nowych pomysłów oraz sprzyjanie tworzeniu nowych firm, w tym również poprzez inkubatory przedsiębiorczości,

Cel tematyczny 4. Wspieranie przejścia na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach:

4.3 Wspieranie efektywności energetycznej, inteligentnego zarządzania energią i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w budynkach publicznych i w sektorze mieszkaniowym,

4.5 Promowanie strategii niskoemisyjnych dla wszystkich rodzajów terytoriów, w szczególności dla obszarów Gminnych, w tym wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności Gminnej i działań adaptacyjnych mających oddziaływanie łagodzące na zmiany klimatu,

Cel tematyczny 6. Zachowanie i ochrona środowiska naturalnego oraz wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami:

6.3 Zachowanie, ochrona, promowanie i rozwój dziedzictwa naturalnego i kulturowego,

6.5 Podejmowanie przedsięwzięć mających na celu poprawę stanu, jakości środowiska gminnego, rewitalizację miast, rekultywację i dekontaminację terenów przemysłowych (w tym terenów powojkowych), zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza oraz propagowanie działań służących zmniejszaniu hałasu,

Cel tematyczny 8. Promowanie trwałego i wysokiej jakości zatrudnienia oraz wsparcie mobilności pracowników:

8.2 Wspieranie rozwoju przyjaznego dla zatrudnienia poprzez rozwój potencjałów endogenicznych jako elementu strategii terytorialnej dla obszarów ze specyficznymi potrzebami, łącznie z przekształceniem upadających regionów przemysłowych oraz działaniami na rzecz zwiększenia dostępności i rozwoju zasobów naturalnych i kulturowych,

8.5 Zapewnianie dostępu do zatrudnienia osobom poszukującym pracy i nieaktywnym zawodowo, w tym podejmowanie lokalnych inicjatyw na rzecz zatrudnienia oraz wspieranie mobilności pracowników,

8.7 Samozatrudnienie, przedsiębiorczość oraz tworzenie nowych miejsc pracy,

Cel tematyczny 9. Wspieranie włączenia społecznego i walka z ubóstwem:

9.2 Wspieranie rewitalizacji fizycznej, gospodarczej i społecznej ubogich społeczności i obszarów Gminnych i wiejskich,

9.4 Aktywna integracja, w szczególności w celu poprawy zatrudnialności,

9.8 Wspieranie gospodarki społecznej i przedsiębiorstw społecznych.

W ramach zakresu wsparcia z Europejskiego Funduszu Społecznego wyróżnia się 4 obszary o istotnym znaczeniu dla wzmocnienia społecznego i gospodarczego wymiaru rewitalizacji:

- działania na rzecz poprawy zatrudnienia (priorytet inwestycyjny 8.5) obejmujące różne formy aktywizacji osób bez pracy,
- działania na rzecz aktywnej integracji społecznej, a więc poprawy samodzielności

i aktywności życiowej i społecznej oraz zwiększenia szans na zatrudnienie, realizowane zarówno w odniesieniu do osób indywidualnych, jak i wieloprogowych społeczności (priorytet inwestycyjny 9.4),

- działania na rzecz promocji przedsiębiorczości (priorytet inwestycyjny 8.7) oraz przedsiębiorczości społecznej (priorytet 9.8) jako ważnych instrumentów o charakterze zatrudnieniowym, związanych z tworzeniem nowych miejsc pracy, w tym zwłaszcza dla osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym,
- działania na rzecz rozwoju usług społecznych ogólnego interesu (np. usług wsparcia rodziny, usług opieki nad seniorami) w celu poprawy ich dostępności i jakości (priorytet inwestycyjny 9.7) oraz usług pozwalających na godzenie życia zawodowego i prywatnego np. usług opieki nad dziećmi do lat 3 (priorytet inwestycyjny 8.8).

Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2011-2020
MAŁOPOLSKA 2020, Nieograniczone możliwości

Obszar 5. Rozwój miast i terenów wiejskich

Cel strategiczny: Aktywne ośrodki usług publicznych i gospodarczych zapewniające szanse na rozwój mieszkańców małych i średnich miast oraz terenów wiejskich

5.2 Rozwój gospodarczy małych i średnich miast oraz terenów wiejskich

Działania podejmowane w tym zakresie uwzględniać będą następujące założenia:

- spójna polityka miejska służąca podnoszeniu atrakcyjności i poprawie dostępności trwałych miejsc pracy nie ogranicza się do rozwoju infrastruktury społecznej i technicznej, ale powinna uwzględniać także tworzenie ofert zachęcających do lokowania nowych przedsięwzięć, adekwatne wykorzystywanie potencjału istniejących przedsiębiorstw oraz budowanie powiązań kapitałowych,
- małe i średnie miasta są ośrodkami stanowiącymi podstawowe zaplecze dla wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich,
- aktywizacja terenów wiejskich, przy uwzględnieniu ochrony dziedzictwa przyrodniczego i zachowania ich różnorodności biologicznej, wymaga wdrożenia efektywniejszych mechanizmów wsparcia funkcjonowania rolnictwa oraz działalności około- i pozarolniczej,
- określenie trwałych ram współpracy władz lokalnych i regionalnych w stymulowaniu rozwoju małych i średnich miast oraz terenów wiejskich powinno przyczynić się do wzrostu udziału w tym procesie społeczności lokalnych.

5.2.2 Aktywizacja gospodarcza terenów wiejskich:

- obszary o funkcjach rolniczych: w zakresie wspierania zatrudnienia w działalności rolniczej

i okołorolniczej opartej na zwiększeniu towarowości i wydajności poprzez:

- wdrożenie instrumentów wsparcia dla rozwoju w szczególności ekologicznego rolnictwa i przetwórstwa oraz marketingu wysokiej jakości produktów żywności regionalnej,
- rozwój systemu doradztwa i wsparcia pośredniego dla przedsiębiorczości opartej na rolnictwie,
- obszary o funkcjach mieszanych: w zakresie wsparcia dla tworzenia miejsc pracy w działalności pozarolniczej.

5.3 Funkcjonalne zarządzanie przestrzenią na poziomie lokalnym

- rewitalizację obszarów zdegradowanych, rozumianą, jako podniesienie atrakcyjności przestrzeni publicznych, wprowadzenie nowych funkcji oraz otwarcie obszarów poindustrialnych lub industrialnych,

- ochronę krajobrazu i ładu przestrzennego na obszarach wiejskich poprzez zachowanie unikalnych form krajobrazu rolniczego, a także racjonalne gospodarowanie gruntami, z uwzględnieniem działań na rzecz poprawy struktury obszarowej gospodarstw i zmniejszenia uciążliwości związanych z produkcją wysokotowarową, w szczególności poprzez jej koncentrację w wyodrębnionych strefach,
- planowanie przestrzenne prowadzone z uwzględnieniem realizacji koncepcji osadnictwa zwarteo, zakładające komplementarność, koncentrację funkcji oraz uporządkowany rozwój zabudowy w strefach podgminnych i na obszarach wiejskich, w oparciu o miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.

Obszar 6. Bezpieczeństwo ekologiczne, zdrowotne i społeczne

Cel strategiczny: Wysoki poziom bezpieczeństwa mieszkańców Małopolski w wymiarze środowiskowym, zdrowotnym i społecznym

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Małopolskiego

Cel generalny zagospodarowania przestrzennego województwa małopolskiego formułuje się następująco:

Harmonijne gospodarowanie przestrzenią, jako podstawa dynamicznego i zrównoważonego rozwoju województwa.

Cele strategiczne i operacyjne:

OCHRONA I GOSPODAROWANIE KOPALINAMI:

ZASOBY WÓD PODZIEMNYCH I POWIERZCHNIOWYCH:

OCHRONA PRZED POWODZIĄ:

ZASOBY GLEBOWE:

ZASOBY LEŚNE:

OCHRONA PRZYRODY I BIORÓŻNORODNOŚCI:

GOSPODARKA ODPADAMI:

OCHRONA POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO, OCHRONA PRZED HAŁASEM, WIBRACJAMI I PROMIENIOWANIEM ELEKTROMAGNETYCZNYM:

DZIEDZICTWO KULTUROWE:

ADMINISTRACJA PUBLICZNA:

SZKOLNICTWO WYŻSZE I NAUKA:

KULTURA:

LECZNICTWO SZPITALNE, UZDROWISKOWE I OPIEKA SPOŁECZNA:

SPORT I REKREACJA:

TURYSTYKA I AGROTURYSTYKA:

INTEGRACJA PRZESTRZENNA:

- stworzenie warunków do identyfikacji mieszkańca z regionem;
- stworzenie czytelnego systemu w miarę równomiernie rozmieszczonych ośrodków obsługi mieszkańców województwa małopolskiego w zakresie zaspokajania ich ponadlokalnych i lokalnych potrzeb;
- utworzenie Krakowskiego Obszaru Metropolitalnego;
- zmniejszenie roli granicy państwa jako bariery dla rozwiązywania problemów w zakresie środowiska przyrodniczego i gospodarki wodnej;
- integracja poprzez rozwój powiązań komunikacyjnych;

GOSPODARKA:

- efektywne wykorzystanie stanu zainwestowania, pokonywanie barier i konfliktów, poprawa ładu przestrzennego - efektywne wykorzystanie stanu zainwestowania;
- ograniczanie rozproszenia budownictwa, poprzez intensyfikację wykorzystania terenów mieszkaniowych w ramach istniejącego zainwestowania;

- przeciwdziałanie chaotycznej suburbanizacji;
 - tworzenie warunków do poprawy jakości życia i rozwoju zrównoważonego;
 - wykorzystanie możliwości i szans tkwiących w zagospodarowaniu przestrzennym;
 - dążenie do dalszej intensyfikacji rozwoju najbardziej aktywnych gospodarczo obszarów z równoczesnym przełamywaniem impasu gospodarczego obszarów wymagających aktywizacji;
 - ekologizacja produkcji rolnej;
- TRANSPORT:**
- dobrze rozwinięty system transportowy pod względem technicznym, przestrzennym, gospodarczym, społecznym i środowiskowym;
 - modernizacja i przebudowa układu dróg głównych w tym dróg dojazdowych do przejść granicznych;
 - przebudowa regionalnego systemu transportu zbiorowego w tym optymalne wykorzystanie infrastruktury kolejowej poprzez tworzenie centrów logistycznych;
 - podwyższenie standardu kolejowych przewozów pasażerskich, powiązanie ruchu kolejowego z systemem szlaków kulturowych i turystycznych;
 - rozwój transportu lotniczego;
 - ożywienie transportu wodnego na odcinku górnej Wisły;
- ZAOPATRZENIE W WODĘ I ODPROWADZANIE ŚCIEKÓW:**
- zapewnienie zaopatrzenia w wodę wysokiej jakości i odprowadzania ścieków;
 - zlikwidowanie ilościowego i jakościowego deficytu wody oraz wysoka sprawność odprowadzania ścieków;
 - ochrona zasobów wód powierzchniowych i podziemnych, ujmowanych w celach wodociągowych, ustanawianie ich stref ochronnych;
- ZAOPATRZENIE W GAZ SIECIOWY**
- INFRASTRUKTURA ELEKTROENERGETYCZNA**
- INFRASTRUKTURA TELEKOMUNIKACYJNA I TELEINFORMATYCZNA**
- TRANSGRANICZNA INTEGRACJA PRZESTRZENNA**

4.4.2 Poziom gminy

Strategia Społeczno – Gospodarczego Rozwoju Gminy Łapanów 2014-2020 roku

Cel strategiczny: Poprawa jakości życia mieszkańców Gminy Łapanów

III obszar: Infrastruktura i środowisko społeczno – gospodarcze Gminy Łapanów poprzez wzrost dostępności mieszkańców i innych interesariuszy do usług kulturalnych, oświatowych, społeczno – zdrowotnych i socjalnych

IV obszar: Gmina Łapanów a wpływ Aglomeracji Krakowskiej

Cel: Wzrost atrakcyjności osadniczej Gminy Łapanów

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Łapanów na lata 2015-2021

Cel generalny: Tworzenie instytucjonalnych, organizacyjnych i materialnych warunków sprzyjających ograniczaniu obszarów wykluczenia społecznego

Cel strategiczny I Zintegrowany system pomocy społecznej

Cel strategiczny II Tworzenie warunków sprzyjających umacnianiu instytucji rodziny

Cel strategiczny III Tworzenie warunków sprzyjających zdrowiu
Cel strategiczny IV Tworzenie godnych warunków zamieszkania
Cel strategiczny V Tworzenie warunków rozwoju kapitału kulturowego oraz edukacyjnego

Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Łapanów

Cel strategiczny 1: Powiat Bocheński atrakcyjnym i dynamicznym ośrodkiem pracy i zamieszkania

Cel operacyjny 1.1. Rozwój zasobów ludzkich

Cel operacyjny 1.3. Instytucjonalizacja na szczeblu powiatu działań na rzecz rozwoju przedsiębiorczości i tworzenia miejsc pracy poza rolnictwem

Cel strategiczny 2: Poprawa efektywności i produkcji rolnej, rozwój infrastruktury technicznej i przeciwdziałanie pogarszaniu stanu środowiska naturalnego

Cel operacyjny 2.4. Poprawa infrastruktury technicznej na obszarach wiejskich

Cel operacyjny 2.5. Poprawa stanu środowiska naturalnego

5. Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych

5.1 Ogólne charakterystyka Gminy Łapanów

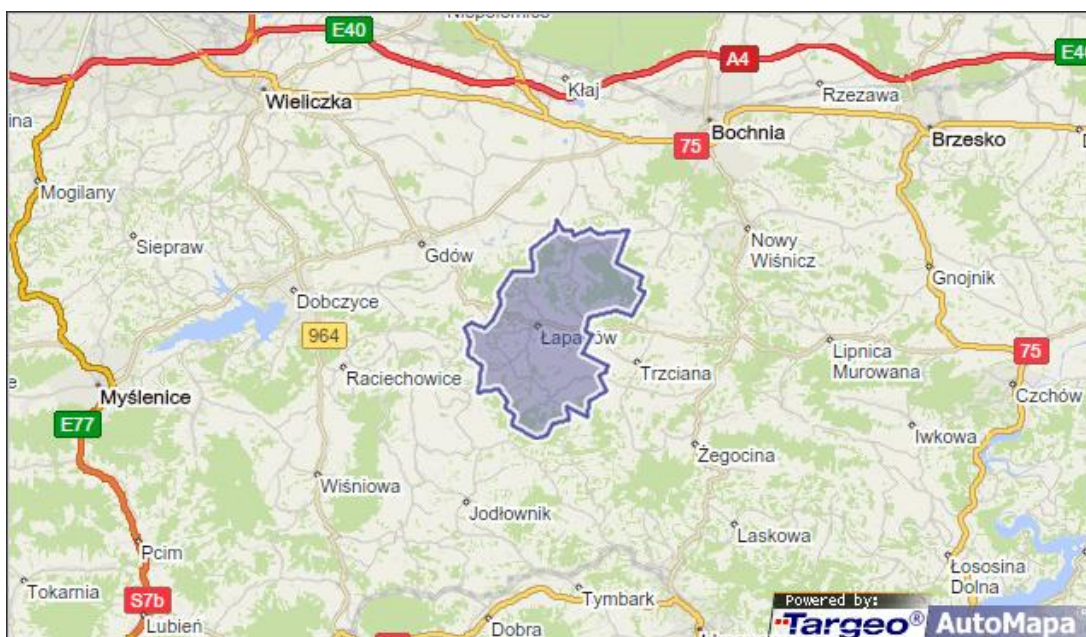
5.1.1 Położenie i podział administracyjny

Gmina Łapanów leży w środkowej części województwa małopolskiego, w powiecie bocheńskim w dolinie rzeki Stradomki na terenie Pogórza Karpackiego, charakteryzującego się bardzo urozmaiconym krajobrazem. Powierzchnia gminy wynosi 7170 ha.,

W skład gminy wchodzi 17 sołectw:

- Boczów
- Brzezowa
- Chrostowa
- Cichawka
- Grabie
- Kamyk
- Kępanów
- Kobylec
- Lubomierz
- Łapanów
- Sobolów
- Tarnawa
- Ubrzeż
- Wieruszyce
- Wola Wieruszycka
- Wolica
- Zbydniów

Położenie gminy Łapanów na tle powiatu bocheńskiego.

Źródło: <http://mapa.targeo.pl/gmina-lapanow,704379/gmina>

Gmina Łapanów graniczy z takimi gminami jak:

- Bochnia
- Gdów
- Trzciana
- Raciechowice
- Jodłownik
- Limanowa

Usytuowana jest w okolicy dużych ośrodków historyczno-zabytkowych takich jak: Bochnia, Nowy Wiśnicz, Kraków, Wieliczka, Oświęcim, Stary Sącz, Nowy Sącz.

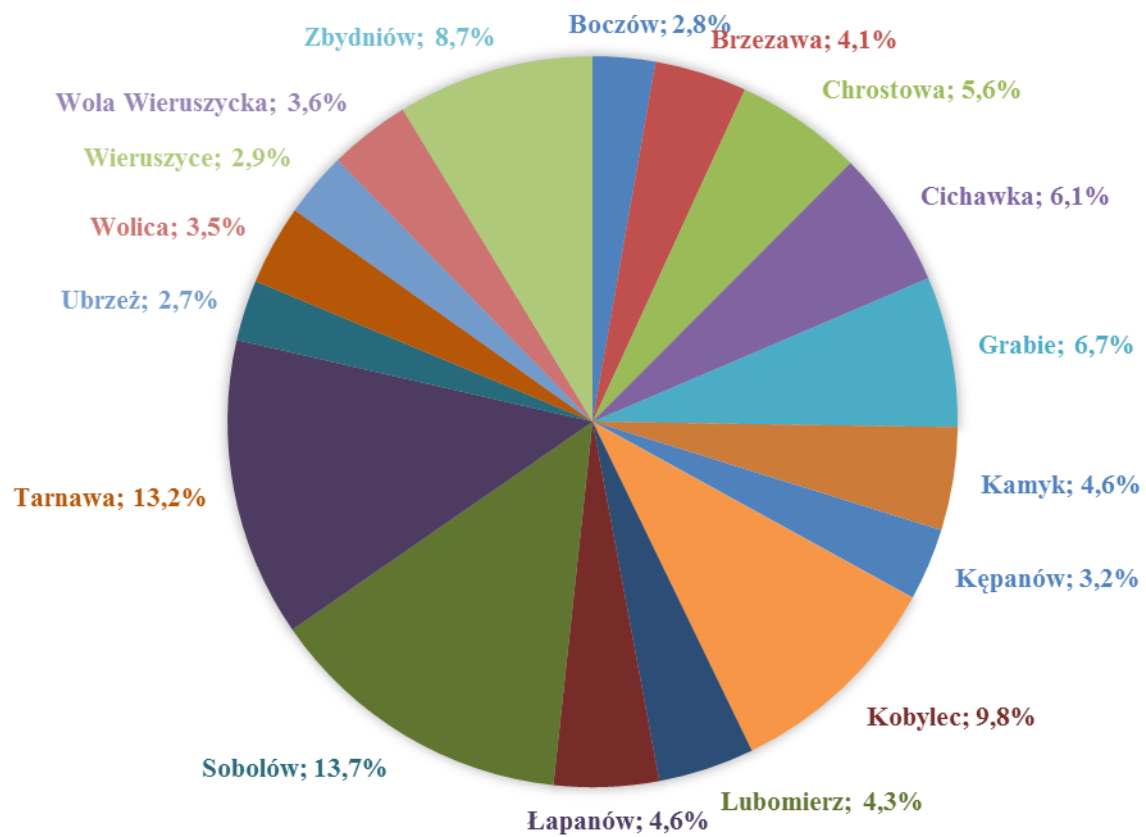
Ogółem Gmina Łapanów obejmuje obszar 7 170 ha.

Tabela 1. Powierzchnia gminy Łapanów według jednostek terytorialnych

Lp.	Wyszczególnienie	Powierzchnia ewidencyjna w ha	Udział procentowy (%) w obszarze gminy
1	Boczów	198	2,8%
2	Brzezowa	293	4,1%
3	Chrostowa	404	5,6%
4	Cichawka	437	6,1%
5	Grabie	478	6,7%
6	Kamyk	327	4,6%
7	Kępanów	229	3,2%
8	Kobylec	704	9,8%
9	Lubomierz	305	4,3%
10	Łapanów	333	4,6%
11	Sobolów	979	13,7%
12	Tarnawa	948	13,2%
13	Ubrzeż	193	2,7%
14	Wolica	254	3,5%
15	Wieruszyce	206	2,9%
16	Wola Wieruszycka	258	3,6%
17	Zbydniów	624	8,7%
Gmina Łapanów - ogółem		7170	100%

Źródło: Urząd Gminy Łapanów

UDZIAŁ PROCENTOWY W POWIERZCHNI GMINY ŁAPANÓW

Największymi terytorialnie miejscowościami Gminy Łapanów są Sobolów (13,7%) i Tarnawa (13,2%). Ubrzeż i Boczów są najmniejszymi jednostkami terytorialnymi Gminy.

Na terenie gminy Łapanów większość gruntów stanowią grunty rolne - 65,63% całości powierzchni, grunty leśne, zadrzewione i zakrzewione stanowią 29,60, grunty zabudowane i zurbanizowane – 4,03% natomiast najmniejszy procent gruntów stanowią grunty pod wodami – 0,91%. Szczegółowy podział gruntów w roku 2015 przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Struktura użytkowania gruntów w latach 2015

Lp.	Wyszczególnienie gruntów	Gmina Łapanów	
		Powierzchnia ewidencyjna w ha	Udział % w całości powierzchni
1	Użytki rolne	4672	65,63
2	Grunty leśne, zadrzewione, zakrzewione	2107	29,60
3	Grunty pod wodami	65	0,91
4	Grunty zabudowane i zurbanizowane	287	4,03
5	a) tereny mieszkaniowe	74	1,03
6	b) tereny przemysłowe	2	0,03
7	c) inne tereny zabudowane	34	0,47
8	d) zurbanizowane tereny niezabudowane	1	0,01
9	e) tereny rekreacyjne	13	0,18
10	f) drogi	163	2,29
11	g) tereny kolejowe	0	-
12	h) pozostałe: – tereny komunikacyjne – inne użytki kopalne	0	-
13	Inne: – użytki ekologiczne – nieużytki – tereny różne	0	-

Źródło: Urząd Gminy Łapanów Wydział Gospodarki Przestrzennej I Inwestycji

5.2 Sfera społeczna

5.2.1 Struktura demograficzna

Zgodnie z danymi udostępnionymi przez Urząd Gminy Łapanów liczba mieszkańców wg stanu w dniu 31.12.2015 r. wynosiła 7 956.

Najliczniej zamieszkałe sołectwa w gminie to: Łapanów (1 263 mieszkańców), Kobylec (830 mieszkańców) oraz Sobolów (754 mieszkańców). Natomiast najmniej zamieszkałe to: Wieruszyce (145 mieszkańców) oraz Wola Wieruszycka (148 mieszkańców)

Tabela 3. Liczba mieszkańców gminy Łapanów w podziale administracyjnym

Lp.	SOŁECTWO	Liczba mieszkańców	%
1	Boczów	307	3,86%
2	Brzezowa	386	4,85%
3	Chrostowa	337	4,24%
4	Cichawka	514	6,46%
5	Grabie	600	7,56%
6	Kamyk	354	4,44%
7	Kępanów	231	2,90%
8	Kobylec	830	10,43%
9	Lubomierz	251	3,15%
10	Łapanów	1 263	15,88%
11	Sobolów	754	9,47%
12	Tarnawa	740	9,30%
13	Ubrzeż	262	3,29%
14	Wolica	281	3,53%
15	Wieruszyce	145	1,82%
16	Wola Wieruszycka	148	1,86%
17	Zbydniów	553	6,95%
Gmina Łapanów		7 956	100%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Gminy Łapanów

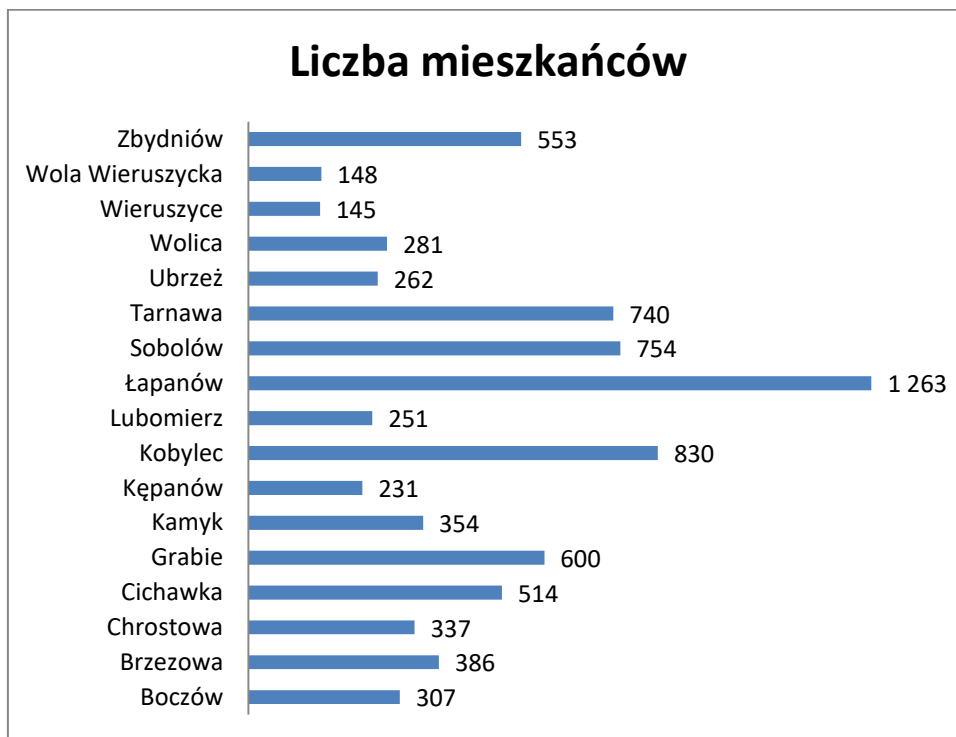
Tabela 4. Ludność gminy Łapanów według jednostek terytorialnych i struktury płci

Lp.	Wyszczególnienie	Ludność ogółem	Mężczyźni	Kobiety
1	Boczów	307	165	142
2	Brzezowa	386	201	185
3	Chrostowa	337	165	172
4	Cichawka	514	247	267
5	Grabie	600	293	307
6	Kamyk	354	173	181
7	Kępanów	231	107	124
8	Kobylec	830	407	423
9	Lubomierz	251	131	120
10	Łapanów	1 263	613	650
11	Sobolów	754	394	360
12	Tarnawa	740	380	360
13	Ubrzeż	262	136	126
14	Wolica	281	138	143
15	Wieruszyce	145	71	74
16	Wola Wieruszycka	148	82	66
17	Zbydniów	553	288	285
Gmina Łapanów - ogółem		7 956	3 991	3 965

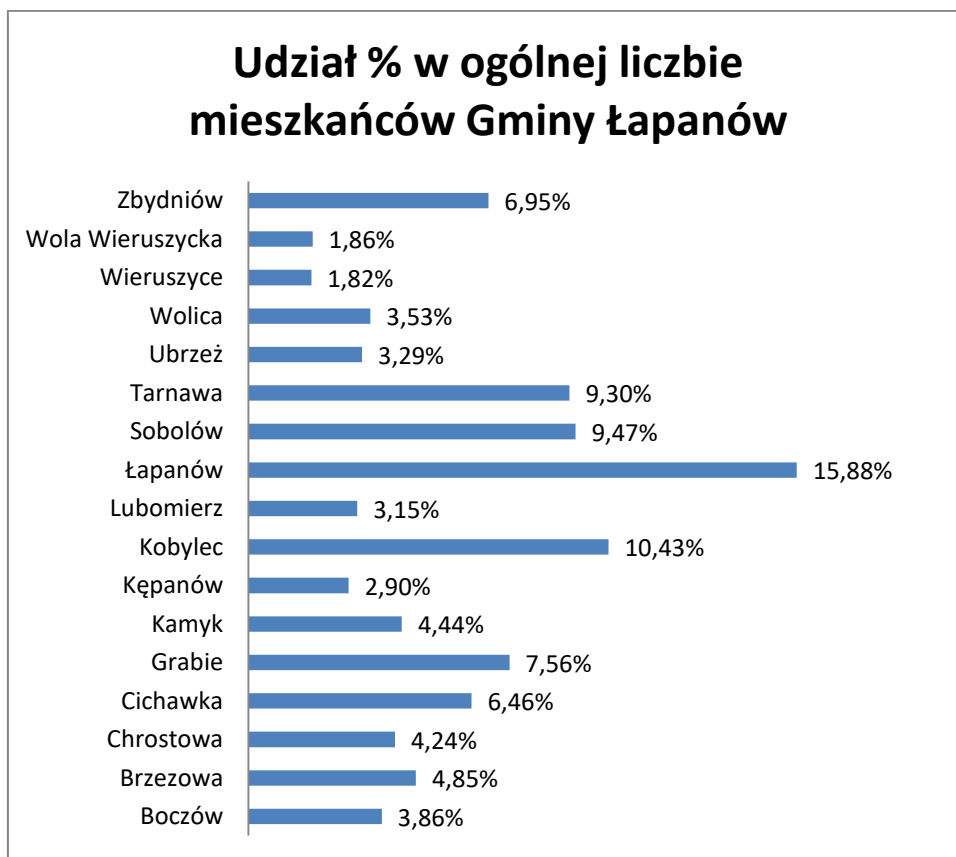
Źródło: Urząd Gminy Łapanów

Analiza danych statystycznych pokazuje, że od roku 2010 liczba mieszkańców terenów gminy Łapanów sukcesywnie rośnie. Rok 2015, w stosunku do roku 2010, zaowocował wzrostem mieszkańców o 326 osób.

Analiza danych dotyczących struktury wiekowej mieszkańców gminy Łapanów na przestrzeni 2010-2015 roku, wskazuje na wzrost liczby mieszkańców w wieku produkcyjnym, przy jednoczesnym niewielkim spadku liczby mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym. Gminę Łapanów w 50,16% zamieszkują mężczyźni i w 49,84% kobiety.

Źródło: opracowanie własne

Źródło: opracowanie własne

Największa liczba mieszkańców jest w miejscowości Łapanów (1263) co stanowi 15,88% ogólnej liczby mieszkańców gminy, najmniej natomiast w Wieruszycach (145), co stanowi 1,82% spośród wszystkich mieszkańców.

Tabela 5. Struktura ludności w gminie Łapanów według ekonomicznych grup wiekowych w latach 2010-2015

Wiek przedprodukcyjny						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
mężczyźni	928	906	912	915	905	907
kobiety	894	890	869	871	879	884
Ogółem wiek przedprodukcyjny	1 822	1 796	1 781	1 786	1 784	1 791
Ogółem liczba mieszkańców Gminy Łapanów	7 630	7 691	7 734	7 815	7 875	7 956
Procentowy udział ludności w wieku przedprodukcyjnym do ogółu mieszkańców (%)	23,87%	23,35%	23,02%	22,85%	22,65%	22,51%
Wiek produkcyjny						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
mężczyźni	2 580	2 627	2 645	2 672	2 688	2 723
kobiety	2 181	2 213	2 250	2 297	2 312	2 346
Ogółem wiek produkcyjny	4 761	4 840	4 895	4 969	5 000	5 069
Ogółem liczba mieszkańców Gminy Łapanów	7 630	7 691	7 734	7 815	7 875	7 956
Procentowy udział ludności w wieku produkcyjnym do ogółu mieszkańców (%)	62,39	62,93	63,29%	63,58%	63,49%	63,71
Wiek poprodukcyjny						

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
mężczyźni	352	349	353	355	364	361
kobiety	695	706	705	705	727	735
Ogółem wiek poprodukcyjny	1 047	1 055	1 058	1 060	1 091	1 091
Ogółem liczba mieszkańców Gminy Łapanów	7 630	7 691	7 734	7 815	7 875	7 956
Procentowy udział ludności w wieku poprodukcyjnym do ogółu mieszkańców (%)	13,72	13,71	13,67	13,56	13,85	13,71

Źródło: Urząd Gminy Łapanów

Tabela 6. Wskaźniki obciążenia demograficznego według jednostek terytorialnych

Lp	Jednostka terytorialna	Liczba ludności	Ludność w wieku produkcyjnym	Ludność w wieku przedprodukcyjnym	Ludność w wieku poprodukcyjnym	Wskaźnik obciążenia demograficznego
1	Boczów	307	165	142	49	69%
2	Brzezowa	386	201	185	44	60%
3	Chrostowa	337	165	172	38	61%
4	Cichawka	514	247	267	66	58%
5	Grabie	600	293	307	69	50%
6	Kamyk	354	173	181	55	68%
7	Kępanów	231	107	124	37	55%
8	Kobylec	830	407	423	107	61%
9	Lubomierz	251	131	120	45	61%
10	Łapanów	1 263	613	650	163	58%
11	Sobolów	754	394	360	114	57%
12	Tarnawa	740	380	360	107	54%
13	Ubrzeż	262	136	126	32	51%
14	Wolica	281	138	143	36	59%
15	Wieruszyce	145	71	74	23	54%
16	Wola Wieruszycka	148	82	66	20	68%

17	Zbydniów	553	288	285	91	62%
Gmina Łapanów		7 956	3 991	3 965	1096	58%

Źródło: Urząd Gminy Łapanów

Źródło: opracowanie własne

Wskaźnik obciążenia demograficznego pokazuje dosyć jasno, że struktura demograficzna gminy Łapanów jest niekorzystna tym samym odzwierciedlając negatywne trendy obserwowane na poziomie całego kraju. Wskaźnik obciążenia demograficznego wynosi 58% w całej gminie Łapanów.

Skutki wysokiego obciążenia demograficznego mogą częściowo być kompensowane przez dobrą sytuację na rynku pracy, dlatego kolejnym poddanym analizie wskaźnikiem jest poziom stopy bezrobocia.

Miejscowościami, w których występuje najwyższy wskaźnik obciążenia demograficznego są: Boczów, dla którego wskaźnik wynosi 69% i jest o 11% wyższy niż wskaźnik dla całej gminy; Kamyk oraz Wola Wieruszycka dla których wskaźnik wynosi 68% i jest o 10% większy niż średni wskaźnik dla całej Gminy Łapanów. Miejscowość Grabie posiada najmniejszy wskaźnik obciążenia demograficznego (50%), który jest mniejszy od średniego wskaźnika dla całej gminy o 8%.

Tabela 7. Saldo migracji na pobyt stały w latach 2010-2014

Gmina Łapanów						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Zameldowania na pobyt stały z poza Gminy Łapanów	100	77	72	92	77	88
Przemeldowania na terenie Gminy Łapanów	38	93	57	129	107	57
Zameldowania na pobyt stały z zagranicy	1	1	1	0	0	3
Wymeldowanie z pobytu stałego z Gminy Łapanów	46	45	58	19	8	3
Wymeldowanie z pobytu stałego z Gminy Łapanów za granicę	0	2	0	1	1	1

Źródło: Urząd Gminy Łapanów

Analiza sytuacji migracyjnej Gminy Łapanów na przełomie lat 2010-2015 wskazuje na zasadniczy spadek liczby wymeldowań z pobytu stałego. Jedynie w roku 2012 odnotowano większą liczbę wymeldowani (58 osób). W ostatnich latach liczba wymeldowani z pobytu stałego uległa skrajnemu zmniejszeniu (w roku 2015 wynosiła zaledwie 3 osoby).

Liczba napływowej ludności z poza Gminy Łapanów uległa niewielkiemu zmniejszeniu na przestrzeni 5 ostatnich lat (w roku 2010 wynosiła 100 osób, natomiast w 2015 88 osób).

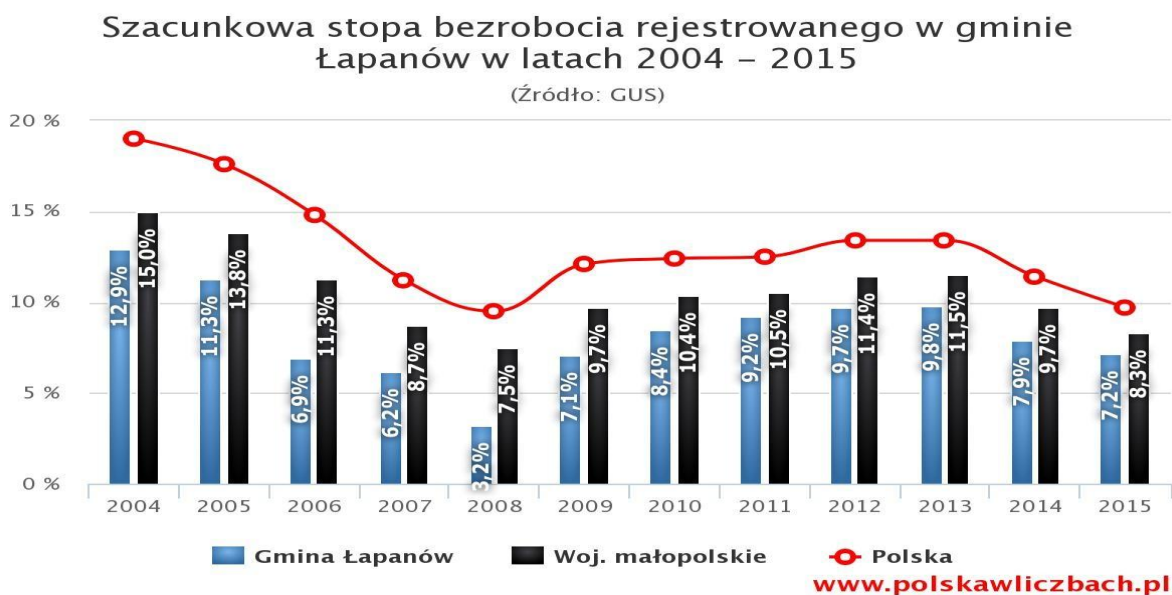
Zasadniczym zmianom ulega wskaźnik ruchów wewnątrzgminnych ludności. Największą liczbę przemeldowań wewnątrzgminnych odnotowano w latach 2013 (129 osób) i 2014 (107 osób).

5.2.2 Poziom i struktura bezrobocia rejestrowanego

W gminie Łapanów na 1000 mieszkańców pracuje 103 osób. 51,4% wszystkich pracujących ogółem stanowią kobiety, a 48,6% mężczyźni.

Bezrobocie rejestrowane w gminie Łapanów wynosiło w 2015 roku 7,2% (8,2% wśród kobiet i 6,3% wśród mężczyzn).

Wykres. Szacunkowa stopa bezrobocia rejestrowanego w gminie Łapanów w latach 2004-2015

Źródło: polskawliczbach.pl

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie Łapanów wynosi 3 464,39 PLN, co odpowiada 83.50% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce.

Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Łapanów 500 osób wyjeżdża do pracy do innych gmin, a 185 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak, więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi -315.

Biorąc pod uwagę strukturę populacji gminy Łapanów według ekonomicznych grup wieku w roku 2014 jednostkę samorządu terytorialnego zamieszkiwało 7 875 osób, z czego osoby w wieku produkcyjnym stanowiły 5 000 osób, co stanowi 63% ogółu mieszkańców.

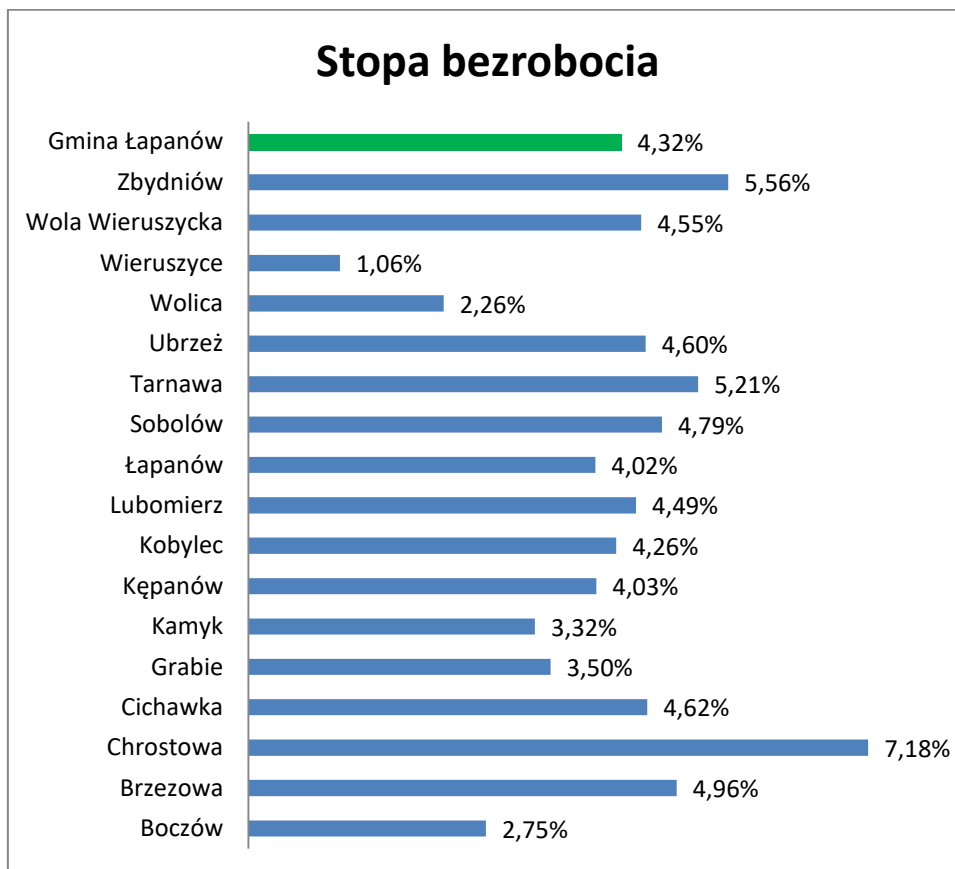
Tabela 8. Wskaźnik bezrobocia w Gminie Łapanów według jednostek terytorialnych

Lp.	Jednostka terytorialna	Liczba ludności	Liczba osób bezrobotnych	Ludność w wieku produkcyjnym	Stopa bezrobocia
1	Boczów	307	5	182	2,75%
2	Brzezowa	386	12	242	4,96%
3	Chrostowa	337	15	209	7,18%
4	Cichawka	514	15	325	4,62%
5	Grabie	600	14	400	3,50%
6	Kamyk	354	7	211	3,32%

7	Kępanów	231	6	149	4,03%
8	Kobylec	830	22	516	4,26%
9	Lubomierz	251	7	156	4,49%
10	Łapanów	1263	32	797	4,02%
11	Sobolów	754	23	480	4,79%
12	Tarnawa	740	25	480	5,21%
13	Ubrzeż	262	8	174	4,60%
14	Wolica	281	4	177	2,26%
15	Wieruszycy	145	1	94	1,06%
16	Wola Wieruszycka	148	4	88	4,55%
17	Zbydniów	553	19	342	5,56%
Gmina Łapanów - ogółem		7956	219	5069	4,32%

Źródło: Urząd Gminy Łapanów

Bezrobocie jest jednym z podstawowych wskaźników obciążenia społecznego. Wskazuje bowiem na niewykorzystany potencjał ludzki. Długotrwałe, chroniczne bezrobocie może prowadzić do wykluczenia społecznego. Co więcej długie pozostawanie bez pracy często przekłada się na powstawanie kolejnych problemów społecznych, w tym min.: znaczne koszty materialne związane z utrzymaniem bezrobotnych oraz służb zajmujących się ich problemami i obsługą, spadek dochodów rodzin, rozszerzenie się społecznych kręgów ubóstwa, degradację psychiczną i moralną osób pozostających bez pracy (poczucie beznadziejności, pesymizm, uczucie bezużyteczności, depresja itp.) a często także zjawiska patologii społecznej - alkoholizm, narkomania, przestępczość itd.

Źródło: opracowanie własne

Ogółem na terenie Gminy Łapanów liczba bezrobotnych mieszkańców wynosi 219 osób, z czego największa stopa bezrobocia została odnotowana na terenie Chrostowej i wynosi 7,18% i jest o 2,86% wyższa, niż średnia dla gminy. Miejscowością, w której odnotowano najmniejszy wskaźnik bezrobocia są Wieruszycy, dla których wyznaczono wskaźnik bezrobocia na poziomie 1,06% i jest o 3,26% mniejszy od średniej dla gminy.

5.2.3 Pomoc społeczna

Zadania z zakresu pomocy społecznej w Gminie Łapanów realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łapanowie.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej obejmuje pomocą rzeczową i finansową mieszkańców jak również pomaga w zakresie pracy socjalnej. Liczba osób korzystających z pomocy rzeczowej i finansowej (łącznie z członkami rodzin) zmniejszyła się na przełomie lat 2010-2015.

Tabela 9. Korzystający z pomocy rzeczowej i finansowej w ramach pomocy społecznej w latach 2010 – 2015

Lata	Liczba mieszkańców	Liczba rodzin objętych pomocą rzeczową i finansową	Liczba osób korzystających z pomocy rzeczowej i finansowej, łącznie z członkami rodzin	Udział % liczby osób korzystających z pomocy (łącznie z członkami rodzin) w ludności ogółem
2010	7630	203	862	11,29%
2011	7691	195	840	10,92%
2012	7734	208	223	2,88%
2013	7815	195	822	10,51%
2014	7875	194	761	9,66%
2015	7956	169	641	8,05%

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łapanowie

Najmniejsza liczba osób objętych pomocą rzeczową i finansową była w roku 2012 i było to 223 osoby, co stanowi 2,88 % ogółu mieszkańców Gminy Łapanów. Największy procent osób objętych taką pomocą był w roku 2010 i wynosił 11,29 %.

Tabela 10. Korzystający z pomocy socjalnej w latach 2010 – 2015

Lata	Liczba mieszkańców	Liczba rodzin objętych pomocą (praca socjalna)	Liczba osób korzystających z pomocy (praca socjalna), łącznie z członkami rodzin	Udział % liczby osób korzystających z pomocy (łącznie z członkami rodzin) w ludności ogółem
2010	7630	245	950	12,45%
2011	7691	239	935	12,15%
2012	7734	258	938	12,12%
2013	7815	238	913	11,68%
2014	7875	242	890	11,30%
2015	7956	205	739	9,28%

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łapanowie

Liczba osób objętych pomocą w ramach pracy socjalnej, na przełomie ostatnich 6 lat, sukcesywnie spadała. W latach granicznych liczba osób korzystająca z takiej pomocy wynosiła, w roku 2010- 950

osób, a w roku 2015 – 739 osób, co daje zmniejszenie liczby mieszkańców doświadczających takiego rodzaju pomocy społecznej o 211 osób.

Powody przyznawania pomocy społecznej są różnorakie. W roku 2015 udzielono pomoc społeczną w 350 przypadkach. Wśród najczęstszych powodów przyznawania pomocy społecznej w roku 2015 jest zdecydowanie ubóstwo (89 osób). Należy przy tym podkreślić, że w przypadku ubóstwa, na przestrzeni lat odnotowano zasadniczy spadek. Kolejną przyczyną jest potrzeba ochrony macierzyństwa (61 osób) oraz niepełnosprawność (50 osób).

W perspektywie ostatnich 6 lat przyczyny przyznawania pomocy przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej uległy zróżnicowaniu.

Tabela 11. Przyczyny przyznania pomocy społecznej w latach 2010-2015

PRZYCZYNA PRYZNANIA POMOCY	LICZBA RODZIN					
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Ubóstwo	108	117	108	113	113	89
Potrzeba ochrony macierzyństwa	13	3	5	71	57	61
Bezrobocie	38	40	41	43	47	43
Niepełnosprawność	70	66	82	58	50	50
Długotrwała lub ciężka choroba	66	82	77	58	44	36
Bezradność w/s opiekuńczych i wychowawczych oraz prowadzenia gospodarstwa domowego	60	62	70	58	46	40
a. rodziny niepełne	2	2	3	29	26	25
b. rodziny wielodzietne	5	5	3	10	3	0
Przemoc w rodzinie	2	1	10	0	0	2
Alkoholizm	21	20	21	7	3	4
Zdarzenie losowe	1	1	12	0	5	0
Razem:	386	399	432	447	394	350

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łapanowie

Wskazane dane mogą sugerować o bardziej stabilnej sytuacji ekonomicznej mieszkańców, z uwagi na sukcesywnie malejącą liczbę osób korzystających ze wsparcia systemu pomocy społecznej.

Tabela 12. Powody korzystania z pomocy społecznej według jednostek terytorialnych

Lp.	Jednostka terytorialna	Liczba ludności	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej według jednostek	Powód korzystania a pomocy społecznej			
				Ubóstwo	Bezrobocie	Niepełnosprawność	Długotrwała choroba
1	Boczów	307	16	8	3	4	4
2	Brzezowa	386	20	17	12	10	1
3	Chrostowa	337	13	8	4	0	0
4	Cichawka	514	101	39	10	4	2
5	Grabie	600	56	30	5	13	4
6	Kamyk	354	33	23	13	7	0
7	Kępanów	231	16	2	4	6	4
8	Kobylec	830	61	33	21	12	17
9	Lubomierz	251	38	24	20	10	8
10	Łapanów	1263	75	35	28	8	14
11	Sobolów	754	57	32	9	19	15
12	Tarnawa	740	60	34	25	11	11
13	Ubrzeż	262	16	7	0	1	0
14	Wolica	281	18	15	0	1	1
15	Wieruszycze	145	0	0	0	0	0
16	Wola Wieruszycza	148	15	14	4	11	1
17	Zbydniów	553	61	30	23	16	10
Gmina Łapanów - ogółem		7956	656	348	178	133	92

Źródło: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łapanowie

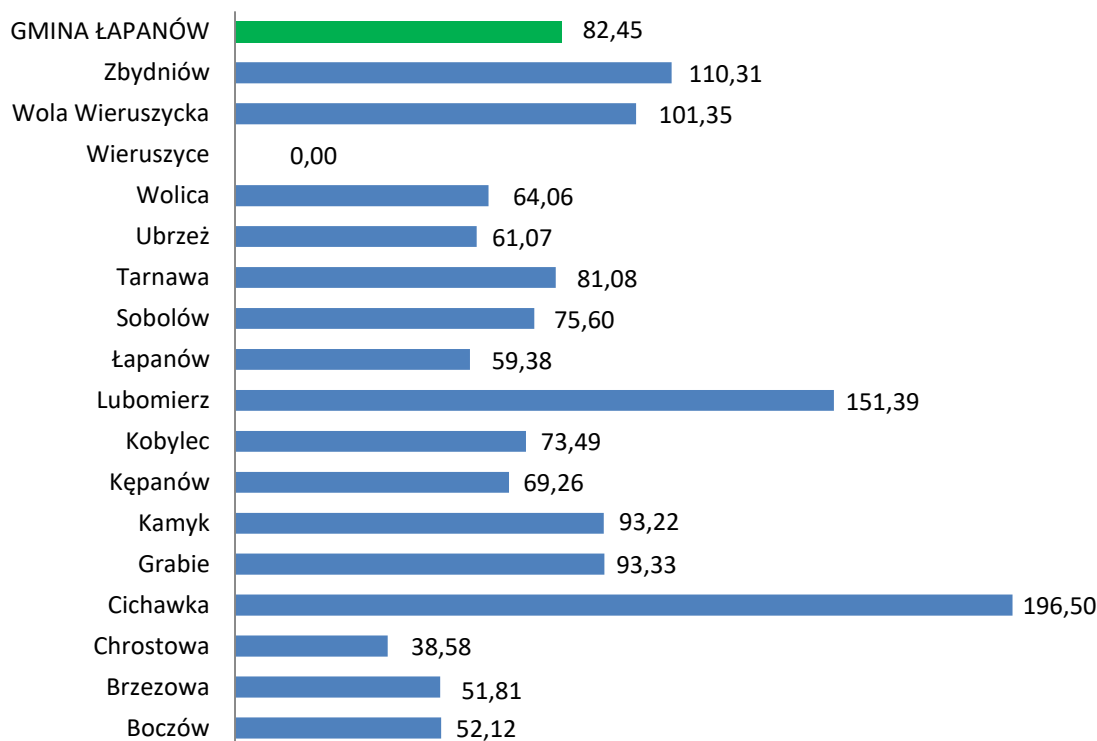
Największa liczba osób korzystających z pomocy społecznej jest w Cichawce, gdzie występuje duży poziom ubóstwa, co stanowi najczęstszy powód sięgania po środki pomocowe. Natomiast w Wieruszycach na 145 mieszkańców nikt nie korzysta z pomocy społecznej.

Tabela 13. Wskaźnik osób korzystających z pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 osób w Gminie Łapanów (2015 r.)

Jednostka terytorialna	Liczba ludności	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w 2015	Wskaźnik osób korzystających z pomocy społecznej na 1000 osób (2015 r.)
Boczów	307	16	52,12
Brzezowa	386	20	51,81
Chrostowa	337	13	38,58
Cichawka	514	101	196,50
Grabie	600	56	93,33
Kamyk	354	33	93,22
Kępanów	231	16	69,26
Kobylec	830	61	73,49
Lubomierz	251	38	151,39
Łapanów	1263	75	59,38
Sobolów	754	57	75,60
Tarnawa	740	60	81,08
Ubrzeż	262	16	61,07
Wolica	281	18	64,06
Wieruszyce	145	0	0,00
Wola Wieruszycka	148	15	101,35
Zbydniów	553	61	110,31
GMINA ŁAPANÓW	7956	656	82,45

Źródło: Urząd Gminy Łapanów

Wskaźnik osób korzystających z pomocy społecznej na 1000 osób (2015 r.)

Źródło: Urząd Gminy Łapanów

Wskaźnik osób korzystających z pomocy społecznej dla Gminy Łapanów w przeliczeniu na 1000 osób wynosi 82,45 osoby. Najwyższą wartość wskaźnik przyjmuje dla miejscowości Cichawka (196,50), Lubomierz (151,39), Zbydniów (110,31), Wola Wieruszycka (101,35), Grabie (93,33) oraz Kamyk (93,22). W pozostałych miejscowościach wskaźnik przyjmuje wartość niższą, niż średnia dla całej gminy. Najkorzystniejsza sytuacja jest w miejscowości Chrostowa, gdzie wskaźnik przyjmuje wartość 38,58.

5.2.4 Oświata i wychowanie

Na terenie gminy Łapanów działa 23 placówki oświatowe, kształcące na poziomie podstawowym, gimnazjalnym, ponadgimnazjalnym oraz technicznym i zawodowym w tym:

- 5 przedszkoli;
- 6 szkół podstawowych;
- 3 szkoły gimnazjalne;
- 3 licea ogólnokształcące i uzupełniające licea ogólnokształcące;
- 4 technika, technika uzupełniające;

- 2 zasadnicze szkoły zawodowe;
- 1 szkoła muzyczna.

2 360 mieszkańców gminy Łapanów jest w wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) (w tym 1 126 kobiet oraz 1 234 mężczyzn). Według Narodowego Spisu Powszechnego z 2011 roku 14,2% ludności posiada wykształcenie wyższe, 2,6% wykształcenie policealne, 10,3% średnie ogólnokształcące, a 19,8% średnie zawodowe. Wykształceniem zasadniczym zawodowym legitymuje się 27,7% mieszkańców gminy Łapanów, gimnazjalnym 6,0%, natomiast 18,4% podstawowym ukończonym. 1,0% mieszkańców zakończyło edukację przed ukończeniem szkoły podstawowej.

W porównaniu do całego województwa małopolskiego mieszkańcy gminy Łapanów mają nieznacznie niższy poziom wykształcenia. Wśród kobiet mieszkających w gminie Łapanów największy odsetek ma wykształcenie podstawowe ukończone (20,6%) oraz zasadnicze zawodowe (20,2%). Mężczyźni najczęściej mają wykształcenie zasadnicze zawodowe (35,5%) oraz średnie zawodowe (21,6%).

17,2% mieszkańców gminy Łapanów w wieku potencjalnej nauki (3-24 lata) zalicza się do przedziału 3-6 lat - wychowanie przedszkolne (16,8% wśród dziewczynek i 17,6% wśród chłopców). Na tysiąc dzieci w wieku przedszkolnym 918 uczęszcza do placówek wychowania przedszkolnego. Na jedno miejsce w placówce wychowania przedszkolnego przypada 1,32 dzieci w wieku przedszkolnym.

W grupie wiekowej 3-24 lata na poziomie podstawowym (7-12 lat) kształcą się 24,1% ludności (25,2% wśród dziewczynek i 23,0% wśród chłopców). Na 1 oddział w szkołach podstawowych przypada 14 uczniów. Współczynnik skolaryzacji brutto (Stosunek wszystkich osób uczących się w szkołach podstawowych do osób w wieku 7-12 lat) wynosi 92,97.

Wśród mieszkańców w wieku potencjalnej nauki 12,8% zalicza się do przedziału 13-15 lat - kształcenie na poziomie gimnazjalnym (12,8% wśród dziewczyn i 12,8% wśród chłopaków). Na 1 oddział w szkołach gimnazjalnych przypada 21 uczniów. Współczynnik skolaryzacji brutto (Stosunek wszystkich osób uczących się w szkołach gimnazjalnych do osób w wieku 13-15 lat) wynosi 103,64.

W grupie wiekowej 3-24 lata na poziomie ponadgimnazjalnym (16-18 lat) kształcą się 18,9% mieszkańców (18,5% wśród dziewczyn i 19,3% wśród chłopaków). Na 1 oddział w szkołach ogólnokształcących przypada 0 uczniów. 19 uczniów przypada na oddział w szkołach średnich zawodowych i artystycznych.

W przedziale wiekowym odpowiadającym edukacji w szkołach wyższych (19-24 lat) znajduje się 27,0% mieszkańców gminy Łapanów w wieku potencjalnej nauki (26,7% kobiet i 27,3% mężczyzn).³

³ www.polskawliczbach.pl

Tabela 14. Szkolnictwo w roku szkolnym 2015/2016

Typ placówki	Ogółem		Publiczne prowadzone przez Gminę Łapanów	
	Liczba szkół	Liczba uczniów	Liczba szkół	Liczba uczniów
Szkoły podstawowe (razem ze specjalnymi)	6	625	4	553
Gimnazja (razem ze specjalnymi)	3	313	3	313
Licea ogólnokształcące	3	91	0	0
Licea profilowane	0	0	0	0
Technika	4	230	0	0
Zasadnicze szkoły zawodowe	2	71	0	0

Źródło: Urząd Gminy Łapanów

5.2.5 Kultura, turystyka, rekreacja

KULTURA⁴,

Infrastrukturę związaną z upowszechnianiem kultury w gminie tworzą: domy kultury, biblioteki, sale widowiskowe, świetlice oraz obiekty szkolne. Organizatorem i koordynatorem życia kulturalnego na terenie gminy jest Centrum Kultury Gminy Łapanów w skład którego wchodzi następujące domy kultury:

- ✓ Dom Kultury w Łapanowie,
- ✓ Dom Kultury w Tarnawie,
- ✓ Dom Kultury w Sobolowie.

Domy Kultury organizują szereg zespołów na terenie gminy, sprawują nad nimi patronat, dają możliwość poszerzania swoich umiejętności i rozwijania pasji. Wśród nich należy

wymienić:

- ✓ Grupę teatralną „Miraż”;
- ✓ Grupę teatralną „Praxis”;
- ✓ Kabaret „Miś”;
- ✓ Kabaret „Oscyp”;
- ✓ Kabaret „Zez”;
- ✓ Zespół wokalny „Astravox”;
- ✓ Zespół „3Life”;
- ✓ Zespół „Seven”;
- ✓ Centrum Kształcenia Komputerowego - będące alternatywą dla klasycznego, tradycyjnego sposobu zdobywania wiedzy, szczególnie atrakcyjna z punktu

⁴ www.lapanow.pl

widzenia mieszkańców terenów wiejskich, które pod względem infrastruktury telekomunikacyjnej i informacyjnej nie dorównują aglomeracjom miejskim. Centrum jest placówką o charakterze oświatowym, zapewniającą możliwość ustawicznego kształcenia w formie on-line celem uzupełnienia lub podwyższenia poziomu wiedzy i kwalifikacji. CKK jest odpowiednio przystosowane i wyposażone w sprzęt komputerowy i teleinformatyczny z dostępem do Internetu oraz tzw. biblioteczkę multimedialną (pakiet komputerowych programów edukacyjnych, w tym encyklopedie, słowniki, atlasy). Daje możliwość nieodpłatnego dostępu do stworzonej na potrzeby projektu platformy e-edukacyjnej;

- ✓ Kółko plastyczne;
- ✓ Kółko fotograficzne;
- ✓ Klub Seniora;

Na terenie gminy działa również Gminna Biblioteka Publiczna w Łapanowie z trzema filiami w:

- ✓ Grabiu,
- ✓ Sobolowie,
- ✓ Tarnawie.

Biblioteka wraz z filiami posiadając księgozbiór w ilości przeszło 40 tysięcy woluminów rocznie obsługuje ponad 2 tysiące czytelników wypożyczając 48 tysięcy książek i materiałów, stąd też biblioteki wykazują się najwyższymi w powiecie wskaźnikami czytelności. Z księgozbiorów zgromadzonych w bibliotekach oprócz czytelników dorosłych korzystają dzieci i młodzież z sześciu szkół podstawowych i dwóch zespołów szkół zawodowych z terenu gminy.

Na terenie Gminy Łapanów znajduje się 9 obiektów zabytkowych wpisanych do rejestru zabytków. Po jednym na terenie miejscowości: Chrostowa, Grabie, Kobylec, Łapanów, Sobolów, Wieruszyce i Zbydniów, oraz dwa na terenie Tarnawy.

TURYSTYKA, REKREACJA⁵

ZALEW

Jedną z najważniejszych atrakcji turystycznych Gminy Łapanów jest odbudowany i unowocześniony Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji „Zalew”. Na turystów, wczasowiczów i miłośników wodnych kąpeli czeka strzeżone kąpielisko wraz z trzema brodzikami o zróżnicowanych poziomach głębokości, zjeżdżalnia, kajaki i rowerki wodne, leżaki, parasole, piaszczysta sztuczna plaża, boisko do plażowej piłki siatkowej oraz wiele urządzeń rekreacyjno-zabawowych dla dzieci i młodzieży. W ramach odbudowy zalewu powstał nowoczesny kompleks sportowy z bieżnią lekkoatletyczną, kortem tenisowym, boiskami do koszykówki i siatkówki. Bezpośrednio przy nim wybudowano plac zabaw dla najmłodszych. Osoby chcące pozostać na dłużej w Łapanowie zachęcamy do skorzystania

⁵ www.lapanow.pl

ze znajdujące się na terenie ośrodka bazy noclegowej wyposażonej w podstawowe urządzenia sanitarne. Samochód będzie można zostawić na parkingach wyłożonych kostką brukową. Każdy turysta odwiedzający zalew znajdzie sposób na aktywne i ciekawe spędzenie wolnego czasu.

Źródło: www.lapanow.pl

SZLAK PAPIESKI

Szlak Papieski wyznaczony został dla upamiętnienia drogi z Niegowici do Łapanowa, którą przemierzał nasz Wielki Polak – Papież – święty Jan Paweł II będąc jeszcze wikariuszem w parafii Niegowić. Inspiracją do wyznaczenia szlaku były również słowa Papieża: „Pamiętam ścieżki w Kobylcu, którymi przemierzałem do Łapanowa”. Wypowiedział je podczas spotkania z pielgrzymami z gminy Łapanów. 12-kilometrowy szlak można przemierzyć pieszo lub rowerem. Jego trasa wiedzie malowniczymi ścieżkami i z pewnością dostarczy niesamowitych wrażeń, może również stanowić sentymentalną podróż przypominającą o naszym ukochanym Papieżu Polaku. Rokrocznie, w najbliższą sobotę poprzedzającą 18 maja, czyli rocznicę urodzin Papieża Jana Pawła II, organizowane są piesze rajdy szlakiem papieskim.

ŚCIEŻKI EDUKACJI EKOLOGICZNEJ

Ścieżka edukacji ekologicznej "Z leśniczym przez las" położona jest na terenie Leśnictwa Chrostowa. Ścieżka ciągnie się na długości ok. 2,5 km. Dostępna jest przede wszystkim dla zorganizowanych grup szkolnych na tzw. "zielone lekcje" a także dla indywidualnych turystów. Podczas zielonych lekcji leśnik obcując na co dzień z lasem wyjaśnia na czym polega jego praca a także najlepiej zna tajniki lasu i zwyczaje jego

mieszkańców. Spacerując szlakiem można zaobserwować różne gatunki roślin, pomniki przyrody, można także wyczytać ciekawe informacje na temat fauny i flory.

TRASA SPACEROWA „WZGÓRZA WOKÓŁ SOBOŁOWA”⁶

Trasa liczy ok. 25 km wytyczona jest w malowniczym, widokowym terenie i jest dostępna dla turystów pieszych oraz rowerowych. Na trasie znajduje się XVI wieczny drewniany kościół, pozostałości dworsko-parkowe, pomniki, miejsca pamięci, cmentarze z okresu I Wojny Światowej, drobna architektura sakralna.

SZLAK ARCHITEKTÓRY DREWNIANEJ

Szlak przebiega przez całą Małopolskę, w tym również przez Gminę Łapanów. Ekspozuje tu dwa zabytkowe, drewniane kościoły, zlokalizowane w Sobolowie i Łapanowie.

EKOMUZEUM

Ekomuzeum zlokalizowane jest przy gospodarstwie agroturystycznym Pana Józefa Kluby z Sobolowa. Gospodarz zgromadził w nim dużą kolekcję starych przedmiotów wykorzystywanych na wsi.

GOSPODARSTWA AGROTURYSTYCZNE

W Gminie Łapanów jest siedem gospodarstw agroturystycznych: Dom na Rogatce, Dom na Stoku, Na Sikornicy, Dzikowy Skarb, Zagroda Trzy Świerki, Pod Gruszą, Wierzbowy Domek.

5.2.6 Bezpieczeństwo publiczne

Poziom bezpieczeństwa publicznego określają warunki panujące na danym terenie, jak również skuteczność działania instytucji, które chronią życie, zdrowie oraz mienie obywateli przed zjawiskami, które zakłócają ich normalne funkcjonowanie i godzącymi w normy postępowania, które są przyjęte w danej społeczności.

Na terenie Gminy Łapanów Wójt realizuje zadania z zakresu bezpieczeństwa przy pomocy:

1. Ochotniczych Straży Pożarnych – 6 jednostek
2. Komendanta Gminnego Ochrony Przeciwpożarowej
3. Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego
4. Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
5. Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

oraz współpracuje z kierownikami jednostek organizacyjnych na terenie gminy i z instytucjami zewnętrznymi.

⁶ STRATEGIA ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO Gminy ŁAPANÓW na lata 2010-2020

POLICJA

Na terenie Gminy Łapanów nie działa Komisariat Policji, gmina podlega pod Komisariat Policji w Nowym Wiśniczu. Z danych udostępnionych przez Komendę Powiatową Policji w Nowym Wiśniczu wynika, że w roku 2014 zgłoszono 68 przestępstw, z czego najwięcej (21 przestępstw) w miejscowości Łapanów. W roku 2015 odnotowano 76 przestępstw z czego najwięcej w miejscowości Łapanów (20 przestępstw)

Tabela 15. Przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu oraz przeciwko mieniu w 2014 i 2015 roku według jednostek

Lp.	Jednostka terytorialna	Liczba przestępstw w roku 2014	Liczba przestępstw w roku 2015	WSKAŹNIK POZIOMU PRZESTĘPCZOŚCI I WYKROCZEŃ (DYNAMIKA ZMIAN)
1	Boczów	2	0	0,00
2	Brzezowa	4	3	-0,25
3	Chrostowa	3	4	0,33
4	Cichawka	3	3	0,00
5	Grabie	4	4	0,00
6	Kamyk	3	1	-0,67
7	Kępanów	2	1	-0,50
8	Kobylec	4	4	0,00
9	Lubomierz	1	6	5,00
10	Łapanów	21	20	-0,05
11	Sobolów	9	12	0,33
12	Tarnawa	4	9	1,25
13	Ubrzeż	2	1	-0,50
14	Wolica	0	1	1,00
15	Wieruszyce	0	1	1,00
16	Wola Wieruszycka	0	0	1,00
17	Zbydniów	6	6	0,00
WSKAŹNIK POZIOMU PRZESTĘPCZOŚCI I WYKROCZEŃ W %				
Liczba przestępstw (przeciwko życiu i zdrowiu oraz przeciwko mieniu) na 1 tys. ludności				

Źródło: Komisariat Policji w Nowym Wiśniczu

Tabela 16. Kategorie wybranych przestępstw popełnionych na terenie gminy Łapanów w latach 2013-2015

PRZESTĘPSTWA	2013	2014	2015
Kradzież cudzej rzeczy	11	5	6
Kradzież z włamaniem	9	10	4
Kradzież rzeczy,	0	0	0
Rozbój, wymuszenie rozbójnicze	0	1	0
Przeciwko mieniu	31	28	17
Przestępstwa kryminalne	46	47	39
Przestępstwa gospodarcze	2	6	3
Przestępstwa narkotykowe	3	8	13
Kierowanie pojazdem w stanie nietrzeźwym	23	23	23
Inne	1	1	5
Ogółem	126	129	110

Źródło: Komenda Policji

Na przestrzeni 2013-2015 r. niezmiennie największą liczbę odnotowanych przestępstw stanowią przestępstwa kryminalne. Kolejno częstymi przestępstwami jest kierowanie pojazdem w stanie nietrzeźwym oraz przestępstwa przeciwko mieniu, z jednoczesnym zaznaczeniem iż ich ilość sukcesywnie malała.

5.2.7 Ochrona zdrowia

Na terenie gminy Łapanów działa dwa zakłady opieki zdrowotnej:

1. Poradnia Medycyny Rodzinnej s.c. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Łapanowie, która świadczy usługi w dwóch placówkach:
 - w Ośrodku Zdrowia w Łapanowie,
 - w Ośrodku Zdrowia w Sobolowie.

Poradnia Medycyny Rodzinnej oferuje opiekę medyczną nad całą rodziną:
- bezpłatnie na podstawie umowy z NFZ w ramach powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej, rehabilitacji medycznej, ambulatoryjnej opieki

specjalistycznej,

- odpłatnie poza umową z NFZ w zakresie porady lekarza specjalisty ginekologa i kardiologa.

2. BOR-MED. Sp. z o.o. Gabinet Lekarza Rodzinnego

NZOZ Gabinet Lekarza Rodzinnego w Łapanowie pełni opiekę lekarską i pielęgniarską nad pacjentem od poniedziałku do piątku. W ramach opieki pielęgniarskiej wykonywane są badania bilansowe, szczepienia oraz pełny zakres zabiegów pielęgniarskich. W ramach badań profilaktycznych wykonywane są badania wstępne, okresowe i badania kierowców.

5.2.8 Aktywność społeczna

W Gminie Łapanów działa 40 fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych, których jednym z podstawowych zadań jest podejmowanie działań związanych ze zwiększeniem spójności społecznej, a w dalszej perspektywie również spójności ekonomicznej społeczeństwa. Najwięcej tego typu organizacji zlokalizowanych jest w Łapanowie – 9, żadnej organizacji tego typu nie ma na terenie miejscowości: Boczów, Kępanów, Ubrzeż, Wieruszyce i Wola Wieruszycka.

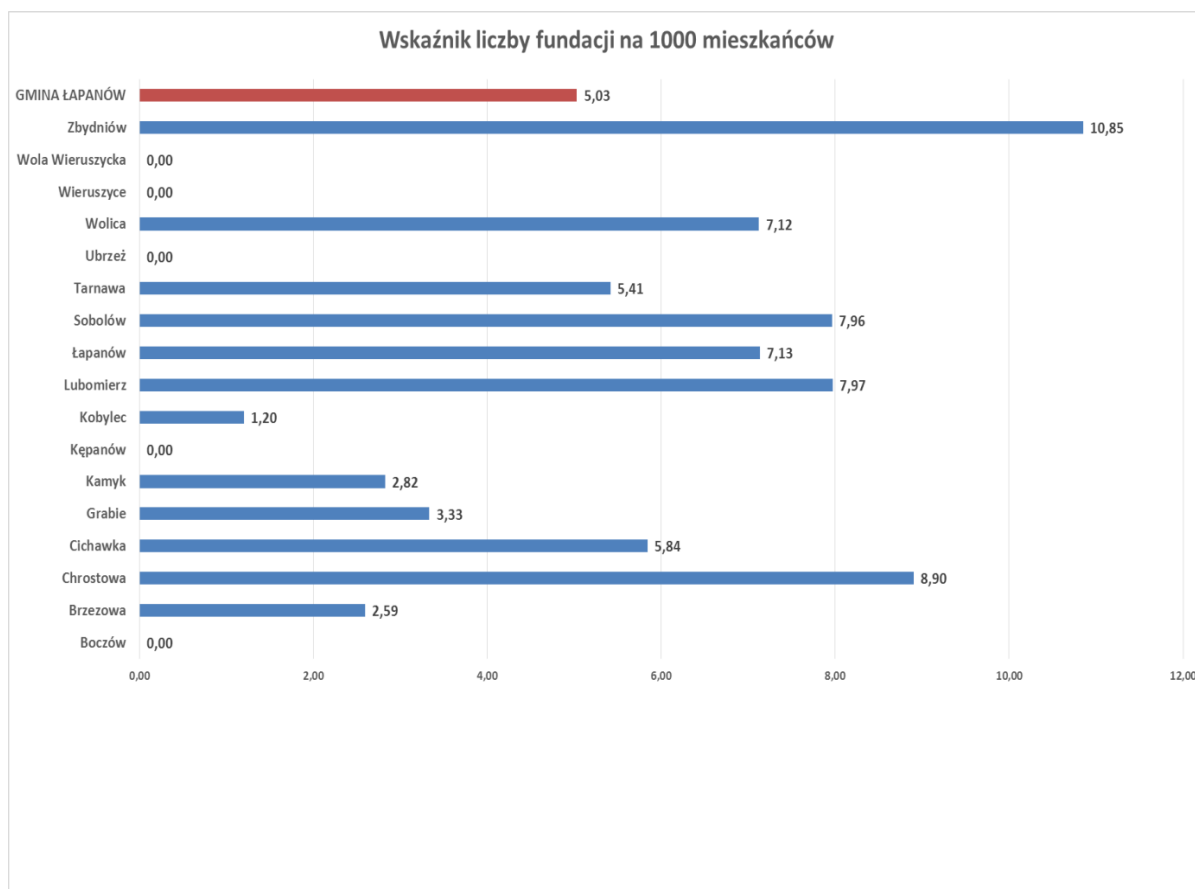
Tabela 17. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne zarejestrowane w rejestrze KRS. Stan na 31 grudnia 2015 r.

Lp.	Jednostka terytorialna	Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne	Wskaźnik poziomu kapitału społecznego
1	Boczów	0	0,00
2	Brzezowa	1	2,59
3	Chrostowa	3	8,90
4	Cichawka	3	5,84
5	Grabie	2	3,33
6	Kamyk	1	2,82
7	Kępanów	0	0,00
8	Kobylec	1	1,20

9	Lubomierz	2	7,97
10	Łapanów	9	7,13
11	Sobolów	6	7,96
12	Tarnawa	4	5,41
13	Ubrzeż	0	0,00
14	Wolica	2	7,12
15	Wieruszyce	0	0,00
16	Wola Wieruszycka	0	0,00
17	Zbydniów	6	10,85
WSKAŹNIK POZIOMU KAPITAŁU SPOŁECZNEGO Liczba organizacji społecznych (fundacje, stowarzyszenia) na 1 tys. ludności			

Źródło: Urząd Gminy Łapanów

Wskaźnik poziomu kapitału społecznego – Liczba fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1000 mieszkańców

Źródło: Opracowanie własne

Ważnym kryterium w ocenie relatywnej kondycji danego obszaru jest jego potencjał do zapewnienia odpowiedniego rozwoju kapitału ludzkiego.

Wskaźniki wybrane do analizy tego zagadnienia z jednej strony determinowane były dostępnością wiarygodnych i aktualnych danych a z drugiej strony charakterem gminy Łapanów. Charakter gminy sprawia, że lokalna administracja ma ograniczone (w porównaniu do większych aglomeracji) możliwości w zakresie zapewnienia szerokiego dostępu do kultury, edukacji pozaformalnej, sportu itp.. Z tego względu uważamy, że potencjał lokalnej społeczności do samoorganizowania się w różnorodnych stowarzyszeniach, fundacjach i organizacjach społecznych stanowi w tym przypadku bardzo dobre odzwierciedlenie kondycji kapitału ludzkiego w analizowanej społeczności.

W omawianym kontekście zdecydowanie najkorzystniejszą sytuacją przedstawia się w Łapanowie, kolejno Sobolowie i Zbydniowie. Największe skupiska organizacji pozarządowych zlokalizowane są w centralnej części gminy. Fakt ten może wynikać z obiektywnych czynników takich jak dostępności infrastruktury gospodarczej i lokalowej, bliskości lokalnej administracji oraz dogodnej lokalizacji. Niemniej jednak gmina powinna przedsięwziąć działania, które zwiększą dostępność ww. organizacji pozarządowych dla społeczności zamieszkującej pozostałą część gminy, w której występują zdecydowanie mniejsze możliwości związane z aktywną partycypacją w organizacjach, stowarzyszeniach i fundacjach.

5.3 Sfera gospodarcza

5.3.1 Liczba i struktura podmiotów gospodarki narodowej

Tabela 18. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w REGON na terenie gminy Łapanów (stan na 31 grudnia 2015 roku) według jednostek

Lp.	Jednostka terytorialna	Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane	Wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej
1	Boczów	13	4,23
2	Brzezowa	19	4,92
3	Chrostowa	18	5,34
4	Cichawka	12	2,33
5	Grabie	35	5,83
6	Kamyk	15	4,24
7	Kępanów	7	3,03
8	Kobylec	43	5,18
9	Lubomierz	8	3,19
10	Łapanów	136	10,77

11	Sobolów	32	4,24
12	Tarnawa	35	4,73
13	Ubrzeż	11	4,20
14	Wolica	12	4,27
15	Wieruszycy	0	0,00
16	Wola Wieruszycza	7	4,73
17	Zbydniów	25	4,52
Gmina Łapanów – ogółem		40	5,38

Źródło: Urząd Gminy Łapanów

Wskaźnik prowadzonej działalności gospodarczej dla Gminy Łapanów wynosi 5,39. Dla porównania – wskaźnik przedsiębiorczości dla Polski w roku 2014 wyniósł ~106, natomiast w województwie małopolskim ukształtował się on na poziomie 106,53. Miejscowością o najwyższym wskaźniku jest Łapanów, gdzie wskaźnik wyniósł 10,77. Brak zarejestrowanych podmiotów gospodarczych odnotowano w Wieruszycach, co plasuje tą miejscowość na ostatnim miejscu wśród jednostek terytorialnych Gminy Łapanów w kategorii wysokości wskaźnika prowadzenia działalności gospodarczej.

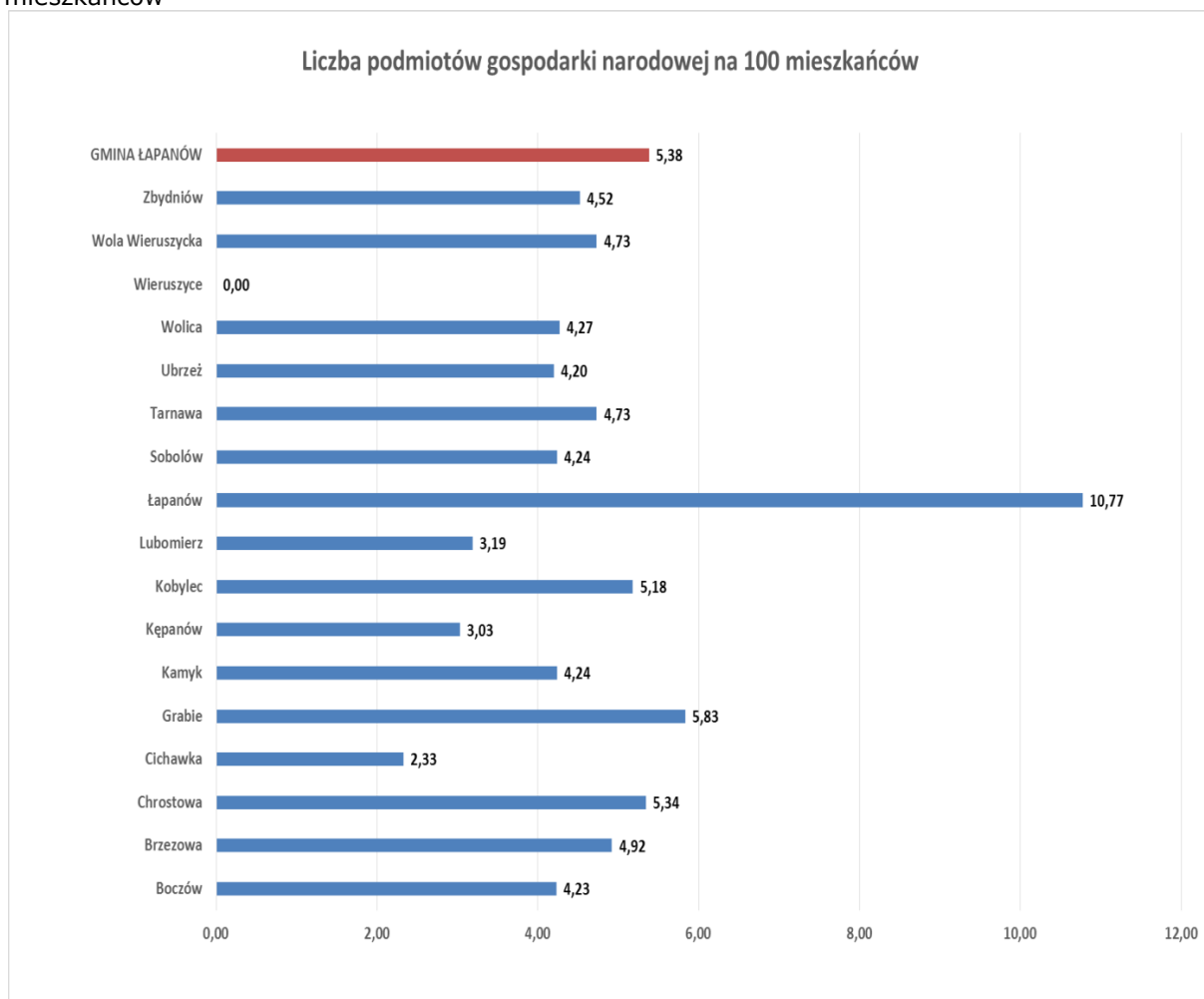
W 2014 roku najwięcej podmiotów gospodarczych zarejestrowanych było kolejno w sektorze budowlanym, przemysłowym i rolniczym.

Tabela 19. Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON w 2014 r.

	Powiat	Gmina
W sektorze:		
rolniczym	184	16
przemysłowym	959	55
budowlanym	1628	144
na 10 tyś. ludności	811	689
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą na 10 tyś ludności	643	528
Ogółem	8 527	544

Źródło: Urząd Statystyczny w Krakowie

Wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej – Liczba podmiotów gospodarki narodowej na 100 mieszkańców

Źródło: Opracowanie własne

Najwięcej podmiotów gospodarki narodowej jest na terenie Łapanowa – 10,77 na 100 mieszkańców. W Wieruszycach natomiast nie ma żadnego podmiotu gospodarki narodowej.

Ilość podmiotów gospodarki narodowej w relacji do ilości mieszkańców jest istotnym wskaźnikiem odzwierciedlającym poziom aktywności ekonomicznej wśród lokalnej społeczności. Wysoka wartość wskaźnika wskazuje na dobrą kondycję lokalnej gospodarki, z kolei niski poziom wskaźnika oznacza sytuację niekorzystną. Analiza statystyk opisowych wykazuje dużą dysproporcję w wielkości pomiędzy jednostkami terytorialnymi gminy Łapanów. Dysproporcje pomiędzy potencjałem gospodarczym obserwowane pomiędzy obszarami wpisują się w ogólne trendy obserwowane na poziomie kraju.

5.4 Sfera Środowiskowa

Gmina Łapanów jest integralną częścią Pogórza Wiśnickiego znajdującego się w makroregionie Karpat Zachodnich – Pogórze Zachodniobeskidzkie. Rzeźba terenu jest urozmaicona i ma charakter podgórski. Pod względem budowy geologicznej obszar gminy znajduje się w obrębie fliszowych Karpat Zewnętrznych.

GLEBY

Gleby z utworów lessopodobnych - pyły i gliny lessopodobne, pokrywają obszary łagodnych stoków i wierzchowin - występują tutaj najbardziej urodzajne gleby, przydatne dla upraw: pszenicy i innych wysoko wydajnych i wymagających roślin. Gleby z utworów zwietrzelinowych - utwory zwietrzelinowe o różnej strukturze i grubości - występują na bardziej stromych stokach, gdzie podłoże skalne pojawia się dość płytko. Są to gliny, przeważnie piaszczyste lub piaski gliniaste. Możliwa jest tu uprawa mniej wymagających roślin. Według danych z Ewidencji Gruntów i Budynków pośród gleb występujących w Gminie Łapanów największy udział mają użytki rolne (67%), następnie znaczną powierzchnię pokrywają również lasy i zadrzewienia (29%), natomiast areal pozostałych użytków gruntowych jest niewielki i waha się w przedziale od 0% do 2% (tereny różne, drogi).

LASY

Lesistość Gminy Łapanów w roku 2014 wynosiła 26,5%. Struktura lasów kształtują się w następujący sposób:

- siedlisko świeżego lasu wyżowego stanowi 61%, a dominujący drzewostan to: buk, jodła, dąb;
- las mieszany stanowi 35%, a dominujący drzewostan to: buk, jodła, sosna;
- lasy łąkowe, położone w dolinach, z drzewostanem złożonym z: dębów i jesionów.

Większość lasów w Gminie Łapanów, to lasy o charakterze produkcyjnym, które pełnią funkcję wodochronną, co w dużej mierze powoduje ograniczenia w rozwoju funkcji rekreacyjnej.

OSUWISKA

Na terenie Gminy Łapanów zainwentaryzowane są liczne osuwiska (ok. 477) i 31 terenów zagrożonych ruchami masowymi, o łącznej powierzchni odpowiednio ok. 319 ha i 91 ha. Stanowi to ok. 6% powierzchni Gminy Łapanów. Bezpośrednio inwentaryzacją takich miejsc, sporządzaniem map i planów zajmuje się Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Starostwa Powiatowego w Bochni. W przypadku zaistnienia sytuacji kryzysowej odpowiednim organem jest Wydział Spraw Społecznych i Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Bochni. Wydziały te są w stałym kontakcie z Urzędem Gminy Łapanów w zakresie kompetencji, które odnoszą się do tematu osuwisk i wszystkich wynikających z ich istnienia aspektów.

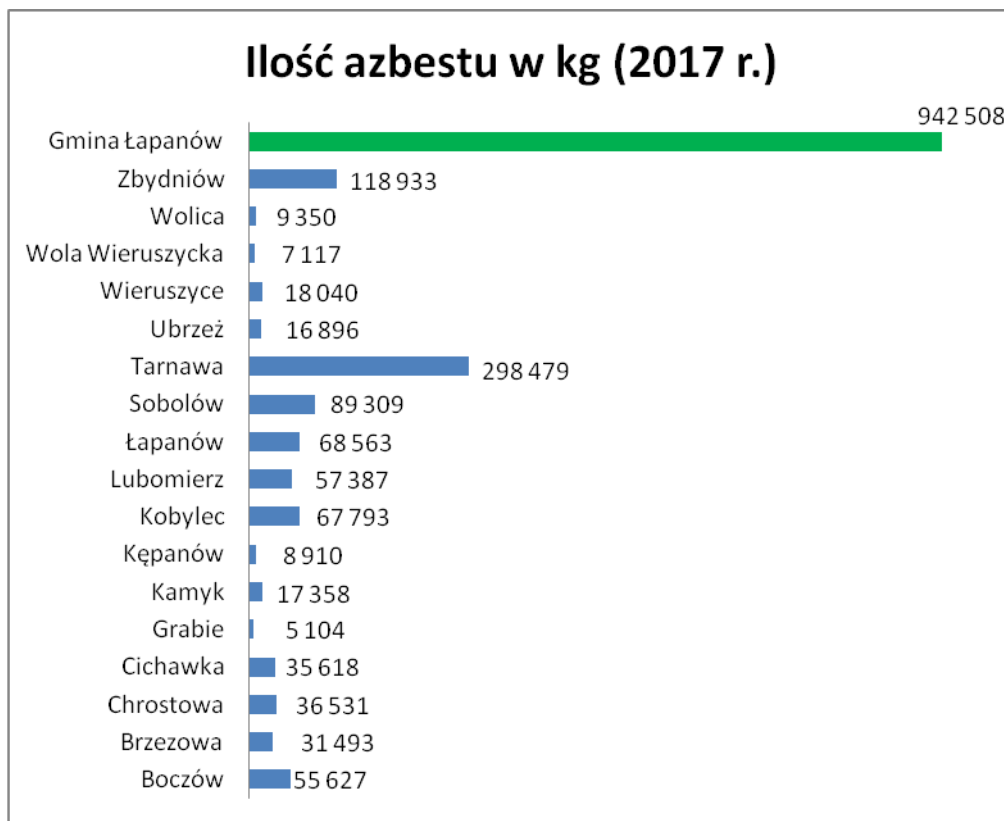
OBSZAR GÓRNICZY

Na terenie Gminy Łapanów są 2 obszary górnicze: „Łapanów 1” i „Grabina-Nieznanowice”. Jeden z podobszarów rewitalizacji – Sobolów Wschód pokrywa się w części z obszarem „Grabina-Nieznanowice”.

Tabela 20. Ilość azbestu w kg (2017 r.)

miejscowość	zinwentaryzowane			unieszkodliwione			pozostałe do unieszkodliwienia		
	razem	osoby fizyczne	osoby prawne	razem	osoby fizyczne	osoby prawne	razem	osoby fizyczne	osoby prawne
Boczów	55 627	55 627	0	13 880	13 880	0	41 747	41 747	0
Brzezowa	31 493	31 493	0	0	0	0	31 493	31 493	0
Chrostowa	36 531	36 531	0	6 160	6 160	0	30 371	30 371	0
Cichawka	35 618	35 618	0	15 241	15 241	0	20 377	20 377	0
Grabie	5 104	5 104	0	0	0	0	5 104	5 104	0
Kamyk	17 358	17 358	0	3 454	3 454	0	13 904	13 904	0
Kępanów	8 910	8 910	0	1 320	1 320	0	7 590	7 590	0
Kobylec	67 793	67 793	0	22 602	22 602	0	45 191	45 191	0
Lubomierz	57 387	57 387	0	9 680	9 680	0	47 707	47 707	0
Łapanów	68 563	68 563	0	25 135	25 135	0	43 428	43 428	0
Sobolów	89 309	89 309	0	13 970	13 970	0	75 339	75 339	0
Tarnawa	298 479	298 479	0	38 130	38 130	0	260 349	260 349	0
Ubrzeż	16 896	16 896	0	2 800	2 800	0	14 096	14 096	0
Wieruszyce	18 040	18 040	0	1 980	1 980	0	16 060	16 060	0
Wola Wieruszycka	7 117	7 117	0	1 980	1 980	0	5 137	5 137	0
Wolica	9 350	9 350	0	4 400	4 400	0	4 950	4 950	0
Zbydniów	118 933	118 933	0	42 378	42 378	0	76 555	76 555	0
Gmina Łapanów	942 508	942 508	0	203 110	203 110	0	739 398	739 398	0

Źródło: Urząd Gminy Łapanów

Źródło: Urząd Gminy Łapanów

Źródło: Urząd Gminy Łapanów

W Gminie Łapanów jest 739 398 kg azbestu do unieszkodliwienia. Poniżej wskaźnik ilości azbestu ogółem w przeliczeniu na 100 mieszkańców (w kg).

Tabela 21. Wskaźnik ilości azbestu (w kg) ogółem na 100 mieszkańców 2017 r.

miejscowość	liczba ludności	wskaźnik ilości azbestu (w kg) ogółem na 100 mieszkańców
Boczów	307	18120
Brzezowa	386	8159
Chrostowa	337	10840
Cichawka	514	6930
Grabie	600	851
Kamyk	354	4903
Kępanów	231	3857
Kobylec	830	8168
Lubomierz	251	22863
Łapanów	1263	5429

Sobolów	754	11845
Tarnawa	740	40335
Ubrzeż	262	6449
Wieruszyce	281	6420
Wola Wieruszycka	145	4908
Wolica	148	6318
Zbydniów	553	21507
Gmina Łapanów	7956	11847

Źródło: Urząd Gminy Łapanów (2017 r.)

W miejscowościach takich jak Boczów, Lubomierz, Tarnawa i Zbydniów wskaźnik ilości azbestu w przeliczeniu na 100 mieszkańców jest wyższy, niż wskaźnik dla całej gminy.

Tabela 22. % azbestu pozostały do unieszkodliwienia na terenie Gminy Łapanów.

miejsowość	zainwentaryzowany azbest (kg)	azbest pozostały do unieszkodliwienia (kg)	% azbestu pozostałego do unieszkodliwienia
Boczów	55 627	41 747	75,05
Brzezowa	31 493	31 493	100,00
Chrostowa	36 531	30 371	83,14
Cichawka	35 618	20 377	57,21
Grabie	5 104	5 104	100,00
Kamyk	17 358	13 904	80,10
Kępanów	8 910	7 590	85,19
Kobylec	67 793	45 191	66,66
Lubomierz	57 387	47 707	83,13
Łapanów	68 563	43 428	63,34
Sobolów	89 309	75 339	84,36
Tarnawa	298 479	260 349	87,23
Ubrzeż	16 896	14 096	83,43
Wieruszyce	18 040	16 060	89,02
Wola Wieruszycka	7 117	5 137	72,18
Wolica	9 350	4 950	52,94
Zbydniów	118 933	76 555	64,37
Gmina Łapanów	942 508	739 398	78,45

Źródło: Urząd Gminy Łapanów

Sytuacja z obecnością azbestu na terenie całej Gminy Łapanów jest bardzo zła. W dwóch miejscowościach nie unieszkodliwiono w ogóle zainwentaryzowanego azbestu: Brzezowa oraz Grabie. W 8 miejscowościach ilość azbestu do unieszkodliwienia przekracza aż 80% całości. W 5 miejscowościach ilość azbestu do unieszkodliwienia stanowi ponad 60% zainwentaryzowanej wielkości. W 2 miejscowościach do unieszkodliwienia zostało jeszcze ponad połowa zainwentaryzowanego azbestu. Dane te pozwalają wyciągnąć wnioski, że sytuacja w sferze środowiskowej na terenie całej gminy jest kryzysowa.

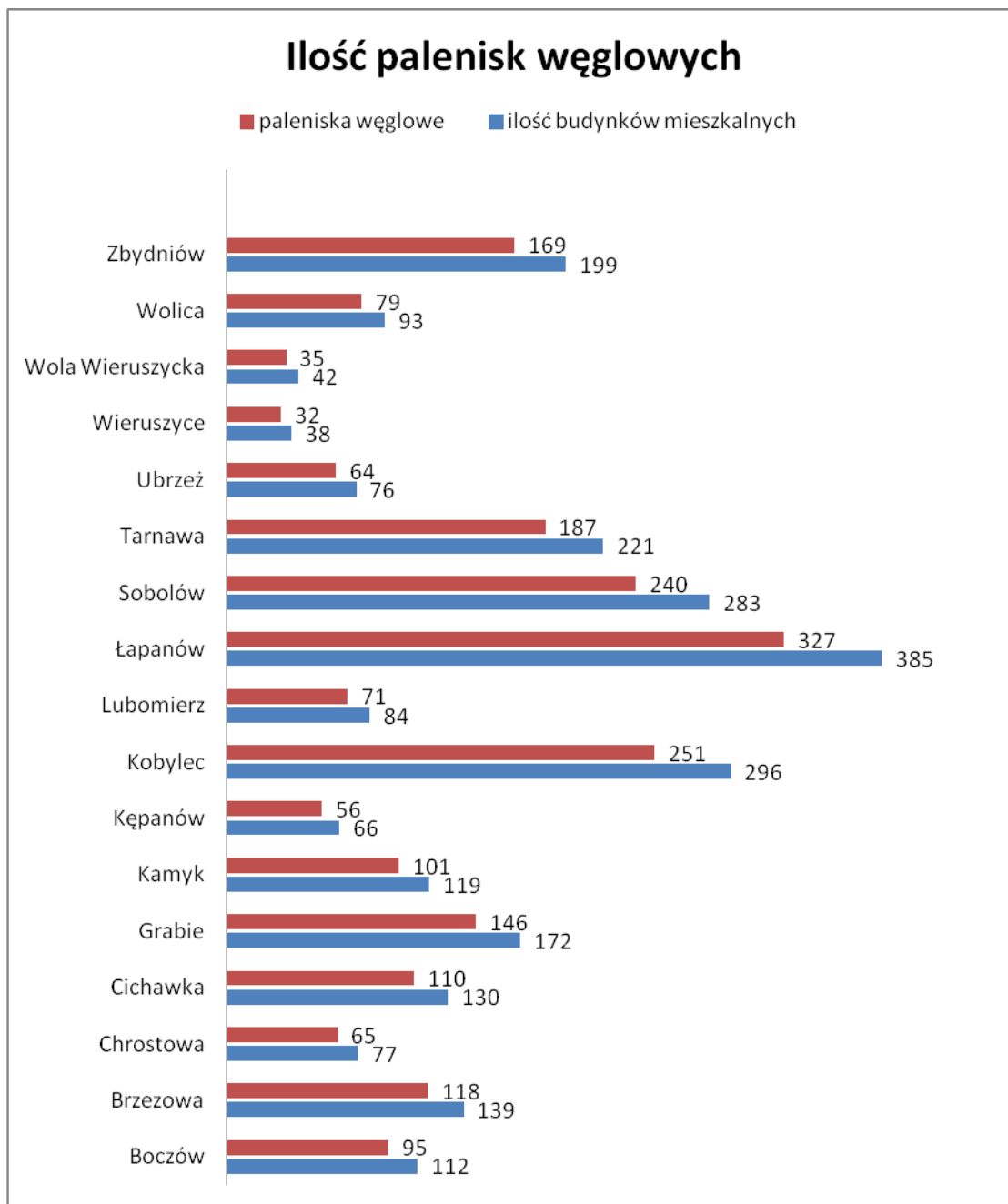
Urząd Gminy w Łapanowie nie prowadzi szczegółowych statystyk na temat ilości palenisk na paliwo stałe na swoim terenie, nie gromadzi także szczegółowych danych na temat stanu powietrza. Dane dotyczące palenisk podane przez urząd są jedynie szacunkowe i przedstawiają się następująco:

Tabela 23. Paleniska węglowe w Gminie Łapanów

	ilość budynków mieszkalnych	paleniska węglowe	% wszystkich budynków mieszkalnych
Boczów	112	95	85
Brzezowa	139	118	85
Chrostowa	77	65	84
Cichawka	130	110	85
Grabie	172	146	85
Kamyk	119	101	85
Kępanów	66	56	85
Kobylec	296	251	85
Lubomierz	84	71	85
Łapanów	385	327	85
Sobolów	283	240	85
Tarnawa	221	187	85
Ubrzeż	76	64	84
Wieruszyce	38	32	84
Wola Wieruszycka	42	35	83
Wolica	93	79	85
Zbydniów	199	169	85
Gmina Łapanów	2532	2146	85

Źródło: Urząd Gminy Łapanów (2017 r.)

Według szacunków Urzędu Gminy aż 85% budynków mieszkalnych na terenie Gminy Łapanów wyposażonych jest w paleniska węglowe. Ze względu na stan powietrza, sytuacja ta może zostać uznana za kryzysową w obrębie całej Gminy Łapanów.

Źródło: Urząd Gminy Łapanów

Stan powietrza w Gminie Łapanów.

Na terenie Gminy Łapanów nie ma żadnych stacji monitoringu stanu powietrza stałych lub mobilnych. Gmina sama też nie prowadzi takich pomiarów. Jedyne informacje o stanie powietrza na obszarze Gminy Łapanów zawarte są w opracowaniu z 2016 roku pn. „Informacja o stanie środowiska w Powiecie Bocheńskim w 2016 roku” opracowanym przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie, Delegatura w Tarnowie. W opracowaniu zawarte są informacje ogólne dla całego powiatu wygenerowane na podstawie badań i oceny jakości powietrza prowadzonych w ramach Państwowego

Monitoringu Środowiska w podsystemie – monitoring jakości powietrza. W opracowaniu wyodrębniono 3 podobszary wydzielone na terenie województwa małopolskiego:

1. Aglomeracja Krakowska,
2. Miasto Tarnów,
3. Strefa małopolska.

Stacja stała, która prowadzi pomiar jakości powietrza i jest zlokalizowana najbliżej Gminy Łapanów znajduje się w Bochni. Stacja mobilna, w której prowadzono pomiary okresowe, znajdująca się najbliżej Gminy Łapanów położona była w Dobczycach.

Wyróżniono 4 klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń:

- **klasa A** – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na jej terenie nie przekraczały odpowiednio poziomów dopuszczalnych, poziomów docelowych, poziomów celów długoterminowych,
- **klasa C** – jeżeli stężenia zanieczyszczenia na jej terenie przekraczały poziom dopuszczalny lub docelowe (dla pyłu zawieszonego PM_{2,5} poziom dopuszczalny określony dla tzw. I fazy, równy 25 µg/m³ z terminem osiągnięcia do 1 stycznia 2015 roku),
- **klasa C1** – jeżeli stężenia pyłu zawieszonego PM_{2,5} na jej terenie przekraczały poziom dopuszczalny określony dla II fazy, równy 20 µg/m³ z terminem osiągnięcia do 1 stycznia 2020 roku,
- **klasa D2** – jeżeli stężenia ozonu na jej terenie przekraczały poziom celu długoterminowego.⁷

Kod strefy	Nazwa strefy	Klasyfikacja stref dla poszczególnych zanieczyszczeń													
		SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	O ₃ *)	O ₃ **)	PM10	PM2,5 I faza	PM2,5 II faza	Pb	As	Cd	Ni	B(a)P
PL1201	Agglomeracja krakowska	A	C	A	A	A	D2	C	C	C1	A	A	A	A	C
PL1202	Miasto Tarnów	A	A	A	A	A	D2	C	A	C1	A	A	A	A	C
PL1203	Strefa małopolska	A	A	A	A	A	D2	C	C	C1	A	A	A	A	C

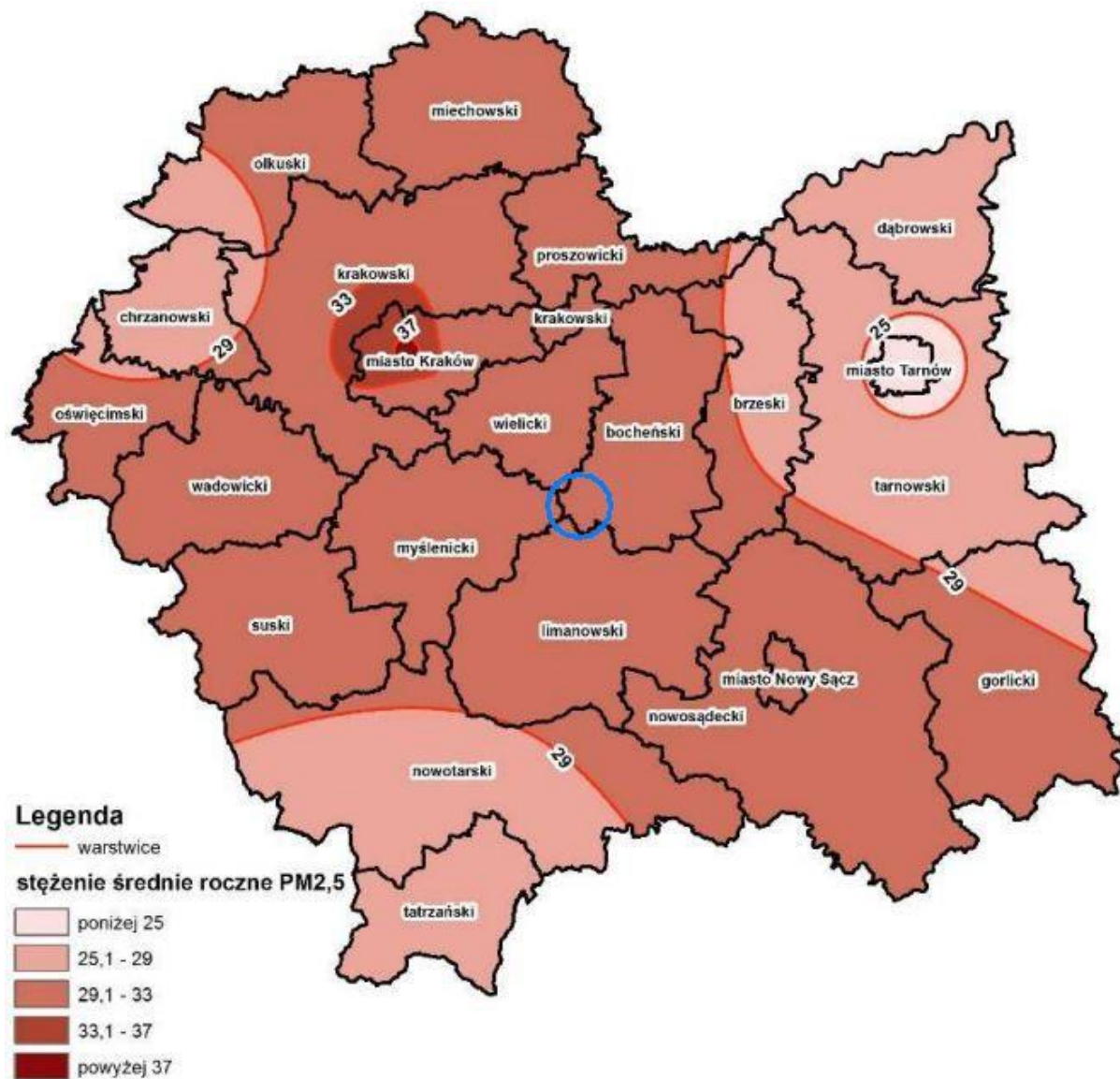
Powiat bocheński należy do strefy małopolskiej i zgodnie z wykonaną klasyfikacją dla kryterium ochrony zdrowia, został zaliczony do klasy C ze względu na przekroczenia wartości normatywnych dla stężeń średniorocznych B(a)P i PM_{2,5} oraz częstości przekraczania wartości dopuszczalnych stężeń dobowych PM₁₀.

W powiecie bocheńskim obszary przekroczeń wartości kryterialnych B(a)P, norm dobowych pyłu zawieszonego PM₁₀ (dopuszczalnej częstości przekroczeń) oraz przekroczenia poziomu celu długoterminowego ozonu zarówno dla kryterium ochrony zdrowia jak i roślin, objęły wszystkie gminy. Obszary przekroczenia norm średniorocznych stężeń pyłu zawieszonego PM₁₀ objęły obszar **Łapanowa** a obszary

⁷ Informacja o stanie środowiska w Powiecie Bocheńskim w 2016 roku, str. 6

przekroczenia w PM_{2,5} (tzw. I faza) objęły obszar miasta i gminy Bochni, **Łapanowa** i Żegociny. Obszary przekroczenia norm w PM_{2,5} (tzw. II faza) objęły obszar powiatu bocheńskiego z wyłączeniem gmin: Lipnicy Murowanej i Trzciany.⁸

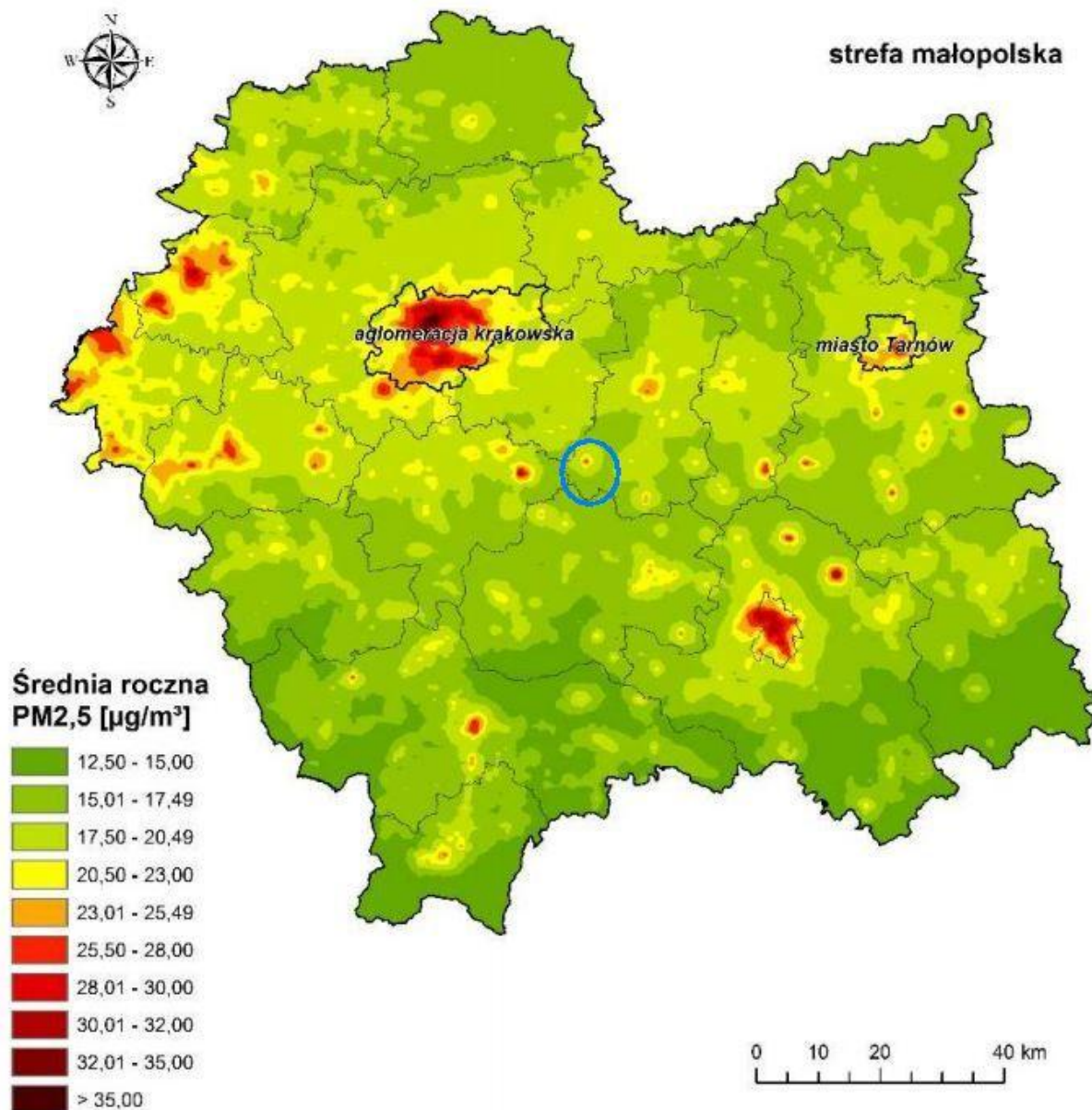
Rozkład stężeń pyłu zawieszonego PM_{2,5} – stężenia roczne (dane pomiarowe)

Źródło: Ocena jakości powietrza w województwie małopolskim w 2016 roku, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, str. 34

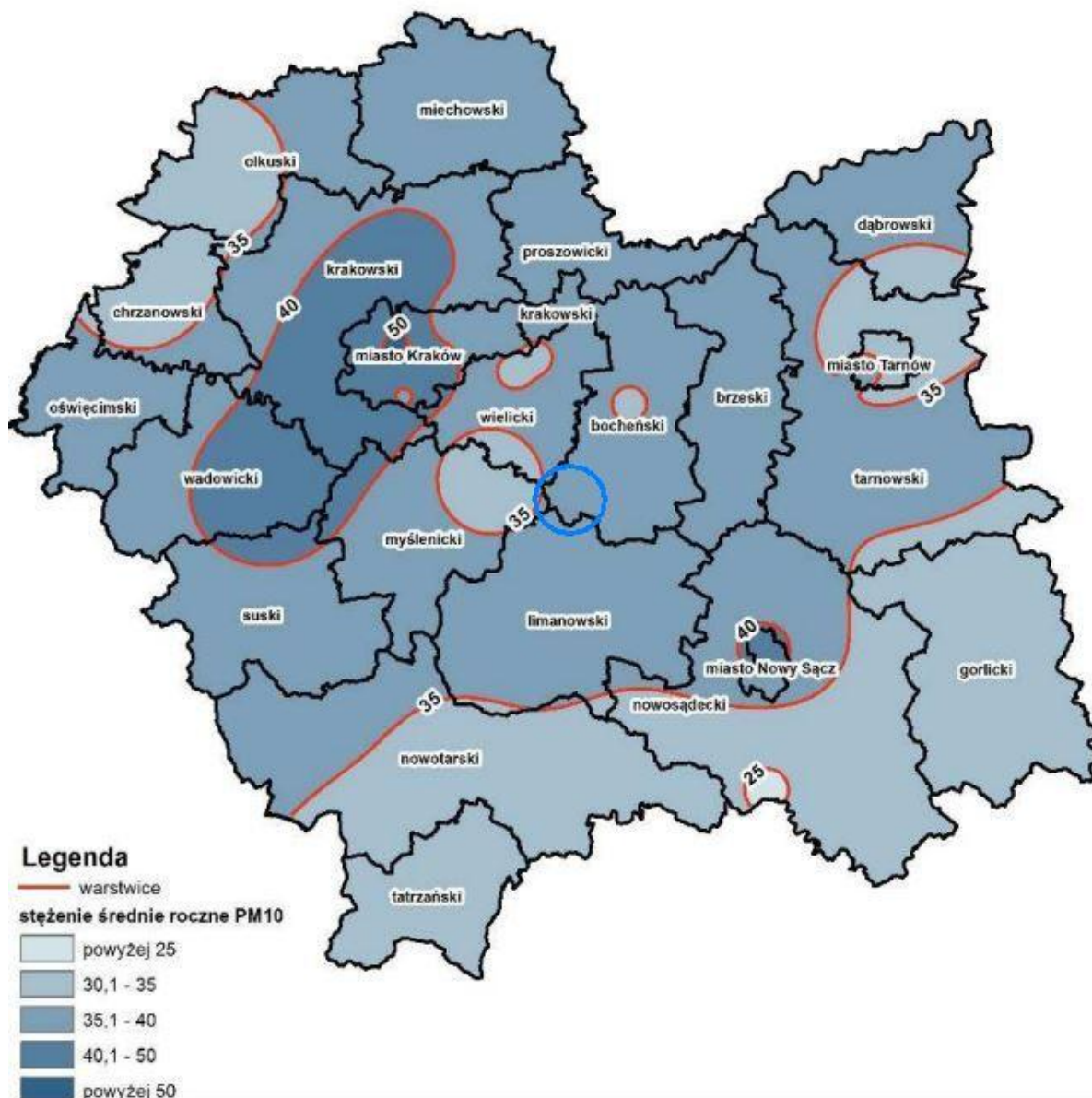
⁸ Informacja o stanie środowiska w Powiecie Bocheńskim w 2016 roku, str. 7

Rozkład stężeń pyłu zawieszonego PM_{2,5} – stężenia roczne (wyniki modelowania CALPUFF z uwzględnieniem wyników pomiarów)

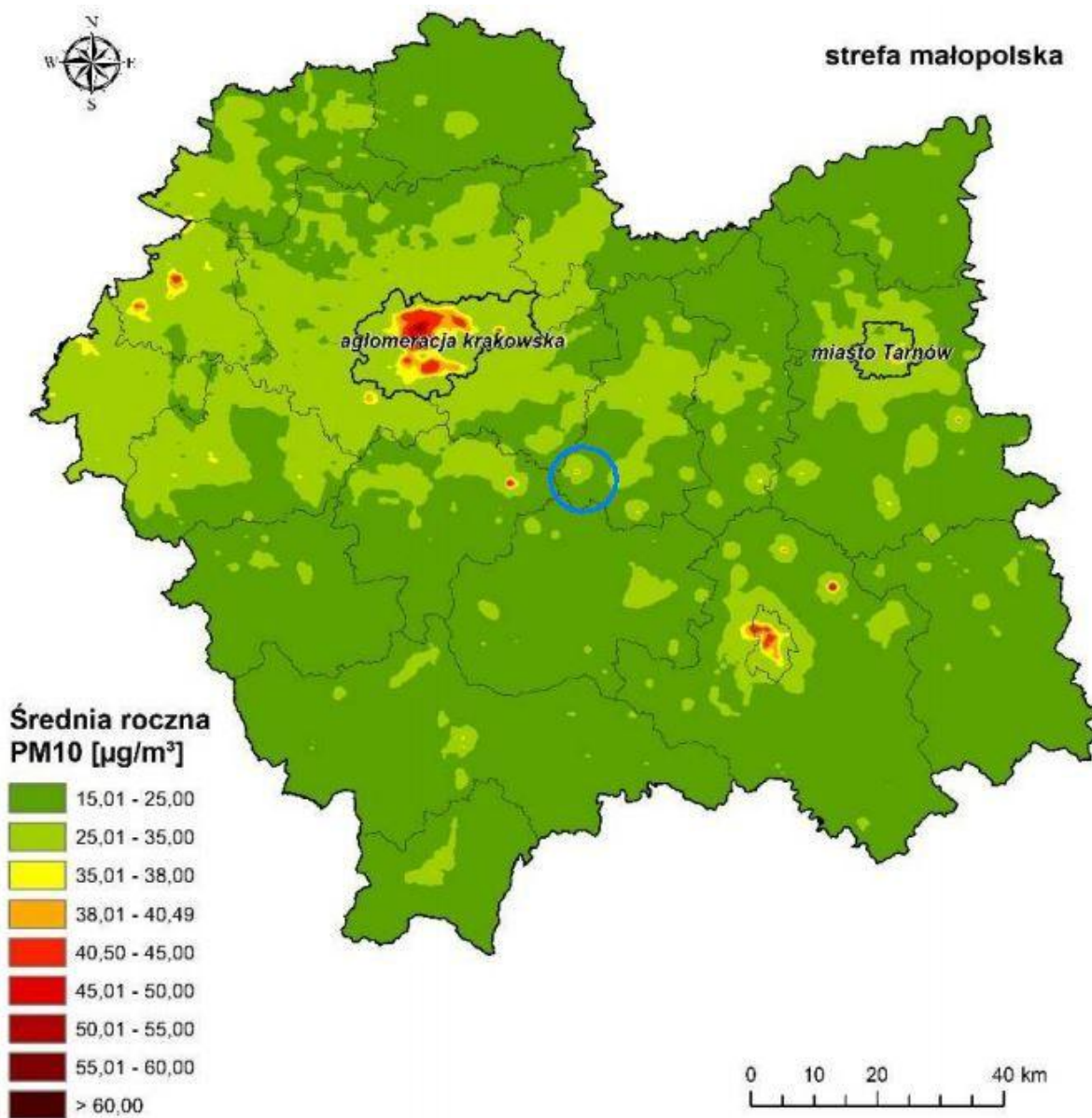
Źródło: Ocena jakości powietrza w województwie małopolskim w 2016 roku, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, str. 35

Rozkład stężeń pyłu zawieszonego PM10 – stężenia roczne (dane pomiarowe)

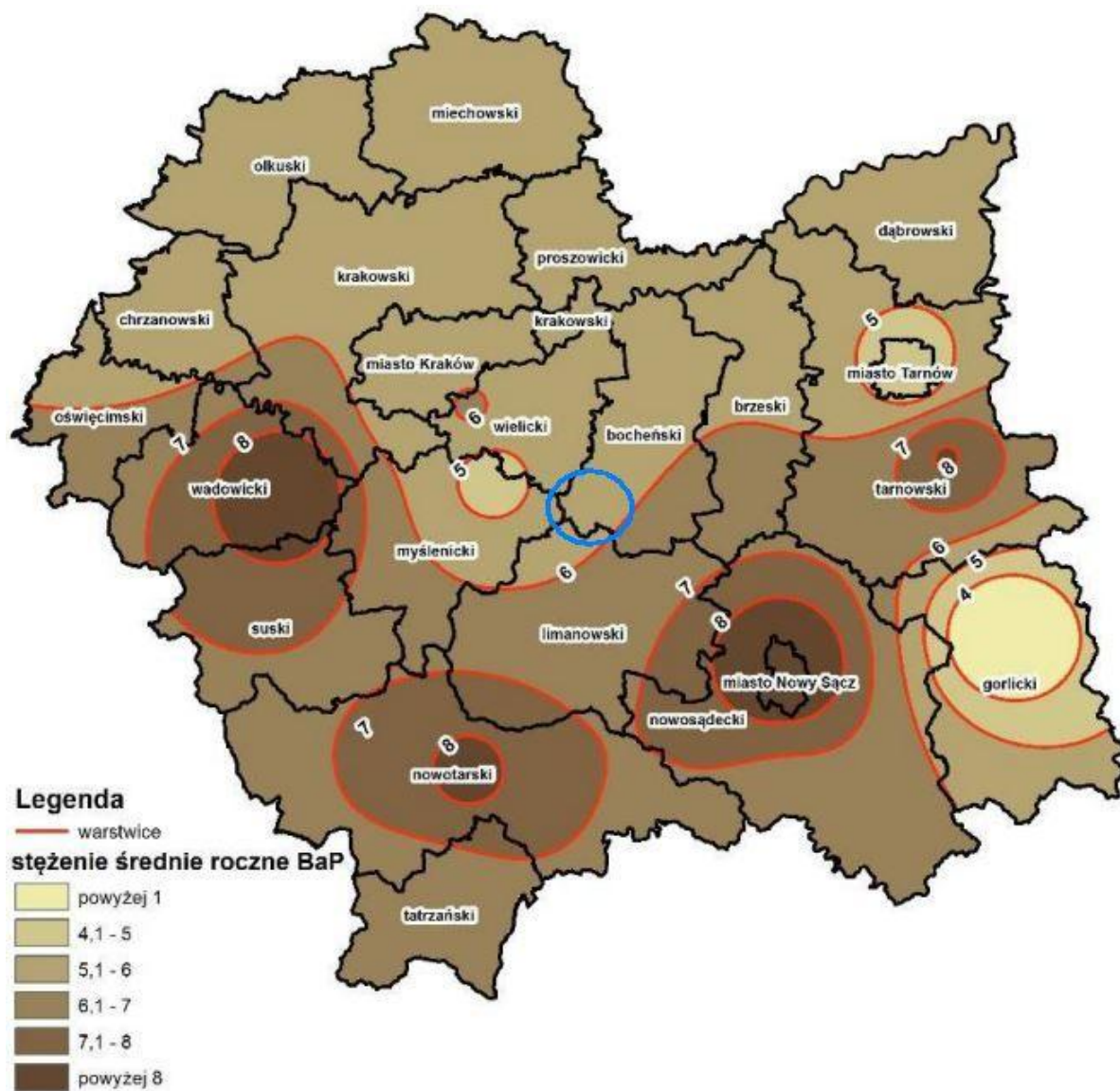
Źródło: Ocena jakości powietrza w województwie małopolskim w 2016 roku, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, str. 30

Rozkład stężeń pyłu zawieszonego PM10 – stężenia roczne (wyniki modelowania CALPUFF z uwzględnieniem wyników pomiarów)

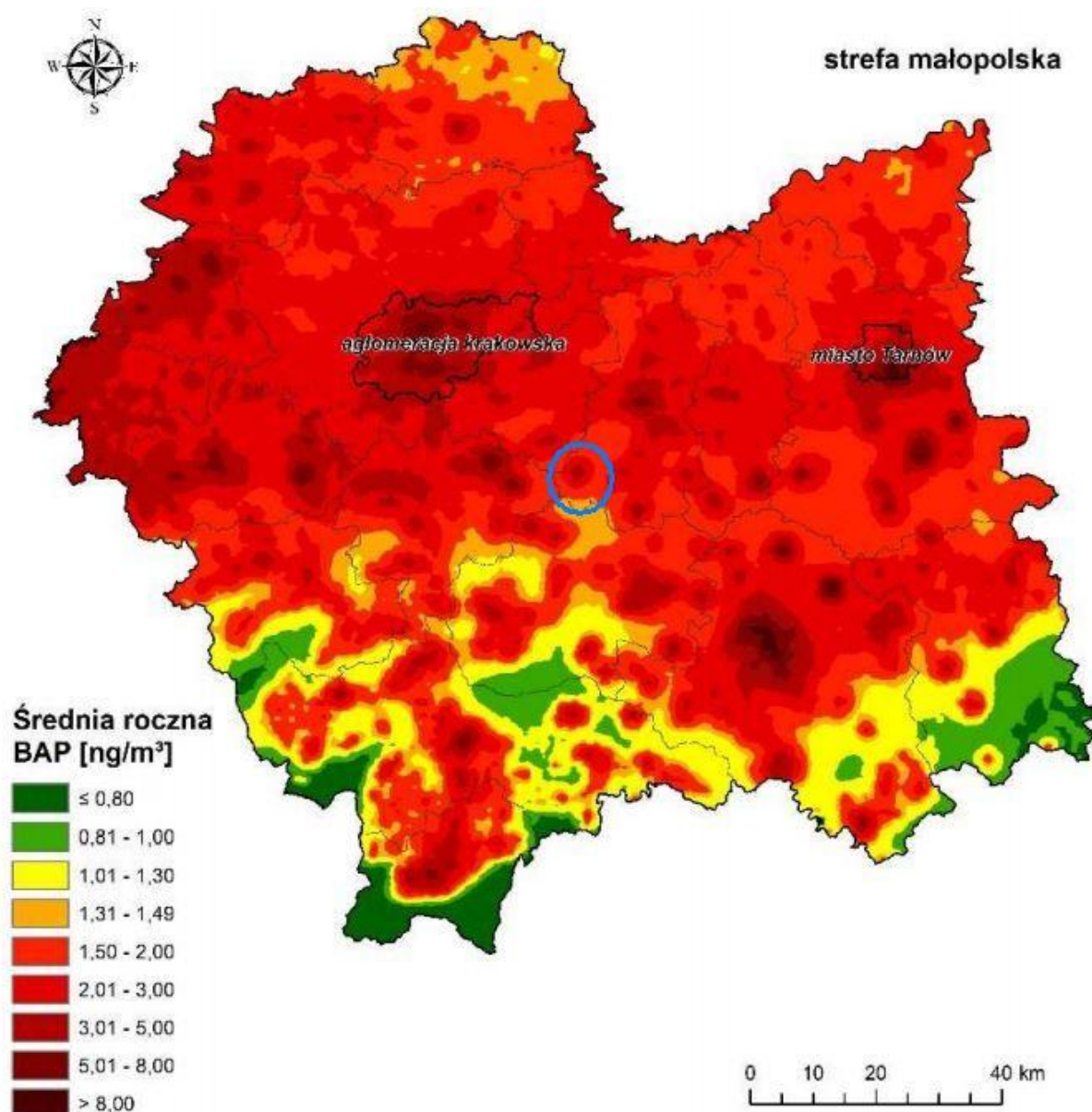
Źródło: Ocena jakości powietrza w województwie małopolskim w 2016 roku, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, str. 31

Rozkład stężeń benzo(a)pirenu – stężenia roczne (dane pomiarowe)

Źródło: Ocena jakości powietrza w województwie małopolskim w 2016 roku, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, str. 39

Rozkład stężeń benzo(a)pirenu – stężenia roczne (wyniki modelowania skorygowane wynikami pomiarów)

Źródło: Ocena jakości powietrza w województwie małopolskim w 2016 roku, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska, str. 40

Ze względu na brak dokładnych danych o jakości powietrza dla obszaru Gminy Łapanów, można w wydawaniu ocen posiłkować się jedynie danymi dla całego obszaru powiatu bocheńskiego lub województwa małopolskiego. Z danych tych można wywnioskować, że stan powietrza w Gminie Łapanów jest niezadowalający i należy podjąć kroki, aby temu zaradzić. Ponadto sytuacji nie pomaga szacunkowa ilość kotłów na paliwo stałe, które obecne są na terenie gminy oraz ruch samochodowy.

Tabela 24. Średni dobowy ruch samochodowy na drogach powiatowych w Gminie Łapanów (2011 r.)

Ruch dobowy na drogach powiatowych (2011 r.)	
K1444 Uszew-Nowy Wiśnicz-Nieznanowice	1451/doba
K2083 Sobolów-Ubrzeż	1589/doba
K2071 Łąka Górna-Łapanów	713/doba
K2081 Leszczyna-Wieruszce	450/doba
K1961 Łapanów-Kępanów-Komorniki	4105/doba
K1619 Tarnawa-Rupniów-Stare Rybie	1583/doba
K1632 Kępanów-Tymbark	899/doba
K2073 Brzezowa-Zbydniów	508/doba

Źródło: Urząd Gminy Łapanów

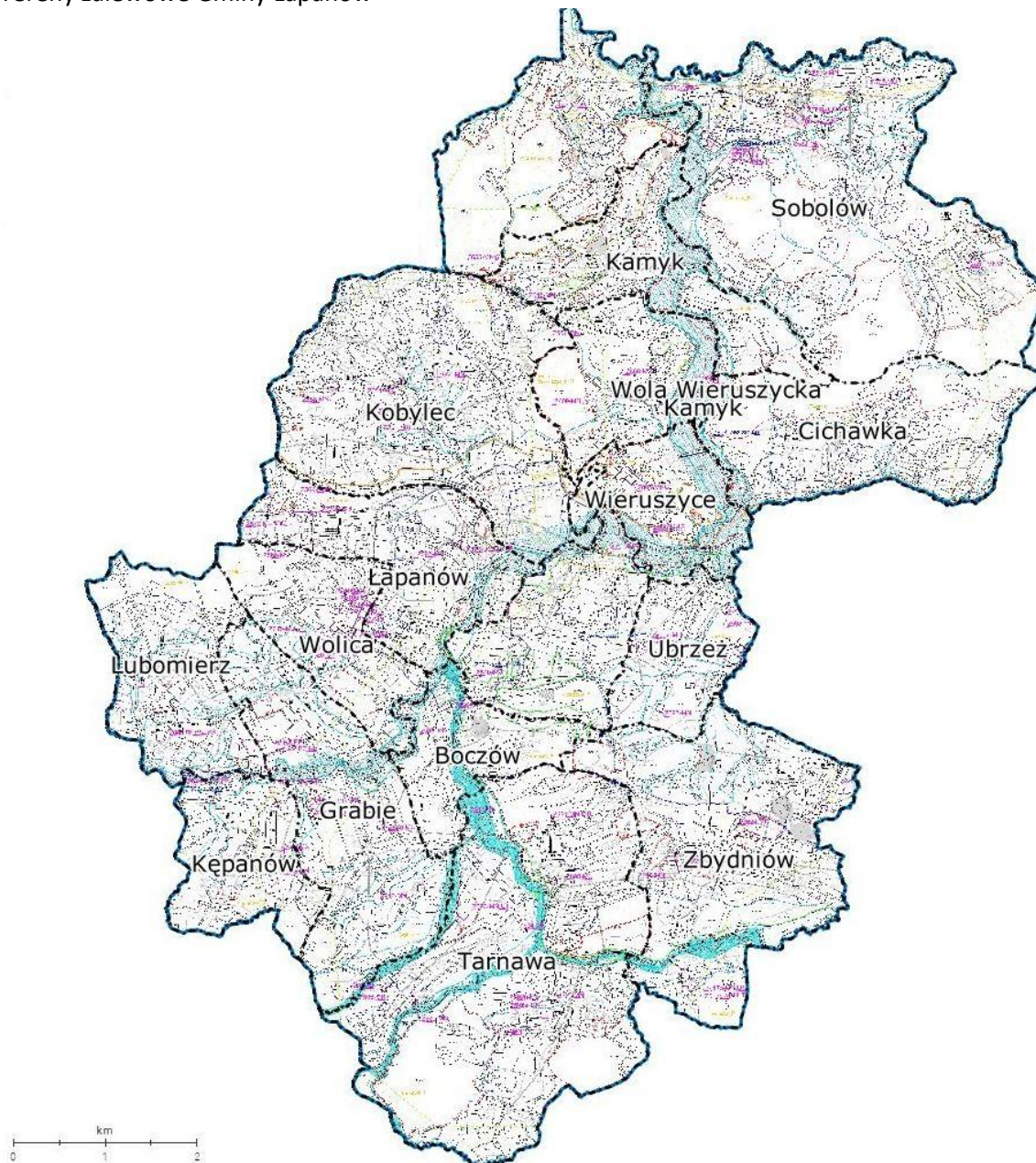
TERENY ZALEWOWE

Gmina Łapanów położona jest na terenie zlewni rzeki Raba. Przez teren gminy przepływa rzeka Stradomka, Tarnawka i Przeginia. Rzeki te nie zostały objęte mapami zagrożenia powodziowego, o których mowa w art. 169 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne. W związku z tym z zakresu ochrony przeciwpowodziowej dla Gminy Łapanów obowiązującym dokumentem jest opracowanie „Wyznaczenie obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią w zlewni rzeki Raby jako integralny element studium ochrony przeciwpowodziowej”. Częściowo obszary Gminy Łapanów znajdują się w obszarze szczególnego zagrożenia powodzią, na którym prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi 1%. W związku z zaistniałymi w przeszłości sytuacjami, gdzie miejscowości leżące na terenie Gminy Łapanów były zalewane podczas obfitych opadów atmosferycznych, monitoruje się na bieżąco stan wody w rzece Stradomce. IMGW wraz ze Starostwem Powiatowym w Bochni zainstalowało na rzece Stradomce w Łapanowie łaty wodowskazowe wraz z urządzeniami monitorującymi poziom wody. Gmina współdziała z innymi instytucjami odpowiedzialnymi i pomocnymi w sytuacji kryzysowej wynikającej z podtopień i zalań, m.in. ze Starostwem Powiatowym w Bochni, Ochotniczymi Strażami Pożarnymi z Sobolowa, Łapanowa, Zbydniowa, Wolicy, Tarnawy i Lubomierza. Podczas ogłoszenia pogotowia alarmowego, stan rzek monitorowany jest dodatkowo przez służby wójta, czyli Gminny Zespół Zarządzania Kryzysowego wraz z Zakładem Komunalnym, gdzie znajduje się odpowiedni sprzęt i ludzie oraz przez strażaków OSP. W momencie ogłaszania stanu alarmowego powiadamiana jest Państwowa Straż Pożarna i Starosta Bocheński, którzy dysponują odpowiednie siły i środki do pomocy.

Aktualnie planowane są prace w PZRP – Planie zarządzania ryzykiem powodziowym związane z modernizacją lewego wału na Stradomce w km 16+000 – 17+400 oraz

konieczności budowy lewego wału na Stradomce w km 17+400 – 17+800. Gmina Łapanów nie jest investorem tych zadań.

Tereny zalewowe Gminy Łapanów

Źródło: <http://www.lapanow.pl/portalmapowy.html>

Tabela 25. Tereny zalewowe w Gminie Łapanów

miejsowość	ilość budynków mieszkalnych	ilość budynków mieszkalnych w strefie zalewowej (2017)	% budynków mieszkalnych położonych w strefie zalewowej
Boczków	112	4	3,57
Brzezowa	139	0	0,00
Chrostowa	77	1	1,30
Cichawka	130	0	0,00
Grabie	172	7	4,07
Kamyk	119	5	4,20
Kępanów	66	0	0,00
Kobylec	296	1	0,34
Lubomierz	84	0	0,00
Łapanów	385	102	26,49
Sobolów	283	7	2,47
Tarnawa	221	9	4,07
Ubrzeż	76	0	0,00
Wieruszyce	38	7	18,42
Wola Wieruszycka	42	2	4,76
Wolica	93	2	2,15
Zbydniów	199	4	2,01
Gmina Łapanów	2532	151	5,96
	miejsowości znajdujące się na terenie zalewowym		

Źródło: Urząd Gminy Łapanów (2016)

5,96% budynków mieszkalnych zlokalizowanych na terenie Gminy Łapanów jest położonych w strefie zalewowej. Najwięcej budynków mieszkalnych znajdujących się w strefie zalewowej jest w miejscowości Łapanów – aż 102 budynki, co stanowi 26,49%. W czasie powodzi w 2010 roku znacznie ucierpiała większa część Łapanowa. Kolejną w dużym stopniu zagrożoną powodziowo miejscowością są Wieruszyce – 18,42% domów jest w strefie zalewowej. Tylko 5 na 17 miejscowości nie jest zagrożonych zalewaniem.

5.5 Sfera przestrzenno – funkcjonalna

Tabela 26. Infrastruktura drogowa Gminy Łapanów z podziałem na jednostki

Lp.	Jednostka terytorialna	Długość dróg publicznych [w km]		Drogi wymagające remontu (%)
		Ogółem	Wymagających remontu lub modernizacji	
1	Boczów	5,550	2,500	45%
2	Brzezowa	2,750	1,000	36%
3	Chrostowa	5,930	1,500	25%
4	Cichawka	5,840	5,000	86%
5	Grabie	4,780	3,000	63%
6	Kamyk	5,940	3,000	51%
7	Kępanów	2,790	0,500	18%
8	Kobylec	15,550	7,000	45%
9	Lubomierz	5,490	1,000	18%
10	Łapanów	3,930	2,000	51%
11	Sobolów	9,520	4,000	42%
12	Tarnawa	12,730	5,300	42%
13	Ubrzeż	4,280	1,500	35%
14	Wolica	2,370	1,000	42%
15	Wieruszyce	3,430	1,500	44%
16	Wola Wieruszycka	5,890	2,000	34%
17	Zbydniów	9,220	5,000	54%
Gmina Łapanów - ogółem		105,990	46,800	44%

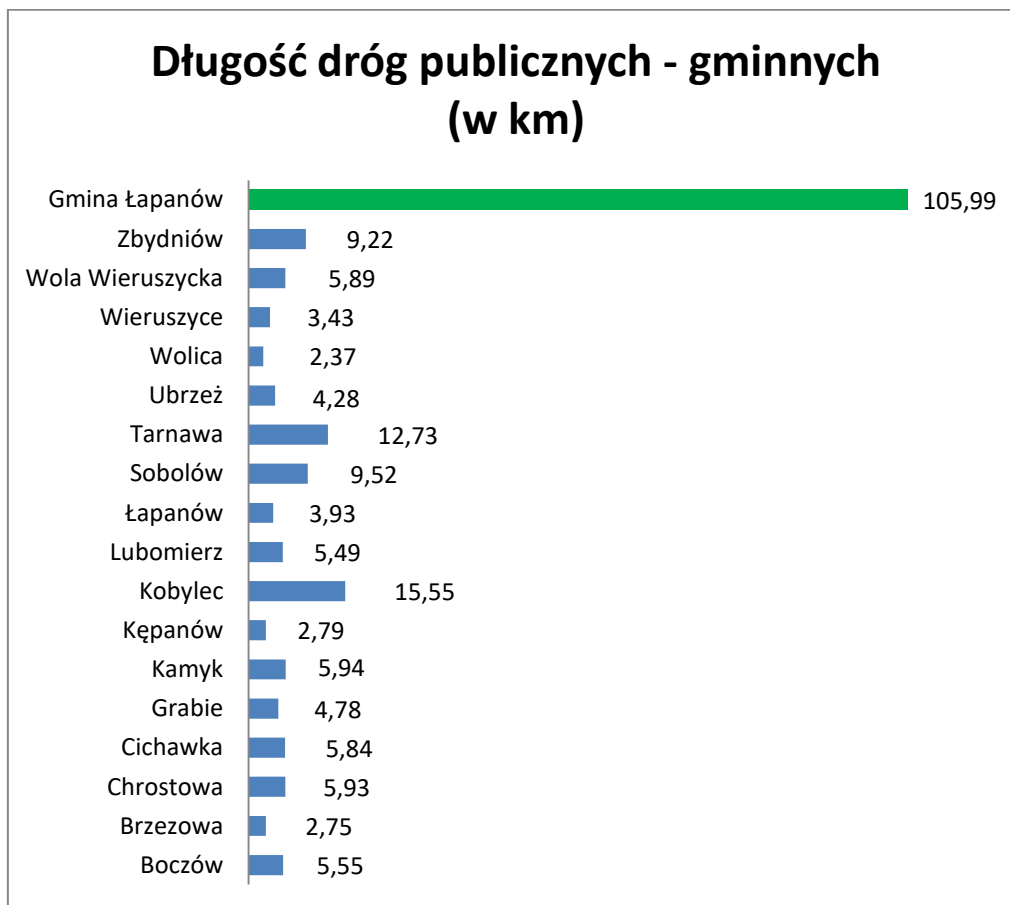
Źródło: Urząd Gminy Łapanów

Ogółem w Gminie Łapanów prawie połowa dróg wymaga remontu bądź też częściowej modernizacji. Miejscowością w której jest największy odsetek dróg w niezadowalającym stanie jest w Cichawce, ponad 86% dróg w tej miejscowości wymaga modernizacji bądź też generalnego remontu. Najlepszy stan dróg znajduje się na terenie miejscowości Kępanów i Lubomierz, zaledwie 18 % dróg w tych miejscowościach wymaga remontu.

Tabela 27. Infrastruktura drogowa Gminy Łapanów

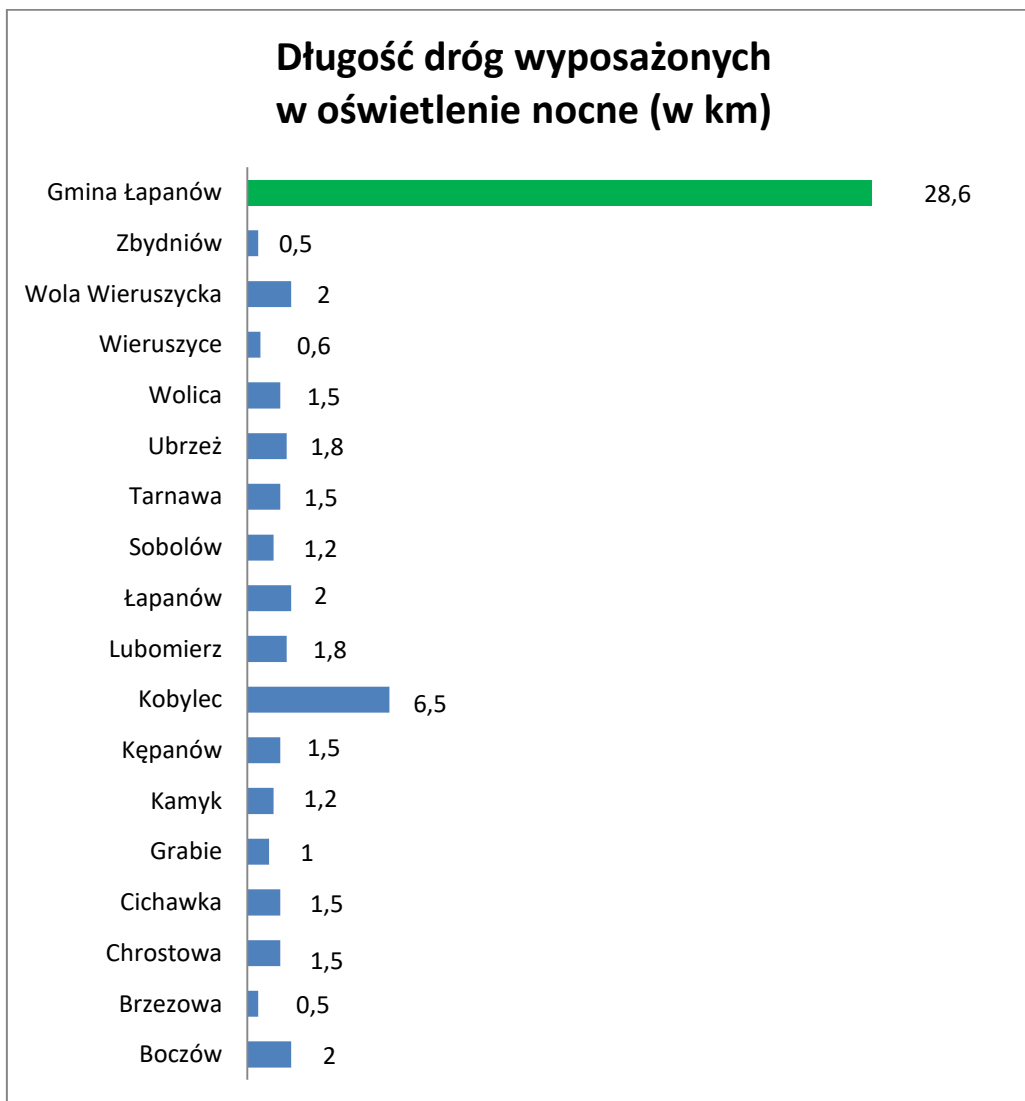
INFRASTRUKTURA DROGOWA - Gmina Łapanów				
Lp.	Jednostka terytorialna	Długość dróg publicznych – gminnych [w km]	Długość dróg wyposażonych w oświetlenie nocne [w km]	Długość dróg gminnych (publicznych i wewnętrznych) wymagających remontu lub modernizacji
1	Boczów	5,550	2,000	2,500
2	Brzezowa	2,750	0,500	1,000
3	Chrostowa	5,930	1,500	1,500
4	Cichawka	5,840	1,500	5,000
5	Grabie	4,780	1,000	3,000
6	Kamyk	5,940	1,200	3,000
7	Kępanów	2,790	1,500	0,500
8	Kobylec	15,550	6,500	7,000
9	Lubomierz	5,490	1,800	1,000
10	Łapanów	3,930	2,000	2,000
11	Sobolów	9,520	1,2000	4,000
12	Tarnawa	12,730	1,500	5,300
13	Ubrzeż	4,280	1,800	1,500
14	Wolica	2,370	1,500	1,000
15	Wieruszyce	3,430	0,600	1,500
16	Wola Wieruszycka	5,890	2,000	2,000
17	Zbydniów	9,220	0,500	5,000
Gmina Łapanów		61,192	28,400	105,990

Źródło: Zestawienie na podstawie danych Urzędu Gminy Łapanów

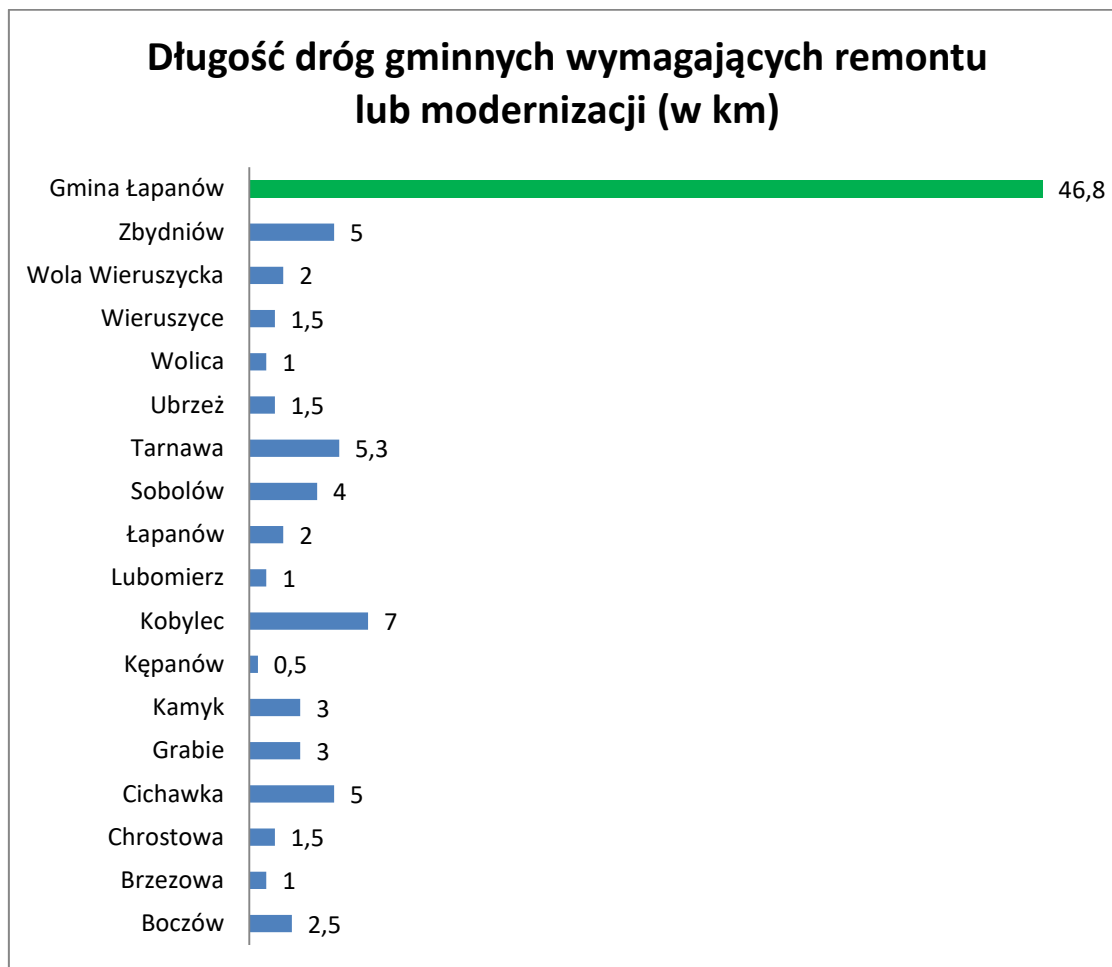
Źródło: Urząd Gminy Łapanów

Na terenie Gminy Łapanów jest 105,99 km dróg publicznych – gminnych. Najdłuższa część tych dróg znajduje się w miejscowości Kobylec (15,55 km), Tarnawa (12,73 km) oraz Zbydniów (9,22 km). Najmniej dróg gminnych publicznych Est w miejscowości Brzezowa (2,75).

Źródło: Urząd Gminy Łapanów

Na terenie Gminy Łapanów 28,6 km dróg wyposażonych jest w oświetlenie nocne. Najkorzystniej sytuacja wygląda w miejscowości Kobylec, gdzie 6,5 km dróg wyposażonych jest w oświetlenie nocne, najmniej korzystnie jest w miejscowościach Zbydniów i Brzezowa, gdzie tylko 0,5 km dróg jest oświetlonych.

Źródło: Urząd Gminy Łapanów

46,8 km dróg na terenie Gminy Łapanów wymaga modernizacji lub remontu. Najwięcej, bo 7 km jest w miejscowości Kobylec. Kolejnymi miejscowościami są: Tarnawa (5,3 km), Zbydniów (5 km) oraz Cichawka (5 km).

5.6 Sfera techniczna

5.6.1 Charakterystyka struktury budowlanej

Infrastruktura budowlana różni się wiekiem, powierzchnią zabudowy, technologią wykonania, przeznaczeniem oraz wynikającą z podstawowych parametrów energochłonnością.

Na terenie gminy należy wyróżnić:

- budynki mieszkalne jedno- i wielorodzinne,
- obiekty użyteczności publicznej,
- obiekty pod działalność usługowo-handlową i produkcję przemysłową.

Wśród zabudowy gminy dominuje zabudowa jednorodzinna i zagrodowa, koncentrująca się przy ciągach komunikacyjnych. Stopień koncentracji zabudowy jest zróżnicowany. W gminie występuje zabudowa zwarta i rozproszona.

Zabudowa wsi gminnych koncentruje się nie tylko wzdłuż ciągów komunikacyjnych, lecz także wzdłuż dróg i drózek dojazdowych oraz w przysiółkach sprawiając wrażenie zabudowy rozproszonej i chaotycznej.

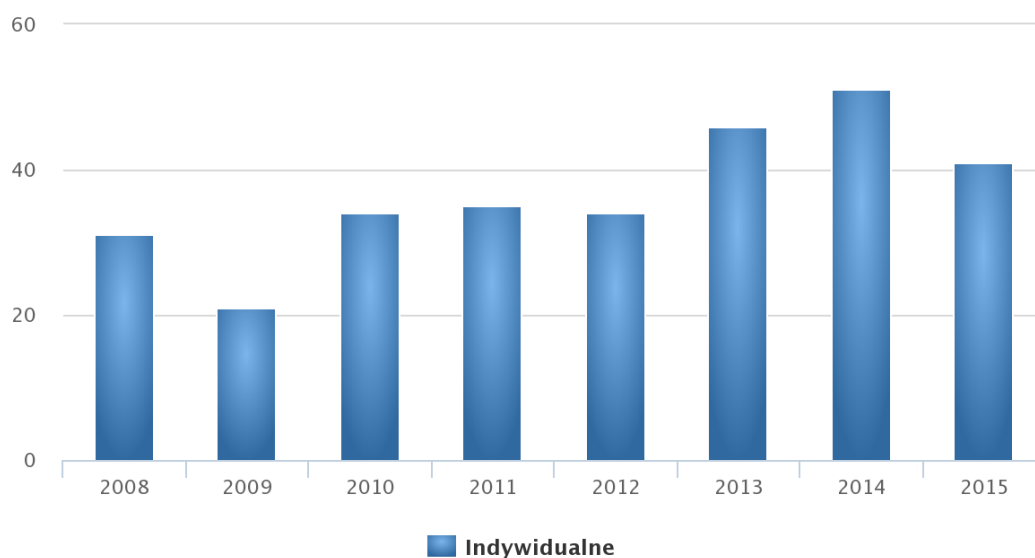
Niektóre miejscowości posiadają miejsce, w którym skoncentrowane są obiekty usługowe, które z kolei tworzą ich centra. Zabudowa wsi gminnych to w przeważającej części budynki jednorodzinne, wolnostojące, murowane, kryte dachami spadzistymi.

5.6.2 Gospodarka mieszkaniowa

Na przełomie ostatnich 8 lat można zauważyć tendencje wzrostową w liczbie nowych prywatnych mieszkań oddanych do użytkowania. Tendencja ta utrzymywała się do roku 2014, gdyż w kolejnym roku odnotowano niewielki spadek w tej dziedzinie.

Liczba mieszkań oddanych do użytku w latach 2008–2015

(Źródło: GUS)

www.polskawliczbach.pl

Źródło: www.polskawliczbach.pl

Gmina Łapanów jest właścicielem 12 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni 628 m². Stan techniczny budynków jest dostateczny lecz wymagający remontów. W roku 2015 Gmina Łapanów wynajęła 10 mieszkań komunalnych.

Obserwuje się dużo nowych budynków mieszkalnych, wiele budynków jest w trakcie realizacji, zaś budynki zagrodowe są w znacznej części przebudowywane i remontowane, co niejednokrotnie wpływa na zmianę ich wiejskiego, tradycyjnego charakteru.

Tabela 28. Struktura zasobów gminy Łapanów według wieku i standardu jakościowego budynków (własność Gminy 100%) wg stanu na dzień 31.12.2015 r.

Okres budowy	Liczba budynków	Powierzchnia budynków (m2)
przedwojenne murowane o drewnianych stropach	0	0
przed 1950 r.	2	380
1950-1960	2	160
po 1960 r.	2	580
Ogółem	6	1 120

Źródło: Urząd Gminy Łapanów

Tabela 29. Stan techniczny zasobów mieszkaniowych wg stanu na dzień 31.12.2015 r.

Stan techniczny budynków	Liczba budynków	Udział w %
Dobry, niewymagający napraw w obecnym	0	0
Dostateczny, wymagający remontów	3	50
Niezadowolający, wymagający remontów	3	50
Zły, kwalifikujący się do doraźnego	0	0
Ogółem	6	100

Źródło: Urząd Gminy Łapanów

Źródło: Urząd Gminy Łapanów

Na terenie gminy Łapanów są 2363 budynki mieszkalne. Najwięcej jest w Łapanowie (350), Sobolowie (262) oraz w Kobylcu (280). Najmniej budynków mieszkalnych jest w miejscowościach Wieruszyce (38), Wola Wieruszycka (44) oraz w Kępanowie (62).

5.6.3 Sieć wodociągowa i kanalizacyjna

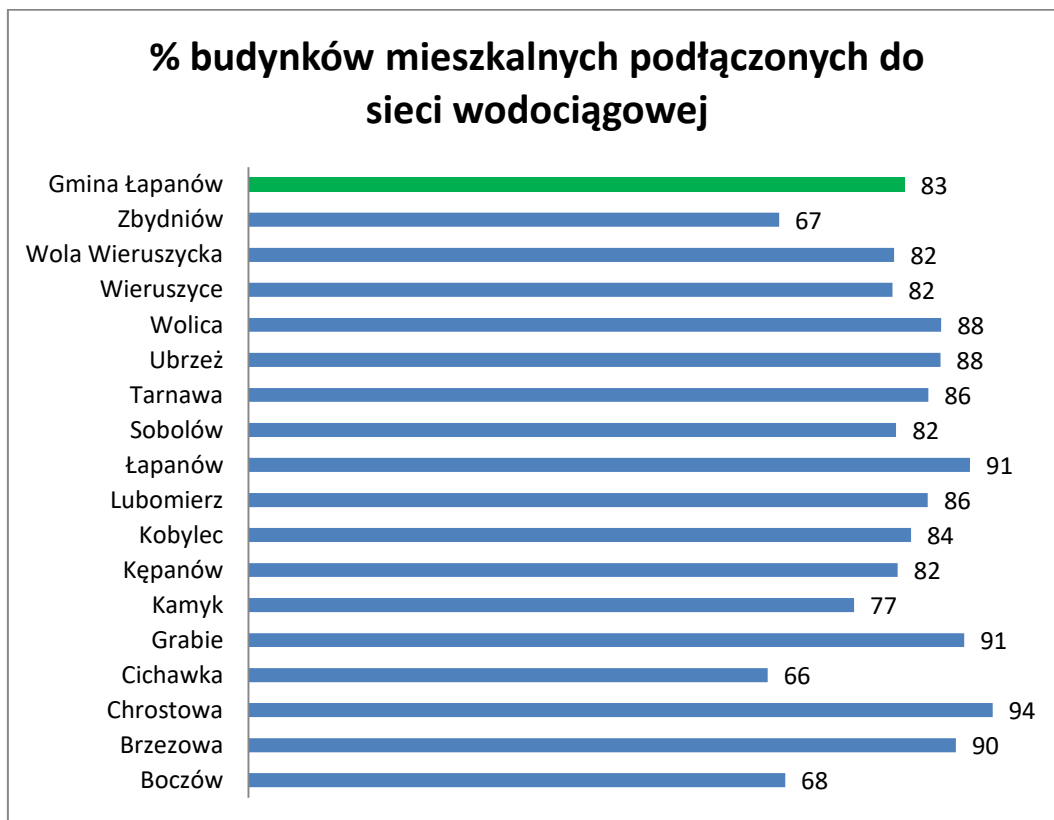
Gmina Łapanów nie jest jeszcze w pełni zwodociągowana. Odsetek budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej w całej gminie wynosi 83%, a do sieci kanalizacyjnych lub przydomowych oczyszczalni 21%. Oznacza to, iż duża część mieszkańców odprowadza swoje ścieki do urządzeń wybieralnych, co w konsekwencji może oznaczać potencjalnie znaczące negatywne oddziaływanie na stan środowiska naturalnego, w tym wód gruntowych.

Łącznie na terenie gminy jest 28,5 km czynnej sieci kanalizacyjnej, do której podłączonych zostało 2 363 budynki mieszkalne oraz 167 km sieci wodociągowej, do której przyłączonych zostało 1965 budynków.

Tabela 30. Sieć wodociągowa z podziałem na jednostki terytorialne

Jednostka terytorialna	Liczba budynków mieszkalnych	Liczba budynków korzystających z sieci wodociągowej	% budynków mieszkalnych z siecią wodociagową
Boczów	100	68	68
Brzezowa	135	121	90
Chrostowa	70	66	94
Cichawka	114	75	66
Grabie	161	146	91
Kamyk	116	89	77
Kępanów	62	51	82
Kobylec	280	235	84
Lubomierz	79	68	86
Łapanów	350	320	91
Sobolów	262	215	82
Tarnawa	209	180	86
Ubrzeż	73	64	88
Wolica	90	79	88
Wieruszyce	38	31	82
Wola Wieruszycka	44	36	82
Zbydniów	180	121	67
Gmina Łapanów	2363	1965	83

Źródło: Urząd Gminy Łapanów

Źródło: Urząd Gminy Łapanów

83% budynków mieszkalnych z terenu Gminy Łapanów jest podłączonych do sieci wodociągowej. Miejscowości, w których ilość budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej jest mniejsza, niż średnia dla całej gminy, to: Boczów (68%), Cichawka (66%), Kamyk (77%), Kępanów (82%), Sobolów (82%), Wieruszyce (82%), Wola Wieruszycka (82%) oraz Zbydniów (67%). Prawie w całości zwodociągowana jest miejscowość Chrostowa (94%).

Tabela 31. Sieć kanalizacyjna z podziałem na jednostki terytorialne

Jednostka terytorialna	Liczba budynków mieszkalnych	Liczba budynków korzystających z sieci kanalizacyjnej lub przydomowych oczyszczalni ścieków	Sieci kanalizacyjnych lub przydomowych oczyszczalni (%)
Boczów	100	66	66
Brzezowa	135	1	1
Chrostowa	70	53	76
Cichawka	114	0	0
Grabie	161	1	1
Kamyk	116	2	2
Kępanów	62	1	2
Kobylec	280	77	28
Lubomierz	79	0	0
Łapanów	350	279	80
Sobolów	262	2	1
Tarnawa	209	0	0
Ubrzeż	73	0	0
Wolica	90	1	1
Wieruszyce	38	0	0
Wola Wieruszycka	44	0	0
Zbydniów	180	4	2
Gmina Łapanów	2363	487	21

Źródło: Urząd Gminy Łapanów

Źródło: Urząd Gminy Łapanów

21% budynków mieszkalnych w Gminie Łapanów podłączonych jest do sieci kanalizacyjnej lub posiada przydomową oczyszczalnię ścieków. W miejscowościach takich jak: Wola Wieruszycka, Wieruszyce, Ubrzeż, Tarnawa, Lubomierz, Cichawka nie ma w ogóle kanalizacji ani przydomowych oczyszczalni ścieków. Najlepsza sytuacja jest w Łapanowie: aż 80% miejscowości jest skanalizowana. Wynika to ze specyfiki miejscowości – duża ilość budynków mieszkalnych, sprzyjające ukształtowanie terenu i stolica gminy.

Tabela 32. Budynki użyteczności publicznej i zabytki w Gminie Łapanów

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA					
Lp.	Jednostka terytorialna	Liczba budynków użyteczności publicznej	Liczba budynków użyteczności publicznej wymagająca remontu i modernizacji	Liczba obiektów zabytkowych wg rejestru zabytków	Liczba obiektów zabytkowych wymagająca remontu i modernizacji -
1	Boczów	0	0	0	-
2	Brzezowa	0	0	0	-
3	Chrostowa	1	1	1	1
4	Cichawka	1	1	0	-
5	Grabie	2	2	1	1
6	Kamyk	1	1	0	-
7	Kępanów	0	0	0	-
8	Kobylec	2	2	1	1
9	Lubomierz	1	1	0	-
10	Łapanów	6	6	1	1
11	Sobolów	2	2	1	1
12	Tarnawa	2	2	2	2
13	Ubrzeż	0	0	0	-
14	Wolica	1	1	0	-
15	Wieruszyce	0	0	1	1
16	Wola Wieruszycka	0	0	0	-
17	Zbydniów	2	2	1	1
Gmina Łapanów		21	21	9	9

Źródło: Urząd Gminy Łapanów

W Gminie Łapanów jest w sumie 21 budynków użyteczności publicznej, najwięcej w samym Łapanowie (6). W miejscowościach Boczów, Brzezowa, Kępanów, Ubrzeż, Wieruszycze i Wola Wieruszycja nie ma żadnego budynku użyteczności publicznej. Wszystkie te budynki na terenie gminy wymagają pilnej modernizacji lub remontu.

W Gminie Łapanów jest 9 obiektów wpisanych do rejestru zabytków. Wszystkie wymagają remontu lub modernizacji.

5.7 Badania ankietowe

5.7.1 Metodologia

W ramach prowadzonych prac nad opracowywaniem „GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY ŁAPANÓW na lata 2016-2023” zostały przeprowadzone badania ankietowe wśród mieszkańców gminy Łapanów oraz młodzieży szkół gimnazjalnych.

„Ankieta oceny potrzeb realizacji określonych rodzajów działań związanych z rewitalizacją” dostępna była do pobrania na stronie internetowej Urzędu Gminy Łapanów pod adresem

http://www.lapanow.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=3901&Itemid=2

Ankiety można było wypełnić on-line, wysłać pocztą mailową lub tradycyjną, złożyć w sekretariacie Urzędu Gminy w Łapanowie (pok. 5), 32-740, Łapanów 34, lub przynieść w niedzielę do kościoła i położyć na stoliku w terminie od 6 października do 23 października 2016 r.

Badania przeprowadzane były także w formie wywiadów kwestionariuszowych wśród mieszkańców miasta i interesariuszy rewitalizacji w placówkach jednostek samorządów terytorialnych.

Dobór próby badań ankietowych miał charakter reprezentatywny.

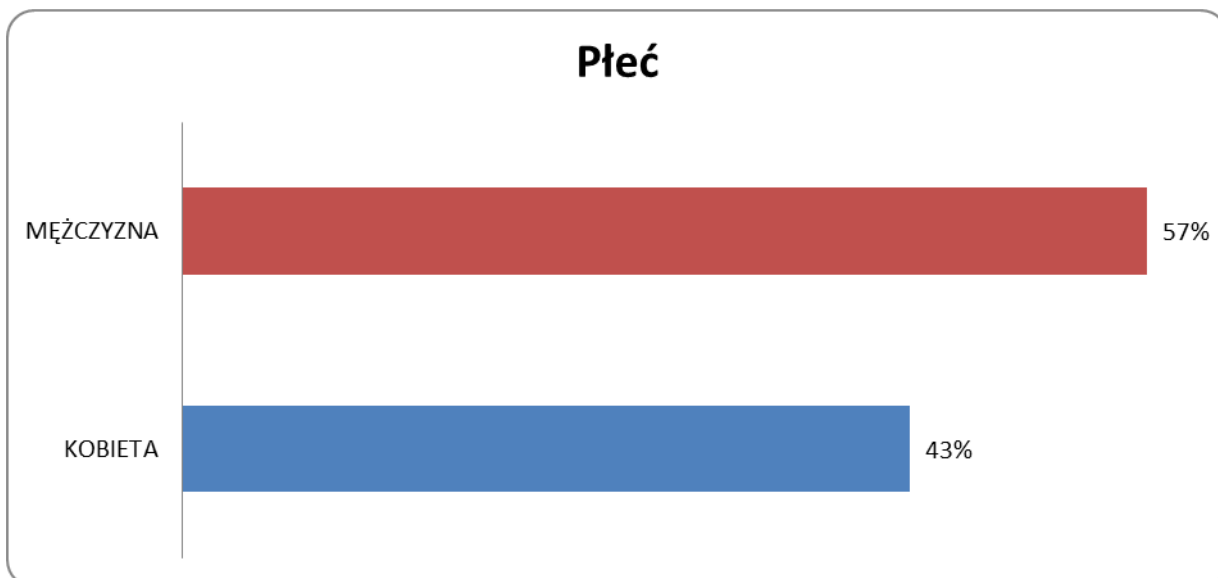
W badaniach wzięło udział 130 osób w tym ankietę on-line wypełniło 6. Młodzież uczestnicząca w konsultacjach społecznych wypełniła 233 ankiet.

Zostały przygotowane dwie odrębne analizy.

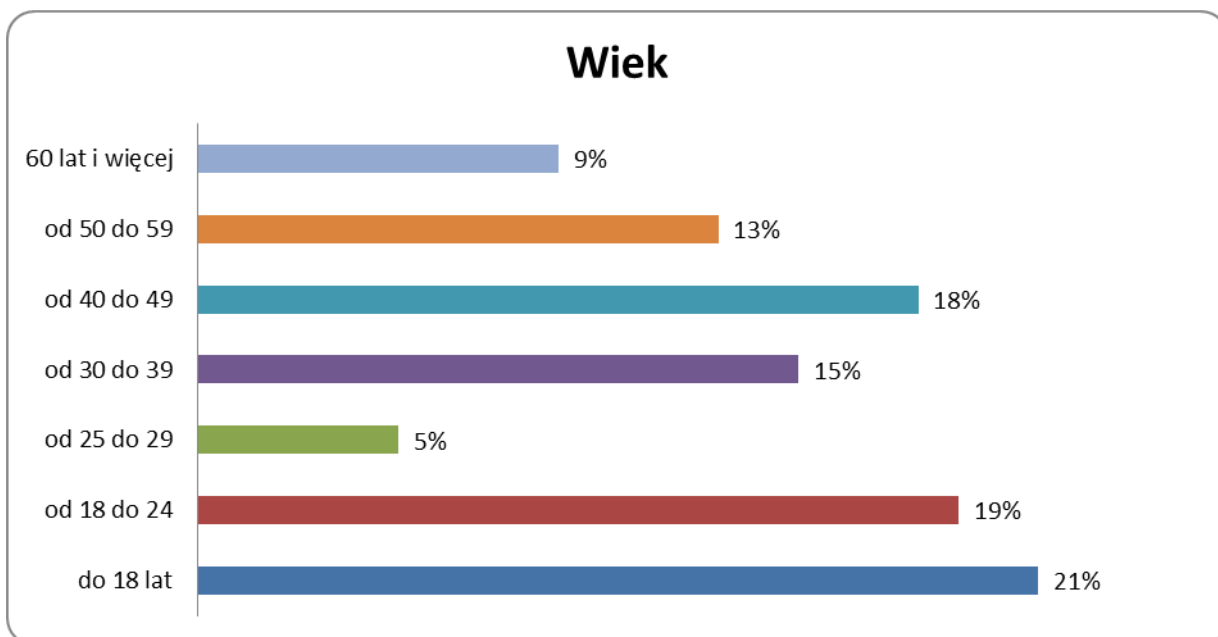
Pierwsza analiza dotyczy badań ankietowych przeprowadzonych wśród liderów opinii publicznej, mieszkańców i interesariuszy rewitalizacji dla „Ankiety oceny potrzeb realizacji określonych rodzajów działań związanych z rewitalizacją”, natomiast druga dla ankiet wypełnionych przez młodzież gimnazjalną.

5.7.1.1 Wyniki badania ankietowego liderów opinii publicznej mieszkańców i interesariuszy rewitalizacji:

Wśród beneficjentów ankiety 57% stanowiły kobiety, a 43% mężczyźni.

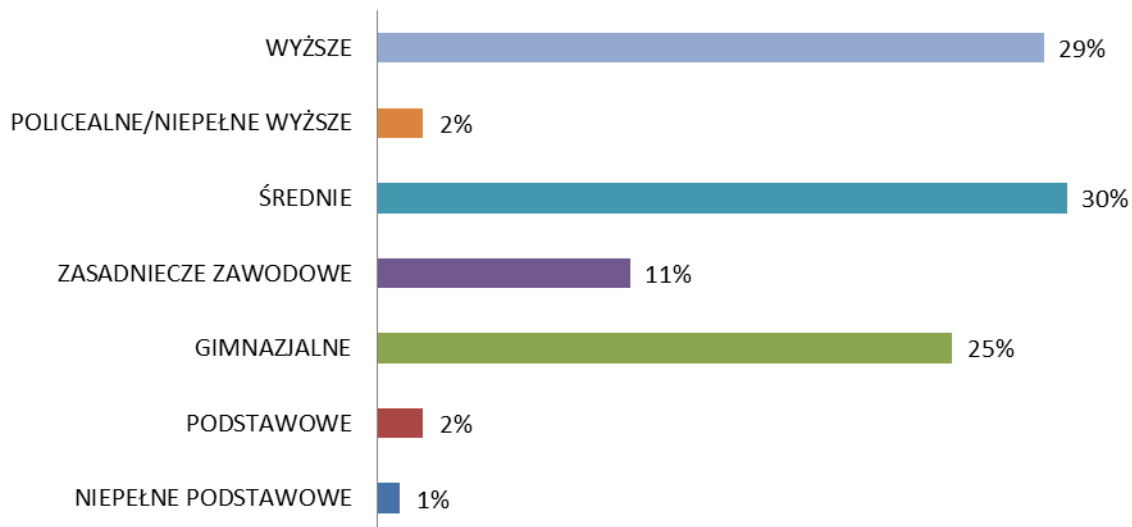

Najwięcej badanych obejmował przedział wiekowy do 18 lat (21%), następnie od 18 do 24 lat (19%) i od 40 do 49 lat (18%).

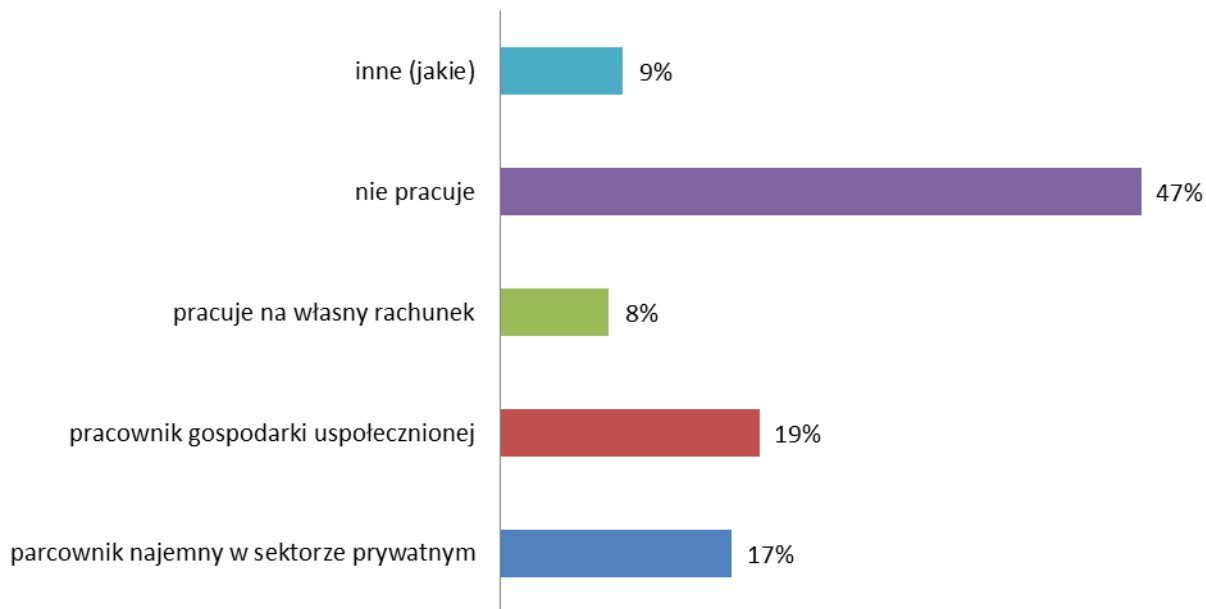
Wśród ankietowanych najwięcej osób posiadało wykształcenie średnie (30%) oraz wyższe (29%), a następnie wykształcenie gimnazjalne (25%).

Wykształcenie

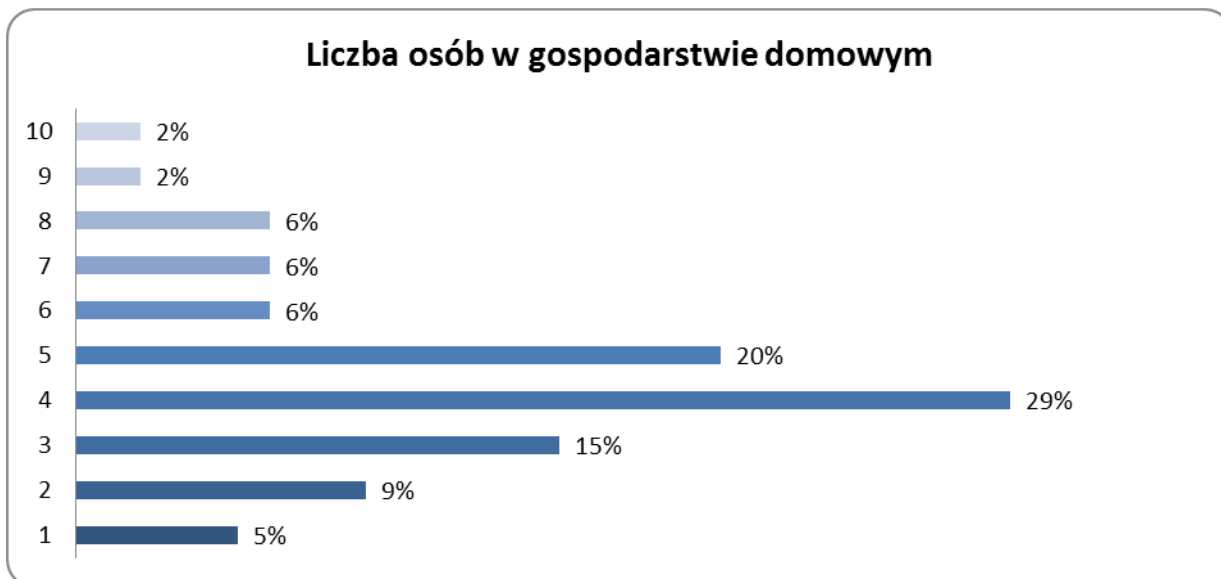

Wśród badanych najwięcej było osób nie pracujących (47%). Pracownicy gospodarki społecznej stanowili 19%, pracownicy najemni w sektorze prywatnym 17%.

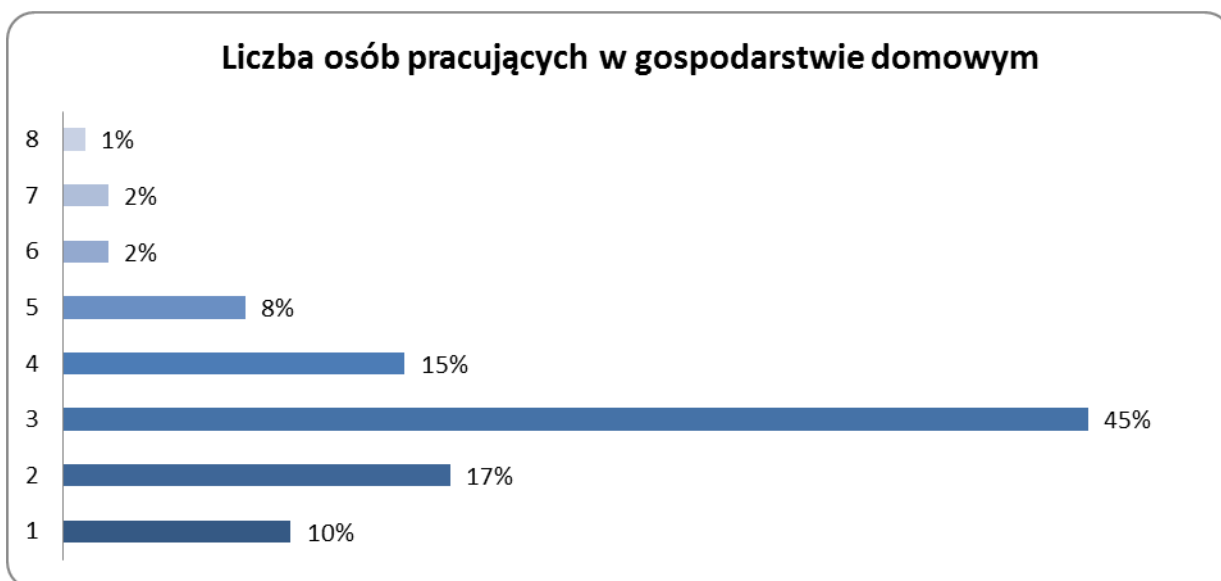
Struktura zatrudnienia

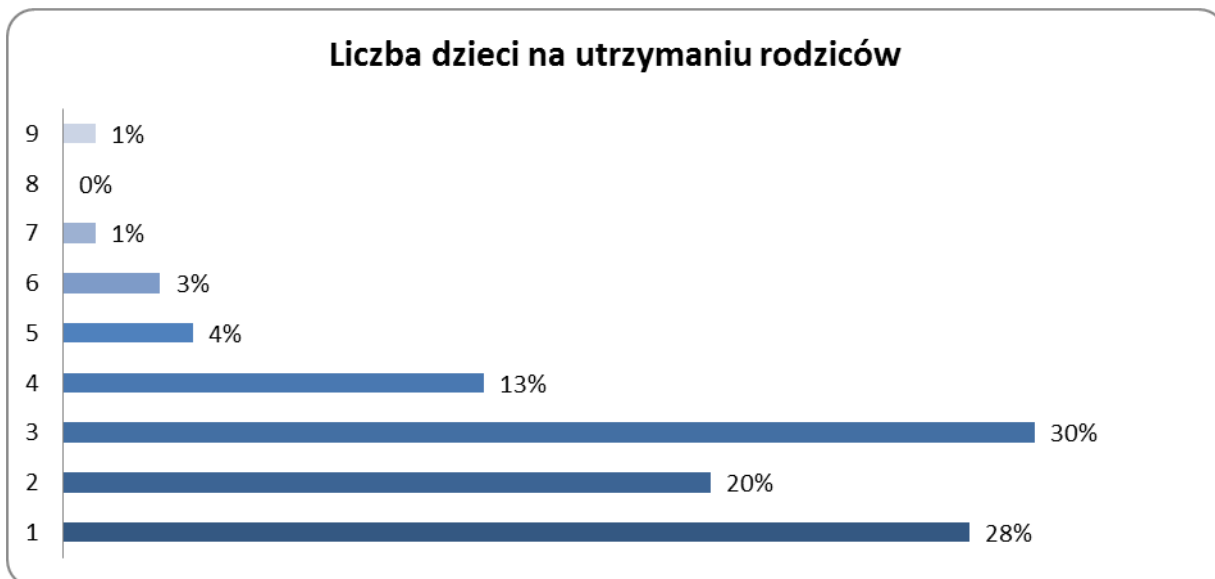
Spośród ankietowanych najpopularniejszym modelem gospodarstwa domowego jest gospodarstwo 4-osobowe (29%), a następnie 5-osobowe (20%) i 3-osobowe (15%).

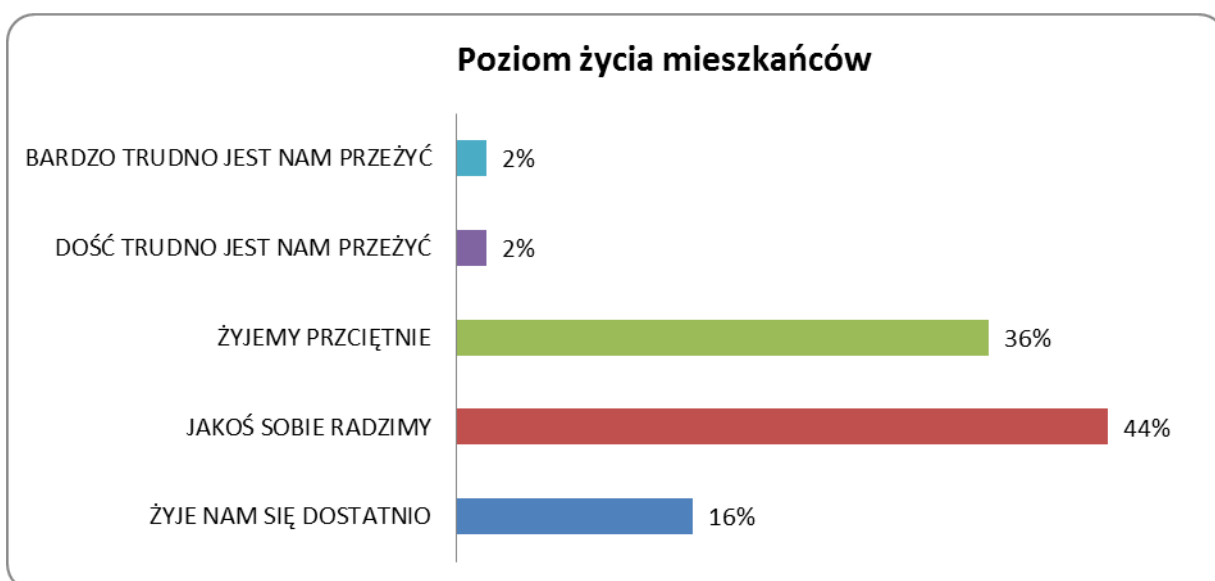
Najczęściej w gospodarstwie domowym pracuje 3 osoby (45%).

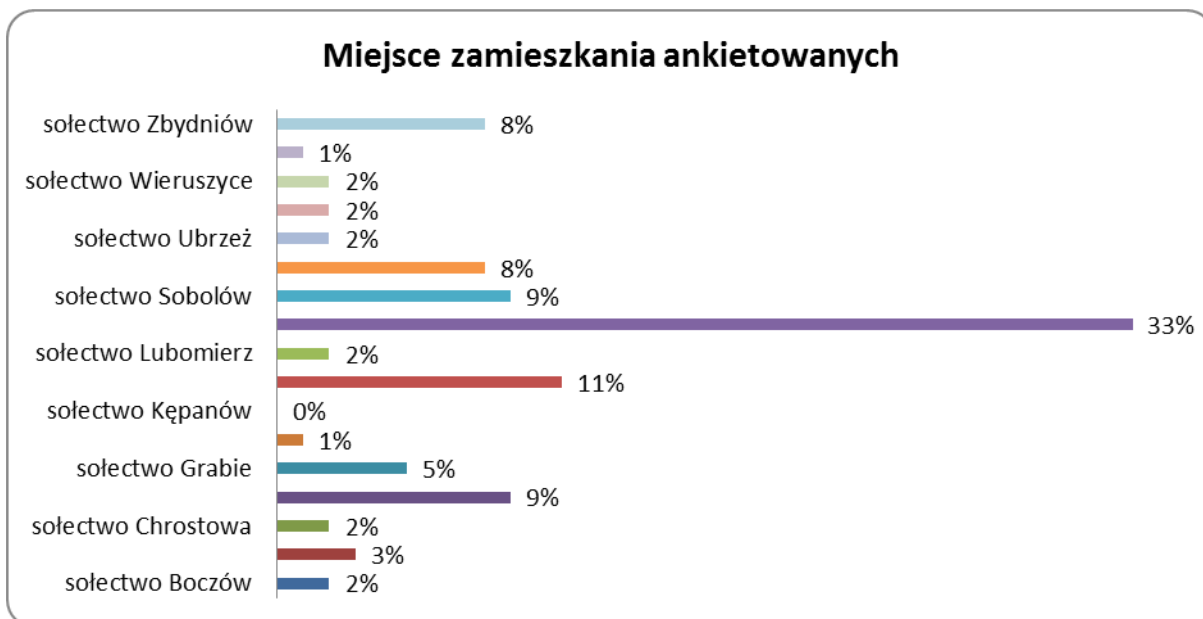
Najczęściej wśród ankietowanych na utrzymaniu rodziców pozostaje 3 dzieci (30%) oraz 1 dziecko (28%).

Na pytanie dotyczące poziomu życia, ankietowani najczęściej wybierali odpowiedź – „jakoś sobie radzimy” (44%) oraz „żywemy przeciętnie” (36%), 16% ankietowanych stwierdziło że żyje im się dostatnio.

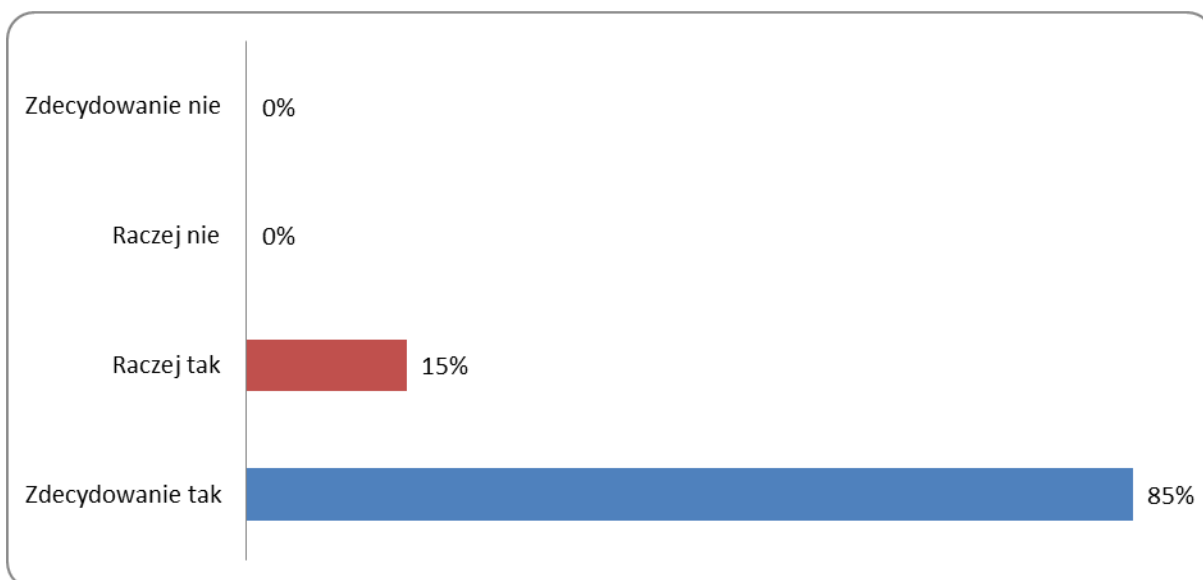

Zdecydowanie największa ilość ankietowanych mieszka w sołectwie Łapanów (33%).

Analiza poszczególnych pytań, zawartych w ankietach, przedstawia się następująco:

1. Czy Pana(i) zdaniem gminie potrzebny jest program ożywienia gospodarczego, społecznego i przestrzenno-środowiskowego w postaci GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY ŁAPANÓW na lata 2016-2023?

85% ankietowanych opowiedziało się, że istnieje potrzeba opracowania GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY ŁAPANÓW na lata 2016-2023.

2. Jaki obszar gminy powinien być Pana(i) zdaniem poddany procesowi rewitalizacji?

Według ankietowanych obszar, który powinien być poddany rewitalizacji w pierwszej kolejności to: Łapanów jako obszar turystyczny miejsce wypoczynku (42%), dzięki korzystnemu usytuowaniu zalewu, który stanowi duży potencjał rozwojowy dla całej Gminy. Bardzo często wskazywanym punktem Łapanowa, wymagającym rewitalizacji jest Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Łapanowie.

Sołectwa, w których w pierwszej kolejności winny być podjęte działania to: Tarnawa (14%) a następnie Sobolów (11%), oraz Kobylec, Grabie i Zbydniów (po 7% ankietowanych).

Ponadto do najczęściej wymienianych, przez mieszkańców, punktów uznawanych za konieczne do poddania procesowi rewitalizacji były: oczyszczalnia ścieków, magazyn nawozowy oraz modernizacja drogi od sołectwa Rybia przez Tarnawę, Grabie do Zagórzan, jak również drogi wojewódzkiej Ubrzeż – Łapanów.

3. Dlaczego Pana(i) zdaniem ten obszar gminy jest zdegradowany?

Na tak postawione pytanie ankietowani wskazali jako główny powód niski poziom edukacji (15%) oraz niski poziom kapitału społecznego (14%), jak również niska jakość terenów publicznych (12%) i bezrobocie – brak miejsc pracy (10%).

Inne zgłaszane odpowiedzi:

- zaniedbany teren wokół dawnego domu nauczyciela przy szkole w Zbydniowie
- brak inwestycji w oświatę
- brak kolei
- chaos architektoniczny
- zaniedbana sala gimnastyczna i warsztaty w CKZiU
- niskie nakłady na inwestycje

4. Jakie problemy ekonomiczne, na wskazanym obszarze, chciałby Pan(i) rozwiązać w procesie rewitalizacji?

Problemy ekonomiczne, które ankietowani chcą rozwiązać w procesie rewitalizacji to w pierwszej kolejności powstanie nowych miejsc pracy (31%).

Ponad to inne problemy na jakie ankietowani zwrócili uwagę to:

- brak weekendowego połączenia komunikacyjnego
- konieczna kanalizacja sołectw
- kontrola segregacji śmieci
- brak busów do Niepołomic
- brak Biedronki
- zła gospodarka ściekami
- brak sali konferencyjnej, stołówki i internatu dla uczniów CKZiU w Łapanowie,
- złe wyposażenie CKZiU w IT
- niski poziom dochodów
- poprawa oferty edukacyjnej
- edukacja dla wszystkich grup wiekowych

- dostosowanie oferty dla pracodawców
- brak internetu
- brak stołówki

5. Jakie problemy społeczne, na wskazanym obszarze, chciałby Pan(i) rozwiązać w procesie rewitalizacji?

Do najważniejszych problemów społecznych wskazywanych przez ankietowanych do rozwiązania należy emigracja z gminy młodych i dobrze wykształconych osób (15%) oraz utrudniony dostęp społeczeństwa do dobrych szkół (14%). Kolejno ankietowani wskazali na problemy związane z bezrobociem oraz brakiem dostępu do nowoczesnej technologii. Wśród innych problemów wskazane zostały:

- degradacja szkół ponadpodstawowych
- zwiększenie dochodowości gospodarstw rolnych poprzez rozwój form produkcji
- pomoc rodzinom niewydolnym
- przeciwdziałanie marginalizacji społecznej
- wykluczenie społeczne osób niewykształconych
- wyrównanie szans edukacyjnych dla uczniów z terenów wiejskich
- nowoczesne rozwiązania architektoniczne
- edukacja dla wszystkich grup wiekowych
- brak odpowiednich warunków do nauki młodzieży z rodzin biednych lub dysfunkcyjnych
- pomoc rodzinom o niskich dochodach i niewydolnych wychowawczo
- niski poziom wykształcenia

6. Jakie problemy związane z jakością życia, na wskazanym obszarze, chciałby Pan(i) rozwiązać w procesie rewitalizacji?

Za najważniejszy problem do rozwiązania związany z jakością życia, ankietowani wskazali niedostateczną ilość miejsc parkingowych (82%). Kolejno podkreślono problemy związane ze złym stanem technicznym budynków (55%) oraz niska estetyka otoczenia - niska jakość urządzeń małej architektury (53%).

Jako inne problemy związane z jakością życia respondenci wskazali:

- zły stan techniczny i niewystarczające wyposażenie szkół
- konieczną reformę szkolnictwa
- niski poziom elastyczności kierunków kształcenia
- brak dostępu do nowoczesnej edukacji
- nierówne szanse edukacyjne dla ludzi mieszkających na wsi
- brak wsparcia dla najuboższych
- brak dostępu do nowoczesnej technologii
- brak informatyzacji wsi
- brak oświetlenia
- brak przeciwdziałania elitaryzmowi, nepotyzmowi i korupcji
- brak chodników
- brak współpracy urzędników gminnych, dyrektorów szkół w sprawie organizacji pomocy społecznej dla osób starszych (emerytów)
- brak informacji odnośnie przebiegu obrad Rady Gminy

- płatne parkingi
- brak ścieżek rowerowych
- brak całodobowej i weekendowej opieki zdrowotnej
- konieczność modernizacji oraz budowę nowych dróg

7. Jakie zostaną osiągnięte efekty, według Pana(i), w procesie rewitalizacji?

Za najwyżej oceniane efekty w procesie rewitalizacji ankietowani uznali podniesienie standardu życia mieszkańców (12%), wzrost wykształcenia i umiejętności mieszkańców (11%) oraz poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej (10%).

Oczekiwane efekty zgłaszane przez ankietowanych:

- wysoki poziom kształcenia
- nowoczesna baza edukacyjna
- miejsce do zamieszkania dla uczniów
- pomoc biednym uczniom
- większe szanse na rynku pracy
- dobrze wykształceni pracownicy
- adaptacja nieużywanych pomieszczeń do działań służących aktywizacji społecznej
- pomoc osobom wykluczonym
- parking obok skrzyżowania Wieruszyce – Cichawka
- poprawa jakości wody pitnej w sieci wodociągowej

8. Na jakie przedsięwzięcia, które zamierzałby Pan(i) zrealizować w ramach programu rewitalizacji, chciałby Pan(i) otrzymać wsparcie finansowe?

1. Poprawa infrastruktury technicznej i drogowej
2. Utworzenie strefy przemysłowej wokół Łapanowa i w centrum wiosek co spowoduje pozyskanie zewnętrznych inwestorów owocując utworzeniem nowych miejsc pracy
3. Poprawa bazy kulturowej, rozbudowa obiektów kultury
4. Poprawa bazy oświatowej, rozbudowa obiektów oświaty
5. Rozbudowa sieci gazowej
6. Budowa sieci kanalizacyjnej
7. Otwarcie supermarketu, kwaciarni, restauracji
8. Utworzenie miejsca do sprzedaży produktów rolnych w centrum Łapanowa
9. Organizacja zajęć pozalekcyjnych dla dzieci i młodzieży
10. Aktywizacja w świetlicach wiejskich
11. Promocja lokalnej przedsiębiorczości
12. Poprawa dostępności do kultury
13. Dowóz dzieci do szkół
14. Oświetlenie dróg
15. Budowa chodników
16. Budowa sali konferencyjnej, kinowej w CKZiU
17. Budowa parkingu w CKZiU
18. Budowa internatu w CKZiU
19. Budowa stołówki w CKZiU
20. Centrum edukacyjne wyposażone w nowoczesne zaplecze gastronomiczne w CKZiU

21. Udrożnienie i czyszczenie fos oraz wstawienie koryt
22. Budowa placu zabaw w Kobyłcu Janikówce
23. Walka z bezrobociem, nepotyzmem i korupcją
24. Poprawa świadomości mieszkańców w kwestii działalności gminy
25. Poprawa świadomości mieszkańców w kwestii aktywności w biznesie
26. Przeciwdziałanie alkoholizmowi i patologiom rodzinnym
27. Poprawa poziomu ochrony środowiska poprzez pomoc gospodarstwom domowym w ograniczeniu niskiej emisji
28. Większa ilość zajęć ruchowych dla dzieci
29. Zaopatrzenie budynków w panele fotowoltaiczne do produkcji energii elektrycznej
30. Konieczne odgrzybienie Domu Kultury w Łapanowie
31. Poprawa stanu technicznego budynków
32. Poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej
33. Odnowa i renowacja zabytków
34. Budowa sali sportowej
35. Rozbudowa parkingów
36. Odnowienie cmentarza
37. Budowa ścieżek rowerowych
38. Renowacja kościoła w Sobolowie i jego otoczenia
39. Rozbudowa Zespołu Szkół w Sobolowie
40. Rozbudowa Szkoły Muzycznej w Sobolowie
41. Budowa amfiteatru z zapleczem gastronomiczno – handlowym
42. Wsparcie bezrobocia
43. Agroturystyka i rozwój gospodarstwa
44. Nowe miejsca pracy
45. Poprawa infrastruktury budynków
46. Budowa chodnika Łapanów – Ubrzeź
47. Remont lub budowa mostu „Pod Grabowcem”
48. Ochrona środowiska w bezpośrednim sąsiedztwie rzek Gminy Łapanów
49. Wymiana pieców węglowych na gazowe
50. Wsparcie małych przedsiębiorstw
51. Organizacja czasu wolnego osób starszych
52. Termomodernizacja budynków

9. Jak ocenia Pan/Pani elementy wpływające na warunki życia mieszkańców gminy?

Oceniając elementy wpływające na warunki życia mieszkańców w skali od 1 do 5 gdzie, 1 to bardzo źle a 5 to bardzo dobrze ankietowani ocenili poszczególne sfery:

Najwyżej w sferze społecznej oceniono funkcjonowanie systemu pomocy społecznej w gminie. Najniżej oceniono poziom edukacji i ofertę zajęć pozalekcyjnych w szkołach ponadgimnazjalnych.

W sferze gospodarczej najwyżej oceniono system wsparcia mikro i małej przedsiębiorczości na terenie gminy bardzo nisko dostępność do handlu i usług na terenie gminy.

Sfera przestrzenno-funkcjonalna, techniczna i środowiskowa została oceniona najwyżej w zakresie stanu środowiska naturalnego i zanieczyszczenia powietrza. Najniżej oceniono zaś zagospodarowanie i estetykę przestrzeni publicznych.

Świadczy to o dostatecznym, lecz nie wystarczającym poziomie stanu przestrzeni publicznej, kształcenia i stanie technicznym placówek oświatowych.

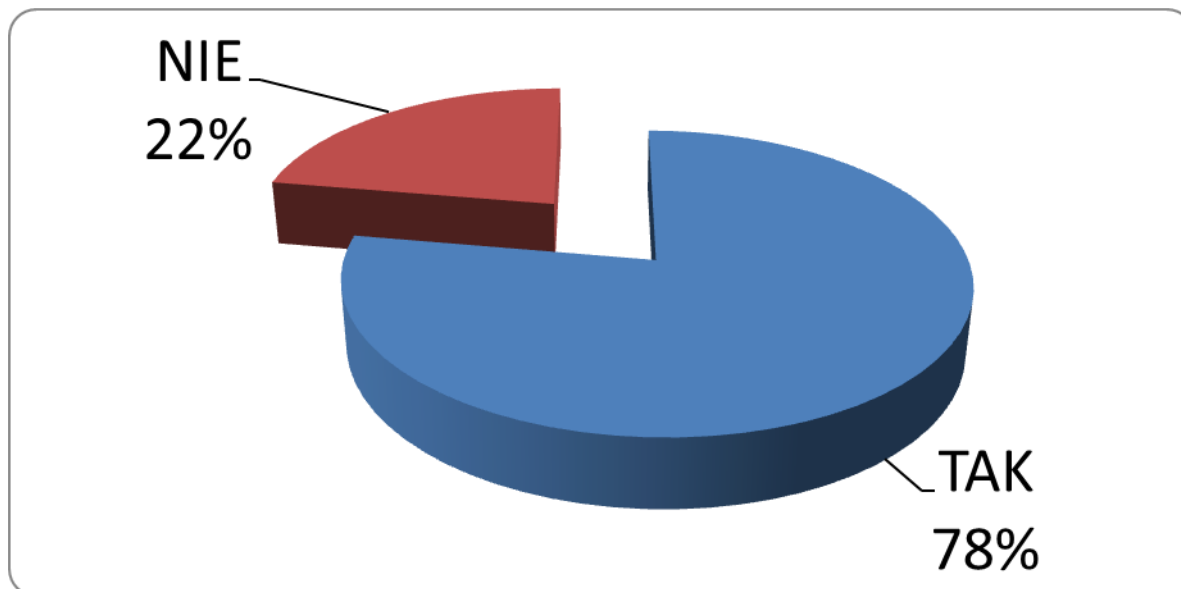
SFERA SPOŁECZNA		Średnia ocena
1	Sytuacja na rynku pracy	2,11
2	Dochody uzyskiwane przez mieszkańców	2,06
3	Aktywność i zaangażowanie mieszkańców w sprawy lokalne	2,13
4	Poziom edukacji i oferta zajęć pozalekcyjnych w szkołach podstawowych oraz gimnazjach	2,75
5	Poziom edukacji i oferta zajęć pozalekcyjnych w szkołach ponadgimnazjalnych	1,83
6	Dostępność opieki żłobkowej	2,26
7	Dostępność opieki przedszkolnej	2,98
8	Dostępność i zróżnicowanie oferty kulturalnej i spędzania czasu wolnego	2,14
9	Bezpieczeństwo publiczne	2,95
10	Funkcjonowanie systemu pomocy społecznej w gminie	3,04
SFERA GOSPODARCZA		Średnia ocena
1	Przedsiębiorczość mieszkańców	3,01
2	Dostępność do handlu i usług na terenie gminy	3,23
3	System wsparcia mikro i małej przedsiębiorczości na terenie gminy	2,53
SFERA PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNA, TECHNICZNA I ŚRODOWISKOWA		Średnia ocena
1	Dostępność i stan infrastruktury technicznej: drogowej, wodociągowej, kanalizacyjnej itd.	2,61
2	Zagospodarowanie i estetyka przestrzeni publicznych	1,95
3	Baza sportowa i rekreacyjno-wypoczynkowa	2,65
4	Baza kulturalno-oświatowa	2,09
5	Baza edukacyjna	2,15
6	Zagospodarowanie i wykorzystanie zabytków	2,83
7	Stan środowiska naturalnego i zanieczyszczenia powietrza	2,93

5.7.1.2 WYNIKI BADANIA ANKIETOWEGO MŁODZIEŻY GIMNAZJALNEJ

W badaniach wzięło udział **233 uczniów**, w tym: **53%** stanowiły dziewczęta i **47%** chłopców. W większości ankietowana młodzież mieściła się w przedziale wiekowym 13-15 lat (13 lat – 30%; 14 lat – 31%; 15 lat – 32%).

Wypełniający ankiety, udzielili odpowiedzi na 7 pytań ważnych dla rozwoju gminy Łapanów, a ich wyniki prezentuje poniższa analiza:

1. Czy jesteś dumny z tego, że mieszkasz i uczysz się w gminie Łapanów?

Młodzież odpowiadając TAK, przedstawiła następujące powody:

1.	Miłe otoczenie.	12%
2.	Mam tutaj przyjaciół.	27%
3.	Mam tutaj dom i rodzinę.	18%
4.	Istnieje możliwość rozwoju.	21%

Młodzież, która udzieliła odpowiedzi NIE, uzasadniała ją w poniższy sposób:

1.	Duże zadłużenie gminy.	63%
2.	Mało perspektyw dla ludzi młodych.	22%
3.	Brak ciekawych miejsc do spędzania wolnego czasu.	15%

2. Proszę podać, czym wyróżnia się gmina Łapanów na tle innych gmin w Polsce?

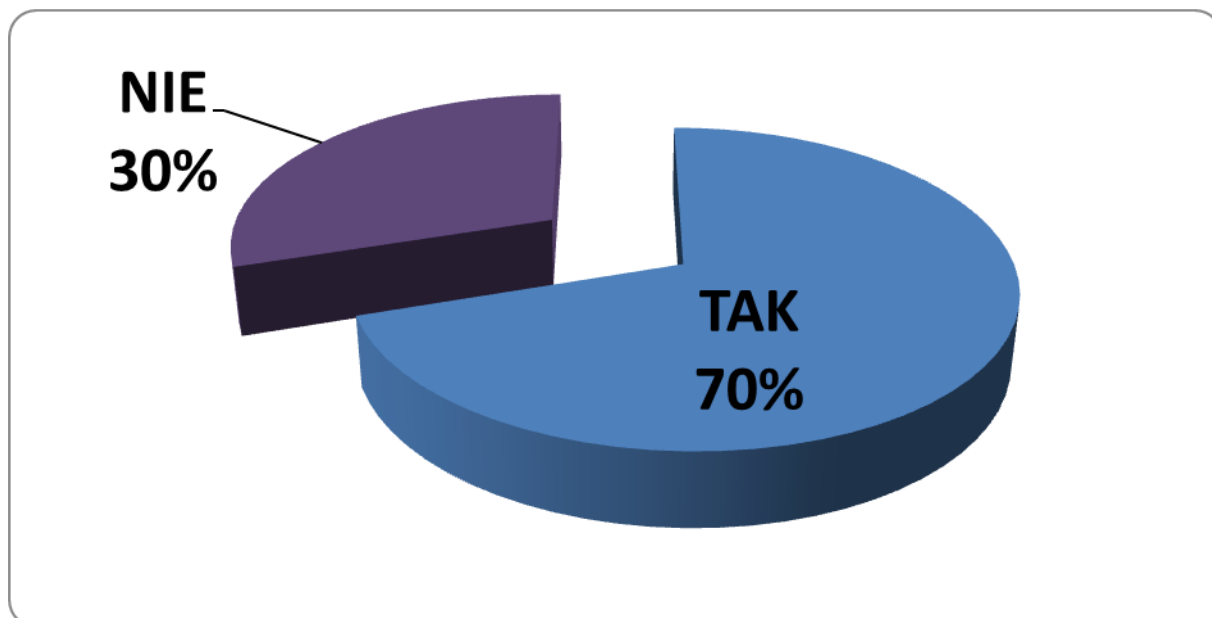
Młodzież wskazała, za najbardziej wyróżniający atut Gminy Łapanów, posiadanie waloru turystycznego jakim jest zalew (42%).

Wśród innych cech wyróżniających gminę Łapanów, młodzież wymieniała:

1.	Zabytkowy kościół.	16%
2.	Zalew.	42%
3.	Ładne krajobrazy.	11%
4.	Orlik, kluby sportowe.	15%
5.	Dom kultury.	6%

3. Czy młodzi ludzie mają w gminie Łapanów szanse rozwoju i znalezienia miejsca dla siebie?

W większości (70%) ankietowana młodzież ocenia Gminę Łapanów jako miejsce w umożliwiające im rozwój, postrzegając ją jako gminę w której mogą znaleźć miejsce dla siebie.

Młodzież, która udzieliła odpowiedzi TAK, uzasadniała ją w poniższy sposób:

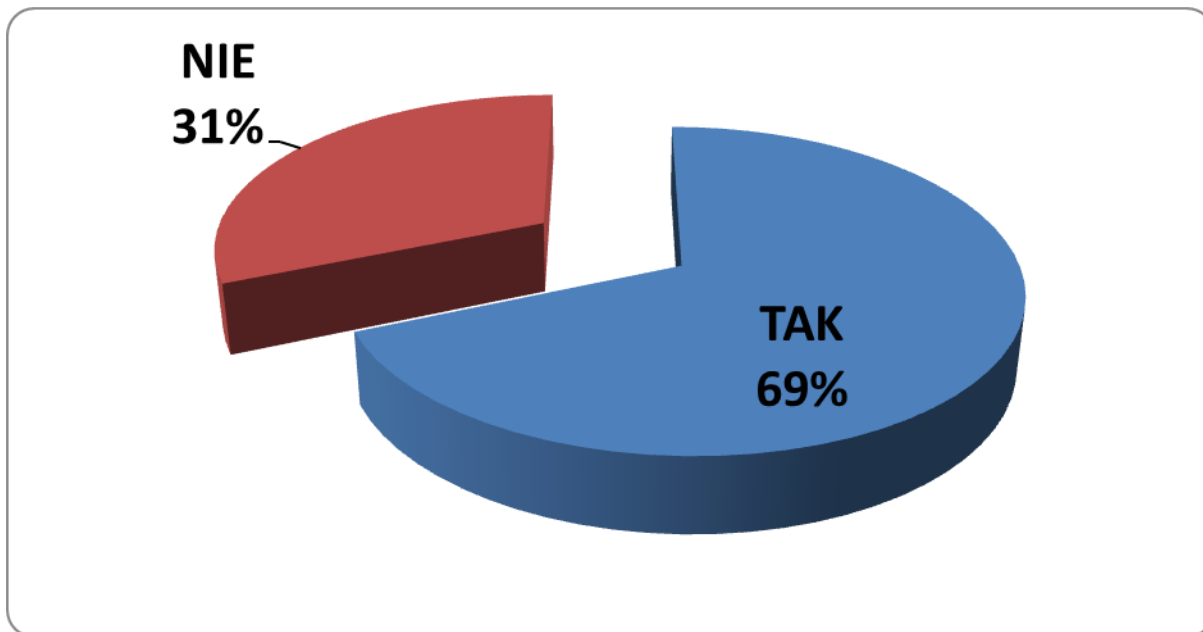
1.	Spokojna okolica.	21%
2.	Szkoła średnia.	46%
3.	Kluby sportowe.	33%

Młodzież, która udzieliła odpowiedzi NIE, uzasadniała ją w następujący sposób:

1.	Brak ofert i miejsc pracy.	19%
2.	Niskie wynagrodzenia.	20%
3.	Niski poziom kształcenia.	34%
4.	Brak ofert dla młodych zdolnych ludzi.	11%
5.	Mało miejsc dostępnych dla młodzieży.	15%

4. Czy czujesz się bezpiecznie w gminie Łapanów?

Poczucie bezpieczeństwa młodzieży w gminie Łapanów w większości (69%) zostało ocenione pozytywnie.

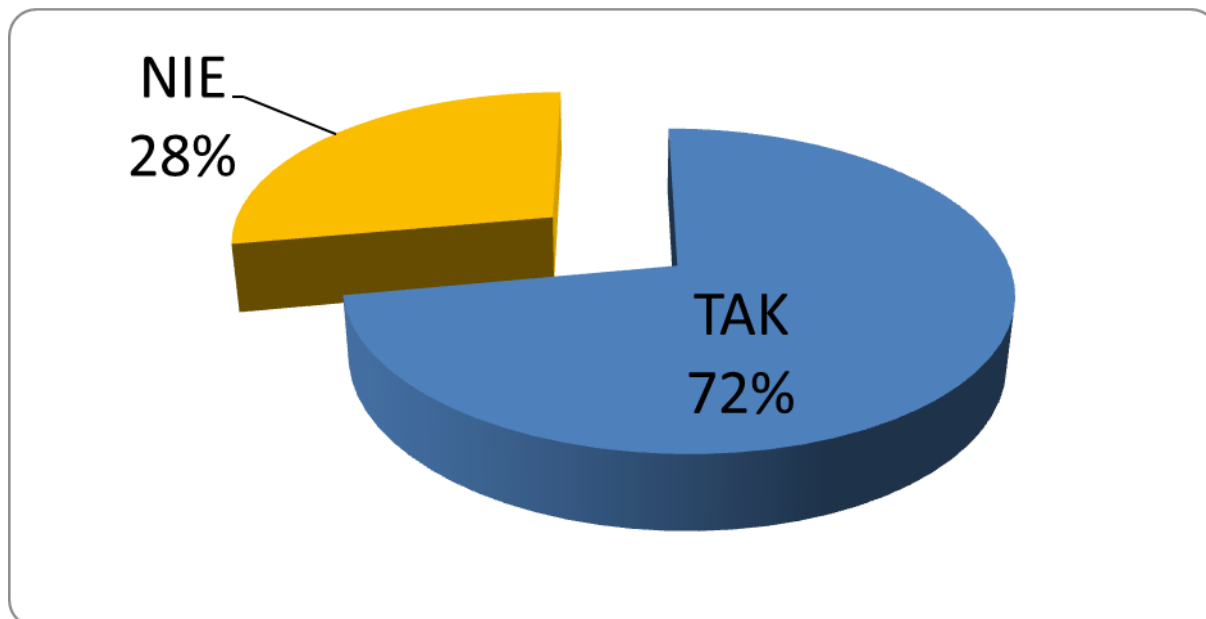
Młodzież, która udzieliła odpowiedzi TAK, wymieniła:

1.	Jest spokojnie i bezpiecznie.	12%
2.	Częste patrole policji.	47%
3.	Dobre oświetlenie miejscowości.	17%
4.	Własna straż pożarna.	9%

Młodzież, która udzieliła odpowiedzi NIE, wymieniła:

1.	Słabe oświetlenie dróg.	17%
2.	Brak chodników.	42%
3.	Brak posterunku policji.	12%
4.	Duży alkoholizm.	7%
5.	Niebezpiecznie na ulicach po zmroku.	23%

5. Czy młodzi ludzie mają atrakcyjną ofertę spędzenia wolnego czasu w gminie Łapanów?

Młodzież, która udzieliła odpowiedzi TAK, uzasadniała ją w poniższy sposób:

1.	Dużo atrakcji.	60%
2.	Działają kluby sportowe, orlik.	28%
3.	Są kąpieliska.	12%

Młodzież, która udzieliła odpowiedzi NIE, uzasadniała ją w poniższy sposób:

1.	Nic się nie dzieje, żadnych atrakcji.	72%
2.	Brak miejsca gdzie można spędzić wolny czas.	28%

6. O jakiej gminie marzysz?

Proszę podać, co zmieniłbyś/zmieniłabyś w gminie Łapanów zasiadając w fotelu Wójta Gminy Łapanów?

Wśród ankietowanej młodzieży często pojawiającymi się odpowiedziami były:

- marzenia o gminie spokojnej, bardziej rozwiniętej, czystej, otwartej i przyjaznej dla wszystkich oraz pomagającej potrzebującym.
- odnowienie zalewu w Łapanowie.
- ulepszenie jakości kształcenia w szkołach.
- budowa drugiej sali gimnastycznej.
- zakup nowego sprzętu do szkoły.
- uruchomienie komisariatu.
- odnowienie mostu w Kamyku.
- budowa ścieżek rowerowych.
- budowa lodowiska.
- budowa basenu krytego.
- więcej busów do pobliskich miejscowości.

- budowa chodników i pasów.

7. Jakie widzisz inne ważne problemy do rozwiązania w gminie Łapanów?

Wśród problemów zgłaszanych przez młodzież, a koniecznych do rozwiązania wyróżnić należy:

- duże zadłużenie gminy.
- budowa sygnalizacji świetlnej.
- zły stan dróg.
- mało przejść dla pieszych.
- brak kina.
- duże zaśmiecenie miejscowości.
- mało busów do Sobolowa

6. Delimitacja obszaru zdegradowanego i rewitalizacji

6.1 Identyfikacja negatywnych zjawisk

Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych dokonana na potrzeby opracowania Diagnozy służącej wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji gminy Łapanów oraz Analiza SWOT, pozwoliła na identyfikację negatywnych zjawisk występujące na terenie gminy Łapanów.

Analizie podlegało występowanie negatywnych zjawisk w sferze: społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno- funkcjonalnej i technicznej.

Negatywne zjawiska SPOŁECZNE:

1. Odływ młodzieży (w szczególności wykształconej) do większych ośrodków miejskich
2. Słabe dostosowanie oferty edukacyjnej do lokalnego rynku pracy.
3. Preferowanie przez część społeczeństwa pasywnych form spędzania czasu wolnego.
4. Niewystarczający system wsparcia dla osób starszych.
5. Niewystarczająca ilość przedsięwzięć kulturalnych dla mieszkańców
6. Niski poziom uczestnictwa mieszkańców w życiu publicznym.

Negatywne zjawiska GOSPODARCZE:

1. Brak zachęt inwestycyjnych dla inwestorów.
2. Niewielka liczba przedsiębiorstw.
3. Brak dużych przedsiębiorstw

Negatywne zjawiska ŚRODOWISKOWE:

1. Duża ilość azbestu czekającego na utylizację.
2. Występujące zagrożenie powodziowe.
3. Zagrożenie wynikające z niezadawalającego stanu powietrza.
4. Niezadawalający stan techniczny oczyszczalni ścieków
5. Niezadawalająca ilość zbiorników wody pitnej

Negatywne zjawiska PRZESTRZENNO- FUNKCJONALNE:

1. Niezadawalający standard przestrzeni publicznej.
2. Nieprawidłowość i uciążliwość obecnego systemu komunikacyjnego w szczególności brak chodników i zły stan techniczny nawierzchni części dróg.
3. Niewystarczająca i nie w pełni gwarantująca zapotrzebowanie infrastruktura oświatowa na terenie gminy.
4. Mała ilość infrastruktury kulturalnej nierozwiązująca problemów spędzania czasu wolnego przez mieszkańców.
5. Niewystarczająca infrastruktura Gminnego Zakładu Komunalnego wraz z oczyszczalnią ścieków.
6. Niezadawalający stan techniczny dróg, infrastruktury drogowej.
7. Niewystarczająca ilość obiektów sportowych na terenie gminy.

Negatywne zjawiska TECHNICZNE:

1. Niezadawalający stan techniczny budynków użyteczności publicznej.
2. Niezadawalający stan techniczny budynków mieszkalnych.

6.2 Analiza wskaźników delimitacyjnych

Zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 roku o rewitalizacji obszarem zdegradowanym określa się taki obszar, który znajduje się w zapaści z powodu intensyfikacji negatywnych zjawisk społecznych, w tym w szczególności zjawisk takich jak bezrobocie, obciążenie demograficzne, przestępczość, niski poziom kapitału społecznego, a także niewystarczający poziom uczestnictwa

w życiu publicznym i kulturalnym. Ponadto obszar zdegradowany musi charakteryzować się występowaniem na nim co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk: gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych.

Delimitację obszaru zdegradowanego oparto na podstawie obiektywnych mierników określających stopień, w jakim dane zjawisko negatywne obciąża określony obszar.

Dane statystyczne, jakie posłużyły do obliczenia poszczególnych wskaźników pochodzą z oficjalnych źródeł, co zapewnia ich wiarygodność i pełną weryfikowalność.

W celu wyznaczenia obszaru zdegradowanego w oparciu o zebrane dane statystyczne określono następujące mierniki:

- Wystandaryzowany wskaźnik obciążenia demograficznego;
- Wystandaryzowany wskaźnik stopy bezrobocia;
- Wystandaryzowany wskaźnik ilości osób korzystających z pomocy społecznej;
- Wystandaryzowany wskaźnik liczby przestępstw;
- Wystandaryzowany wskaźnik liczby fundacji i organizacji pozarządowych;
- Wystandaryzowany wskaźnik liczby podmiotów gospodarki narodowej na 100 mieszkańców;
- Wystandaryzowany wskaźnik odsetka długości dróg publicznych wyposażonych w oświetlenie;
- Wystandaryzowany wskaźnik odsetka długości dróg publicznych wymagających modernizacji;
- Wystandaryzowany wskaźnik liczby budynków użyteczności publicznej na 100 mieszkańców;
- Wystandaryzowany wskaźnik budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej;
- Wystandaryzowany wskaźnik budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej;
- Wystandaryzowany wskaźnik ilości azbestu w kg na 100 mieszkańców;
- Wystandaryzowany wskaźnik odsetka budynków mieszkalnych położonych w strefie zalewowej.

Wskaźniki zostały skalkulowane w taki sposób, aby możliwe było rozróżnienie intensywności nasilenia danego zjawiska negatywnego. W celu zapewniania porównywalności poszczególnych wskaźników dokonano ich standaryzacji. Standaryzacja jest rodzajem normalizacji zmiennej losowej, w wyniku której zmienna uzyskuje średnią wartość oczekiwaną zero i odchylenie standardowe jeden (w dalszej części analizy podajemy zastosowane przez nas wzory). Wartości dodatnie zidentyfikowanych wskaźników oznaczają sytuację negatywną, natomiast ujemne sytuację pozytywną. Dodatkowo zróżnicowanie wartości danego wskaźnika wystandaryzowanego odzwierciedla odpowiednia wizualizacja. W celu prawidłowego zsumowania, w przypadku wskaźników o charakterze pozytywnym (tj. takich w przypadku, których ich wysoka wartość jest korzystna z punktu widzenia ocenianego zjawiska) - nadano im wartość ujemną mnożąc przez - 1. Im wyższa wartość wskaźnika tym bardziej niekorzystna jest sytuacja na analizowanym obszarze gminy. Im niższa wartość wskaźnika tym sytuacja jest korzystniejsza.

Wzory zastosowane w analizie:

Wzór na standaryzację wskaźników:

$$Z = \frac{x - \mu}{\sigma}$$

,gdzie x oznacza obserwowaną zmienną, μ oznacza wartość oczekiwaną (średnią dla obserwowanej populacji zmiennych) oraz σ oznacza odchylenie standardowe populacji.

Wzór na obliczanie odchylenia standardowego populacji:

$$\sigma = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^n (X - \bar{\mu})^2}{N}}$$

, gdzie $\bar{\mu}$ oznacza wartość oczekiwaną, X oznacza kolejną obserwację w populacji oraz N liczbę osób w populacji.

Wskaźniki delimitacyjne zostały zakwalifikowane do pięciu kategorii. Z punktu widzenia delimitacji obszarów zdegradowanych najważniejsze są wskaźniki z grupy wskaźników sfery społecznej, której nadano wagę 0,7. Wskaźnik sfery środowiskowej uzyskał wagę 0,5 ze względu na to, że zagrożenia wynikające z obecności azbestu oraz z ryzyka wystąpienia powodzi wpływają także na sferę techniczną i przestrzenno – funkcjonalną. Wskaźnik sfery gospodarczej uzyskał wagę 0,3. Pozostałe kategorie wskaźników tj. wskaźniki sfery przestrzenno-funkcjonalnej oraz sfery technicznej miały znaczenie pomocnicze w procesie delimitacji obszarów zdegradowanych i nadano im wagę 0,1.

Poniżej przedstawiono zestawienie wskaźników delimitacyjnych dla Gminy Łapanów. Opisane wyżej wagi są uwzględnione w wartościach wskaźnika syntetycznego (całkowitego).

Identyfikując występowanie sytuacji kryzysowej na danym terenie analizowano rozkład wartości poszczególnych wskaźników sumarycznych oraz wskaźnika syntetycznego. Tam gdzie było to zasadne, punkty odcięcia, wyznaczające granicę pomiędzy występowaniem kryzysu a jego brakiem, są zatem przesunięte względem średniej wartości danego wskaźnika dla gminy, czy wartości „0” danego wskaźnika.

Tabela 33. Wskaźniki delimitacyjne

Lp.	Jednostka terytorialna	Liczba ludności	WSKAŹNIKI SFERY SPOŁECZNEJ					Sumaryczny wskaźnik sfery społecznej	WSKAŹNIK SFERY GOSPODARCZEJ	WSKAŹNIKI SFERY PRZESTRZENNO-FUNKCJONALNEJ				Sumaryczny wskaźnik sfery przestrzenno-funkcjonalnej	WSKAŹNIKI SFERY TECHNICZNEJ		Sumaryczny wskaźnik sfery technicznej	WSKAŹNIKI SFERY ŚRODOWISKOWEJ		Sumaryczny wskaźnik sfery środowiskowej	Wskaźnik syntetyczny (Całkowity)
			Wystandaryzowany wskaźnik dla stopy bezrobocia	Wystandaryzowany wskaźnik obciążenia demograficznego	Wystandaryzowany wskaźnik ilości osób korzystających z pomocy społecznej na 1000 mieszkańców w 2015	Wystandaryzowany wskaźnik liczby przestępstw na 1000 mieszkańców (2015 r.)	Wystandaryzowany wskaźnik liczby fundacji na 1000 mieszkańców			Wystandaryzowany wskaźnik liczby podmiotów gospodarki narodowej na 100 mieszkańców	Wystandaryzowany wskaźnik odsetka długości dróg publicznych wyposażonych w oświetlenie	Wystandaryzowany wskaźnik odsetka długości dróg publicznych wymagających modernizacji	Wystandaryzowany wskaźnik liczby budynków użyteczności publicznej na 100 mieszkańców		Wystandaryzowany wskaźnik odsetka budynków mieszkalnych podłączonych do sieci wodociągowej	Wystandaryzowany wskaźnik odsetka budynków mieszkalnych podłączonych do sieci kanalizacyjnej		Wystandaryzowany wskaźnik ilości azbestu (w kg) na 100 mieszkańców	Wystandaryzowany wskaźnik ilości budynków mieszkalnych położonych w strefie zalewowej na 100 mieszkańców		
1	Boczów	307	-1,21	1,91	-0,71	-0,57	1,40	0,83	0,56	-0,58	-0,06	1,59	0,95	1,81	-1,62	0,19	0,53	-0,32	0,21	0,97	
2	Brzezowa	386	0,45	0,20	-0,71	-0,35	0,68	0,27	0,22	0,54	0,50	1,59	2,63	-0,78	0,71	-0,07	-0,14	-1,02	-1,16	-0,07	
3	Chrostowa	337	2,11	0,52	-1,02	0,36	-1,08	0,89	0,02	0,09	1,20	-0,24	1,05	-1,33	-1,97	-3,30	-0,66	-0,86	-1,52	-0,36	
4	Cichawka	514	0,19	-0,05	2,66	-0,68	-0,23	1,90	1,49	0,07	-2,63	0,43	-2,14	2,08	0,74	2,82	-1,05	-1,02	-2,07	0,81	
5	Grabie	600	-0,64	-1,56	0,25	-0,54	0,47	-2,02	-0,22	0,37	-1,18	-0,43	-1,24	-0,90	0,71	-0,19	-1,05	-0,39	-1,44	-2,34	
6	Kamyk	354	-0,78	1,74	0,25	-1,20	0,62	0,63	0,56	0,42	-0,40	-0,12	-0,11	0,77	0,68	1,44	-0,66	-0,26	-0,92	0,28	
7	Kępanów	231	-0,25	-0,63	-0,31	-0,94	1,40	-0,72	1,14	-1,70	1,67	1,59	1,56	0,11	0,68	0,79	-0,74	-1,02	-1,76	-0,81	
8	Kobylec	830	-0,07	0,45	-0,21	-0,86	1,07	0,38	0,10	-0,95	-0,05	0,12	-0,88	-0,10	-0,25	-0,34	-0,48	-0,96	-1,44	-0,55	
9	Lubomierz	251	0,10	0,46	1,61	2,42	-0,82	3,77	1,07	-0,38	1,65	-0,86	0,41	-0,43	0,74	0,30	1,20	-1,02	0,18	3,12	
10	Łapanów	1263	-0,25	0,01	-0,54	1,04	-0,59	-0,33	-2,62	-1,52	-0,43	-1,35	-3,29	-1,00	-2,11	-3,11	-0,72	3,33	2,61	-0,35	
11	Sobolów	754	0,32	-0,25	-0,16	1,05	-0,82	0,15	0,56	1,03	0,14	-0,06	1,10	0,13	0,71	0,83	0,09	-0,52	-0,43	0,25	
12	Tarnawa	740	0,64	-0,79	-0,03	0,41	-0,11	0,12	0,32	0,95	0,16	-0,06	1,04	-0,36	0,74	0,38	3,20	-0,37	2,83	1,73	
13	Ubrzeź	262	0,18	-1,46	-0,50	-1,03	1,40	-1,40	0,57	-0,96	0,58	1,59	1,21	-0,55	0,74	0,19	-0,48	-1,02	-1,50	-1,42	
14	Wolica	281	-1,57	0,06	-0,43	-1,07	-0,58	-3,59	0,54	-2,30	0,12	-0,61	-2,79	-0,55	0,70	0,14	-0,44	0,32	-0,12	-2,68	
15	Wieruszycie	145	-2,47	-0,77	-1,92	-0,50	1,40	-4,26	2,62	0,59	0,03	1,59	2,20	0,19	0,74	0,93	-0,71	-0,28	-0,99	-2,38	
16	Wola Wieruszycza	148	0,14	1,81	0,44	-1,68	1,40	2,12	0,32	-0,45	0,65	1,59	1,79	0,16	0,74	0,89	-0,74	-0,29	-1,03	1,33	
17	Zbydnów	553	0,90	0,61	0,65	0,18	-1,62	0,71	0,42	1,35	-0,64	-0,61	0,09	1,91	0,66	2,57	0,56	-0,63	-0,07	0,86	
GMINA ŁAPANÓW		7956																			

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Łapanów

Sumaryczny wskaźnik sfery społecznej

Lp.	Jednostka terytorialna	Sumaryczny wskaźnik sfery społecznej
1	Boczów	0,83
2	Brzezowa	0,27
3	Chrostowa	0,89
4	Cichawka	1,90
5	Grabie	-2,02
6	Kamyk	0,63
7	Kępanów	-0,72
8	Kobylec	0,38
9	Lubomierz	3,77
10	Łapanów	-0,33
11	Sobolów	0,15
12	Tarnawa	0,12
13	Ubrzeż	-1,40
14	Wolica	-3,59
15	Wieruszyce	-4,26
16	Wola Wieruszycka	2,12
17	Zbydniów	0,71

Analiza sfery społecznej pokazuje, iż 4 jednostki terytorialne szczególnie wyróżniają się na tle pozostałych, osiągając wartości wskaźnika sumarycznego wskazujące na znacząco lepszą sytuację w stosunku do pozostałych analizowanych jednostek; są to: Grabie (wskaźnik syntetyczny sfery społecznej: -2,02), Ubrzeż (-1,40), Wolica (-3,59) oraz Wieruszyce (-4,26).

W pozostałych jednostkach ujemne wartości wskaźnika sumarycznego oscylują blisko „0”, czyli średniej dla gminy, lub są dodatnie, czyli świadczą o sytuacji gorszej niż przeciętna w gminie.

W efekcie kryzys w sferze społecznej zdefiniowano w: Boczowie (0,83), Brzezowej (0,27), Chrostowej (0,89), Cichawce (1,90), Kamyk (0,62), Kępanów (-0,72), Kobylec (0,38), Lubomierz (3,77), Łapanów (-0,33), Sobolów (-0,82), Tarnawa (0,12), Wola Wieruszycka (2,12), Zbydniów (0,71).

Wskaźnik prowadzenia działalności gospodarczej

Lp.	Jednostka terytorialna	WSKAŹNIK SFERY GOSPODARCZEJ
		Wystandaryzowany wskaźnik liczby podmiotów gospodarki narodowej na 100 mieszkańców
1	Boczów	0,56
2	Brzezowa	0,22
3	Chrostowa	0,02
4	Cichawka	1,49
5	Grabie	-0,22
6	Kamyk	0,56
7	Kępanów	1,14
8	Kobylec	0,10
9	Lubomierz	1,07
10	Łapanów	-2,62
11	Sobolów	0,56
12	Tarnawa	0,32
13	Ubrzeż	0,57
14	Wolica	0,54
15	Wieruszyce	2,62
16	Wola Wieruszycka	0,32
17	Zbydniów	0,42

W przypadku wskaźnika obrazującego sytuację w sferze gospodarczej, najbardziej negatywnie wypadają jednostki: Wieruszyce (2,62), Cichawka (1,49), Kępanów (1,14) oraz Lubomierz (1,07) i te właśnie jednostki uznano za kryzysowe w tym obszarze.

Sumaryczny wskaźnik sfery przestrzenno-funkcjonalnej

Lp.	Jednostka terytorialna	Sumaryczny wskaźnik sfery przestrzenno-funkcjonalnej
1	Boczów	0,95
2	Brzezowa	2,63
3	Chrostowa	1,05
4	Cichawka	-2,14
5	Grabie	-1,24
6	Kamyk	-0,11
7	Kępanów	1,56
8	Kobylec	-0,88
9	Lubomierz	0,41
10	Łapanów	-3,29
11	Sobolów	1,10
12	Tarnawa	1,04
13	Ubrzeż	1,21
14	Wolica	-2,79
15	Wieruszyce	2,20
16	Wola Wieruszycka	1,79
17	Zbydniów	0,09

Analiza wskaźnika sumarycznego dla sfery przestrzenno-funkcjonalnej wskazuje, iż w tym zakresie trudno wyłonić jednostki o zdecydowanie gorszej sytuacji niż przeciętna w gminie. W tej sytuacji uznano za kryzysowe wszystkie jednostki o dodatniej wartości wskaźnika sumarycznego, tj.: Brzezowa (2,63), Wieruszyce (2,20), Wola Wieruszycka (1,79) oraz Kępanów (1,56), Ubrzeż (1,21), Sobolów (1,10), Chrostowa (1,05), Tarnawa (1,04), Boczów (0,95), Lubomierz (0,41) oraz Zbydniów (0,09).

Sumaryczny wskaźnik sfery technicznej

Lp.	Jednostka terytorialna	Sumaryczny wskaźnik sfery technicznej
1	Boczów	0,19
2	Brzezowa	-0,07
3	Chrostowa	-3,30
4	Cichawka	2,82
5	Grabie	-0,19
6	Kamyk	1,44
7	Kępanów	0,79
8	Kobylec	-0,34
9	Lubomierz	0,30
10	Łapanów	-3,11
11	Sobolów	0,83
12	Tarnawa	0,38
13	Ubrzeż	0,19
14	Wolica	0,14
15	Wieruszyce	0,93
16	Wola Wieruszycka	0,89
17	Zbydniów	2,57

W sferze technicznej za jednostki kryzysowe uznano miejscowości: Cichawka (2,82), Zbydniów (2,57) oraz Kamyk (1,44), które na tle gminy wyróżniają się szczególnie niekorzystnymi wartościami wskaźnika sumarycznego.

Sumaryczny wskaźnik sfery środowiskowej

Lp.	Jednostka terytorialna	Liczba ludności	Sumaryczny wskaźnik sfery środowiskowej
1	Boczów	307	0,21
2	Brzezowa	386	-1,16
3	Chrostowa	337	-1,52
4	Cichawka	514	-2,07
5	Grabie	600	-1,44
6	Kamyk	354	-0,92
7	Kępanów	231	-1,76
8	Kobylec	830	-1,44
9	Lubomierz	251	0,18
10	Łapanów	1263	2,61
11	Sobolów	754	-0,43
12	Tarnawa	740	2,83
13	Ubrzeż	262	-1,50
14	Wolica	281	-0,12
15	Wieruszyce	145	-0,99
16	Wola Wieruszycka	148	-1,03
17	Zbydniów	553	-0,07
GMINA ŁAPANÓW		7956	

W przypadku wskaźnika sfery środowiskowej, sytuacja najmniej korzystnie kształtuje się w miejscowościach: Tarnawa (2,83) oraz Łapanów (2,61). W Tarnawie głównym problemem jest obecność azbestu, który nie został zneutralizowany. W Łapanowie natomiast jest bardzo wysokie zagrożenie powodzią (duży odsetek domów mieszkalnych zagrożonych zalaniem oraz zniszczeniem).

Wskaźnik syntetyczny całkowity

Lp.	Jednostka terytorialna	Liczba ludności	Wskaźnik syntetyczny (Całkowity)
1	Boczów	307	0,97
2	Brzezowa	386	-0,07
3	Chrostowa	337	-0,36
4	Cichawka	514	0,81
5	Grabie	600	-2,34
6	Kamyk	354	0,28
7	Kępanów	231	-0,81
8	Kobylec	830	-0,55
9	Lubomierz	251	3,12
10	Łapanów	1263	-0,35
11	Sobolów	754	0,25
12	Tarnawa	740	1,73
13	Ubrzeź	262	-1,42
14	Wolica	281	-2,68
15	Wieruszyce	145	-2,38
16	Wola Wieruszycka	148	1,33
17	Zbydniów	553	0,86
GMINA ŁAPANÓW		7956	

Analiza wybranych wskaźników delimitacyjnych wskazuje na szczególne nasilenie negatywnych zjawisk na obszarze Lubomierza, gdzie całkowity wskaźnik syntetyczny jest

najwyższy i wynosi 3,12. Wysokie nasilenie negatywnych zjawisk występuje także na obszarze miejscowości: Tarnawa (1,73) i Wola Wieruszycka (1,33).

Na przeciwnym biegunie znajdują się 4 miejscowości, które wyróżniają się na tle pozostałych jednostek wartościami wskaźnika syntetycznego wskazującymi na sytuację zdecydowanie korzystniejszą niż średnia dla gminy, tj.: Wolica (-2,68), Wieruszyce (-2,38), Grabie (-2,34), Ubrzeż (-1,42). Co istotne – wszystkie te jednostki wyróżniają się również znacząco lepszą sytuacją w sferze społecznej niż pozostałe miejscowości w gminie.

Pośrodku skali znajdują się miejscowości: Boczów (0,97), Cichawka (0,81), Zbydniów (0,86), Kamyk (0,28), Sobolów (0,25), Brzezowa (-0,07), Łapanów (-0,35), Chrostowa (-0,36), Kobylec (-0,55), Kępanów (-0,81) – wartości wskaźnika syntetycznego dla tych jednostek nie są tak złe jak w przypadku Lubomierza, Tarnawy czy Woli Wieruszyckiej, niemniej są znacząco gorsze od najlepszej czwórki, w tym także w sferze społecznej.

6.3 Delimitacja obszaru zdegradowanego

Definicja obszaru zdegradowanego została zawarta w Wytycznych Ministra Infrastruktury i Rozwoju w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 (z dnia 03.07.2015 r.). Zgodnie z tym dokumentem obszar zdegradowany to obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy. Dotyczy to najczęściej obszarów miejskich, ale także wiejskich. Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic pod warunkiem stwierdzenia sytuacji kryzysowej na każdym z podobszarów⁹.

W kontekście powyższej definicji bardzo istotne jest zdefiniowanie stanu kryzysowego. Stan kryzysowy to stan spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych (w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym), współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w co najmniej jednej z następujących sfer:

- a. gospodarczej (w szczególności w zakresie niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw),

⁹ Do analogicznych wniosków prowadzą zapisy ustawy z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji

- b. środowiskowej (w szczególności w zakresie przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia, ludzi bądź stanu środowiska),
- c. przestrzenno-funkcjonalnej (w szczególności w zakresie niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, deficytu lub niskiej jakości terenów publicznych),
- d. technicznej (w szczególności w zakresie degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz braku funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska).

Jednostkami terytorialnymi, w których zidentyfikowano kryzys w poszczególnych sferach są:

- w sferze społecznej:

Lubomierz – wartość sumarycznego wskaźnika sfery społecznej: 3,77
Wola Wieruszycka – wartość sumarycznego wskaźnika sfery społecznej: 2,12
Cichawka – wartość sumarycznego wskaźnika sfery społecznej: 1,90
Chrostowa – wartość sumarycznego wskaźnika sfery społecznej: 0,89
Boczów – wartość sumarycznego wskaźnika sfery społecznej: 0,83
Zbydniów – wartość sumarycznego wskaźnika sfery społecznej: 0,71
Kamyk – wartość sumarycznego wskaźnika sfery społecznej: 0,63
Kobylec – wartość sumarycznego wskaźnika sfery społecznej: 0,38
Brzezowa – wartość sumarycznego wskaźnika sfery społecznej: 0,27
Sobolów – wartość sumarycznego wskaźnika sfery społecznej: 0,15
Tarnawa – wartość sumarycznego wskaźnika sfery społecznej: 0,12
Łapanów – wartość sumarycznego wskaźnika sfery społecznej: -0,33
Kępanów – wartość sumarycznego wskaźnika sfery społecznej: -0,72

- w sferze gospodarczej:

Wieruszyce – wartość wskaźnika prowadzenia działalności gospodarczej: 2,62
Cichawka – wartość wskaźnika prowadzenia działalności gospodarczej: 1,49
Kępanów – wartość wskaźnika prowadzenia działalności gospodarczej: 1,14
Lubomierz – wartość wskaźnika prowadzenia działalności gospodarczej: 1,07

- w sferze przestrzenno-funkcjonalnej:

Brzezowa – wartość sumarycznego wskaźnika przestrzenno-funkcjonalnego: 2,63
Wieruszyce – wartość sumarycznego wskaźnika przestrzenno-funkcjonalnego: 2,20
Wola Wieruszycka – wartość sumarycznego wskaźnika przestrzenno-funkcjonalnego: 1,79
Kępanów – wartość sumarycznego wskaźnika przestrzenno-funkcjonalnego: 1,56
Ubrzeż – wartość sumarycznego wskaźnika przestrzenno-funkcjonalnego: 1,21
Sobolów – wartość sumarycznego wskaźnika przestrzenno-funkcjonalnego: 1,10
Chrostowa – wartość sumarycznego wskaźnika przestrzenno-funkcjonalnego: 1,05
Tarnawa – wartość sumarycznego wskaźnika przestrzenno-funkcjonalnego: 1,04

Boczów – wartość sumarycznego wskaźnika przestrzenno-funkcjonalnego: 0,95
Lubomierz – wartość sumarycznego wskaźnika przestrzenno-funkcjonalnego: 0,41
Zbydniów – wartość sumarycznego wskaźnika przestrzenno-funkcjonalnego: 0,09

➤ w sferze technicznej:

Cichawka – wartość sumarycznego wskaźnika przestrzenno-funkcjonalnego: 2,82
Zbydniów – wartość sumarycznego wskaźnika przestrzenno-funkcjonalnego: 2,57
Kamyk – wartość sumarycznego wskaźnika przestrzenno-funkcjonalnego: 1,44

➤ w sferze środowiskowej:

Tarnawa - wartość sumarycznego wskaźnika środowiskowego: 2,83
Łapanów – wartość sumarycznego wskaźnika środowiskowego: 2,61

Analiza stanowiła podstawę do wyłonienia obszaru zdegradowanego. Z punktu widzenia rewitalizacji sfera społeczna jest najważniejszą sferą w delimitacji obszaru zdegradowanego, dlatego wyznaczając obszar zdegradowany przyjęto założenie, iż w jego skład wejdą wszystkie jednostki, w których stwierdzono sytuację kryzysową w sferze społecznej oraz w co najmniej jednej z pozostałych sfer. Tym samym do obszaru zdegradowanego zaliczono 12 analizowanych jednostek:

- 1) Boczów – kryzys w sferze społecznej i przestrzenno-funkcjonalnej,
- 2) Brzezowa – kryzys w sferze społecznej i przestrzenno-funkcjonalnej,
- 3) Chrostowa – kryzys w sferze społecznej i przestrzenno-funkcjonalnej,
- 4) Cichawka – kryzys w sferze społecznej, gospodarczej i technicznej,
- 5) Kamyk – kryzys w sferze społecznej i technicznej,
- 6) Kępanów – kryzys w sferze społecznej, gospodarczej i przestrzenno-funkcjonalnej,
- 7) Lubomierz – kryzys w sferze społecznej, gospodarczej i przestrzenno-funkcjonalnej,
- 8) Łapanów – kryzys w sferze społecznej i środowiskowej,
- 9) Sobolów – kryzys w sferze społecznej i przestrzenno-funkcjonalnej,
- 10) Tarnawa – kryzys w sferze społecznej, przestrzenno-funkcjonalnej i środowiskowej,
- 11) Wola Wieruszycka – kryzys w sferze społecznej i przestrzenno-funkcjonalnej,
- 12) Zbydniów – kryzys w sferze społecznej i przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej.

6.4 Wyznaczenie obszaru rewitalizacji

Wyznaczając obszar rewitalizacji, oprócz wyników analizy wskaźnikowej wskazującej obszary problemowe, brano również pod uwagę **potencjał rozwojowy** – zdecydowano, iż priorytet będą miały te obszary, co do których wydaje się, iż po przeprowadzeniu działań rewitalizacyjnych będą w stanie samodzielnie funkcjonować i odpowiadać na problemy społeczne, bez stabilizujących środków publicznych lub z niewielką ich pomocą.

Obszar rewitalizacji został wyznaczony w częściach miejscowości objętych obszarem zdegradowanym. Tereny wyznaczonych podobszarów rewitalizacji stanowią istotne

znaczenie dla rozwoju lokalnego pod względem społecznym i gospodarczym. Cechuje je dobra dostępność do dróg publicznych i budynków użyteczności publicznej. Tereny wyznaczonych podobszarów rewitalizacji stanowią istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego pod względem społecznym i gospodarczym. Podobszary te pozwalają także na włączenie dużej ilości mieszkańców do procesu rewitalizacji, a także wyeliminowanie barier, które mogłyby zaburzać funkcjonowanie tego procesu. W „sercu” rewitalizowanego obszaru leży turystyczna część gminy, która poprzez swoje walory staje się wyraźnym bodźcem do rozwoju i rewitalizacji. Uwzględniając opisane wyżej kryteria wyboru obszaru rewitalizacji, sołectwo Lubomierz, które zostało uznane za obszar zdegradowany i w analizie wskaźnikowej wypadło bardzo negatywnie, nie zostało włączone do obszaru rewitalizacji. Obecnie gmina nie planuje realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych w tej miejscowości. Ze względu na wysoki wskaźnik degradacji w sferze społecznej na tym obszarze, stosunkowo niewielkim zainteresowaniem mieszkańców Lubomierza procesem rewitalizacji, rozwiązaniem zdiagnozowanych problemów będzie w dalszym ciągu zajmował się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łapanowie a sytuacja będzie stale monitorowana przez Urząd Gminy w Łapanowie. Pomoc kierowana w stronę rozwiązania problemów sfery społecznej na obszarze Lubomierza będzie organizowana z innych źródeł i programów, niż program rewitalizacyjny.

Podsumowując, jako obszar rewitalizacji wyznaczono tereny cechujące się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1 ustawy o rewitalizacji, a jednocześnie (warunek *sine qua non*) potencjałem rozwojowym, z oddziaływaniem na rozwój lokalny. Obszar rewitalizacji składa się z 6 podobszarów:

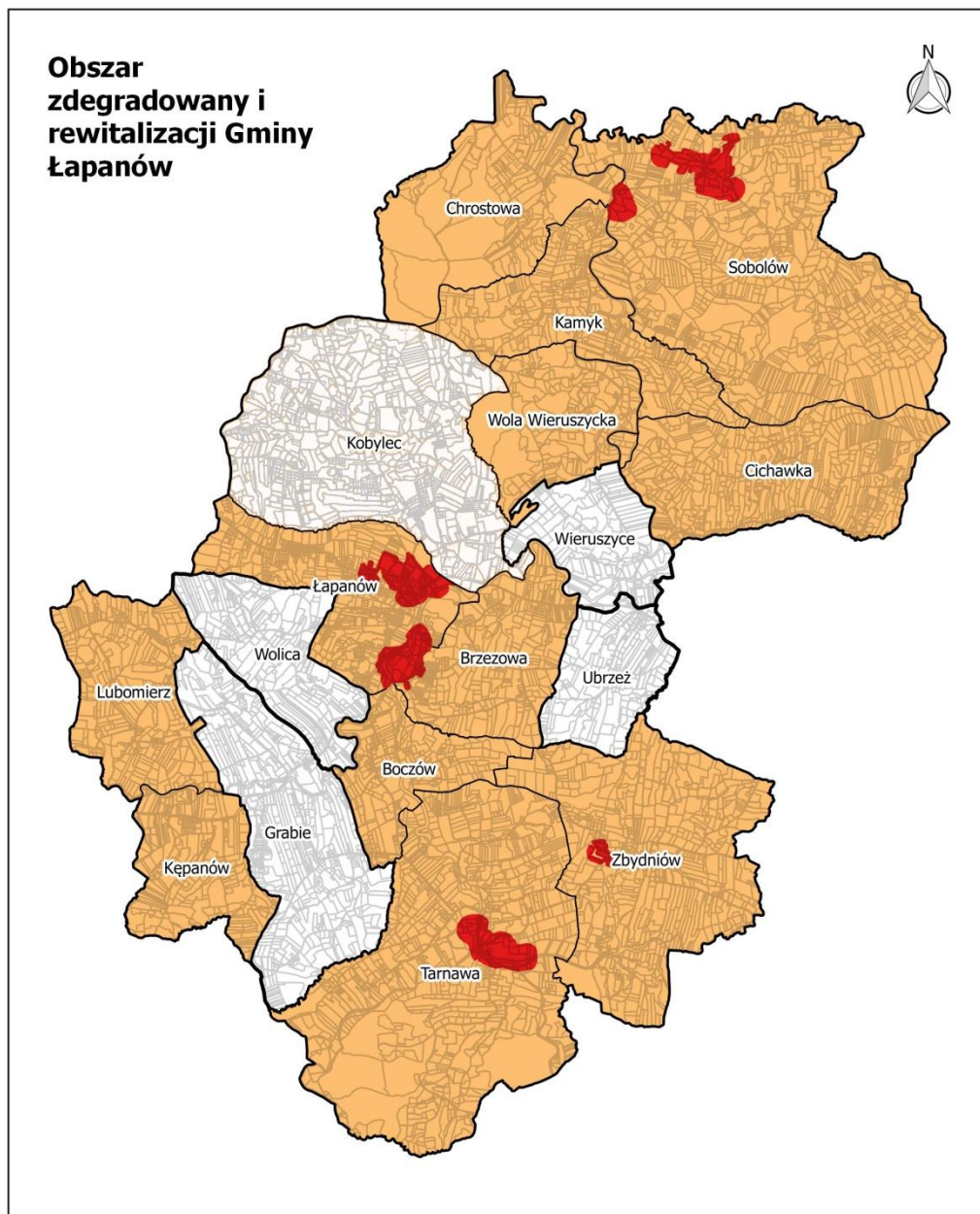
- Podobszar 1 – Sobolów Wschód: liczba mieszkańców: 58
- Podobszar 2 – Sobolów Zachód: liczba mieszkańców: 35
- Podobszar 3 – Łapanów Północ: liczba mieszkańców: 130
- Podobszar 4 – Łapanów Południe, Brzezowa: liczba mieszkańców: 95
- Podobszar 5 – Tarnawa: liczba mieszkańców: 62
- Podobszar 6 – Zbydniów: liczba mieszkańców: 35

Łącznie powierzchnia obszaru rewitalizacji wynosi **141 ha**, co stanowi **1,96%** powierzchni całej Gminy Łapanów.

Na obszarze rewitalizacji zamieszkuje **415** mieszkańców, co stanowi **5,22%** ogółu mieszkańców Gminy Łapanów.

Spełnione są więc wymogi ustawy o rewitalizacji, zgodnie z którymi obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy.

Mapa zasadnicza z wyznaczonym obszarem zdegradowanym i obszarem rewitalizacji wraz z podobszarami.

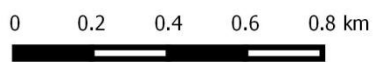
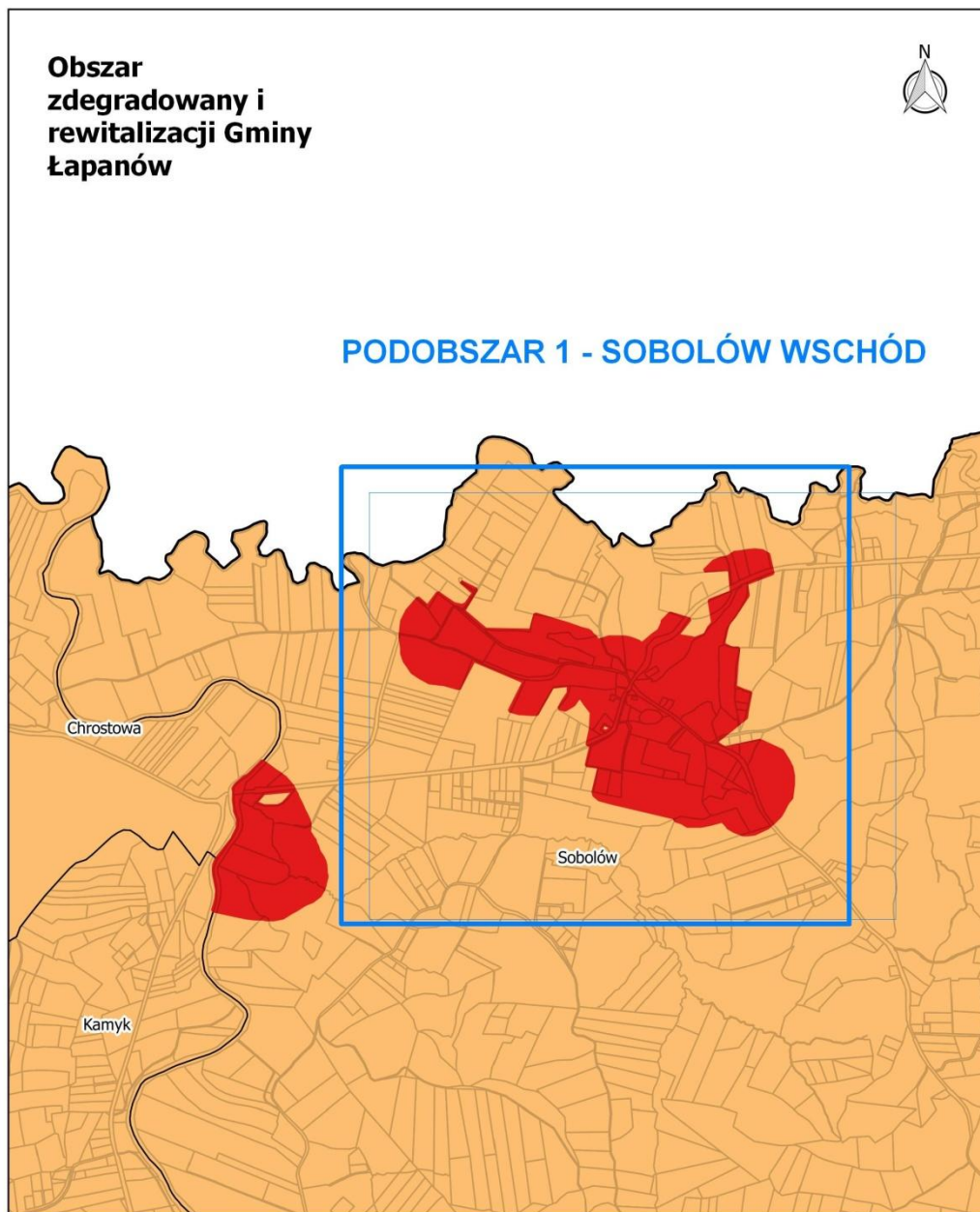

Legenda

- granice działek
- granice obrębów
- obszar rewitalizacji
- obszar zdegradowany

0 1 2 3 4 km

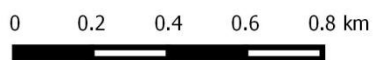
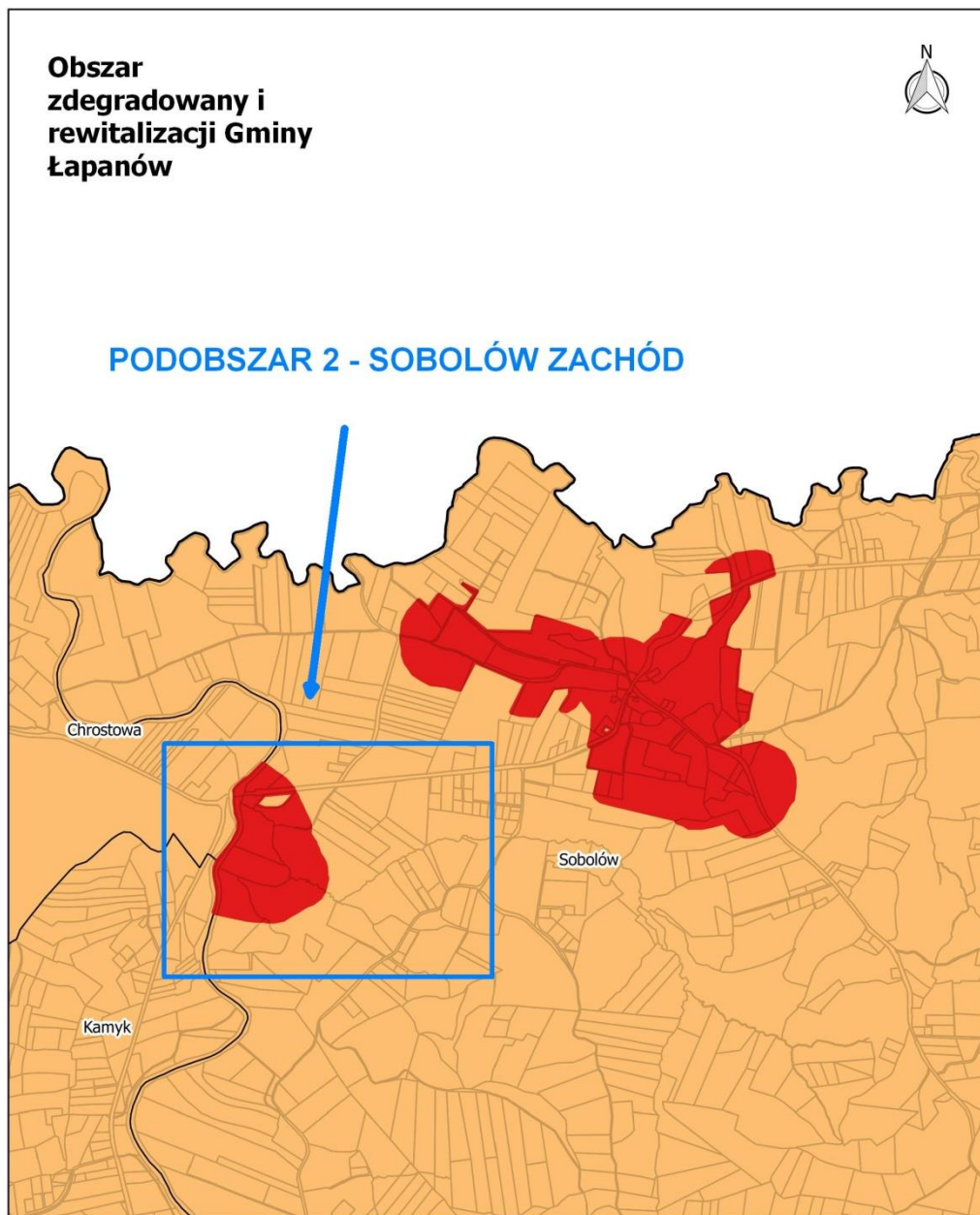
Podobszar 1

Legenda

- granice działek
- granice obrębów
- obszar rewitalizacji
- obszar zdegradowany

Podobszar 2

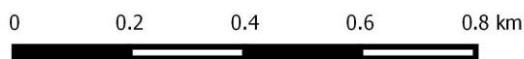
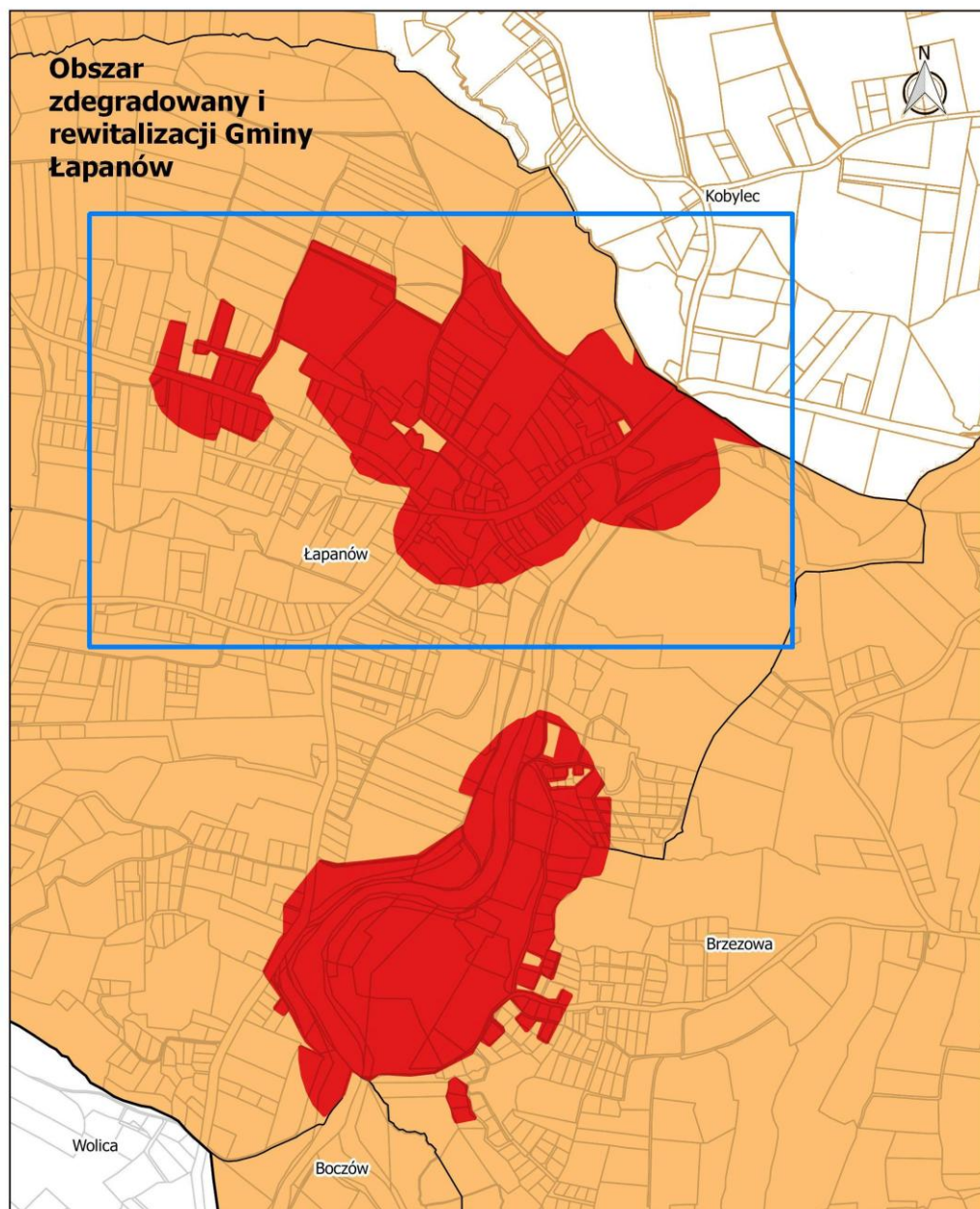

Legenda

- graniczce działek
- graniczce obrębów
- obszar rewitalizacji
- obszar zdegradowany

Podobszar 3

PODOBSZAR 3 - ŁAPANÓW PÓŁNOC

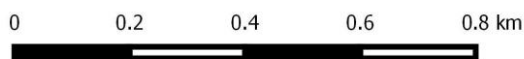
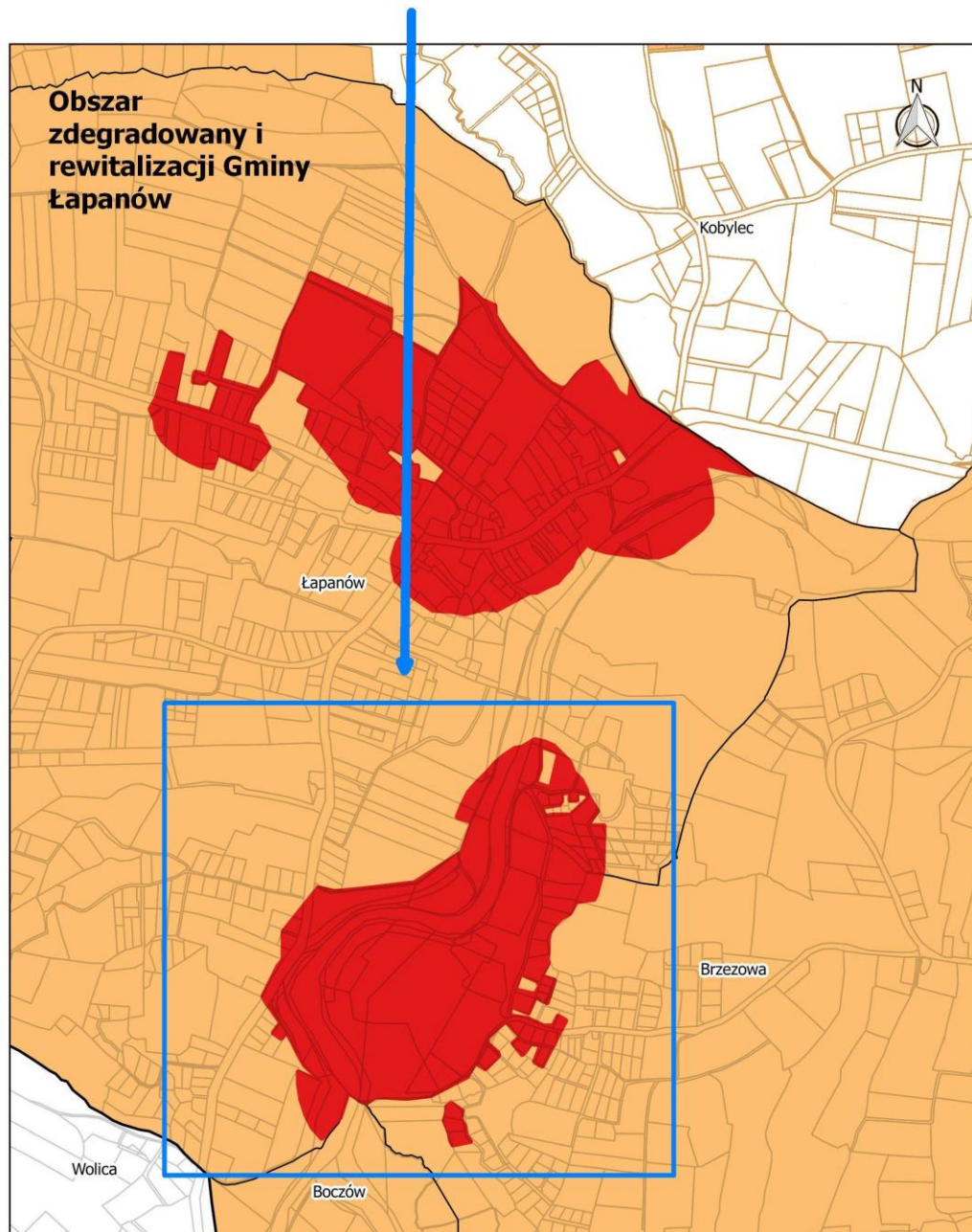

Legenda

- granice działek
- granice obrębów
- obszar rewitalizacji
- obszar zdegradowany

Podobszar 4

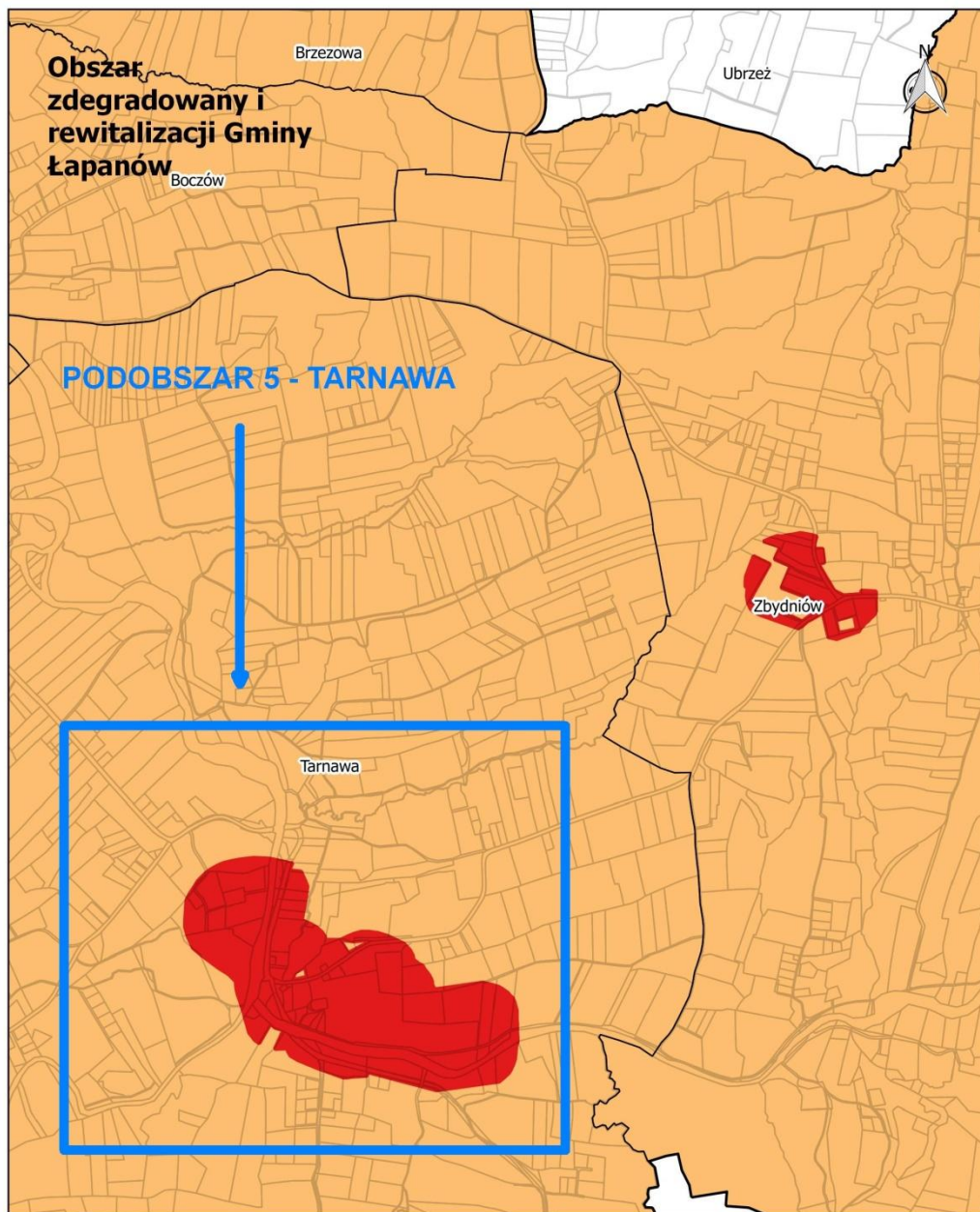
PODOBSZAR 4 - ŁAPANÓW POŁUDNIE, BRZEWOWA

Legenda

- graniczce działek
- graniczce obrębów
- obszar rewitalizacji
- obszar zdegradowany

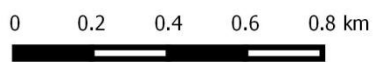
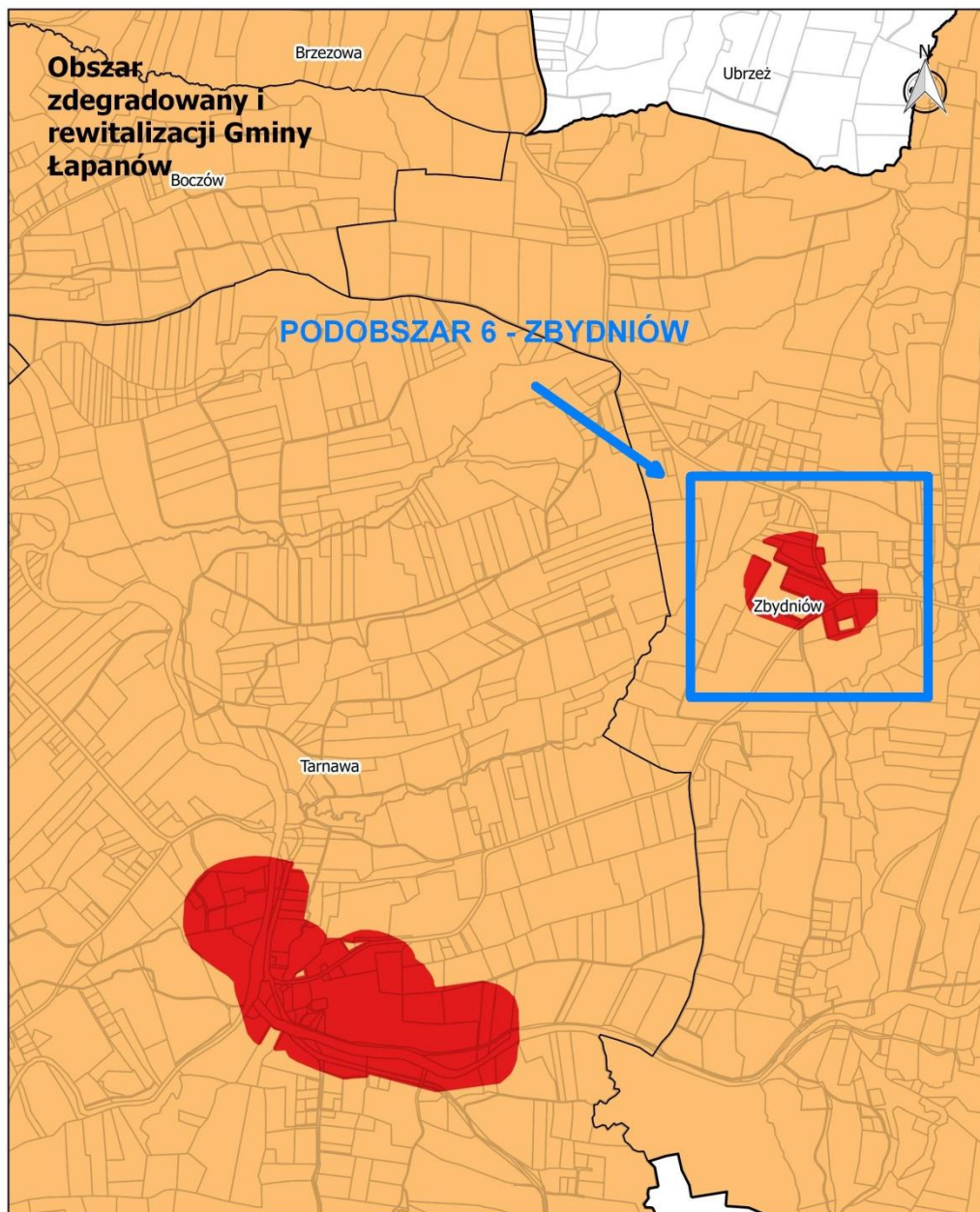
Podobszar 5

Legenda

- granicze działek
- granicze obrębów
- obszar rewitalizacji
- obszar zdegradowany

Podobszar 6

Legenda

- granice działek
- granice obrębów
- obszar rewitalizacji
- obszar zdegradowany

6.5 Pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji

Art. 10. ust. 1. Ustawy o rewitalizacji definiuje obszar rewitalizacji jako „obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację (...)”.

Celem pogłębionej diagnozy było poznanie potrzeb, wyznaczenie celów rewitalizacji oraz określenie działań jakie należy podjąć, aby wyprowadzić obszar rewitalizacji ze stanu kryzysowego. Diagnozy, o której mowa dokonano na podstawie zgromadzonych danych statystycznych, analizy wyliczonych wskaźników oraz w oparciu o rozmowy przeprowadzone z mieszkańcami i lokalnymi liderami obszaru rewitalizacji, którzy na kolejnych etapach procesu przygotowywania Programu rewitalizacji wskazywali swoje potrzeby, aspiracje i dążenia.

Mieszkańcy byli zgodni co do tego, że obszar rewitalizacji ma istotne znaczenie dla rozwoju Gminy Łapanów, będąc jednocześnie obszarem, na którym koncentrują się negatywne zjawiska zarówno społeczne, środowiskowe, gospodarcze jak i negatywne zjawiska dotyczące sfery technicznej. Respondenci wskazali na problemy dotyczące głównie najmłodszych mieszkańców, a wynikające z niedostosowanych, zaniedbanych bądź zdegradowanych placówek kulturalno-oświatowych tj. brak odpowiednich warunków do nauki, brak dostępu do nowoczesnej edukacji, niewystarczająca oferta zajęć pozalekcyjnych. Ponadto zwrócono uwagę na nierówne szanse edukacyjne dla ludzi mieszkających na wsi, a co za tym idzie na zagrożenie wykluczeniem społecznym osób młodych pochodzących ze wsi, poczuciem beznadziejności, brakiem chęci do angażowania się w życie lokalnej społeczności. Wskazano również na problemy ze stałym dostępem do wody pitnej oraz złą gospodarkę ściekami, co nie pozostaje bez negatywnego wpływu na środowisko oraz mocno ogranicza rozwój działalności gospodarczej. W zakresie aktywności gospodarczej, wskazano również niewystarczające nakłady na inwestycje. W pierwszej kolejności mieszkańcy gminy do rewitalizacji wskazywali Łapanów, jako centrum gminy, obszar turystyczny i miejsce wypoczynku o dużym potencjale rozwojowym dla całego obszaru Gminy Łapanów.

Przeprowadzone z udziałem mieszkańców oraz liderów lokalnych obszaru rewitalizacji badania pomogły wskazać kluczowe problemy społeczne oraz techniczno –gospodarczo-środowiskowe.

Podobszary rewitalizacji

Jednym z najważniejszych elementów Gminnego Programu Rewitalizacji, który wynika z art. 15 ust. 1 ustawy o rewitalizacji jest szczegółowa diagnoza obszaru rewitalizacji,

która obejmuje analizę negatywnych zjawisk i lokalnych potencjałów, które występują na tym obszarze. Problemy analizowane w sferach: społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej wzajemnie się przenikają a podział na tematyczne działy ma charakter umowny. Taka analiza pozwoli na przygotowani odpowiednich projektów o złożonym charakterze, kompleksowych i mających na celu wyciągnięcie omawianych obszarów z poziomu degradacji.

W oparciu o przeprowadzoną diagnozę został wyznaczony obszar rewitalizacji obejmujący 6 podobszarów, które nie mają ze sobą wspólnych granic. W celu usystematyzowania podobszarów nadano im nazwy tożsame z nazwami miejscowości, w których się znajdują. Powierzchnia rewitalizacji wyniesie 141 ha.

W procesie wyznaczania granic poszczególnych podobszarów rewitalizacji uwzględniono funkcję terenu, strukturę przestrzenną, zapotrzebowanie mieszkańców. Na każdym z wymienionych powyżej podobszarów występuje koncentracja negatywnych zjawisk społecznych, gospodarczych, technicznych i środowiskowych, co wykazano w przeprowadzonej diagnozie. Postępująca degradacja tych obszarów hamuje zrównoważony rozwój całej gminy, co w konsekwencji prowadzi do obniżenia jakości przestrzeni oraz pogorszenia komfortu życia mieszkańców.

Wskaźniki, które opisują sytuację na poszczególnych podobszarach rewitalizacji są tożsame ze wskaźnikami, które charakteryzują obszary zdegradowane.

Podobszary takie jak: 2, 3, 4, 5 w części leżą na terenie zagrożonym podtopieniami. Na każdym z podobszarów rewitalizacji zainwentaryzowane są osuwiska: aktywne ciągle, okresowo aktywne lub nieaktywne. Na terenie Łapanowa znajdują się także tereny zagrożone ruchami masowymi. Osuwiska mają różną wysokość formy, która waha się od 3 m do 10 m.

Podobszar 1 i 2 leży na obszarze górniczym „Grabina-Nieznanowice”, gdzie wydobywa się gaz ziemny, natomiast podobszary 3 i 4 znajdują się na terenie obszaru górniczego „Łapanów 1”, gdzie również wydobywa się gaz ziemny.

Podobszar 1 – Sobolów Wschód

Podobszar ten znajduje się w północnej części Gminy Łapanów i we wschodniej części miejscowości Sobolów, która jest największą pod względem powierzchni jednostką terytorialną Gminy Łapanów. Jego powierzchnia, to 32 ha, co stanowi 7,70% powierzchni Sobolowa i 0,72% powierzchni całej gminy. Zamieszkiwany jest przez ok. 58 osób, co stanowi 3,26% mieszkańców Sobolowa i 0,44% mieszkańców całej gminy. Wskaźniki dotyczące tego podobszaru rewitalizacji tożsame są ze wskaźnikami dla całej

miejsowości. Poziom bezrobocia wynosi tu 4,79% i jest o 0,47% wyższy, niż średnia dla gminy (która wynosi 4,32%). Wskaźnik obciążenia demograficznego dla Sobolowa wynosi 57% i jest o jeden punkt procentowy niższy, niż średnia dla gminy. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców, z pomocy społecznej w 2015 r. skorzystało tu 75,60 osób. W Sobolowie znajduje się Ośrodek Zdrowia, Dom Kultury oraz Gminna Biblioteka Publiczna – Filia. Dużym problemem jest tutaj przestępczość. Na 1000 mieszkańców przypada 15,92 przestępstwa, co jest o 6,12 więcej, niż średnia dla gminy. Na terenie Sobolowa działa 6 organizacji pozarządowych, co w przeliczeniu na 1000 osób daje 7,96 organizacji pozarządowej. Na terenie Sobolowa działają 32 podmioty gospodarki narodowej, co w przeliczeniu na 100 mieszkańców daje po 4,24 firmy. Jest to o 1,14 mniej, niż średnia dla gminy. Ważnym problemem jest obecność azbestu. Do unieszkodliwienia w 2017 roku pozostawało w Sobolowie 75 339 kg azbestu, a na 100 mieszkańców miejscowości przypada po 11 845 kg tego materiału. Jest to prawie tyle samo, co średnia dla gminy, która wynosi 11 847 kg na 100 mieszkańców. Szacuje się, że na terenie miejscowości aż 85% budynków mieszkalnych wyposażonych jest w paleniska węglowe, co negatywnie wpływa na jakość powietrza, zwłaszcza w sezonie grzewczym. Sobolów położony jest na terenie zalewowym. 2,47% budynków mieszkalnych zagrożonych jest zalaniem w wypadku obfitych opadów deszczu. 42% dróg wymaga remontu lub modernizacji i jest to o 2% mniej, niż średnia dla gminy. 18% budynków mieszkalnych nie jest tu podłączonych do sieci wodociągowej i tylko 1% takich budynków jest podłączonych do kanalizacji (lub ma przydomowe oczyszczalnie ścieków). Średnia dla gminy w tym przypadku, to 21%. W Sobolowie znajdują się 2 budynki użyteczności publicznej, i jeden wpisany do rejestru zabytków. Wszystkie obiekty wymagają remontu lub modernizacji.

Mieszkańcy gminy, którzy brali udział w badaniach ankietowych jako trzecie z kolei wskazywali miejscowość Sobolów, jako jednostkę terytorialną, w której powinno się prowadzić działania rewitalizacyjne (11% ankietowanych).

Podobszar 2 – Sobolów Zachód

Podobszar ten również znajduje się w północnej części Gminy Łapanów ale w zachodniej części miejscowości Sobolów. Zamieszkiwany jest przez ok. 35 osób, co stanowi 4,64% mieszkańców Sobolowa i 0,44% mieszkańców całej gminy. Podobszar ten zajmuje powierzchnię 16 ha, co stanowi 1,63% powierzchni Sobolowa i 0,22% powierzchni gminy. Pogłębiona charakterystyka tego podobszaru jest tożsama z podobszarem 1 – Sobolów Wschód, która znajduje się powyżej.

Podobszar 3 – Łapanów Północ

Podobszar ten znajduje się na terenie miejscowości Łapanów, w północnej jej części. Jego powierzchnia wynosi 25 ha, co stanowi 7,51% powierzchni miejscowości i 0,35% powierzchni gminy. Teren ten zamieszkiwany jest przez ok. 130 osób, co stanowi 10,30% mieszkańców Łapanowa i 1,63% mieszkańców całej gminy. Wskaźniki dotyczące tego podobszaru rewitalizacji tożsame są ze wskaźnikami dla całej miejscowości. Łapanów jest stolicą gminy i najludniejszą jej jednostką terytorialną (1263 mieszkańców). Wskaźnik obciążenia demograficznego w Łapanowie jest taki sam, jak średnia dla gminy i wynosi 58%. Bezrobocie rejestrowane wynosi tutaj 4,02% i jest niższe od średniej dla gminy (4,32%). Wskaźnik osób korzystających z pomocy społecznej na obszarze Łapanowa w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wynosi 59,38 i jest niższy od średniej dla gminy (82,45). Łapanów boryka się z problemem przestępczości, co obniża poczucie bezpieczeństwa jego mieszkańców. Na 1000 mieszkańców przypada 15,84 przestępstw i jest to o 6,04 więcej, niż średnia dla całej gminy. Na terenie miejscowości działa 9 organizacji pozarządowych, co daje 7,13 organizacji pozarządowej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców i jest to o 2,13 więcej, niż średnia dla gminy. W związku z tym, że Łapanów jest „stolicą” gminy, większa część aktywności skupia się na jego obszarze. Działa tutaj 136 podmiotów gospodarki narodowej, które zarejestrowane są w REGON. Na 100 mieszkańców przypada w związku z tym 10,77 firm, co jest najlepszym wynikiem w całej gminie (średnia dla gminy, to 5,38 firm na 100 mieszkańców). Na terenie Łapanowa jest 68 563 kg azbestu. W przeliczeniu na 100 mieszkańców jest to 5429 kg. Do unieszkodliwienia pozostało 63,34% azbestu. Łapanów jest najbardziej zagrożony zalaniem spośród wszystkich miejscowości gminy. Aż 26,49% budynków mieszkalnych zagrożonych jest zalaniem i jest to o 20,53% więcej, niż średnia dla gminy. 51% dróg wymaga tu remontu lub modernizacji i jest to o 7% więcej, niż średnia dla gminy. 91% budynków mieszkalnych w Łapanowie podłączonych jest do sieci wodociągowej. 80% budynków mieszkalnych przyłączonych jest do sieci kanalizacyjnej lub posiada przydomowe oczyszczalnie ścieków. Na terenie Łapanowa jest 6 obiektów użyteczności publicznej oraz jeden obiekt wpisany na listę zabytków. Wszystkie obiekty wymagają remontu lub modernizacji.

W badaniach ankietowych Łapanów był najczęściej wymienianą jednostką terytorialną, która powinna zostać poddana rewitalizacji (42% badanych).

Podobszar 4 – Łapanów Południe, Brzezowa

Podobszar ten znajduje się na pograniczu dwój jednostek terytorialnych Gminy Łapanów: Łapanowa, a konkretnie południowo-wschodniej jego części i Brzezowej. Podobszar ten obejmuje swoim zasięgiem 23 ha, co stanowi 3,67% powierzchni Łapanowa i Brzezowej

(w sumie) oraz 0,32% powierzchni gminy. Zamieszkiwany jest przez 95 osób, co stanowi 5,76% mieszkańców Łapanowa i Brzezowej (w sumie) oraz 1,19% mieszkańców całej gminy. W połowie pogłębiona charakterystyka tego podobszaru tożsama jest z podobszarem 3 – Łapanów Północ. Drugą część obejmie analiza Brzezowej, która również, jak w poprzednich przypadkach jest tożsama z całą miejscowością.

W miejscowości Brzezowa wskaźnik obciążenia demograficznego wynosi 60% i jest o 2% wyższy, niż średnia dla gminy. Poziom bezrobocia rejestrowanego wynosi 4,96% i jest o 0,64% wyższy, niż średnia dla gminy. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców w 2015 r. 51,81 korzystało z pomocy społecznej. Kolejnym wskaźnikiem mówiącym o kondycji lokalnego społeczeństwa jest poziom bezpieczeństwa. Na 1000 mieszkańców przypada tu 7,77 przestępstw. W Brzezowej działa jedna organizacja pozarządowa a na 100 osób przypada 4,92 podmioty gospodarki narodowej. Jest to mniej o 0,46 mniej, niż średnia dla gminy. 100% zainwentaryzowanego azbestu pozostało tutaj do zutilizowania (31 493 kg). 36% dróg wymaga remontu lub modernizacji. 10% budynków mieszkalnych pozostaje bez przyłącza do sieci wodociągowej i 99% budynków mieszkalnych nie ma podłączenia do kanalizacji. W Brzezowej nie ma zabytków ani budynków użyteczności publicznej.

Podobszar 5 – Tarnawa

Podobszar ten znajduje się w południowej części Gminy Łapanów, w miejscowości Tarnawa. Podobszar ten ma powierzchnię 30 ha, co stanowi 3,16% powierzchni Tarnawy i 0,42% powierzchni Gminy Łapanów. Na tym terenie zamieszkuje ok. 62 osoby, co stanowi 8,38% mieszkańców miejscowości i 0,42% wszystkich mieszkańców gminy. Wskaźniki dotyczące tego podobszaru rewitalizacji tożsame są ze wskaźnikami dla całej miejscowości. Poziom bezrobocia rejestrowanego w Tarnawie wynosi 5,21% i jest o 0,89% wyższy, niż średnia dla gminy. Wskaźnik obciążenia demograficznego wynosi 54%. W 2015 roku w przeliczeniu na 1000 mieszkańców 81,08 osób skorzystało z pomocy społecznej i jest to o 1,37 mniej, niż średnia dla gminy. W Tarnawie znajduje się Dom Kultury i filia Gminnej Biblioteki Publicznej. Przestępczość kształtuje się na poziomie 12,16 przestępstw w przeliczeniu na 1000 mieszkańców i jest to więcej, niż średnia dla gminy o 2,36. W Tarnawie działają 4 organizacje pozarządowe, co w przeliczeniu na 1000 mieszkańców daje wynik 5,41. Na tym terenie działalność gospodarczą prowadzi 35 podmiotów, co w przeliczeniu na 100 osób wynosi 4,73 firmy. Jest to mniej, niż średnia dla gminy (5,38 na 100 osób). W 2017 roku w Tarnawie było 298 479 kg zainwentaryzowanego azbestu, z czego aż 87,23% pozostało jeszcze do unieszkodliwienia. Jest to największa ilość zainwentaryzowanego azbestu spośród wszystkich jednostek terytorialnych wchodzących w skład Gminy Łapanów. Tarnawa leży

także w obszarze zagrożenia powodziowego. 4,07% budynków mieszkalnych jest tutaj zagrożonych zalaniem w czasie obfitych opadów deszczu. 42% dróg wymaga remontu lub modernizacji i jest to o 2% mniej, niż średnia dla gminy. 14% budynków mieszkalnych nie jest podłączonych do sieci wodociągowej i żaden budynek mieszkalny nie jest przyłączony do sieci kanalizacyjnej. W Tarnawie są 2 budynki użyteczności publicznej i 2 obiekty wpisane do rejestru zabytków. Wszystkie te obiekty wymagają remontu lub modernizacji.

Podobszar 6 – Zbydniów

Podobszar ten znajduje się na terenie miejscowości Zbydniów, która leży w południowo-wschodniej części Gminy Łapanów. Jest najmniejszym ze wszystkich podobszarów i zajmuje powierzchnię 15 ha, co stanowi 2,40% powierzchni Zbydniowa i 0,21% powierzchni gminy. Podobszar ten zamieszkiwany jest przez ok. 35 mieszkańców, co stanowi 6,33% mieszkańców miejscowości i 0,44% mieszkańców gminy. Wskaźniki dotyczące tego podobszaru rewitalizacji tożsame są ze wskaźnikami dla całej miejscowości. Wskaźnik obciążenia demograficznego wynosi 62% i jest o 4% wyższy, niż średnia dla Gminy Łapanów. Wskaźnik bezrobocia rejestrowanego wynosi 5,56% i jest o 1,24% wyższy, niż średnia w gminie. Z pomocy społecznej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w 2015 roku skorzystało aż 110,31 osób, co jest o 27,86 osób więcej, niż średnia dla gminy. Przystępność odnotowana na terenie Zbydniowa również jest na wyższym poziomie, niż średnia dla całej gminy i wynosi 10,85 przestępstw w przeliczeniu na 1000 mieszkańców i jest o 1,05 wyższa. W Zbydniowie działa 6 organizacji pozarządowych, co jest dobrym wynikiem w gminie. Działa tu 25 podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w REGON, co w przeliczeniu na 100 mieszkańców daje wynik 4,52. Jest to o 0,86 mniej, niż średnia dla gminy. W Zbydniowie zainwentaryzowano 118 933 kg azbestu, z czego 76 555 kg należy jeszcze zutilizować (jest to 64,37%). 2,01 % budynków mieszkalnych położonych jest w strefie zalewowej. Ponad połowa dróg wymaga remontu lub modernizacji (54%). 67% budynków mieszkalnych korzysta z sieci wodociągowej i jest to o 16% mniej, niż średnia dla gminy. Tylko 2% budynków mieszkalnych ma dostęp do sieci kanalizacyjnej, gdzie średnia dla całej gminy, to 21%. W Zbydniowie są 2 budynki użyteczności publicznej i jeden obiekt wpisany do rejestru zabytków. Wszystkie te obiekty wymagają remontu lub modernizacji.

W toku spotkań, warsztatów oraz na podstawie przeprowadzonych ankiet i badań próbowano określić kluczowe potrzeby rewitalizacyjne. Uznano za najważniejsze na chwilę obecną zaspokojenie podstawowych potrzeb mieszkańców takich jak stały dostęp do wody pitnej, poprawa odprowadzania ścieków, poprawa bardzo złego stanu technicznego budynków użyteczności publicznej, przez co zostaną zapewnione dogodne

warunki i jakość edukacji, sportu i rekreacji, oraz poprawę estetyki przestrzeni publicznej, aby sprzyjała korzystaniu z niej. Ponadto niezmiernie ważnym będzie tworzenie atrakcyjnych warunków do życia, takich jak: rozwijanie infrastruktury technicznej do integrowania się mieszkańców, przeciwdziałanie marginalizacji, aktywizacja mieszkańców. Wydawać by się mogło, iż są to głównie problemy dotyczące tylko sfery technicznej, jednak po zapoznaniu się z opiniami mieszkańców i zrozumieniem ich problemów, należy stwierdzić, że są to konkretne problemy mające wpływ na sferę społeczną, gdyż dotyczą podstawowych elementów jakości życia.

Ostatecznie potrzeby rewitalizacyjne zdefiniowano w postaci celów szczegółowych i kierunków działań, które przedstawiono w kolejnym rozdziale.

6.6 Analiza SWOT

Dla gminy Łapanów dokonano analizy SWOT pozwalającej na określenie uwarunkowań rozwojowych i rewitalizacji.

Zbiorcze wyniki tej analizy przedstawiono w tabeli poniżej.

ANALIZA SWOT - SFERA ŚRODOWISKOWA	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Potencjał wewnętrzny	
➤ położenie w terenie o dużych walorach turystycznych sprzyjających rozwojowi turystyki i rekreacji ➤ duży potencjał dla podjęcia działań podnoszących efektywność energetyczną, zarówno w obszarze wytwarzania, jak i użytkowania energii ➤ prowadzone inwestycje wodno-ściekowe ➤ rozbudowa istniejącego składowiska odpadów ➤ korzystne warunki klimatyczne do rozwoju rolnictwa ekologicznego ➤ zasoby przyrodnicze o dużej wartości	➤ niewystarczająca promocja turystyczna ➤ słabe działania związane z edukacją ekologiczną i poszerzanie świadomości ekologicznej mieszkańców ➤ niewystarczająca infrastruktura w zakresie odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych ➤ niewłaściwa gospodarka ściekowa ➤ niezadawalający stan wody pitnej w sieci wodociągowej ➤ degradacja środowiska związana z działalnością człowieka
SZANSE	ZAGROŻENIA
Czynniki zewnętrzne	
➤ dbałość o środowisko naturalne w postaci m.in. edukacji mieszkańców z zakresu ekologii i OZE ➤ przeprowadzenie inwestycji termomodernizacyjnych budynków oraz montaż odnawialnych źródeł energii ➤ poprawa jakości środowiska poprzez zamianę	➤ niska świadomość ekologiczna mieszkańców, ➤ postępująca degradacja środowiska, ➤ pogarszająca się jakość środowiska naturalnego ➤ brak skutecznej egzekucji prawa w zakresie ochrony środowiska ➤ warunki sprzyjające tworzeniu

paliwa węglowego na obniżające emisję zanieczyszczeń tj. odnawialne źródła ciepła, np. kolektory słoneczne, ogniwa fotowoltaiczne, pompy ciepła, a także biomasę ➤ zbiornik retencyjny.	gospodarstw agroturystycznych ➤ występowanie zagrożenia powodziowego.
ANALIZA SWOT – SFERA PRZESTRZENNO - TECHNICZNA	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Potencjał wewnętrzny	
➤ wolne tereny pod inwestycje ➤ rezerwy terenów budowlanych ➤ liczne obiekty zabytkowe, kościoły, pomniki, zabytkowe cmentarze ➤ potencjał turystyczny w postaci zalewu ➤ wolne tereny pod nieuciążliwy przemysł, turystykę zorganizowaną, agroturystykę, turystykę kulturową i turystykę indywidualną ➤ wysoki stopień w zakresie elektryfikacji, gazyfikacji oraz rozwoju sieci telefonizacji,	➤ niedoinwestowanie terenów rekreacyjnych wokół zalewu ➤ niewystarczająca infrastruktura turystyczno-rekreacyjna i hotelowo-konferencyjna ➤ zły stan techniczny wielu budynków mieszkalnych ➤ niski standard użytkowy i estetyczny wielu budynków mieszkalnych ➤ zbyt mało chodników ➤ zbyt mało miejsc parkingowych ➤ zły stan techniczny nawierzchni części dróg ➤ niedostateczne rozwinięta infrastruktura wodociągowa i kanalizacyjna ➤ problemy komunikacyjne ➤ niewystarczająco rozwinięta baza usług kulturalno-rekreacyjnych ➤ zaniedbany teren wokół dawnego Domu Nauczyciela przy szkole w Zbydniowie ➤ brak nowoczesnych rozwiązań architektonicznych ➤ istniejące bariery architektoniczne dla osób niepełnosprawnych ➤ niewystarczająca infrastruktura dla działań kulturalnych.
SZANSE	ZAGROŻENIA
Czynniki zewnętrzne	
➤ większe nakłady finansowe dla instytucji kultury ➤ dofinansowanie infrastruktury sportowej ➤ rozbudowa dróg rowerowych i pieszych ➤ rozwój bazy turystyczno -rekreacyjnej ➤ zwiększenie dostępności do boisk sportowych ➤ budowa ogólnodostępnych obiektów sportowych ➤ możliwość pozyskiwania funduszy na remont i modernizację infrastruktury ze środków pomocowych Unii Europejskiej ➤ rozwój i poprawa stanu infrastruktury drogowej	➤ zaniedbania w polityce przestrzennej miasta ➤ niewystarczająca ilość środków finansowych na rozwój infrastruktury technicznej z uwagi na rosnące koszty inwestycji w zakresie infrastruktury technicznej ➤ postępująca degradacja obiektów ➤ nieład architektoniczny ➤ niska zdolność do współdziałania operatorów branż turystyczno-rekreacyjnych ➤ trudniejszy dostęp do środków na dofinansowanie inwestycji.

➤ możliwość pozyskiwania funduszy na remont i modernizację budynków ze środków pomocowych Unii Europejskiej ➤ podniesienie walorów estetycznych budynków mieszkalnych w wyniku procesów rewitalizacyjnych ➤ możliwość adaptacji obszarów do nowych funkcji w ramach procesu rewitalizacji (m.in. poprzez rozwój przestrzeni publicznych) ➤ tworzenie godnych warunków zamieszkania ➤ tworzenie warunków przestrzenno – technicznych do organizowania aktywnego wypoczynku dla rodzin ➤ korzystna struktura własności	
ANALIZA SWOT – SFERA GOSPODARCZA	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Potencjał wewnętrzny	
➤ dobry potencjał dla rozwoju różnych form turystyki i związanych z nią usług ➤ miasto o dużym potencjale turystycznym i gospodarczym ➤ rozwój form produkcji rolnej ➤ położenie w bliskiej odległości od centrum regionu – Krakowa ➤ przedsiębiorczość, pracowitość i aktywność mieszkańców ➤ rozbudowana infrastruktura techniczna ➤ istniejące na terenie Gminy zakłady przetwórcze (mleczne, mięsne, owocowo-warzywne).	➤ niski poziom integracji środowiska gospodarczego ➤ słabo rozwinięta baza turystyczna ➤ niewykorzystane możliwości zalewu ➤ niewystarczająca ilość odnawialnych źródeł energii ➤ niewystarczająca liczba zakładów małej i średniej przedsiębiorczości ➤ niewystarczająca promocja gminy i słaby system wspierania przedsiębiorczości
SZANSE	ZAGROŻENIA
Czynniki zewnętrzne	
➤ rozwój instytucji otoczenia biznesu ➤ rozwój technologii w dziedzinie dostępu do informacji ➤ aktywizacja zawodowa np. poprzez prace chałupnicze, organizacje warsztatów kursów i szkoleń ➤ wspieranie przedsiębiorców w zatrudnianiu niepełnosprawnych poprzez dofinansowanie stanowisk pracy ➤ dotacje dla pracowników zatrudniających nowych pracowników ➤ ulgi podatkowe dla przedsiębiorców ➤ zwiększenie dochodowości gospodarstw rolnych ➤ utworzenie strefy przemysłowej wokół Łapanowa ➤ utworzenie miejsca do sprzedaży płodów rolnych w centrum Łapanowa	➤ odpływ z miasta w poszukiwaniu pracy młodych, wykształconych pracowników oraz fachowców ➤ niski poziom konkurencyjności przedsiębiorców i brak współpracy pomiędzy nimi ➤ polityka gospodarcza kraju ➤ efekty światowego kryzysu gospodarczego ➤ brak ułatwień w zakładaniu i prowadzeniu małych i średnich przedsiębiorstw

➤ promocja lokalnej przedsiębiorczości ➤ inwestycje w agroturystykę i rozwój gospodarstw ➤ wsparcie małych przedsiębiorstw ➤ bliskość Krakowskiego Parku Technologicznego ➤ szybki wzrost gospodarczy regionu i kraju ➤ dostęp do funduszy UE dla przedsiębiorców ➤ dostęp do funduszy pożyczkowych i poręczeniowych dla przedsiębiorców	
ANALIZA SWOT – SFERA SPOŁECZNA	
MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
Potencjał wewnętrzny	
➤ dobrze przygotowana kadra pomocy społecznej ➤ dostęp młodzieży do szkół średnich i chęć kształcenia ➤ silne poczucie tożsamości ➤ pracowitość i zaradność mieszkańców ➤ aktywne postawy mieszkańców ➤ dobry klimat społeczny do rozwoju wolontariatu, organizacji pozarządowych, inicjatyw obywatelskich	➤ słaby dostęp do specjalistycznych usług medycznych ➤ brak odpowiedniej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej dla dzieci i młodzieży na znacznej części obszarów ➤ brak miejsc i propozycji atrakcyjnego spędzania wolnego czasu zarówno dla młodzieży jak i osób starszych ➤ niewystarczająca oferta zagospodarowania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży ➤ brak sali konferencyjnej, stołówki i internatu dla uczniów Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Łapanowie ➤ brak pomocy rodzinom niewydolnym i dysfunkcyjnym ➤ marginalizacja społeczna ➤ wykluczenie społeczne osób niewykształconych ➤ niski poziom elastyczności kierunków kształcenia ➤ brak dostępu do nowoczesnych technologii ➤ brak perspektyw dla ludzi młodych
SZANSE	ZAGROŻENIA
Czynniki zewnętrzne	

➤ wykorzystanie potencjału przyrodniczego do rozwoju i promocji miasta i gminy ➤ budowa właściwych więzi międzyinstytucjonalnych i regionalnych dla poprawy jakości życia ➤ poprawa poziomu kształcenia ➤ pomoc w zagospodarowaniu czasu wolnego dzieci i młodzieży ➤ aktywizacja w świetlicach wiejskich ➤ budowa placu zabaw dla dzieci ➤ poprawa świadomości mieszkańców w temacie aktywności w biznesie ➤ rozwijanie form wsparcia i pomocy na rzecz osób starszych ➤ tworzenie warunków sprzyjających umocnieniu instytucji rodziny ➤ tworzenie warunków sprzyjających zdrowiu ➤ tworzenie warunków rozwoju kapitału kulturowego ➤ system wsparcia na rzecz osób bezrobotnych ➤ zintegrowany system pomocy rodzinie dysfunkcyjnej ➤ rozwój lecznictwa specjalistycznego na terenie gminy ➤ zapewnienie dostępu do świetlic szkolnych	➤ emigracja młodych ludzi i fachowców ➤ spadek liczby uczniów w Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Łapanowie ➤ pogłębiający się odsetek rodzin patologicznych ➤ elitaryzm, nepotyzm i korupcja ➤ pogłębiający się zły stan infrastrukturalny (m.in. szkół), co pociąga za sobą pogorszenie oferty edukacyjnej, ➤ dominująca rola miasta Krakowa i Bochni jako miejsc imprez i propozycji kulturalnych dla mieszkańców gmin ➤ niechęć osób długotrwale bezrobotnych do kursów pozwalających zdobywać nowe umiejętności zawodowe ➤ powiększające się różnice w dochodach ludności

7. Założenia Gminnego Programu Rewitalizacji gminy Łapanów

7.1. Wizja wyprowadzenia obszaru zdegradowanego ze stanu kryzysowego

Wizja przedstawia pożądaną obraz obszarów rewitalizacji w odległej przyszłości, przy założeniu wystąpienia korzystnych uwarunkowań. Jest to opis wizerunku obszarów rewitalizowanych po zrealizowaniu założeń programu rewitalizacji.

Wizja

Obszar rewitalizacji to miejsce zwiększonej aktywności społecznej mieszkańców oraz baza naukowa o wysokim poziomie kształcenia. Szeroki wachlarz ofert spędzania czasu wolnego oraz czyste i bezpieczne środowisko naturalne powodują, że jest to miejsce szczególnie przyjazne mieszkańcom i dogodne dla rozwijania działalności gospodarczej.

Przedstawiona powyżej wizja obszaru rewitalizacji zakłada zrównoważony rozwój oraz znaczącą poprawę jakości życia jego mieszkańców, redukując występujące obecnie problemy w sferze społecznej, technicznej, gospodarczej i środowiskowej. Proces rewitalizacji spowoduje lepszy dostęp do usług oświatowych, społecznych, kulturalnych i rekreacyjnych oraz znacząco wpłynie na dalszy rozwój obszaru rewitalizacji. W realizacji wizji będą pomagać cele i działania, które opisano w następnym rozdziale.

Deklaracja wizji

- Wyprowadzony z kryzysu obszar rewitalizacji będzie tworzył dodatkową przestrzeń do aktywizacji społecznej i gospodarczej dla jego mieszkańców. Działania rewitalizacyjne przyczynią się do poprawy jakości życia

7.2 Misja rewitalizacji

Misja

Wsparcie równomiernego rozwoju obszaru rewitalizacji we wszystkich sferach, jednocześnie zachowując równowagę pomiędzy aktywnością społeczną mieszkańców, a ochroną środowiska naturalnego. Służyć temu winny zintegrowane działania władz Gminy Łapanów, interesariuszy GPR, liderów opinii publicznej i mieszkańców, połączone z akumulacją kapitału publicznego i prywatnego, wspartego funduszami zewnętrznymi.

DEKLARACJA MISJI

Szerokie partnerstwo, współpraca i konsolidacja wszystkich partnerów oraz interesariuszy w kreowaniu i osiąganiu założonych celów.

Cele zmierzać będą do budowania wizerunku obszaru rewitalizacji Gminy Łapanów jako otwartego, dbającego o środowisko naturalne oraz transparentnego w stosunku do potrzeb i oczekiwań jego mieszkańców.

7.3 Cele rewitalizacji

Głównym celem Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Łapanów na lata 2016-2023 jest podniesienie atrakcyjności obszaru rewitalizacji, jako przestrzeni życiowej i zawodowej oraz ożywienie społeczne i gospodarcze obszaru połączone z podniesieniem atrakcyjności przestrzeni dla mieszkańców, inwestorów oraz osób odwiedzających.

Kwantyfikowalność celu stanowić będzie liczba wydarzeń kulturalnych, sportowych, integracyjnych odbywających się na terenie obszaru rewitalizacji, liczba osób korzystających z różnych form aktywności w procesie rewitalizacji a także wskaźniki rozwoju przedsiębiorczości na wskazanym obszarze.

Cele szczegółowe	Kierunki działań
1. Aktywne i nowoczesne społeczeństwo	1.1. Integracja społeczna poprzez rozwój oferty kulturalnej i rekreacyjnej 1.2. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu 1.3. Poprawa warunków i jakości edukacji
2. Wykorzystanie walorów Gminy dla rozwoju gospodarczego i poprawy jakości życia	2.1. Wspieranie przedsiębiorczości 2.2. Ochrona i udostępnianie dziedzictwa kulturowego 2.3. Poprawa stanu środowiska naturalnego 2.4. Uporządkowanie i ożywienie przestrzeni publicznej 2.5. Poprawa stanu infrastruktury technicznej

7.4 Planowane działania na obszarze rewitalizacyjnym

Realizacja działań inwestycyjnych w polach interwencji objętych Gminnym Programem Rewitalizacji winny służyć przede wszystkim poprawie jakości życia mieszkańców oraz ożywieniu społecznemu i gospodarczemu.

Działania zaplanowane na obszarze rewitalizowanym zorientowane są przede wszystkim na aktywizację społeczności lokalnej poprzez rozszerzenie pracy socjalnej, współpracę różnych instytucji i organizacji pozarządowych, zajmujących się działalnością społeczną w Gminie oraz instytucji działających w szerszym obszarze polityki społecznej, takich jak: kultura, oświata, służba zdrowia i bezpieczeństwo. Działania o charakterze społecznym polegać będą zatem na umocnieniu postaw aktywnych w sferze społecznej i indywidualnej, tworzeniu systemu wsparcia, wyspecjalizowaną pracę socjalną połączoną ze stymulowaniem postaw przedsiębiorczych i prospołecznych wśród lokalnej społeczności.

Głównym celem podejmowanych działań będzie zmiana dotychczasowych funkcji i dostosowania terenu oraz znajdujących się tam obiektów do nowych potrzeb w zakresie usług, rekreacji, kultury i oświaty. Realizacja pozostałych zamierzeń rewitalizacyjnych przyczyni się także do zmniejszenia dysproporcji występujących pomiędzy rozwojem

wskazanego obszaru zdegradowanego Gminy Łapanów w odniesieniu do ośrodków o podobnym potencjale społeczno-gospodarczym w regionie.

7.4.1 Zadania inwestycyjne

Tabela 34. Zadania inwestycyjne podstawowe

ZADANIA INWESTYCYJNE DO REALIZACJI W RAMACH GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY ŁAPANÓW NA LATA 2016 - 2023												
Nr zad.	Obszar rewitalizacji	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu	Koszt przedsięwzięcia [PLN]	Podmiot realizujący	Harmonogram realizacji projektu	Uzasadnienie wyboru zadania do realizacji	Wskaźniki rezultatów	Sposób pomiaru rezultatów	Zgłaszający zadanie	Cel	Wskaźniki produktów
Nr 1	4	Rozbudowa obiektu Szkoły Podstawowej w Łapanowie	- przebudowa nawierzchni boiska sportowego - przebudowa Sali gimnastycznej - wymiana instalacji elektrycznej budynku szkoły	450 000	Gmina Łapanów	2018-2021	- brak wystarczającej bazy sportowej - zły stan instalacji elektrycznej	- poprawa stanu zdrowia uczniów dzięki większym możliwościach ruchowych - poprawa bezpieczeństwa przeciwpożarowego	Protokoły odbioru	Wójt Gminy Łapanów	1.3. 2.5.	- wielkość przebudowanego boiska (m2) - wielkość przebudowanej Sali gimnastycznej (m2) - wielkość wymienionej instalacji elektrycznej (m)
Nr 2	4	Modernizacja budynku Urzędu Gminy, Budynku Ochotniczej Straży Pożarnej wraz z przebudową placu zabaw i rynku	- nadbudowa dachu na części budynku UG - montaż klimatyzacji - przebudowa pomieszczeń OSP - modernizacja placu zabaw	250 000	Gmina Łapanów Ochotnicza Straż Pożarna	2018-2020	- zły stan konstrukcji dachu - mała liczba boksów garażowych - zły stan urządzeń rekreacyjnych - zły stan nawierzchni płyty rynku	- zwiększenie liczby boksów dla OSP - poprawa stanu technicznego budynków - poprawa bezpieczeństwa i infrastruktury technicznej	Protokoły odbioru	Wójt Gminy Łapanów	2.4. 2.5.	- wielkość nadbudowanego dachu (m2) - ilość zamontowanych jednostek klimatyzujących (szt.) - liczba boksów dla OSP (szt.) - wielkość zmodernizowanego placu zabaw (m2)
Nr 3	4	Modernizacja budynku Centrum Kultury Gminy Łapanów wraz z przebudową placu zabaw przy przedszkolu	- odgrzybienie budynku CKGŁ - odbudowa ogrodzeń i placów - przebudowa placu zabaw przy przedszkolu	250 000	Gmina Łapanów CKGŁ	2017-2019	- zły stan techniczny budynku (zagrzybienie) - zły stan nawierzchni i ogrodzenia - zdewastowany plac zabaw	- poprawa stanu technicznego i estetyki - poprawa bezpieczeństwa dzieci	Protokoły odbioru	Wójt Gminy Łapanów	1.1. 2.2. 2.5.	- wielkość wyremontowanego ogrodzenia (m) - wielkość wyremontowanego placu zabaw (m2)
Nr 4	4	Rozbudowa Ośrodka Sportowo – Rekreacyjnego w Łapanowie na terenie miejscowości Łapanów i Brzezowa	- dobudowa 6 domków letniskowych - utwardzenie parkingów - wykonanie nawierzchni bitumicznej na drodze dojazdowej – 100 m2 - dostosowanie pola namiotowego do warunków sanitarnych	500 000	Gmina Łapanów	2019-2021	- poprawa warunków bazy rekreacyjnej	- odbudowa urządzeń sportowych i rekreacyjnych - zwiększenie liczby miejsc noclegowych	Protokoły odbioru Efekty rzeczowe	Wójt Gminy Łapanów	1.1. 2.3. 2.5.	- ilość utworzonych miejsc noclegowych (szt.) - ilość nowych miejsc parkingowych (szt.) - wielkość powierzchni bitumicznej (m2)
Nr 5	Poza obszarem rewitalizacji	Przebudowa gminnej oczyszczalni ścieków w Kobylcu	- dobudowa reaktora - zmiana technologii oczyszczania	450 000	Gmina Łapanów	2019-2021	- konieczność zwiększenia przepustowości dobowej oczyszczalni - poprawa jakości oczyszczonych ścieków	- poprawa stanu środowiska naturalnego	- protokoły odbioru - zawarte nowe umowy na ścieki	Wójt Gminy Łapanów	2.3. 2.5.	- ilość oczyszczanych ścieków - ilość dobudowanych reaktorów
Nr 6	Poza obszarem	Modernizacja budynku mieszkalno – biurowego oraz	- wymiana dachów termomodernizacja elewacji	350 000	Gmina Łapanów	2017-2020	- zły stan techniczny budynków	- poprawa efektywności i estetyki budynków	Protokoły odbioru	Wójt Gminy Łapanów	2.4. 2.5.	- wielkość elewacji poddanych termomodernizacji (m2) - ilość odnowionych pomieszczeń (szt.)

ZADANIA INWESTYCYJNE DO REALIZACJI W RAMACH GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY ŁAPANÓW NA LATA 2016 - 2023												
Nr zad.	Obszar rewitalizacji	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu	Koszt przedsięwzięcia [PLN]	Podmiot realizujący	Harmonogram realizacji projektu	Uzasadnienie wyboru zadania do realizacji	Wskaźniki rezultatów	Sposób pomiaru rezultatów	Zgłaszający zadanie	Cel	Wskaźniki produktów
	rewitalizacji	obiektów Gminnego Zakładu Komunalnego w Kobylcu	- odnowa pomieszczeń									
Nr 7	4	Rewitalizacja budynku wielorodzinnego nr 45, polegająca na modernizacji i rozbudowie z nadaniem nowych funkcji publicznych.	Mieszkania komunalne na wynajem, pomieszczenia biurowe dla małych przedsiębiorców oraz świetlica środowiskowa. Rewitalizacja budynku wielorodzinnego, zlokalizowanego przy rynku w Łapanowie z nadaniem mu nowych funkcji publicznych.	2 000 000	Firma Monika Stawarz „MODA DLA CIEBIE” MC Łapanów 47	IV kwartał 2017 r. – III kwartał 2019 r.	Realizacja przedsięwzięcia przyczyni się do podniesienia atrakcyjności turystycznej i estetyki Rynku w Łapanowie. Nowe funkcje publiczne będą służyły wyprowadzeniu obszaru rewitalizacji z kryzysu i promocji przedsiębiorczości szczególnie wśród ludzi młodych. Obiekt będzie również pełnił funkcję integracji, aktywności obywatelskiej dla mieszkańców Łapanowa.	Negatywne zjawisko, które zostanie rozwiązane: brak mieszkań komunalnych na wynajem oraz niski poziom aktywności młodych przedsiębiorców. Rezultaty: Utworzenie dwóch mieszkań komunalnych, utworzenie 5 nowych firm prowadzonych przez przedsiębiorców do 25 roku życia, utworzenie świetlicy środowiskowej, oddziaływanie średnioroczne na 450 osób.	- badania focusowe, - dane Urzędu Gminy, - Dane GUS, - dane Powiatowego urzędu Pracy, - Oceny własne.	Firma Monika Stawarz „MODA DLA CIEBIE” MC Łapanów 47	1.1. 1.2. 2.1. 2.5.	- dane Urzędu Gminy, - Dane GUS, - dane Powiatowego urzędu Pracy, - Oceny własne.
Nr 8	4	Budowa prywatnej instytucji kultury – Mediateka w Łapanowie	Budowa Mediateki spełniającej funkcje obywatelskiego Centrum Usług Wspólnych w zakresie dostępności do innowacyjnych form uczestnictwa w kulturze, zarówno przez indywidualnych obywateli gminy Łapanów, organizacje pozarządowe, hobbistów, twórców, artystów.	2 500 000	Fundacja Kultury „Łapanów dla Ciebie”	III kwartał 2019 r. – IV kwartał 2021 r.	Projekt będzie służył uzyskaniu wysokiej jakości wskaźników dostępności kulturowej i obywatelskiej dla mieszkańców z terenu objętego obszarem rewitalizacji Gminy Łapanów.	Zwiększenie dostępu do innowacyjnych, obywatelskich form uczestnictwa w kulturze. W rezultacie realizacji przedsięwzięcia Utworzone zostanie Centrum Usług Wspólnych, stworzenie 5-10 stałych miejsc pracy, średnioroczne uczestnictwo 15 tys. osób.	Pomiar focusowy, wywiady, dane GUS, Policji, PUP, Oceny własne.	Fundacja Kultury „Łapanów dla Ciebie”	1.1. 2.2. 2.5.	Dane GUS, Policji, PUP, Oceny własne.
Nr 9	4	Rewitalizacja obiektów infrastruktury Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Łapanowie wraz z zagospodarowaniem przestrzeni publicznej.	Przebudowa/rozbudowa/modernizacja/adaptacja obiektów infrastrukturalnych Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Łapanowie wraz z zagospodarowaniem i estetyzacją przestrzeni publicznej na jego obszarze w celu dostosowania obiektów szkolnictwa	4 500 000	Powiat Bocheński	2018-2019	Funkcje edukacyjne, społeczne, rekreacyjne i kulturalne szkoły to najlepsze narzędzia przeciwdziałania wykluczeniu zarówno wśród dzieci i młodzieży, ale również wśród dorosłych. Dlatego też placówki kształcenia zawodowego i ustawicznego powinny być odpowiednio przygotowane do prowadzenia tych funkcji m.in. poprzez zapewnienie nowoczesnej infrastruktury dostosowanej do najwyższych standardów.	- zatrzymanie procesu marginalizacji rewitalizowanej części gminy oraz wzrost jej znaczenia w organizmie gminnym, - wzrost funkcji edukacyjnych, społecznych, gospodarczych, rekreacyjnych i kulturalnych placówki, - poprawa stanu technicznego budynków wchodzących w skład CKZiU, - zapewnienie ładu przestrzennego i wysokiego poziomu estetyki obiektów, - rozwój przedsiębiorczości wraz ze stworzeniem nowych miejsc	Rezultaty będą mierzone za pomocą zmian wskaźników produktu i rezultatu, przyporządkowanych do przedsięwzięcia rewitalizacyjnego.	Powiat Bocheński	1.3. 2.1. 2.4.	<u>Wskaźnik produktu:</u> - powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją, - liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach <u>Wskaźnik rezultatu:</u> -liczba przedsiębiorstw ulokowanych na rewitalizowanych obszarach.

ZADANIA INWESTYCYJNE DO REALIZACJI W RAMACH GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY ŁAPANÓW NA LATA 2016 - 2023

Nr zad.	Obszar rewitalizacji	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu	Koszt przedsięwzięcia [PLN]	Podmiot realizujący	Harmonogram realizacji projektu	Uzasadnienie wyboru zadania do realizacji	Wskaźniki rezultatów	Sposób pomiaru rezultatów	Zgłaszający zadanie	Cel	Wskaźniki produktów
			zawodowego do warunków zbliżonych do rzeczywistego środowiska pracy zawodowej oraz zmierzające do rozwiązywania zdiagnozowanych problemów społecznych i wyprowadzenia obszaru projektu ze stanu kryzysowego w sposób kompleksowy i skoncentrowany terytorialnie.					pracy na terenie gminy.				
Nr 10	Poza obszarem rewitalizacji	Dobudowa zbiornika wody pitnej o pow. 500 m2	- budowa zbiornika - poj. 500 m3	300 000	Gmina Łapanów	2021-2022	- brak odpowiedniej rezerwy wody pitnej	- zwiększenie zapasu wody	Protokoły odbioru	Wójt Gminy Łapanów	2.3. 2.5.	- ilość zbiorników (szt.)
Nr 11	6	Modernizacja obiektów Szkoły Podstawowej w Zbydniowie	- odnowa elewacji i dachu - przebudowa boiska wielofunkcyjnego - dobudowa placu zabaw	400 000	Gmina Łapanów Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci	2018-2021	- zły stan bazy sportowej i budynku oświaty	- poprawa bazy sportowej i rekreacyjnej - poprawa stanu zdrowia uczniów	Protokoły odbioru	Wójt Gminy Łapanów	1.3. 2.4. 2.5.	- wielkość odnowionej elewacji (m2) - wielkość przebudowanego boiska (m2) - wielkość dobudowanego placu zabaw (m2)
Nr 12	5	Modernizacja obiektów Szkoły Podstawowej w Tarnawie	- wymiana instalacji elektrycznej - roboty malarskie - dobudowa sali gimnastycznej	250 000	Gmina Łapanów	2020-2022	- konieczność wymiany stanu instalacji elektrycznej - poprawa stanu sanitarnego	- poprawa bezpieczeństwa przeciwpożarowego - poprawa estetyki - polepszenie bazy sportowej	Protokoły odbioru	Wójt Gminy Łapanów	1.3. 2.4. 2.5.	- wielkość wymienionej instalacji elektrycznej (m2) - wielkość dobudowanej sali gimnastycznej (m2)
Nr 13	1	Rozbudowa Szkoły Muzycznej I-go stopnia w Sobolowie o budynek Sali koncertowej.	Budowa budynku Sali koncertowej wraz z wewnętrznymi instalacjami wod-kan, co., gazową, wentylacji mechanicznej i klimatyzacji, energetycznej. Przebudowa istniejącego budynku szkoły, budowa dróg i placów	16 000 000	Parafia Rzymsko-Katolicka p.w. Wszystkich Świętych w Sobolowie 32-742 Sobolów 23	2018-2019	- zwiększenie dostępu do wysokiej jakości edukacji, - przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu	- wzrost funkcji edukacyjnych, społecznych i kulturalnych, - zapewnienie ładu przestrzennego i wysokiego poziomu estetyki obiektu, - ograniczenie negatywnych zjawisk w sferach: społecznej i przestrzenno-funkcjonalnej	Rezultaty mierzone za pomocą zmian wskaźników produktu i rezultatu przyporządkowanych do przedsięwzięcia rewitalizowanego.	Ks. mgr Stanisław Jachym - Proboszcz	1.1. 1.3. 2.2. 2.5.	- powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją, - liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanym obszarze, <u>Wskaźnik rezultatu:</u> - liczba przedsięwzięć ulokowanych na rewitalizowanym obszarze

ZADANIA INWESTYCYJNE DO REALIZACJI W RAMACH GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY ŁAPANÓW NA LATA 2016 - 2023												
Nr zad.	Obszar rewitalizacji	Tytuł przedsięwzięcia inwestycyjnego	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu	Koszt przedsięwzięcia [PLN]	Podmiot realizujący	Harmonogram realizacji projektu	Uzasadnienie wyboru zadania do realizacji	Wskaźniki rezultatów	Sposób pomiaru rezultatów	Zgłaszający zadanie	Cel	Wskaźniki produktów
			wewnętrznych.									
Nr 14	Poza obszarem rewitalizacji	Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Boczów.	Budynek parterowy z poddaszem użytkowym.	150 000	Gmina Łapanów	2021-2022	- brak placówki kultury na terenie wsi Boczów, - duża odległość do najbliższych placówek kultury na terenie gminy.	- zaspokojenie potrzeb społecznych i kulturalnych, - poprawa warunków funkcjonowania instytucji kultury na terenie gminy poprzez budowę świetlicy.	Protokół odbioru.	Gmina Łapanów	1.2. 1.3. 2.5.	Wielkość świetlicy [m2]
Nr 15	2	Modernizacja boiska sportowego wraz z infrastrukturą towarzyszącą w Sobolowie	Modernizacja nawierzchni oraz budowa urządzeń towarzyszących m.in. w postaci siłowni plenerowej	300 000	Gmina Łapanów	2018-2021	Inwestycja służyć będzie mieszkańcom obszaru rewitalizacji. Projekt przyczyni się do poprawy jakości życia mieszkańców, poprzez stworzenie atrakcyjnej przestrzeni dla wspólnego, aktywnego spędzania wolnego czasu. Projekt wpłynie korzystnie zarówno na wzmocnienie postaw prospołecznych, jak i więzi sąsiedzkich i międzypokoleniowych.	- poprawa jakości i dostępu do infrastruktury sportowo-rekreacyjnej.	Protokoły odbioru	Gmina Łapanów	1.1. 1.2. 2.4.	- liczba imprez sportowo-rekreacyjnych, - liczba osób korzystających

Wpis Budowy świetlicy wiejskiej w miejscowości Boczów, jako zadania dodatkowego do Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Łapanów na lata 2016-2023, mimo iż jej lokalizacja znajduje się poza obszarem rewitalizacji, znajdzie uzasadnienie w szerokim aspekcie oddziaływania społecznego i kulturowego tej instytucji na obszar rewitalizacji. Sołectwo Boczów nie posiada własnej placówki kultury, która byłaby ośrodkiem integrującym aktywność obywatelską i kulturową jej mieszkańców. Budowa świetlicy włączy Boczów w aktywne trendy współpracy i wymiany kulturowej w wymiarze całej gminy, a co za tym idzie, w sposób znaczący będzie oddziaływać na obszar rewitalizacji. Wpisanie tego zadania do GPR-u zwiększy także możliwość pozyskania środków finansowych poza funduszami przeznaczonymi na rewitalizację np. w programie operacyjnym MKiDN „Infrastruktura Kultury”, w PROW-ie 2014-2020 lub innych dostępnych krajowych środków publicznych.

Wpis zadań w miejscowości Kobylec dotyczących przebudowy i modernizacji Gminnego Zakładu Komunalnego i Gminnej Oczyszczalni Ścieków a także zbiornika ujęcia wody do programu rewitalizacji ma znaczenie zarówno w procesie rewitalizacji obszarów zdegradowanych, jak i dla całej Gminy Łapanów i ma szeroko rozumiany charakter rozwojowy dla tego obszaru. Stan tej infrastruktury jest zdegradowany w takim stopniu, że wymaga prac remontowych aby zapewnić mieszkańcom gminy dostęp do podstawowych usług, jakimi są m.in. czysta woda bieżąca. Sama miejscowość Kobylec w wyniku delimitacji nie została zakwalifikowana do obszaru zdegradowanego, jednak infrastruktura, która się tam znajduje i która wymaga interwencji, oddziałuje na całą gminę – a więc także na obszary zdegradowane i rewitalizowane. Interwencja w postaci tych działań wpłynie korzystnie na obszary zdegradowane i rewitalizowane.

7.4.2 Zadania społeczne

Tabela 35. Zadania społeczne

ZADANIA SPOŁECZNE DO REALIZACJI W RAMACH GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY ŁAPANÓW NA LATA 2016 - 2023

Nr zad	Tytuł przedsięwzięcia społecznego	Organizator /realizator	Partnerzy	Adresaci / beneficjenci społeczni	Ogólne cele do osiągnięcia	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu	Szacunkowy kosztorys [pln]	Przewidywany harmonogram realizacji projektu	Wskaźniki rezultatu	Sposób pomiaru rezultatów	Uzasadnienie wyboru tego zadania do realizacji	Zgłaszający zadanie	Cel	Wskaźniki produktu
Nr 1	Ośrodek wsparcia dziecka i rodziny w Łapanowie	GOPS	UG, GKRP	Dzieci z rodzin borykających się z problemami opieki wychowawczej	Poprawa w funkcjonowaniu społecznym	-zatrudnienie specjalistów -wynajem pomieszczeń - wyposażenie pomieszczeń	150 000	2018-2020	Rozwój społeczny, intelektualny i zdrowotny dzieci	Ankieta	Nasilające się problemy z funkcjonowaniem rodzin borykających się z trudnościami opiekuńczo - wychowawczymi	GOPS	1.1. 1.2.	- ilość rodzin objętych wsparciem (szt.)
Nr 2	Uniwersytet Trzeciego Wieku	Urząd Gminy Łapanów	Stowarzyszenie PRO-aktywni	Seniorzy z Gminy Łapanów	- kształcenie ustawiczne - integracja seniorów	40 wykładów 40 kursów z j. angielskim 40 ćwiczeń z informatyki	90 000	2017-2020	- aktywizacja osób starszych - wzrost wiedzy u beneficjentów	Ankiety Testy wiedzy Lista obecności	Konieczność aktywizacji mieszkańców oraz poszerzenie oferty kulturalnej i edukacyjnej	Wójt Gminy Łapanów	1.1. 1.2. 1.3.	- ilość wykładów, kursów, ćwiczeń (szt.) -ilość osób objętych wsparciem (os.)
Nr 3	Warsztaty gastronomiczne dla KGW	Centrum Kultury Gminy Łapanów	Stowarzyszenie PRO-aktywni	Członkinie KGW z Gminy Łapanów	- kształcenie ustawiczne - integracja KGW - aktywizacja pań z terenów wiejskich	20 trzygodzinnych szkoleń warsztatowych	20 000	IX 2017 VI 2018	- aktywizacja pań z KGW - wzrost wiedzy u beneficjentów	Ankieta, lista obecności	Konieczność aktywizacji mieszkańców oraz poszerzenie oferty kulturalnej	Wójt Gminy Łapanów	1.3. 2.1.	- ilość członków (os.)
Nr 4	Przeгляд zespołów regionalnych wraz z warsztatami tańca ludowego	Centrum Kultury Gminy Łapanów	Stowarzyszenie PRO-aktywni	Dzieci i młodzież z Gminy Łapanów	- promocja folkloru - aktywizacja dzieci i młodzieży	Cykl 30 zajęć warsztatowych zakończony Przeglądem Zespołów Regionalnych z całego województwa	40 000	IX 2017- vi 2018	- aktywizacja dzieci i młodzieży - wzrost zainteresowania folklorem	Ankieta Lista obecności	Konieczność aktywizacji dzieci i młodzieży oraz poszerzenie oferty kulturalnej	Wójt Gminy Łapanów	1.1. 2.2.	- ilość przeprowadzonych zajęć (szt.) - ilość uczestników (os.)
Nr 5	Święto Gminy Łapanów – Dni Łapanowa	Centrum Kultury Gminy Łapanów	Urząd Gminy Łapanów	Spółeczeństwo Gminy Łapanów	Promocja osiągnięć kulturalnych CKGE Zapoznanie społeczeństwa z procesem inwestycyjno – rozwojowym gminy	Prezentacja zespołów artystycznych , wystawy, promocja osiągnięć społeczno – gospodarczych	60 000	2018-2023	Wzbogacenie świadomości patriotyzmu lokalnego mieszkańców	Obserwacje, wywiady, konkursy wiedzy	Aktywizacja mieszkańców gminy przez wzbogacenie ich wiedzy o kulturze i rozwoju lokalnego	Dyrektor Centrum Kultury Gminy Łapanów	1.1. 1.2. 2.2.	- liczba zorganizowanych uroczystości – Dni Łapanowa (szt.) - ilość występów artystycznych (szt.)
Nr 6	Klub turystyczny	Publiczna Szkoła Podstawowa w Łapanowie	PTTK, ZHP	Młodzież szkolna, rodzice	Integracja społeczna, rozwój zainteresowań	- organizacja wycieczek, spotkań - sprzęt audiowizualny	30 000	2017-2021	Integracja społeczna	Sprawozdania	Poszerzenie oferty zdrowotno – turystycznej	Publiczna Szkoła Podstawowa w Łapanowie	1.1. 1.2.	- liczba zorganizowanych wyjazdów, spotkań, prezentacji (szt.)
Nr 7	„Szachy w plenerze”	Publiczna Szkoła Podstawowa w Łapanowie	Klub Sportowy „Fajfer”	Dzieci, młodzież, rodzice, mieszkańcy gminy	- integracja społeczna - rozwijanie zdolności matematycznych	Cykl zajęć warsztatowych z edukacji szachowej - turnieje szachowe - prezentacje - spotkania	50 000	2017-2021	- integracja społeczna - aktywizacja dzieci i młodzieży - podwyższenie i wyrobienie umiejętności czysto matematycznych i strategicznych	Ankieta Obserwacja Wywiad Sprawozdanie	- poszerzenie oferty zajęć pozaszkolnych - poszerzenie oferty gminy w możliwości rodzinnego spędzania czasu na terenie Gminy Łapanów	Publiczna Szkoła Podstawowa w Łapanowie	1.1. 1.2.	- ilość zajęć (szt.) - liczba uczestników (os.) - ilość turniejów szachowych (szt.)
Nr 8	„Teatrzyk młodego widza”	Publiczna Szkoła Podstawowa w Łapanowie	Centrum Kultury w Łapanowie	Uczniowie, młodzież, rodzice	- wzbogacenie oferty artystycznej - wyrobienie otwartości, odwagi, poczucia własnej wartości, wśród dzieci - wyrobienie umiejętności	- warsztaty teatralne - przeglądy teatralne - cykl spotkań ze znanymi aktorami - wybudowanie sceny na świeżym powietrzu	80 000	2017-2022	- wzbogacenie oferty szkoły i Centrum Kultury do zajęć pozalekcyjnych - integracja lokalnego społeczeństwa	Ankiety Obserwacje Przeгляд Sprawozdania	Poszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych Poszerzenie oferty gminy w kulturalnym spędzaniu czasu	Publiczna Szkoła Podstawowa w Łapanowie	1.1. 1.3.	- ilość warsztatów teatralnych (szt.) - ilość przeglądów teatralnych (szt.) - wielkość wybudowanej sceny (m2)

ZADANIA SPOŁECZNE DO REALIZACJI W RAMACH GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY ŁAPANÓW NA LATA 2016 - 2023

Nr zad	Tytuł przedsięwzięcia społecznego	Organizator /realizator	Partnerzy	Adresaci / beneficjenci społeczni	Ogólne cele do osiągnięcia	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu	Szacunkowy kosztorys [pln]	Przewidywany harmonogram realizacji projektu	Wskaźniki rezultatu	Sposób pomiaru rezultatów	Uzasadnienie wyboru tego zadania do realizacji	Zgłaszający zadanie	Cel	Wskaźniki produktu
					prawidłowego wyśławiania się						wolnego			Ilość spotkań (szt.) - ilość uczestników (os.)
Nr 9	„Z tabletem na ty”	PSP Grabie	PSP Łapanów	Dzieci i młodzież szkolna	- umiejętność pracy z komputerem - sprawność w selekcji informacji pozyskiwania wiedzy	Zajęcia pozalekcyjne Spotkania Zakup tabletów – 20 szt.	80 000	2019-2022	- umiejętność programowania Pozyskiwanie wiedzy z przedmiotów - umiejętność pracy w zespole	Testy Ankiety sprawozdania	- poszerzenie oferty zajęć pozalekcyjnych - integracja uczniów i współzawodnictwo zespołowe	PSP Grabie	1.1. 1.3.	- ilość zakupionych tabletów (szt.) - ilość zajęć (szt.) - ilość uczestników (os.)
Nr 10	„Język obcy na co dzień”	PSP Zbydniów	Stowarzyszenie przyjaciół dzieci	Uczniowie, młodzież, rodzice	- komunikatywność w mowie - swoboda operowania językiem obcym w sytuacjach życiowych - poznanie kultur innych krajów	-zajęcia pozalekcyjne -wycieczki - spotkania z nativespeakerem	60 000	2019-2021	- osiągnięcie znajomości języka obcego na poziomie dobrym w mowie	Testy Ankiety Konkursy sprawozdania	Podniesienie efektywności nauki języka	PSP Zbydniów	1.3.	- ilość uczestników (os.) - ilość wycieczek (szt.) - ilość spotkań (szt.)
Nr 11	„Klub matematyczno – przyrodniczy”	PSP im. Ks. J. Twardowskiego w Cichawce	Stowarzyszenie Realisów Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci Zbydniów	Dzieci Młodzież szkolna	- wyrównanie szans edukacyjnych w zakresie	Zajęcia pozalekcyjne Wycieczki dydaktyczno – naukowe Spotkania	60 000	2018-2021	- zmniejszenie nierówności w jakości usług edukacyjnych - wyrównanie dysproporcji edukacyjnych	Testy Ankiety sprawozdania	- podniesienie efektów kształcenia i poprawa wyników - umiejętność pracy w zespole - współpraca ze środowiskiem	PSP w Cichawce	1.3.	- ilość zajęć (szt.) - ilość zorganizowanych wycieczek (szt.) -ilość uczestników (os.)
Nr 12	„Sportowa rodzina”	PSP Sobolów	Animator Orlika Rada Rodziców	Mieszkańcy gminy	- rozwój aktywności fizycznej całych rodzin w formach zabawowych	- montaż siłowni plenerowej - zajęcia sportowe dla całych rodzin	80 000	2017-2018	- całe rodziny spędzają czas na aktywnym wypoczynku - integracja rodzin	Ankiety Sprawozdania	Wyposażenie PSP w siłownię plenerową	PSP Sobolów	1.1. 1.2.	- ilość zajęć sportowych (szt.) - ilość zamontowanego sprzętu sportowego w siłowni plenerowej
Nr 13	„Wszyscy tańczymy”	PSP Sobolów	DK Sobolów	Dzieci Młodzież Rodzice	Podniesienie umiejętności tańca towarzyskiego Profilaktyka przeciwuależnieniowa	Animator Trener tańca towarzyskiego	30 000	2017-2019	- umiejętności zabawy tanecznej bez alkoholu i używek - atrakcyjna forma wypoczynku i rozwoju sprawności fizycznej	Konkurs tańca towarzyskiego sprawozdania	Problemy uzależnień wynikają z braku umiejętności trzeźwej zabawy. Taniec to też forma aktywności fizycznej i miłe spędzanie czasu wolnego	PSP Sobolów	1.1. 1.2.	- ilość uczestników (os.) - ilość zajęć (szt.)
Nr 14	Wiem jak udzielić pierwszej pomocy	Zespół Szkół w Tarnawie	Ochotnicza Straż Pożarna Tarnawa	Uczniowie mieszkańcy	Zdobycie Wiedzy na temat udzielania Pierwszej Pomocy	Przeprowadzenie warsztatów z zakresu udzielania pierwszej pomocy Zakup materiałów potrzebnych do realizacji warsztatów	1 000	2017	Wiemy jak się zachować i jak udzielić pomocy osobie poszkodowanej	Konkurs z zakresu wiedzy teoretycznej i praktycznej Sprawozdanie	Pomimo wielu przeprowadzonych szkoleń z zakresu udzielania pierwszej pomocy nadal wiele osób zarówno młodych jak i starszych nie do końca potrafi właściwie się zachować w określonych sytuacjach. Szkolenia w tym zakresie mogą w przyszłości przyczynić się do większego bezpieczeństwa zarówno młodzieży	ZS w Tarnawie	1.3.	- ilość uczestników (os.) - ilość zakupionego sprzętu (szt.)

ZADANIA SPOŁECZNE DO REALIZACJI W RAMACH GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY ŁAPANÓW NA LATA 2016 - 2023

Nr zad	Tytuł przedsięwzięcia społecznego	Organizator /realizator	Partnerzy	Adresaci / beneficjenci społeczni	Ogólne cele do osiągnięcia	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu	Szacunkowy kosztorys [pln]	Przewidywany harmonogram realizacji projektu	Wskaźniki rezultatu	Sposób pomiaru rezultatów	Uzasadnienie wyboru tego zadania do realizacji	Zgłaszający zadanie	Cel	Wskaźniki produktu
											szkolnej jak i mieszkańców.			
Nr 15	„Senior Wigor”	Powiat Bocheński	-	40 osób niesamodzielną powyżej 60 r.ż., niepracujących z powiatu bocheńskiego oraz ich opiekunowie	Aktywizacja społeczna, przeciwdziałanie marginalizacji i wykluczeniu społecznemu osób starszych poprzez zapewnienie profesjonalnych usług opieki.	- usługi opiekuńczo-pielęgnacyjne, - usługi aktywizujące – usprawniające, - usługi wspomagające.	996 625	2017-2020	-przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób starszych, - wzrost aktywności społecznej osób starszych, - wzmocnienie kompetencji społecznych, zaradności i samodzielności, - budowanie integracji i więzi międzypokoleniowej, wspieranie działań edukacyjnych.	Systematyczne zbieranie i analizowanie ilościowych i jakościowych informacji na temat wdrażanego przedsięwzięcia (GUS, GOPS).	W świetle ujętych w diagnozie danych demograficznych, wskazujących na wzrastającą ilość osób w wieku poprodukcyjnym, istotnym zagadnieniem będzie aktywizacja osób starszych, biernych zawodowo i społecznie.	Starosta Bocheński	1.1. 1.2.	Liczba osób objętych wsparciem.
Nr 16	Małopolska Chmura Edukacyjna- nowoczesne techniki informacyjno-komunikacyjne w procesie nauczania i rozwoju kompetencji kluczowych uczniów Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Łapanowie	Powiat Bocheński	-	Uczniowie CKZiU w Łapanowie	- zapewnienie dostępności wysokiej jakości usług edukacyjnych, - rozwijanie kompetencji kluczowych oraz postaw związanych z umiejętnością i motywacją do uczenia się, wspomaganie uczniów w obszarach deficytowych, wspieranie rozwoju zainteresowań oraz uzdolnień, - tworzenie warunków do lepszego zatrudnienia wśród osób młodych, - zmniejszenie skali narażenia na ubóstwo i wykluczenie społeczne.	Przedsięwzięcie obejmuje realizację zajęć pozalekcyjnych dla uczniów chcących rozwijać zainteresowania, mających na celu podniesienie kompetencji kluczowych oraz właściwych postaw/ umiejętności niezbędnych na rynku pracy, z wykorzystaniem nowoczesnych technik informacyjno-komunikacyjnych.	75 000	2018-2021	- podniesienie u uczniów kompetencji kluczowych oraz właściwych postaw niezbędnych na rynku pracy oraz indywidualizacja podejścia w szczególności do uczniów o szczególnych potrzebach, - zwiększenie szans edukacyjnych uczniów obszaru rewitalizacji, -poprawa jakości życia mieszkańców, - zmniejszenie się patologii społecznych, - rozwijanie postaw przedsiębiorczych wśród młodych ludzi.	Systematyczne zbieranie oraz analizowanie ilościowych i jakościowych informacji na temat wdrażanego przedsięwzięcia (BDL, GUS, OKE, CKZiU w Łapanowie).	Działania pozwolą na zwiększenie dostępu do wysokiej jakości edukacji, co przyczyni się do wzrostu poziomu wykształcenia społeczeństwa poprzez nabywanie kompetencji, opartych na indywidualnych predyspozycjach. Ułatwi to dostosowanie się do warunków i potrzeb rynku pracy.	Starosta Bocheński	1.1. 1.2. 1.3.	Liczba uczniów objętych wsparciem.
Nr 17	Program wsparcia kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy dla uczniów i nauczycieli Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Łapanowie	Powiat Bocheński	-	Uczniowie, nauczyciele CKZiU w Łapanowie	- zapewnienie dostępności wysokiej jakości usług edukacyjnych, - wzrost kompetencji kluczowych uczniów, niezbędnych na rynku pracy oraz wzrost kompetencji i umiejętności zawodowych nauczycieli w zakresie nowoczesnych narzędzi oraz technologii informacyjnych i komunikacyjnych-	Przedsięwzięcie obejmuje realizację zajęć dydaktyczno-wyrównawczych oraz pozalekcyjnych dla uczniów z zakresu kompetencji kluczowych, niezbędnych na rynku pracy. Zakres rzeczowy przedsięwzięcia obejmuje także doskonalenie kompetencji i umiejętności nauczycieli w zakresie nowoczesnych metod nauczania – metodą eksperymentu oraz	250 000	2020-2023	- wzrost u uczniów kompetencji kluczowych, - wzrost kompetencji i umiejętności zawodowych nauczycieli, - zwiększenie szans edukacyjnych uczniów obszaru rewitalizacji, - poprawa jakości życia mieszkańców, - zmniejszenie się patologii społecznych, - rozwijanie	Systematyczne zbieranie i analizowanie ilościowych i jakościowych informacji na temat wdrażanego przedsięwzięcia (BDL, GUS, PUP, OKE, CKZiU w Łapanowie	Działania realizowane w ramach przedsięwzięcia społecznego pozwolą na zwiększenie dostępu do wysokiej jakości edukacji. Oferowane w ramach przedsięwzięcia wsparcie pozwoli dostarczyć uczniom kompetencje, zapewniające ich szybką adaptację u pracodawcy, co	Starosta Bocheński	1.3.	Liczba uczniów oraz nauczycieli objętych wsparciem.

ZADANIA SPOŁECZNE DO REALIZACJI W RAMACH GMINNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI GMINY ŁAPANÓW NA LATA 2016 - 2023

Nr zad	Tytuł przedsięwzięcia społecznego	Organizator /realizator	Partnerzy	Adresaci / beneficjenci społeczni	Ogólne cele do osiągnięcia	Zakres rzeczowy wraz z opisem projektu	Szacunkowy kosztorys [pln]	Przewidywany harmonogram realizacji projektu	Wskaźniki rezultatu	Sposób pomiaru rezultatów	Uzasadnienie wyboru tego zadania do realizacji	Zgłaszający zadanie	Cel	Wskaźniki produktu
					tworzenie warunków do lepszego zatrudnienia wśród osób młodych, - zmniejszenie skali narażenia na ubóstwo i wykluczenie społeczne.	wykorzystania nowoczesnych narzędzi w procesie edukacji.					zmniejszy skalę narażenia ich na ewentualne ubóstwo i wykluczenie społeczne.			
Nr 18	„Centrum kompetencji Zawodowych gwarantują sukces ucznia na rynku pracy”.	Powiat Bocheński	-	Uczniowie oraz nauczyciele szkół tworzących Centrum Kompetencji Zawodowych.	- zapewnienie dostępności wysokiej jakości usług edukacyjnych, - wzmocnienie zdolności do zatrudnienia poprzez poprawę jakości procesu kształcenia na bazie CKZ we współpracy z otoczeniem, w tym z pracodawcami, podniesienie kwalifikacji uczniów, -doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli, - tworzenie warunków do lepszego zatrudnienia wśród osób młodych, - zmniejszenie skali narażenia na ubóstwo i wykluczenie społeczne.	Przedsięwzięcie obejmuje utworzenie i rozwój CKZ, organizację dodatkowych zajęć z zakresu kursów kwalifikacyjnych dla uczniów, organizację praktyk i stazy dla uczniów, organizację i prowadzenie doradztwa edukacyjno-zawodowego oraz orientacji zawodowej, współpracę z uczelniami, organizację zajęć związanych z podnoszeniem kompetencji nauczycieli oraz organizację zajęć dydaktyczno-wyrównawczych dla uczniów. W proces uczenia włączeni zostaną pracodawcy.	2 328 700, 70	2017-2020	- wzmocnienie zdolności do zatrudnienia u uczniów poprzez poprawę jakości procesu kształcenia, - podniesienie kwalifikacji uczniów, - podniesienie umiejętności i kompetencji zawodowych nauczycieli, - zwiększenie szans edukacyjnych uczniów obszaru rewitalizacji, - poprawa jakości życia mieszkańców, - zmniejszenie się patologii społecznych, - rozwijanie postaw przedsiębiorczych wśród młodych ludzi.	Systematyczne zbieranie i analizowanie ilościowych i jakościowych informacji na temat wdrażanego przedsięwzięcia (BDL, GUS, PUP, OKE, CKZiU w Łapanowie	Uczniowie wymagają uzupełnienia umiejętności zawodowych w celu osiągnięcia większej zatrudnialności na lokalnym rynku pracy. Konieczne jest również podniesienie ich kompetencji kluczowych oraz właściwych postaw/ umiejętności na rynku pracy, nabycie dodatkowych kwalifikacji i uprawnień zwiększających ich szanse na rynku pracy.	Starosta Bocheński	1.3. 2.1.	Liczba uczniów i nauczycieli objętych wsparciem.
Nr 19	Efektywna pomoc społeczna w Gminie Łapanów. Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łapanowie	-	Mieszkańcy Gminy Łapanów	Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, aktywizacja zawodowa, nowe kompetencje odpowiadające potrzebom dynamicznie zmieniającego się rynku pracy	Przedsięwzięcie obejmuje utworzenie centralnego w gminie punktu wsparcia i aktywizacji dla osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w ramach projektu systemowego dla całej Gminy Łapanów. Projekt zakłada organizację wsparcia w postaci warsztatów, zajęć ze specjalistami, treningów kompetencji i umiejętności, prelekcji, kursów, szkoleń, wykładów, poradnictwa zawodowego, spotkań integracyjnych i rozwojowych.	800 000,00	2018-2022	- podniesienie umiejętności i kompetencji zawodowych, - zwiększenie szans na rynku pracy, - podniesienie zdolności interpersonalnych, - zmniejszenie zagrożenia ubóstwem i wykluczeniem społecznym- rozwinięcie postaw przedsiębiorczych wśród osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, - zmniejszenie patologii społecznych - aktywizacja osób biernych	Systematyczne zbieranie i analizowanie ilościowych i jakościowych informacji na temat wdrażanego przedsięwzięcia	Obszar Gminy Łapanów w znacznym stopniu ogarnięty jest degradacją w zakresie sfery społecznej. W procesie rewitalizacji niewystarczającym jest wdrożenie poszczególnych przedsięwzięć społecznych, pomocnym będzie wdrożenie jednego, dużego projektu systemowego obejmującego nie tylko obszar rewitalizacji, ale cały obszar gminy. Ma to pomóc w efektywnym wyciągnięciu gminy z kryzysu w sferze społecznej.	Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w Łapanowie	1.2. 2.1.	Liczba zorganizowanych warsztatów, prelekcji, kursów itp. Liczba uczestników objętych wsparciem.

7.4.3 Powiązanie zadań inwestycyjnych z zadaniami społecznymi

Tabela 36. Powiązanie zadań inwestycyjnych i społecznych

	Rozbudowa obiektu Szkoły Podstawowej w Łapanowie	Modernizacja budynku Urzędu Gminy, Budynku Ochotniczej Straży Pożarnej wraz z przebudową placu zabaw i rynku	Modernizacja budynku Centrum Kultury Gminy Łapanów wraz z przebudową placu zabaw przy przedszkolu	Przebudowa gminnej oczyszczalni ścieków w Kobylcu	Modernizacja budynku mieszkalno – biurowego oraz obiektów Gminnego Zakładu Komunalnego w Kobylcu	Modernizacja obiektów Szkoły Podstawowej w Zbydniowie	Rozbudowa Ośrodka Sportowo – Rekreacyjnego w Łapanowie na terenie miejscowości Łapanów i Brzezowa	Modernizacja obiektów Szkoły Podstawowej w Tarnawie	Dobudowa zbiornika wody pitnej o pow. 500 m2	Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Boczów	Rewitalizacja budynku wielorodzinnego nr 45	Budowa prywatnej instytucji kultury – Mediateka w Łapanowie	Rozbudowa Szkoły Muzycznej I-go stopnia w Sobolowie o budynek Sali koncertowej	Rewitalizacja obiektów infrastruktury Centrum Kształcenia Zawodowego i ustawicznego w Łapanowie wraz z zagospodarowaniem przestrzeni publicznej.
Ośrodek wsparcia dziecka i rodziny w Łapanowie	x							x						
Uniwersytet Trzeciego Wieku			x											
Warsztaty gastronomiczne dla KGW			x											
Przeгляд zespołów regionalnych wraz z warsztatami tańca ludowego			x											
Święto Gminy Łapanów – Dni Łapanowa		x	x											
Klub turystyczny	x													
„Szachy w plenerze”	x													
„Teatrzyk młodego widza”			x											
„Z tabletem na ty”	x													
„Język obcy na co dzień”						x								
„Klub matematyczno – przyrodniczy”						x								
„Sportowa rodzina”														
„Wszyscy tańczymy														
Wiem jak udzielić pierwszej pomocy „Senior Wigor”								x						
Małopolska Chmura Edukacyjna”														x
Program wsparcia kompetencji kluczowych, niezbędnych na rynku pracy dla uczniów i nauczycieli CKZiU w Łapanowie														x
„Centrum Kompetencji Zawodowych gwarancja sukcesu ucznia na rynku pracy”														x

Podstawowe zadania Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Łapanów to:

1. Dobudowa zbiornika wody pitnej o poj. 500 m³,
2. Modernizacja budynku Centrum Kultury Gminy Łapanów wraz z przebudową placu zabaw przy przedszkolu,
3. Przebudowa gminnej oczyszczalni ścieków w Kobylcu,
4. Modernizacja budynku mieszkalno – biurowego oraz obiektów Gminnego Zakładu Komunalnego w Kobylcu,
5. Rozbudowa Ośrodka Sportowo- Rekreacyjnego w Łapanowie na terenie miejscowości Łapanów i Brzezowa,
6. „Język obcy na co dzień” w Zbydniowie,
7. Rewitalizacja obiektów infrastruktury Centrum Kształcenia Zawodowego i ustawicznego w Łapanowie wraz z zagospodarowaniem przestrzeni publicznej.
8. Rewitalizacja budynku wielorodzinnego nr 45, polegająca na modernizacji i rozbudowie z nadaniem nowych funkcji publicznych.
9. Budowa prywatnej instytucji kultury – Medioteka w Łapanowie.
10. Efektywna pomoc społeczna w Gminie Łapanów. Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.

Pozostałe zadania ujęte w GPR Gminy Łapanów są zadaniami dodatkowymi, wspomagającymi osiągnięcie założonych celów, służących wyprowadzeniu obszarów ze stanu kryzysowego.

8. Ramy finansowe Gminnego Programu Rewitalizacji gminy Łapanów

Wyprowadzenie obszarów zdegradowanych w gminie Łapanów z sytuacji kryzysowej jest procesem długotrwałym i wymagającym znacznych nakładów finansowych na realizację poszczególnych projektów. Gmina Łapanów planuje wykonanie wyszczególnionych w dokumencie inwestycji w oparciu m.in. o zewnętrzne środki finansowe (stawiając nacisk na bezzwrotne dotacje), jak również o środki własne. W Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Małopolskiego na lata 2014–2020 duży potencjał niesie ze sobą perspektywiczne zaangażowanie w rewitalizację innych partnerów, angażując tym samym dodatkowy kapitał i rozkładając ciężar finansowy rewitalizacji na różne podmioty.

Do głównych źródeł finansowania projektów rewitalizacyjnych należą przede wszystkim:

- środki własne podmiotów realizujących inwestycje,
- bezzwrotne dotacje z funduszy europejskich,
- zwrotne instrumenty finansowania, jak np. inicjatywa JESSICA,
- dotacje celowe z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- dotacje i pożyczki z Funduszu Ochrony Środowiska,
- kredyty i pożyczki komercyjne.

8.1 Zadania podstawowe

Tabela 37. Zadania podstawowe

NR ZAD	TYTUŁ PRZEDSIĘWZIĘCIA PODSTAWOWEGO	INWESTOR	LOKALIZACJA	TERMIN REALIZACJI ZADANIA	SZACUNKOWY KOSZT [PLN]	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
Nr 1	Dobudowa zbiornika wody pitnej o pow. 500 m ²	Gmina Łapanów	Gmina Łapanów	2019-2020	300 000	Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego 2014-2020, (Oś 5 Ochrona środowiska; Działanie 5.3. Ochrona zasobów wodnych; dofinansowanie EFRR do 85%, minimalny wkład własny 15%) Budżet Gminy
Nr 2	Modernizacja budynku Centrum Kultury Gminy Łapanów wraz z przebudową placu zabaw przy przedszkolu	Gmina Łapanów CKGŁ	Gmina Łapanów	2020-2022	250 000	Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego 2014-2020, (Oś 11 Rewitalizacja przestrzeni regionalnej; Działanie 11.2 Odnowa obszarów wiejskich; dofinansowanie EFRR do 75%, minimalny wkład własny 25%) Program Operacyjny Ministra Kultury 2017-2022, infrastruktura kultury Program Operacyjny Ministra Kultury 2017-2022, Promesa MKiDN Fundusz Wyszehradzki NMFIMF EOG 2015-2020 Fundacje krajowe i zagraniczne Budżet Gminy
Nr 3	Przebudowa gminnej oczyszczalni ścieków w Kobyłcu	Gmina Łapanów	Gmina Łapanów	2019-2021	450 000	Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego 2014-2020, (Oś 5 Ochrona środowiska; Działanie 5.3. Ochrona zasobów wodnych; dofinansowanie EFRR do 85%, minimalny wkład własny 15%) Budżet Gminy
Nr 4	Modernizacja budynku mieszkalno – biurowego oraz obiektów Gminnego Zakładu Komunalnego w Kobyłcu	Gmina Łapanów	Gmina Łapanów	2017-2020	350 000	Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego 2014-2020, (Oś 11 Rewitalizacja przestrzeni regionalnej; Działanie 11.2 Odnowa

NR ZAD	TYTUŁ PRZEDSIĘWZIĘCIA PODSTAWOWEGO	INWESTOR	LOKALIZACJA	TERMIN REALIZACJI ZADANIA	SZACUNKOWY KOSZT [PLN]	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
						obszarów wiejskich; dofinansowanie EFRR do 75%, minimalny wkład własny 25%) Budżet Gminy
Nr 5	Rozbudowa Ośrodka Sportowo – Rekreacyjnego w Łapanowie na terenie miejscowości Łapanów i Brzezowa	Gmina Łapanów	Gmina Łapanów	2019-2021	500 000	Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego 2014-2020, (Oś 11 Rewitalizacja przestrzeni regionalnej; Działanie 11.2 Odnowa obszarów wiejskich; dofinansowanie EFRR do 75%, minimalny wkład własny 25%) Budżet Gminy
Nr 6	„Język obcy na co dzień”	PSP Zbydniów	Gmina Łapanów	2019-2021	60 000	Fundusz Inicjatyw Obywatelskich (FIO) Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego 2014-2020 (Oś 10 Wiedza i kompetencje; Działanie 10.1. Rozwój kształcenia ogólnego., dofinansowanie EFS do 85%, minimalny wkład własny 15%) Programy Bilateralne Budżet Gminy
Nr 7	Rewitalizacja obiektów infrastruktury Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Łapanowie wraz z zagospodarowaniem przestrzeni publicznej.	Powiat Bocheński – jednostka samorządu terytorialnego ul. Kazimierza Wielkiego 31 32-700 Bochnia	Gmina Łapanów	2018-2019	4 500 000	Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego 2014-2020, (Oś 11 Rewitalizacja przestrzeni regionalnej; Działanie 11.2 Odnowa obszarów wiejskich; dofinansowanie EFRR do 75%, minimalny wkład własny 25%) Norweski Mechanizm Finansowy (NMF) Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego (MF EOG) Szwajcarski Mechanizm Finansowy Fundacje krajowe i zagraniczne Programy Bilateralne Budżet Powiatu Bocheńskiego
Nr 8	Rewitalizacja budynku wielorodzinnego nr 45, polegająca na modernizacji i rozbudowie z nadaniem nowych funkcji publicznych.	Firma Monika Stawarz „MODA DLA CIEBIE” MC Łapanów 47 32-740 Łapanów	Gmina Łapanów	IV kwartał 2017 r.- III kwartał 2019 r.	2 000 000	Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego 2014-2020, (Oś 11 Rewitalizacja przestrzeni regionalnej; Działanie 11.2 Odnowa obszarów wiejskich; dofinansowanie EFRR do 75%, minimalny wkład własny 25%)

NR ZAD	TYTUŁ PRZEDSIĘWZIĘCIA PODSTAWOWEGO	INWESTOR	LOKALIZACJA	TERMIN REALIZACJI ZADANIA	SZACUNKOWY KOSZT [PLN]	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
						Krajowe środki publiczne Środki własne inwestora
Nr 9	Budowa prywatnej instytucji kultury – Medioteka w Łapanowie.	Fundacja Kultury „Łapanów dla Ciebie” Łapanów 47 32-740 Łapanów	Gmina Łapanów	III kwartał 2019- IV kwartał 2021 r.	2 500 000	Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego 2014-2020, (Oś 11 Rewitalizacja przestrzeni regionalnej; Działanie 11.2 Odnowa obszarów wiejskich; dofinansowanie EFRR do 75%, minimalny wkład własny 25%) Program Infrastruktura i Środowisko 2014 – 2020 Programy Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego Norweski Mechanizm Finansowy (NMF) Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego (MF EOG) Fundacje krajowe i zagraniczne Środki własne inwestora
Nr 10	Efektywna pomoc społeczna w Gminie Łapanów. Aktywna integracja osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łapanowie	Gmina Łapanów	2018-2022	800 000,00	Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego 2014-2020, (Oś 9 Region Spójny Społecznie; Działanie 9.1 Aktywna integracja, Poddziałanie 9.1.1. Aktywna integracja – projekty konkursowe wyłącznie dla OPS/PCPR
RAZEM:					11 710 000 PLN	

8.2 Zadania uzupełniające

Tabela 38. Zadania uzupełniające

NR ZAD	TYTUŁ PRZEDSIĘWZIĘCIA UZUPEŁNIAJĄCEGO	INWESTOR	LOKALIZACJA	TERMIN REALIZACJI ZADANIA	SZACUNKOWY KOSZT [PLN]	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
Nr 1	Ośrodek wsparcia dziecka i rodziny w Łapanowie	GOPS	Gmina Łapanów	2018-2020	150 000	Fundusz Inicjatyw Obywatelskich (FIO) Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego 2014-2020 Programy Bilateralne Budżet Gminy
Nr 2	Uniwersytet Trzeciego Wieku	Wójt Gminy Łapanów	Gmina Łapanów	2017-2020	90 000	Fundusz Inicjatyw Obywatelskich (FIO) Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego 2014-2020 Programy Bilateralne Budżet Gminy
Nr 3	Warsztaty gastronomiczne dla KGW	Wójt Gminy Łapanów	Gmina Łapanów	IX 2017 VI 2018	20 000	Fundusz Inicjatyw Obywatelskich (FIO) Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego 2014-2020 Programy Bilateralne Budżet Gminy
Nr 4	Przeгляд zespołów regionalnych wraz z warsztatami tańca ludowego	Wójt Gminy Łapanów	Gmina Łapanów	IX 2017- VI 2018	40 000	Fundusz Inicjatyw Obywatelskich (FIO) Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego 2014-2020 Programy Bilateralne Budżet Gminy
Nr 5	Święto Gminy Łapanów – Dni Łapanowa	Dyrektor Centrum Kultury Gminy Łapanów	Gmina Łapanów	2018-2023	60 000	Fundusz Inicjatyw Obywatelskich (FIO) Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego 2014-2020 Programy Bilateralne Budżet Gminy
Nr 6	Klub turystyczny	Publiczna Szkoła Podstawowa w Łapanowie	Gmina Łapanów	2017-2021	30 000	Fundusz Inicjatyw Obywatelskich (FIO) Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego 2014-2020

NR ZAD	TYTUŁ PRZEDSIĘWZIĘCIA UZUPEŁNIAJĄCEGO	INWESTOR	LOKALIZACJA	TERMIN REALIZACJI ZADANIA	SZACUNKOWY KOSZT [PLN]	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
						Programy Bilateralne Budżet Gminy
Nr 7	„Szachy w plenerze”	Publiczna Szkoła Podstawowa w Łapanowie	Gmina Łapanów	2017-2021	50 000	Fundusz Inicjatyw Obywatelskich (FIO) Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego 2014-2020 Programy Bilateralne Budżet Gminy
Nr 8	„Teatrzyk młodego widza”	Publiczna Szkoła Podstawowa w Łapanowie	Gmina Łapanów	2017-2022	80 000	Fundusz Inicjatyw Obywatelskich (FIO) Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego 2014-2020 Programy Bilateralne Budżet Gminy
Nr 9	„Z tabletem na ty”	PSP Grabie	Gmina Łapanów	2019-2022	80 000	Fundusz Inicjatyw Obywatelskich (FIO) Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego 2014-2020 Programy Bilateralne Budżet Gminy
Nr 10	„Klub matematyczno – przyrodniczy”	PSP w Cichawce	Gmina Łapanów	2018-2021	60 000	Fundusz Inicjatyw Obywatelskich (FIO) Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego 2014-2020 Programy Bilateralne Budżet Gminy
Nr 11	„Sportowa rodzina”	PSP Sobolów	Gmina Łapanów	2017-2018	80 000	Fundusz Inicjatyw Obywatelskich (FIO) Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego 2014-2020 Programy Bilateralne Budżet Gminy
Nr 12	„Wszyscy tańczymy	PSP Sobolów	Gmina Łapanów	2017-2019	30 000	Fundusz Inicjatyw Obywatelskich (FIO) Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego 2014-2020 Programy Bilateralne Budżet Gminy
Nr 13	Wiem jak udzielić pierwszej pomocy	ZS w Tarnawie	Gmina Łapanów	2017	1 000	Fundusz Inicjatyw Obywatelskich (FIO) Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego

NR ZAD	TYTUŁ PRZEDSIĘWZIĘCIA UZUPEŁNIAJĄCEGO	INWESTOR	LOKALIZACJA	TERMIN REALIZACJI ZADANIA	SZACUNKOWY KOSZT [PLN]	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
						2014-2020 Programy Bilateralne Budżet Gminy
Nr 14	„Senior Wigor”	Powiat Bocheński		2017-2020	996 625	Fundusz Inicjatyw Obywatelskich (FIO) Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego 2014-2020 Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER 2014-2020) Fundacje krajowe i zagraniczne Programy Bilateralne Środki własne Powiatu Bocheńskiego
Nr 15	„Małopolska Chmura Edukacyjna- nowoczesne techniki informacyjno- komunikacyjne w procesie nauczania i rozwoju kompetencji kluczowych uczniów Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Łapanowie”	Powiat Bocheński	Gmina Łapanów	2018-2021	75 000	Fundusz Inicjatyw Obywatelskich (FIO) Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego 2014-2020 Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER 2014-2020) Fundacje krajowe i zagraniczne Programy Bilateralne Środki własne Powiatu Bocheńskiego
Nr 16	Program wsparcia kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy dla uczniów i nauczycieli Centrum kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Łapanowie	Powiat Bocheński	Gmina Łapanów	2020-2023	250 000	Fundusz Inicjatyw Obywatelskich (FIO) Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego 2014-2020 Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER 2014-2020) Fundacje krajowe i zagraniczne Programy Bilateralne Środki własne Powiatu Bocheńskiego
Nr 17	„Centrum Kompetencji Zawodowych gwarancją sukcesu ucznia na rynku pracy”	Powiat Bocheński	Gmina Łapanów	2017-2020	2 328 700, 70	Fundusz Inicjatyw Obywatelskich (FIO) Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego 2014-2020 Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER 2014-2020) Fundacje krajowe i zagraniczne Programy Bilateralne

NR ZAD	TYTUŁ PRZEDSIĘWZIĘCIA UZUPEŁNIAJĄCEGO	INWESTOR	LOKALIZACJA	TERMIN REALIZACJI ZADANIA	SZACUNKOWY KOSZT [PLN]	ŹRÓDŁA FINANSOWANIA
						Środki własne Powiatu Bocheńskiego
Nr 18	Rozbudowa obiektu Szkoły Podstawowej w Łapanowie	Gmina Łapanów	Gmina Łapanów	2018-2021	450 000	Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego 2014-2020, (Oś 11 Rewitalizacja przestrzeni regionalnej /EFRR) Budżet Gminy
Nr 19	Modernizacja budynku Urzędu Gminy, Budynku Ochotniczej Straży Pożarnej wraz z przebudową placu zabaw i rynku	Gmina Łapanów Ochotnicza Straż Pożarna	Gmina Łapanów	2018-2020	250 000	Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego 2014-2020, (Oś 11 Rewitalizacja przestrzeni regionalnej /EFRR) Budżet Gminy
Nr 20	Modernizacja obiektów Szkoły Podstawowej w Zbydniowie	Gmina Łapanów Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci	Gmina Łapanów	2018-2021	400 000	Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego 2014-2020, (Oś 11 Rewitalizacja przestrzeni regionalnej) Budżet Gminy
Nr 21	Modernizacja obiektów Szkoły Podstawowej w Tarnawie	Gmina Łapanów	Gmina Łapanów	2020-2022	250 000	Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego 2014-2020, (Oś 11 Rewitalizacja przestrzeni regionalnej) Budżet Gminy
Nr 22	Budowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Boczów	Gmina Łapanów	Gmina Łapanów	2021-2022	150 000	Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego 2014-2020, (Oś 11 Rewitalizacja przestrzeni regionalnej) Program Rozwoju obszarów Wiejskich (PROW 2014-2020) Programy Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego Budżet Gminy
Nr 23	Rozbudowa Szkoły Muzycznej I-go stopnia w Sobolowie o budynek Sali koncertowej	Parafia Rzymsko-Katolicka p.w. Wszystkich Świętych w Sobolowie 32-742 Sobolów 23	Gmina Łapanów	2018-2019	16 000 000	Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego 2014-2020, (Oś 11 Rewitalizacja przestrzeni regionalnej) Programy Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego Fundacje krajowe i zagraniczne Programy Bilateralne Środki własne parafii Rzymsko-Katolickiej
Nr 24	Modernizacja boiska sportowego wraz z infrastrukturą towarzyszącą w Sobolowie	Gmina Łapanów	Gmina Łapanów	2018-2020	300 000	PROW 2014-2020, działanie 7, poddziałanie 7.4 Budżet Gminy
Razem					22 221 325,70 PLN	

8.3 Powiązanie zadań inwestycyjnych i społecznych z Wieloletnią Prognozą Finansową Gminy Łapanów na lata 2015-2026

Wieloletnia Prognoza Finansowa zawiera prognozę przychodów i wydatków dla jednostki samorządu terytorialnego, jaką jest Gmina Łapanów w perspektywie kilkunastu lat. Dokument zawiera przykładowe zadania do realizacji przez Gminę Łapanów w perspektywie finansowej 2015-2026.

Zadania inwestycyjne i społeczne wpisane do Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Łapanów na lata 2016-2023, winny być wpisane do Wieloletniej Prognozy Finansowej, albo w cyklu tworzenia budżetów jednorocznych na kolejne lata 2017-2023, albo w przypadku zadań mających wymiar ponadroczny, winny być wpisane całościowo w roku 2017, z pełnymi konsekwencjami, dla wskaźników efektywności budżetowej w okresie obowiązywania GPR (2017-2023), a w przypadku, kiedy spłata zaciągniętych zobowiązań przekroczy rok 2023 w dłuższym horyzoncie czasowym. W przypadku zadań inwestycyjnych, które nie będą mogły być powiązane z Wieloletnią Prognozą Finansową należy je w procesie ewaluacji i uaktualniania Gminnego Programu Rewitalizacji, wykreślić.

Zadania społeczne winny być wpisane w rocznych programach działania Jednostek Samorządu Terytorialnego i być powiązane z Wieloletnią Prognozą Finansową w wymiarze jednorocznych budżetów opracowywanych dla Łapanowa na lata 2017-2023.

9. Partycypacja społeczna: mechanizmy włączania mieszkańców, przedsiębiorców i innych podmiotów i grup aktywnych na terenie gminy w proces rewitalizacji

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Łapanów na lata 2016 - 2023 został opracowany metodą partycypacji społecznej przy dużym zaangażowaniu mieszkańców Gminy Łapanów, a także radnych, przedsiębiorców, przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz liderów opinii publicznej. Takie podejście ma na celu podniesienie skuteczności i trwałości projektów rewitalizacyjnych a także świadomości i gotowości działania na obszarach objętych Programem Rewitalizacji.

W procesie opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji zasadniczym był udział interesariuszy, wszystkich osób i instytucji, które są odpowiedzialne za rozwiązywanie problemów na obszarze Gminy. Dzięki aktywności interesariuszy możliwa była rzetelna diagnoza Gminy, pozwalająca wyznaczyć obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji, nie tylko na podstawie danych statystycznych, ale także przy aktywnym udziale społeczności lokalnej. Opinie mieszkańców pomogły określić problemy jak również lokalny potencjał Gminy Łapanów oraz możliwości i korzyści wynikające z przeprowadzenia rewitalizacji.

9.1 Konsultacje społeczne

W dniu 03 października 2016 r. w budynku Urzędu Gminy Łapanów odbyły się I konsultacje społeczne dotyczące prac nad GPR Gminy Łapanów na lata 2016-2023. W konsultacjach udział wzięli przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego Gminy Łapanów i jednostek podległych, jak również radni i sołtysi. Celem konsultacji było zaprezentowanie ramowego harmonogramu działań oraz przedstawienie cech i elementów Gminnego Programu Rewitalizacji. Zainteresowanym interesariuszom przedstawiono również główne źródła finansowania działań w ramach GPR.

Przedmiotem II konsultacji była diagnoza sporządzona na potrzebę wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Łapanów, zgodnie z zarządzeniem nr 105/2016 Wójta Gminy Łapanów z dnia 24 listopada 2016 r. Konsultacje miały na celu zebranie od mieszkańców Gminy Łapanów opinii i propozycji odnośnie diagnozy, która zostanie wykorzystana w dalszych etapach prac nad Gminny Programem Rewitalizacji.

Konsultacje przeprowadzone były w okresie od dnia 24 listopada 2016 r. do dnia 24 grudnia 2016 r. w formie:

1. spotkania otwartego z mieszkańcami Gminy Łapanów, w formie warsztatów, umożliwiającego omówienie i ocenę konsultowanej diagnozy, a także wyrażenie opinii i propozycji. Spotkanie odbyło się w Domu Kultury w Łapanowie, w dniu 22 grudnia 2016 r. o godz. 14:00;

2. Warsztatów dla uczniów Szkół Gimnazjalnych w Łapanowie, które odbyły się 22 grudnia 2016 r. w Gimnazjum w Łapanowie o godz. 11.30;

3. Zbierania propozycji i opinii na piśmie, w tym drogą elektroniczną, z możliwością wykorzystania formularza konsultacyjnego, stanowiącego załącznik nr 2 do Zarządzenia nr 105/2016 Wójta Gminy Łapanów.

Wypełnione formularze można było dostarczyć:

- drogą elektroniczną na adres: ug@lapanow.pl
- drogą korespondencyjną na adres: Urząd Gminy w Łapanowie, 32-740 Łapanów 34
- bezpośrednio do sekretariatu Urząd Gminy w Łapanowie, pokój nr 5.

W efekcie konsultacji złożone zostały karty z uwagami dotyczącymi wyznaczonego obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji. Zaproponowano poszerzenie obszaru rewitalizacji o teren:

- Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Łapanowie
- Kościoła pw. Wszystkich Świętych w Sobolowie
- Szkoły muzycznej w Sobolowie
- Przedszkola Integracyjnego w Sobolowie
- Siedziby Stowarzyszenia Orkiestry Dętej w Sobolowie
- Zespołu Szkół w Sobolowie
- Domu Kultury w Sobolowie
- Remizy OSP w Sobolowie
- Magazynu Kółka Rolniczego w Sobolowie
- Świetlicy Wiejskiej w Chrostowej
- Oczyszczalni ścieków w Chrostowej
- Stacji ujęcia wody w Chrostowej
- Zabytkowego drewnianego Kościoła w Łapanowie
- Remizy OSP w Tarnawie
- Kościoła Parafialnego w Tarnawie
- Boiska sportowego w Tarnawie

W związku z pracami nad Gminnym Programem Rewitalizacji konieczne było przeprowadzenie ponownych konsultacji społecznych. Odbły się one według następującego harmonogramu:

1. Konsultacje społeczne dotyczące ponownej delimitacji obszaru zdegradowanego i rewitalizacji Gminy Łapanów: 04.04 – 04.05.2018 r.
2. Konsultacje społeczne projektu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Łapanów na lata 2016 – 2023: 08.06 – 08.07.2018 r.

W efekcie konsultacji dopisane zostały dwa zadania, jedno inwestycyjne zlokalizowane na 2 podobszarze rewitalizacji, drugie natomiast społeczne – kompleksowe i systemowe działanie planowane i realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Łapanowie.

10. Zarządzanie, monitoring, ewaluacja GPR

10.1 System realizacji (wdrażania) GPR

Proces wdrażania programu rewitalizacji zależny będzie od procedur gwarantujących jego realizację oraz od organizacji prac nad programem, czyli podziału obszarów odpowiedzialności za realizację pomiędzy struktury/jednostki organizacyjne gminy.

Dla powodzenia wdrożenia programu rewitalizacji należy przyjąć tzw. zasadę partnerstwa, czyli współpracę poszczególnych instytucji samorządowych, organizacji społecznych, przedstawicieli mieszkańców, przedsiębiorców oraz zasadę partycypacji społecznej, czyli prowadzenie dialogu społecznego pomiędzy różnymi podmiotami na terenie gminy, w zakresie wdrażania programu rewitalizacji.

Współpraca podmiotów powinna dotyczyć w szczególności:

- prowadzenia dialogu społecznego pomiędzy różnymi podmiotami w zakresie przedsięwzięć rewitalizacyjnych i ich komplementarności,
- budowy trwałej sieci partnerstwa na rzecz rozwoju gminy, a tym samym zapewnienia kompleksowego podejścia do rozwiązywania problemów zdiagnozowanych w programie rewitalizacji,
- kojarzenia partnerów do wspólnych przedsięwzięć oraz projektów, poprzez tworzenie płaszczyzny i podstaw wymiany pomysłów, potencjału i potrzeb,
- poprawy skuteczności działania tych podmiotów poprzez wymianę doświadczeń i informacji o trendach/pomysłach rozwojowych,
- prowadzenia badań i analiz w zakresie zmian społeczno-gospodarczych w gminie, które są rezultatem prowadzonych działań rewitalizacyjnych,
- współdziałania w zakresie doboru rozwiązań zapobiegających sytuacjom kryzysowym o charakterze społeczno-gospodarczym,
- budowy warunków sprzyjających wdrażaniu programu rewitalizacji,
- wdrażania programu rewitalizacji.

Skuteczność realizacji programu rewitalizacji i jego celów zapewnić będzie sprawny system oceny skuteczności wdrażania obejmujący:

- ➔ **monitoring**, czyli podsystem zbierania i selekcjonowania informacji,
- ➔ **ewaluację**, czyli podsystem oceny i interpretacji zgromadzonego materiału.

Prace nad realizacją działań rewitalizacyjnych powinny rozpocząć się po przyjęciu programu rewitalizacji. Skuteczne, terminowe i efektywne wdrażanie programu rewitalizacji wymagać będzie szeregu działań: koordynacyjnych, organizacyjnych, koncepcyjnych, kontrolnych i informacyjnych.

Filary wdrażania i monitorowania GPR

Źródło: Opracowanie własne

W związku z prowadzonymi pracami nad sporządzeniem Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Łapanów na lata 2016-2023, został wyznaczony Zespół, którego zadaniami było:

- współpraca podczas tworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji, poprzez weryfikację i opiniowania projektów dokumentów przygotowanych w procesie tworzenia programu, zgłaszanie uwag i propozycji zmian dotyczących planowanej rewitalizacji, dzielenia się swoją wiedzą i doświadczeniem w podejmowanych dyskusjach dotyczących zagadnień związanych z rewitalizacją obszarów Gminy Łapanów,
- udział w warsztatach/ spotkaniach mających na celu wyznaczenie celu głównego, celów szczegółowych, zadań do realizacji oraz zasad monitoringu i ewaluacji Gminnego Programu Rewitalizacji
- uczestniczenie w konsultacjach społecznych z udziałem mieszkańców oraz reprezentantów różnych środowisk lokalnych.

Szczegółowe dane dotyczące partycypacji społecznej i wszelkich informacji związanych z procesem rewitalizacji zamieszczony jest na podstronie internetowej dedykowanej Gminnemu Programowi Rewitalizacji Gminy Łapanów na lata 2016-2023 zamieszczonej na stronie Urzędu Gminy Łapanów (www.lapanow.pl) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej (bip.malopolska.pl/uglapanow). Zastosowane mechanizmy włączenia dostosowane były do wszystkich potencjalnych interesariuszy rewitalizacji z sektorów: społecznego, gospodarczego i publicznego. Realizacja oraz zaplanowanie różnorodnych form partycypacji społecznej oraz aktywizacji społeczności lokalnej umożliwiło dotarcie do szerokiego grona przedstawicieli interesariuszy oraz poznanie ich potrzeb i oczekiwań w celu dostosowania wsparcia. Wartością dodaną przeprowadzonych metod partycypacji i „budowania” partnerstwa była możliwość skonfrontowania wiedzy o wielu aspektach funkcjonowania obszaru rewitalizacji przez różne środowiska lokalne, co w konsekwencji doprowadziło do pogłębionej diagnozy obszaru rewitalizacji i będzie stanowiło podstawę uzasadnienia podjętych na nim działań. Ponadto zakłada się, że partycypacyjny model opracowania dokumentu będzie się przekształcał w partycypacyjny model wdrażania, a wokół grupy uczestniczącej w pracach nad dokumentem będą pojawiały się kolejne podmioty lokalne angażujące się w działania rewitalizacyjne.

Na etapie sporządzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Łapanów na lata 2016–2023, zgodnie z procedurą określoną przepisami ustawodawczymi, powołany zostanie Komitet Rewitalizacji, w skład którego wchodzi interesariusze rewitalizacji, tj. przedstawiciele mieszkańców gminy (w tym obszaru rewitalizacji), organizacji

pozarządowych i grup nieformalnych, przedsiębiorców, jednostek organizacyjnych gminy oraz innych grup społecznych. Pierwszym etapem procedury było uchwalenie przez Radę Gminy Łapanów uchwały z dnia 21 kwietnia 2017 r. w sprawie zasad wyznaczania składu i zasad działania Komitetu Rewitalizacji. Niezwłocznie po podjęciu ww. uchwały przez Radę Gminy na zasadach określonych w przyjętym Regulaminie Komitetu Rewitalizacji ogłoszony został otwarty nabór na członków Komitetu Rewitalizacji, który trwał od 26.05 do 2.06.2017 r. włącznie. Zgłoszeń kandydatów można było dokonać poprzez wypełnienie Formularza zgłoszeniowego na członka Komitetu Rewitalizacji oraz dostarczenie go w taki sam sposób, jak w przypadku formularza konsultacyjnego. Organem właściwym do rozpatrzenia zgłoszonych kandydatur był Wójt Gminy Łapanów. Wybrani kandydaci zostaną powołani na członków Komitetu Rewitalizacji Zarządzeniem Wójta Gminy Łapanów. Zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy o rewitalizacji Komitet stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami gminy w sprawach dotyczących prowadzenia, monitoringu i oceny Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Łapanów na lata 2016–2023 oraz pełni funkcję opiniodawczo-doradczą Wójta Gminy Łapanów w zakresie rewitalizacji.

Gminny Program Rewitalizacji podlega ocenie aktualności i stopnia realizacji, dokonywanej przez wójta co najmniej raz na rok, zgodnie z systemem monitorowania i oceny określonym w tym programie¹⁰.

Ocena sporządzona przez wójta podlega zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji oraz ogłoszeniu na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej.

W przypadku stwierdzenia, że GPR wymaga zmiany występuje do Rady Gminy z wnioskiem o jego zmianę. Do wniosku załącza się opinię.

W przypadku stwierdzenia, w wyniku przeprowadzonej oceny stopnia realizacji gminnego programu rewitalizacji, osiągnięcia celów rewitalizacji w nim zawartych, rada gminy uchyla uchwałę w sprawie gminnego programu rewitalizacji w całości albo w części, z własnej inicjatywy albo na wniosek wójta.

Zmiana GPR nie wymaga uzyskania opinii, ani przeprowadzenia konsultacji społecznych, jeżeli:

- 1) *nie dotyczy przedsięwzięć rewitalizacyjnych* wskazanych w GPR obejmujących: opis przedsięwzięć rewitalizacyjnych, w szczególności o charakterze społecznym oraz gospodarczym, środowiskowym, przestrzenno-funkcjonalnym lub technicznym, w tym: listę planowanych podstawowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych, wraz z ich opisami zawierającymi w odniesieniu do każdego przedsięwzięcia: nazwę i wskazanie podmiotów je realizujących, zakres realizowanych zadań, lokalizację, szacowaną wartość, prognozowane rezultaty wraz ze sposobem ich oceny w odniesieniu do celów rewitalizacji.
- 2) *nie wymaga zmiany uchwały* dot. Specjalnej Strefy Rewitalizacyjnej.

Za wdrażanie i monitoring Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Łapanów na lata 2016-2023 odpowiadać będzie Wójt Gminy Łapanów, który działa przy pomocy:

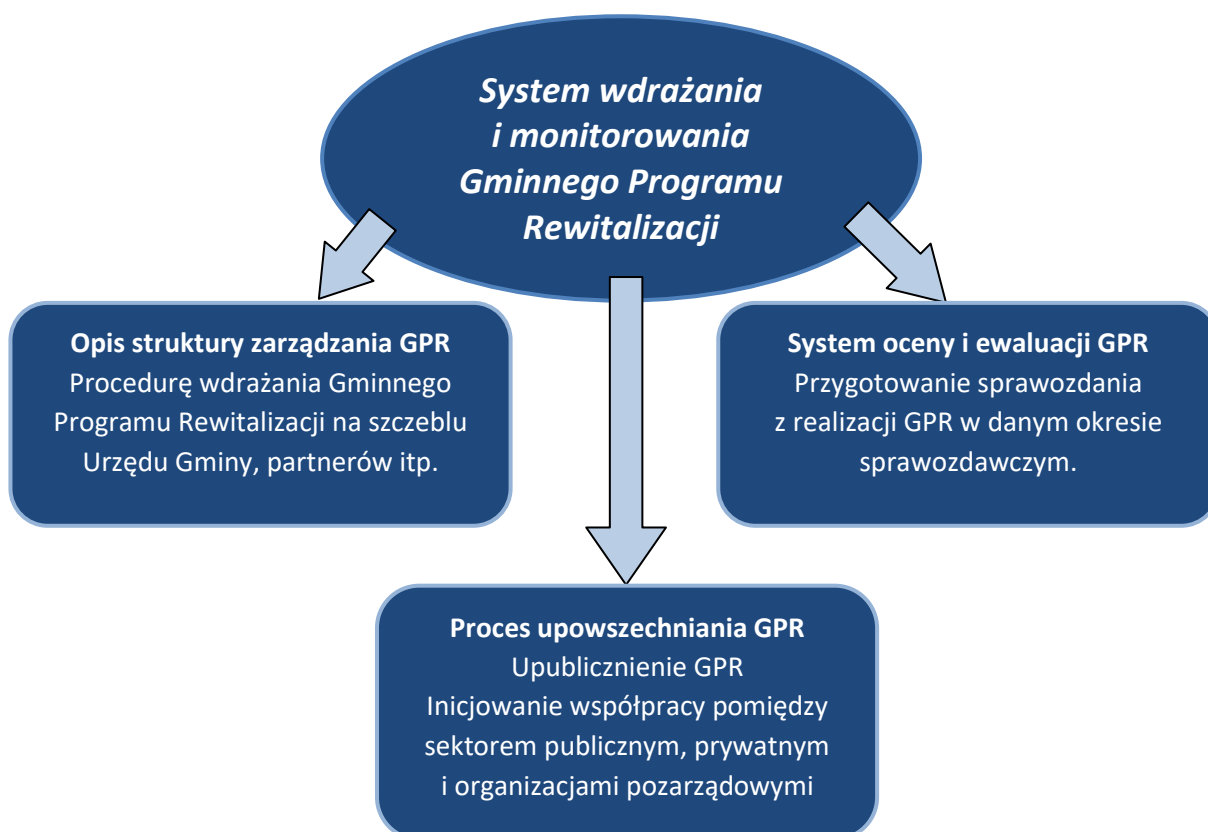
- Urzędu Gminy Łapanów,
- Dyrektora Gminnego Centrum Kultury Gminy Łapanów:
 - Kierownik Domu Kultury w Łapanowie,
 - Kierownik Domu Kultury w Tarnawie,

¹⁰ Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji - Warszawa , dnia 3 listopada 2015 r. Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej

- Kierownik Domu Kultury w Sobolowie.
- Dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej w Łapanowie,
- Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Łapanowie,
- Prezes Ochotniczej Straży Pożarnej w Łapanowie,
- Dyrektorzy Szkół Podstawowych na terenie Gminy Łapanów.

Wraz z pojawieniem się takiej potrzeby za monitoring będą odpowiedzialni także inni interesariusze LPR.

Szczegółowy system wdrażania i monitorowania GPR

Źródło: Opracowanie własne.

Specjalna strefa rewitalizacji

W tym momencie w Gminie Łapanów nie będzie tworzona Specjalna Strefa Rewitalizacji /SSR/. Jeżeli w terminie późniejszym zajdzie konieczność utworzenia Specjalnej Strefy Rewitalizacji wprowadzana ona zostanie w drodze uchwały, będącej aktem prawa miejscowego w określonej ustawowo procedurze. Uchwała w każdym przypadku obowiązywać będzie czasowo, na okres do 10 lat. W przypadku, gdy założone w programie rewitalizacji działania inwestycyjne będą możliwe do wykonania bez uchwalania aktu planistycznego (np. wyłącznie remonty, przebudowy istniejącej tkanki budowlanej, dróg publicznych, przestrzeni publicznych), lub będą zgodne z obowiązującym planem miejscowym, uchwała SSR pozostanie jedynym aktem prawnym wydawanym w procesie rewitalizacji.

Ocena oddziaływania na środowisko Gminnego Programu Rewitalizacji

Zgodnie z ustawą z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. Nr 199, poz. 1227 ze zm.) dokument został przedłożony Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Krakowie w sprawie uzgodnienia konieczności przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko oraz określenia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko w przypadku konieczności jej opracowania.

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska odstąpił od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko niniejszego dokumentu

Przedsięwzięcia wpisane do Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Łapanów mogące potencjalnie mieć negatywnie oddziaływanie na środowisko wynikające z rozbudowy lub przebudowy mają charakter lokalny, a przy zastosowaniu działań minimalizujących będą pozostawać bez większego znaczenia dla ogólnego stanu środowiska, nie wpłyną więc na wyraźne i trwałe pogorszenie stanu któregośkolwiek z komponentów środowiska.

Rewitalizacja obszarów czy dostosowanie obiektów do nowych funkcji wynika bardziej z rozwoju cywilizacyjnego, a nie z bezpośredniego wpływu wdrożenia Programu Rewitalizacji.

Zmiany w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Łapanów nie przewiduje wprowadzenia zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Łapanów.

Niezbędne zmiany w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Łapanów nie przewiduje zmian w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

10.2 System monitoringu i ewaluacji GPR

MONITORING

Monitoring to proces polegający na okresowej kontroli i ocenie stopnia realizacji działań zapisanych w GPR oraz wprowadzaniu modyfikacji zgodnie ze zmieniającymi się warunkami zewnętrznymi i wewnętrznymi wpływającymi na rozwój gminy.

Aby stał się skutecznym narzędziem w procesie wdrażania i realizacji programu rewitalizacji powinien cechować się następującymi zasadami:

- *wiarygodności,*
- *aktualności,*
- *rzetelności,*

Monitoring stanowi integralną część codziennego zarządzania programem rewitalizacji. Instrumentem wspierającym monitoring jest ewaluacja, czyli ocena i pomiar efektywności realizowanych zadań inwestycyjnych i społecznych osiąganych wskaźników produktu, rezultatu i oddziaływania a przede wszystkim rzeczywistego wymiaru wpływu programu rewitalizacji, na jakość i komfort życia mieszkańców Gminy Łapanów.

Narzędziem ułatwiającym monitorowanie projektów rewitalizacyjnych wspieranych z funduszy europejskich jest Centralny System Informatyczny SL2014. Każda z instytucji zarządzających programem operacyjnym, w którym przewidziane jest wsparcie dla projektów rewitalizacyjnych, zobowiązana jest do wprowadzenia do słownika programowego systemu SL2014 dodatkowej wartości: „projekt rewitalizacyjny”. Dzięki temu będzie ułatwiony późniejszy proces monitorowania i raportowania informacji.

Proces monitorowania polegał będzie na systematycznym obserwowaniu zmian zachodzących w ramach poszczególnych celów i kierunków działań wyznaczonych w programie. Zaleca się, aby monitoring prowadzony był jednocześnie na kilku płaszczyznach. Powinien dostarczać informacji na temat postępów w osiąganiu przyjętych celów oraz umożliwić kwantyfikację efektów zrealizowanych projektów (zarówno efektów ekonomicznych jak i społecznych).

Ewaluacja celów programu będzie odbywała się poprzez:

1. Roczne sprawozdania z realizacji celów, zawierające podstawowe informacje na temat podejmowanych działań, stopnia realizacji projektów, ewentualnych efektów końcowych tych projektów.
2. Ewaluację wskaźników, które zostały wzięte pod uwagę w analizie delimitacyjnej:
 - w przypadku pierwszego celu – aktywne i nowoczesne społeczeństwo, operator programu przyjmie **wskaźnik dotyczący ilości osób korzystających z pomocy społecznej na 1000 mieszkańców w 2015 r.;**
 - w drugim celu, czyli wykorzystaniu walorów Gminy dla rozwoju gospodarczego i poprawy jakości życia, zostanie uwzględniony **wskaźnik liczby podmiotów gospodarki narodowej na 100 mieszkańców.**

Dane zawarte w obecnej analizie będą stanowiły wartości pierwotne, wyjściowe do dalszych porównań. Oczekiwany trendami są: spadek ilości osób korzystających z pomocy społecznej oraz wzrost ilości rejestrowanych podmiotów gospodarczych.

3. Przeprowadzanie ankiet wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji. Operator planuje opracowanie dwóch ankiet, które określą, czy poprzez proces rewitalizacji zostają realizowane założone cele. **Pierwsza ankietą będzie dotyczyć jakości oferty spędzania czasu wolnego pod kątem kultury oraz rekreacji w opinii mieszkańców i wpływu tej oferty na wzmacnianie więzi społecznych. Drugie badanie będzie miało za zadanie uzyskać informacje od mieszkańców na temat jakości przestrzeni publicznej na obszarze rewitalizacji.**

Uzyskane dane w fazie monitoringu rewitalizacji będą ważnym i niezbędnym narzędziem do prawidłowej ewaluacji całego procesu.

EWALUACJA

Ewaluacja Programu Rewitalizacji pozwala oszacować oddziaływanie samego Programu, jak i pomocy publicznej, w tym pomocy strukturalnej Unii Europejskiej w odniesieniu do założonych celów. Wyniki oceny powinny zostać wykorzystane w celu jak najlepszego dopasowania realizowanych przedsięwzięć do rzeczywistych potrzeb oraz najbardziej efektywnego wydatkowania środków. Ocena udziela odpowiedzi na pytanie o celowość, trafność i wartość dodaną interwencji planowanej, przeprowadzanej lub zakończonej. Warunkiem dobrej oceny jest dostępność danych i terminowość raportowania przez wszystkie podmioty zaangażowane w system wdrażania Programu. Ocena taka bada sam program i jego efekty długotrwałe, czyli oddziaływania. Wiąże się zatem z przedstawionym wyżej monitoringiem rzeczowym. Proponuje się, by system i rodzaje oceny Programu odpowiadały metodologii ogólnie stosowanej metodologii oceny i systemu sprawozdawczości programów finansowanych ze środków UE. **Ocena w trakcie realizacji** Ocena w trakcie realizacji Programu, przeprowadzana nie później niż po upływie roku od wdrożenia programu, obejmuje analizę:

- efektywności wykorzystania środków;
- skuteczności w zakresie osiągania założonych celów;
- oddziaływania na sytuację społeczno-gospodarczą, w tym na zatrudnienie;
- funkcjonowania systemu realizacji.

Ocena na zakończenie Programu. Celem oceny będzie określenie długotrwałych efektów wdrożenia Programu, w tym wielkości zaangażowanych środków, skuteczności i efektywności pomocy. Z ewaluacji końcowej wynikać powinny wskazania odnośnie dalszych kierunków polityki rozwoju gminy, szczególnie w zakresie zdefiniowania czynników, które przyczyniły się do sukcesu lub niepowodzenia wdrażania Programu. W procesie ewaluacji końcowej udział powinien mieć Komitet Rewitalizacji, Wójt Gminy oraz Rada Gminy, jako organ przyjmujący wyniki oceny. Ocenę przeprowadzić powinni niezależni ewaluatorzy. Raport z realizacji programu powinien zostać upubliczniony i opublikowany na stronie internetowej gminy (Biuletyn Informacji Publicznej). Niezależnie od prowadzenia wyżej wymienionych form ewaluacji, Rada Gminy, a także Wójt Gminy mogą inicjować bieżącą ocenę Programu Rewitalizacji, której przedmiotem jest efektywność stosowanych instrumentów i całego systemu wdrażania.

Za główne kryteria oceny Programu Rewitalizacji, przyjąć należy ogólnie stosowane kryteria, do których należą:

- trafność – kryterium pozwalające ocenić, w jakim stopniu cele Programu odpowiadają potrzebom i priorytetom na danym poziomie analizy, np. na poziomie Obszaru Rewitalizacji, miasta, regionu;

- efektywność – kryterium pozwalające ocenić poziom „ekonomiczności” Programu, czyli stosunek poniesionych nakładów (zasobów finansowych, zasobów ludzkich i poświęconego czasu) do uzyskanych wyników i rezultatów;
- skuteczność – kryterium pozwalające ocenić, do jakiego stopnia cele przedsięwzięcia, zdefiniowane na etapie programowania, zostały osiągnięte;
- użyteczność – kryterium pozwalające ocenić, do jakiego stopnia oddziaływanie Programu odpowiada potrzebom grup docelowych;
- trwałość – kryterium pozwalające ocenić, na ile można się spodziewać, że pozytywne zmiany wywołane oddziaływaniem Programu, będą trwać po jego zakończeniu. Ma zastosowanie przy ocenie wartości Programu w kategoriach jego użyteczności w dłuższej perspektywie czasowej.

10.3 Aktualizacja GPR

Gminny Program Rewitalizacji podlega ocenie aktualności i stopnia realizacji, dokonywanej przez wójta gminy, co najmniej raz na 3 lata, zgodnie z systemem monitorowania i oceny określonym w tym programie¹¹.

Ocena sporządzona przez wójta gminy podlega zaopiniowaniu przez Komitet Rewitalizacji oraz ogłoszeniu na stronie podmiotowej gminy w Biuletynie Informacji Publicznej.

W przypadku stwierdzenia, że Gminny Program Rewitalizacji wymaga zmiany, Wójt Gminy występuje do Rady Gminy z wnioskiem o jego zmianę. Do wniosku załącza się opinię.

W przypadku stwierdzenia, w wyniku przeprowadzonej oceny stopnia realizacji Gminnego Programu Rewitalizacji, osiągnięcia celów rewitalizacji w nim zawartych, Rada Gminy uchyla uchwałę w sprawie Gminnego Programu Rewitalizacji w całości albo w części, z własnej inicjatywy albo na wniosek Wójta Gminy.

Celem zapewnienia komplementarności przestrzennej interwencji jest to, by prowadzone działania nie skutkowały przenoszeniem problemów na inne obszary lub nie prowadziły do niepożądanych efektów społecznych takich jak segregacja społeczna i wykluczenie.

Komplementarność przestrzenna skutkuje także ciągłą analizą następstw decyzji przestrzennych w skali całej gminy dla skuteczności programu rewitalizacji.

Jednostką odpowiedzialną za zapewnienie przedmiotowych mechanizmów będzie Wójt Gminy. Metodologia polegać będzie na obserwacji społeczeństwa, stosowaniu przemyślanych rozwiązań oraz jak najszerszej partycypacji społecznej. Istotne także będzie opinia Komitetu Rewitalizacji, który jako przedstawicielstwo interesantów z różnych środowisk, stanowić będzie źródło cennych informacji i wniosków.

¹¹ Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji - Warszawa, dnia 3 listopada 2015 r. Dziennik Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej

Bibliografia

1. Informacja o stanie środowiska w Powiecie Bocheńskim, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie Delegatura w Tarnowie, Tarnów 2017
2. Strategia Rozwoju Kraju 2020. Aktywne społeczeństwo, konkurencyjna gospodarka, sprawne państwo
3. Strategia Rozwoju Województwa Małopolskiego 2011 – 2020. „Małopolska 2020” Nieograniczone możliwości
4. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020
5. Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko 2014 -2020
6. Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014 -2020
7. Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój 2014 -2020
8. Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014 -2020
9. Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014 – 2020
10. Roczna ocena jakości powietrza w Województwie Małopolskim w 2016 roku, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Krakowie, Kraków 2017
11. Markowski T., Zarządzanie rozwojem miast, PWN, Warszawa 1999
12. Ustawa o swobodzie działalności gospodarczej z dnia 2 lipca 2004 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2010 nr 220 poz. 1447)
13. Ustawa z dnia 21 kwietnia 2001r. prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2001r. Nr 62, poz. 627 wraz z późn. zm.), art. 3
14. Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym
15. Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym
16. Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 o gospodarce nieruchomościami
17. Ustawa z 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych
18. Ustawa z 27 kwietnia 2001 r.- Prawo ochrony środowiska
19. Ustawa z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody
20. Ustawa z 7 lipca 1994 r.- Prawo budowlane
21. Ustawa z dnia 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych
22. Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych
23. Ustawa z dnia 19 grudnia 2008 r. o partnerstwie publiczno-prywatnym (PPP)
24. Ustawa z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji
25. Regionalny Program Operacyjny Województwa Małopolskiego na lata 2014 – 2020
26. Programy operacyjne perspektywy finansowej 2014 – 2020
27. Strategia Rozwiązywania problemów społecznych dla Gminy Łapanów na lata 2015 – 2021
28. Strategia rozwoju społeczno – gospodarczego Gminy Łapanów na lata 2010-2020

